

ନୂତନ ପ୍ରକାଶର ହୋଇ ଦର୍ଶକମାଳକର ମଜା
ଅବର୍ଦ୍ଧନ ଦିଲାଯାଇଛି ।

ମହାଦେବ ମେତିମଧ୍ୟରେ ବାରୁ ସଧାପ୍ର-
ସାଦ ଭବତକ ଓ ପରିଚନିତାର ଓ ଗଣିତାର
ମେତିମାତ ଅଛି ଉତ୍ତରିଷ୍ଠରୁଣେ ସୁରକ୍ଷିତ
ହୋଇଥିଲା । ଦୁଃଖଶୂନ୍ୟାତି ବାପେତି ସାହର
ମହାଦେବ ମୂର୍ତ୍ତିମାତ ଦେଖିବାକୁ ଅଛିସନର
ହୋଇଥିଲା ।

ବାଜେ ମେଡ଼ିମଧ୍ୟରେ ସୁପରତତ ସହାଯିତା
ବନ୍ଦଳ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ବସଟ ବଜାରୀକାଷ-
ତର ମନ୍ଦବୃକ୍ଷା ଥର ମନୋଦର ଦୋଷବ୍ୟଳ ।
ଏ ସିମ୍ପୁଶାହର ମନୋଦାରେସର ଓ ମନ୍ଦିରଥିବ-
ଜାରର ଅଳକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟପ୍ତିର ଅର ମନୋଦର
ମର୍ତ୍ତିମାତ ହେଉ ଯାଇଥିଲା ।

ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀ ସହିତରେ ମାତ୍ର ତମାଙ୍କ
ନିଧି ପ୍ରାଚୀନ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏଥର ଶ୍ରୀ
କାଟିବାରମାତେ କଣ୍ଠକ ସୁଆଳର ଅଭିନ୍ୟା
ବରସୁଲେ ବିନ୍ଦୁ ଏ ଯାହା ଶ୍ରୀ ସୁଆଳ
ଅଷେଷ ଉତ୍ତମ ଓ ବୃତ୍ତିକର ପର ବୋଧ
ହେବ ।

ଏବର୍ଷ ମେଡ଼ ବନ୍ଦ ଥାଏ ସମୟରେ
କଳ୍ପ ପ୍ରତିବ୍ରଦ୍ଧ ନାହାର ବାଲୁବଜାରରେ ଏବର୍ଷ
ଦୂର ଦେଇ ଗୁନନିଶ୍ଚୋତରେ ଏବର୍ଷତରକା
ସମୟକୁ ପ୍ରାୟ କେବର ହୋଇଥିଲା ଓ ସେଠାରୁ
କିମେ ଦୂରକୁଳରୁ ମମତ କରି ତାଠୀଯୋ-
ତୀରେ ଉଲପାୟା ହେବାର ଦିନ ସ ୧୦ ଏ
ହୋଇଥିଲା । ସହିର ଫୋଲିଶମାନଙ୍କ ବଳରେ
ମେଡ଼ରେ ପାଦି ମମତ ବରଥିଲେ ।—

ମେଳ ଯିବାସମୟରେ କୌଣସି ଦୂର୍ଘରତା ଏହି
କାହିଁ ମାହେପୋଲୀଙ୍ଗ ବନ୍ଧରେ ଥିବେଠି ନିଷାଦ
ଦୁଆଁ କୋଷତଳ ଦର୍ଶକମାତ୍ରକୁ ବିବାହାରଣରେ
ପାଥରକରେ ଝୁଲାଣ ବିବାହେ ଦେଖି ଦରତା
ବାଣ୍ଣି । ଏମନ୍ତ କ ଏକ ପାଣ୍ଣିରେ ଅଛେବେ
ବୁଝାଇ ଅବଶେଷ ଦୋର ପ୍ରାଣକାଳରେ
ଦୁନ୍ତିଲବ ପର ଅବିଷ୍ଟତା । କେବେ କହିବେ
ତାରିହରାତ ଅସାଧୀ ଉପରକୁ ଶାର । ସାମାଜି
ଦେବ୍ତା ଏବିବରେ ଯେ ଗୁରୁ ଧାର୍ମ ଦୋଷଅନ୍ତର
ଶୈସମାର ବଧ୍ୟ । ବନ୍ତୁ ତଥା ସାମାଜିକ
ଦେବେଦେବେ ସବିଗ୍ୟରେ ଫେଲାଣ ପ୍ରଧାନ କରି
ମର ମାନ୍ଦର ଦାତା ଉତ୍ତିଶ୍ଵା ଉତ୍ତିଶ୍ଵା ।

ପଣ୍ଡକେ ବସନ୍ତର ।

ପରିବାରୀ ସହ ମଜଳାନ ଥାର ଦୂର
ଗାୟ କିନିଦନ ମହାଦେବାବ ମହାପୁଣ୍ୟା ନିର୍ବିଦ୍ଧ
ସମାହତ ଦୋଷରେ । ନିର୍ବିଲ ପାଦବ କେୟାପ୍ରାୟୀ
ବରତରେ ସାହୁ ହଲ କ୍ଷେତ୍ରେ ପ୍ରତିମା ବିଶ୍ଵ

ତେ ଗାନ୍ଧା ଅମୋଦରେ ଅବସର ପାଇ ଅଭିବା-
ହିତ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।

ଦସକବ୍ର ଦିନ ଅଷ୍ଟହତ୍ତରେ ଏହାର୍ଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ
ଠାରୁରମାକେ ଜୀମନବରୁ କଳେ ଦରଶା ସଂକେ
ସଦରର ସକଳ ପ୍ରେସିର ଅବାଲଚୁଣ୍ଡ ପାର-
ଦୀଅବନ୍ଦର ଦଶହର ପଢ଼ାଥରେ ସାବେଶ
ଦୋହର ନିଳା ଛାତର ଅନୁକୂଳ, ଦେବାଦିନେ
ଏବ ତ୍ରୟୀ ବନ୍ଦୁ ସମାଜନ କର ପ୍ରତ୍ୟାମନ
ହୋଇଥିଲେ ।

ପରଦିନ ଏକାଦଶୀ ସୋମିବାର ସନ୍ଧା ପାଇବୁ
ଅବେଳ ମୁଣ୍ଡିବ ମାତାବିଧ ସାବ ପ୍ରତିମା ସିଂହା
ଦ୍ୱାରରେ ଏ ପତିଗପାବତ ଦର୍ଶକ ତଥ ଫେଲ
ଯାଉଥିବେ ଏବନ୍ଧା ପରେ ପ୍ରସଂକ ମୁଣ୍ଡିମାନଙ୍କର
ସମାଦେଶ ହୋଇଥିଲା ।

ଏ ବର୍ଷ କବିପୟ ଦେଖା ପ୍ରତିମା ଅପେକ୍ଷା
ଦୂର ଦୂରାକୃତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଦେଖ ଦୁଇ
ଶରେ ଦୂରିତ ସ୍ଵଲ୍ପ । ପ୍ରାୟ ମୋ ୨୫ ପ୍ରତିମା
ମଧ୍ୟରୁ ବାରବାଟି, ଜନ୍ମିମଣ୍ଡିଆ, ଶୀତଳପିଣ୍ଡା ୫
ବଦ୍ରହୂରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ସକାପେଶା ବଡ଼ ଓ ସୁପର୍ତ୍ତିତ
ହୋଇଥିଲେ । ଦୂର ଗୋଟି ମାତ୍ର ଦୂରୀ ମେଲେ
ହୋଇଥିଲା । ମାଟିମଣ୍ଡପମାସ ଶୂନ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ଦା ୨୨ ର
ର୍ଦ୍ଧ, ଦେଇଥିଲା ସେ ପ୍ରଥମେ ଦାଗ, ଦୂରଗୋଡ଼
ଠଳେ ଦସ ଦେଇ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ରେଣ୍ଡ
ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ଦାଗ ମୃଣ ଉପରେ ଗଣ୍ଡ
ଦେଇବ ଚଢ଼େଇ କଥାଦ ଦେଇ ରହିଥିଲା
ଦାଗା ମୁଣ୍ଡର ବିଂକ ଏକଥାଦରେ ଧର ଅଳ୍ପ
ଗୋଡ଼ମାକ ଦୂରେ ରଖି ଉପରସ୍ତ ମହିଳା
ରକ୍ତ କାନ୍ଦୁତ୍ଥିଲା । ମହିଳାର ଓ ବିଂକ ଉପରେ
ଏକ ଏହି ପାଦ ଦେଇ ସବୋପର ଦଶକଟି
ବିଭିନ୍ନମାତି । ଏହି ଦୂର୍ତ୍ତିର ଗଠକ କୌଣସି
ଦ୍ୱୟାବଦ ହୋଇଥିଲା । ଶୂନ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତି ବାର
କୌଣସିରେ ଅଧିକା କରାପ୍ରତ ଲେକବରର
ଅଭିଭୂତ ହବୁ ଦୂର୍ତ୍ତି ଦେଇବାର ଦେଖା
ଯାଏ । ଏ ବର୍ଷ ନାଗା ଓ ଅଶ୍ଵପର ଦେଇବର
ମୂର୍ତ୍ତି ଏହି ସନ୍ଦରେ ହେଉଥିଲେ । ମୋ ୨୫
ସୁଦାମା ସୁଦାମା ହେଉଥିଲେ ବାରେ
ପ୍ରତିମା ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗାତ, ଗରେବନ୍ୟ, ବଡ଼ଅଳ
ଡା ବକଣ, ଦୁଷକାଳୀ, ପାଞ୍ଚମୀଦକ୍ଷମାକ ପ୍ରତିବିନ୍ଦ
ରହିଥିଲ ଯୋଗ୍ୟ । ଏହିଦିନଙ୍କର ମାତା, ମଦନ୍ତ
ଦେଲା, ସହମୂର୍ତ୍ତି, ପିବ, ପ୍ରତା, ବନେଶାନ
ନାନାଦିଧ ପ୍ରତିମା ଏହିମେ ମିଳିବ ଦୋର ପାଇଁ
୧୦ ଦା ପରେ ଜଳଶାୟୀ ହୋଇଥିଲେ
ଜଳଶାୟୀ, ଅସ୍ତିକବ୍ରାତସାର ଏକ ଦୂର ବ୍ରାହ୍ମିଣ
ଦୟରେ ଜଳଶାୟୀ ଧର କାହିଁରେ ପଦର
ଦେଇ ଆଜା ଦେଇବା ଅପରାଧରେ ପାଇଲା

ହାବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ'ର ଦେବା ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ମେବେ
ତୌରୁଳାନୁଭବ କରିଥିଲେ ।

ବିନ୍ଦୁ ଦ୍ୱାରରେ ମୂର୍ଖ ମିଳନ ସମୟେ ଲେଖ
ସଂଖ୍ୟା ସଦେଶୀ ବିଦେଶୀ ସମେତ ପ୍ରାୟ ବ ୫୦
ଜାର ଦୋରଥୁଲ । ଅଧିକାଶ ମହାଥୁଲ ଲେଖ
ଅମିଶ୍ରରେ । ଏବେବକୁ ବସ୍ତାରେ ମୂର୍ଖ ରୁଲ
ଦେଖିବା ବଠିବ ହୋରଥୁଲ । ସୁଲକ୍ଷଣ ଶାକ୍ତି
ରକ୍ଷାରେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ମଦୋଯୋଗୀ ଥିଲେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ପଦ

ଗର ମାସ ବା ୧୦^୫ ଇଣ : କଲିତଥାରେ
ବଜାବରୁଣ ନନ୍ଦ ସମୀ ବଜନାଦ ପଦ ଉଷେଷ-
ରୂପେ ପାନବାର ଦିନଥିଲା । ସତରତ ଗଙ୍ଗା-
ମହ ଓ ଘରୀ ବନନାଦ ପରେ ବଜା ସନ୍ତୋଳନ
ପର ନିମ୍ନର ଦେବା ସ୍ଥାନରେ ଥର ହେବାର
ମଧ୍ୟ ଅଯୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବନକ-
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗଙ୍ଗାକୂଳରେ ସୁନୀଶ ବିଶେଷତା
ଦାରିତେ ସାହେବ ସ୍ଵର୍ଗ ଦଳବଳ ପେନ
ଉଧୃତ ଖରେ ଏବଂ ସୁବନ୍ଦିନ ସାହେବ
ମହୋଦୟଙ୍କ ବାରରେ ଏବେ ଗର୍ତ୍ତ ବାନ୍ଧିଦେଇ
ଥିଲେ ସେ ଶତମନ ବେଳେ ହୋଇଥିଲା
ସାହେବ ବିହୁମାସ ଅପରି କରିବା ସହାଯ୍ୟ-
ଗର ହରାଯୁଦ୍ଧ । ଅପରାହ୍ନ ବାଳର ସମ୍ବରେ
ଅନ୍ତର୍ମତ୍ତ ଦଶବଳାବ ଲୋକେ ସମଦେତ ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ବରେ ଅଯୁଦ୍ଧ ଏ ଚୌଦୁଷ ମହୋ-
ଦୟ ଏବୁଧରସେ ସେଇ ବ୍ରତା ବରତରେ
ତାହା ଅଳାଚ ସାର ଗର୍ଭଥିଲା । ସେ ବହୁରେ
ମୋ “ଆମାକଳ୍ପ ଅନୁଷ୍ଠାନପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାତ ଦେ-
ବାରାନ୍ଦି ଦେବ । ଅପେହନ୍ତୁ” (self-con-
sciousness) ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନପୂର୍ଣ୍ଣ (self-res-
pecl) ସଙ୍ଗେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ । ସେବା ଅପରାହ୍ନ
ତଥି ରାତି ଓ ଦିନରେ ଅପରେ ଅମ୍ବମାଳକଳ୍ପ
ତଥିକେ ପାହି ଓ ସାଦାଯାଏ ତଥିକେ ପାହାଁ
ବଜ୍ରେସ ସମ୍ବରେ ଏବଂ ଦଳ ଅପର ଦଳରୁ
ଏକାବେଳକେ କାହାରକର ଦେବାରୁ ବୁଦ୍ଧାନ୍ତ
ମାତ୍ର ସମୟେ ଦେଶୋକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୁଇ
ସ୍ଵବାସ୍ତ୍ରକେ ଅପର ଦଳରୁ ଯତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରବା
ସୁକ୍ତି ଯକ୍ତ ହୁଏଥିଲା । ସଦେଶୀ ପ୍ରତିହାତ୍ମ ଅନେକ
ବଜା ଲୋକେ ମାତ୍ରାନ୍ତର କିଛି କିଛି ହେବା
ନ ସ୍ଵବା ବା ସାମାଜିକସବ ହୋଇଥିବାର ବହନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ଏବୁଧ ବିଷୟର ଅନ୍ତର୍ବାର ପ୍ରଥ୍ୟୋକତ
ତାହା । ସଦେଶୀ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସନ୍ନ ଦେବାର ପର-
ମନେ ଦେଶରେ ବଢ଼ିଅଛି ଓ କା ଏବଂ ଲୋକେ
ବହୁପ୍ରଭୁ ଅମ୍ବମାଳା ହେବା ବୋମାରର ହେବେ
ପାହାନ୍ତରେ ଆମାଲାରେ ୧୯୭୦ ମେ ୧୯୭୦

ମାତ୍ରକୁ ପେନ ଟାର୍ଫ ଉଦ୍‌ବା ଏହାକୁ କଟିପାଇଲା
ପେନକେ ଅଧିକା ଅବଲମ୍ବିତ ମାତ୍ର ବହୁଧମନ-
ଗରେ ବ୍ୟାଗ ଓ ବର୍ଷରେ ଘେରେ ଅଗ୍ରବରେ ଥାଇଲା
କେତେ ଦଳ । ପେନକେ ଅଧିକା ନାତ ପରମ
ତଙ୍କେ ବରଣତ୍ରୀ ଲୋକେ ଅବଧ କାଳପୂର
ନବମ ଦେଖେ ଏହା ତାଢା ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ
ମନ କାର୍ଯ୍ୟ କଲିବ ।

କରିବା ପାଇଶ ସେ ଉଦୟ ତଳକୁ ଅନୁରୋଧ
କରିବାରୁ ଗାହାହୁଁ ଏତପ୍ରତାର ଶ୍ରୀର ହେଲା ।

ସାହେ ଏହି ବାନ୍ଧବା ସମୟେ ସବେଳ-
ମହୋଦୟ ଲାଗୁରୁ କାହିଁ ରହେ ତରବିଷରେ
ଦେଖା ଓ ତେବେଳୀବାଜି ଗଢ଼ି ଓ ବେ-
ସଙ୍ଗରେ ଅସଂଗ୍ରହିତ ବନ୍ଦବୀ ଉପରେ ଦାର-
ମୋଦୀୟମ ମହମଙ୍ଗଳବାଦ ଶାର ଗାନ୍ଧି
ଦେଲା । ସଙ୍ଗଟି ସବୁ ଓ ବର୍ତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନରେ ପୃଷ୍ଠା
ବୋଦ୍ଧିତ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତେ ଏକପଦରୁ ଉପରେ
ମଞ୍ଚର ଉନ୍ନତାରେ ଚାହେ ଦେଇଥିଲେ ।
ସାହେବ ମହୋଦୟ ବିଧିପୂର୍ବକ ସବୁପରିବ
ଅସଂଗ୍ରହିତ ତର ଯଂବାରେ ଚାହୁଁ ଦେଇଲେ
ତର୍ହିଁ ସାର୍ବାଧ ଏହି ତ ଅମ୍ବର ଅର୍ଥାତ୍ ଏତେ
ସଙ୍ଗର ଅସ୍ତ୍ରୀକରଣରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଇ ବାହି
ଜନମୋଦକନର ପ୍ରଦୂତକୁ ଧୂମଗଢ଼ି ଦେଇ
ଅଛୁଁ । ଅମ୍ବେ ଏକଲାଭ କରି ମେଇ ଦେଖିଲୁ
ଯେ କଥ ଆହା ଯାଇବାରେ ତାକୁରଖାତାମାନ
ଅଛୁଁ ନେତ୍ର ସାରେପୁରଥାକା ଲୋଗ ସମାପନୀ
ଦୂରକ ଥିଲେହେବେ ପର୍ବତରେ ତାକୁରଖାତା ଜାହା
ଏ ଶୋତମୟ ଅବସ୍ଥାର ମୋତତ ବେହିମୟରୁ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ବୋଦ୍ଧିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୂରବଳାରରେ
ତାକୁରଖାତା ଅକାବଧାକ ଦେବରୁ ବାହା
ସାଲେପୁରଥାକା ଏଲାହାରୁ ଅଣିଗର ସ୍ତ୍ରୀର
ବନ୍ଦହୁଁ । ତହିଁର ସ୍ତ୍ରୀକ ନିରୂପନରେ ମର-
ଦେବ ଥୁଗରୁ ତାହା ଅମ୍ବେ ନିଜେ ସ୍ତ୍ରୀର
ଭରତୁଁ କହୁଁ ଅପଣମାତକ ପତି କହୁଁ କର
ଅର୍ପଣ କଲୁଁ ଯେ ପରେ ଅମ୍ବର ମତ ପ୍ରକାଶ
କରଅଛୁଁ ଅପଣମାନେ ସୁଦର୍ଶନପୂର୍ବକ ସ୍ତ୍ରୀର
ଭରବେ । ତାକୁରଖାତା ଗଠାର ଦୟା ମାସର
ଟେଣ୍ଟୋ କିନ୍ତୁ କହୁଁ ଦେବ ବାହା ପ୍ରତ୍ୟେକୁ
ବୋର୍ଡ୍ ସେମାନବେ ମାତ୍ର ବର ନିର୍ମିତର ଦୟା
ଦେଇ ଓ ଶାରବେ ଓ ପରମ୍ପରାମେଖ ମଧ୍ୟ ତ
ଦେବେ ତହିଁର ଶାରି କାହା ଅବଧାତ ଦରେ
ପ୍ରକରନର ଶର୍ଣ୍ଣମୁଁ ନୁହେ ତହିଁରେ ଅଗ୍ର-
ଦୟା ଅଛୁଁ, ଏହେବୁ ପକ୍ଷାପର ଦେବ । ପ୍ରଥମ-
ଶ୍ରେଣୀୟ ତାକୁରଖାତାର ପ୍ରତ୍ୟେ ଏହି ଓ କର୍ମ-
କାର୍ଯ୍ୟମାନକ ବସାପର ଏଷଦୁଇ ବ୍ୟାୟ ବାର-
ଦଜାର କବା ଏଷୁମିଟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏଥକୁ
ବାହୁ ମୋରୁଲାଜନ ତୌଧୂର ପାଇସନ୍ତି କବା
ଓ ବାହୁ ମଧ୍ୟ ଦନ ଦାସ କିନିତି କବା ଦେବ,
ଦେବେ ଅପଣମାତକ ଦୂରହୃଦୟରେ ଦେବ,
ଦେଲେ ଏ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ତାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖାଏ ବାହୁ ସେରସ୍ତାଦାର ସମ୍ମାନ୍ୟ
ଓଡ଼ୟାରେ ମୁଖ୍ୟମତିରେ । ତହିଁ ବାବମୋ-
ଲେପୁମସତ ଧୂମବାତର ଶାର ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଦେଇ ନାମରେ ମତ ହେଲା ।

ପାତ୍ର ପଣ୍ଡିତ ନାନ୍ଦୀଲେଖନ ସଂ ମେୟର୍ ମହିନେ

ପାଠୀର ସମ୍ବାଦ ।

ପର୍ବତ ଦେଖିମାରନୀ ଅର୍ଥର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହେଲା
ତା ଫାର୍ମାର୍ଟର ମଠ ପରୁର ମାଝ ତା ଏହିପରେ-
ତା ବାଦିକରମାରନୀ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଶେଷ ହେବ। ବରୁଜ
ବସନ୍ତ ବୈଷ୍ଣଵାଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଯଥିଲ ବ୍ୟାଙ୍ଗ
ମୋଟକେ ଦୟା ବରେବ ତେବେ ଜନମ ଯାଇ ଥାଇଁ। କୌଣସିବ
ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପରେ ହେବି ଛାଇ ।

ମାତ୍ର ସବୁଟେ ପରୁଠ କବର ଏଣ୍ଟ ହେଉଥାର
ସାଥି ମିଳଇ । ସନ ୧୯୦୮ ଜାନ୍ମିତି ଶେଷ ୫ ସେତା ଏ
୧୯୫୨-୧୯୫୩ ରକରିଛି ସବୁ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚସ୍ତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପରିବାରୀ ୧୯୫୫-୧୯୫୬ ଲାଭ । ପ୍ରତିର୍ଥ ତେମାର ଯଥକୁ
ଦୂରେପରିବର୍ତ୍ତନ ମାତ୍ରାର ବ୍ୟୁତର ଖେଳିବ ଲବର ଅନ୍ତର୍ଗତ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ।

ବାଦ୍ୟତ ପରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଁ କାମିକ ଜଳେ ହୋଇ
କାହାରୁଙ୍ଗି କି ଏ ଯେବେ ମାର୍କେଟ ରେ କୌଣସି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପତ୍ର ଯ କରିବା ମାତ୍ର ମନ୍ୟବଳେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବଳୀରେ
ହୁଏ ଏହା ସାଧାରଣ ଅନୁଭବ କଥା ହୋଇ
ଥିବା ସମ୍ଭାବ ମିଳଇବ। ପେଂଟିକ ବିଜ୍ଞାନ ଲାମ୍
ବଜି ଏ ଏହା ଖେଳର ବ୍ୟାକ ବଳରେ ଏକାଙ୍ଗକ ମନ୍ତ୍ର-
ସାଧା ପରିଷ୍ଠା ହେବ କି ?

ବାତିଲୁହାର ନମ୍ବେ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କାଟି ହେଉ ଏହାନିରବ
କୁଳପତ୍ର ହେବା ମଧ୍ୟରେ ଅପ୍ରଥିତ ହେବା ଏ
ବାରଦ୍ଵାରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବ୍ୟବାବ୍ୟବରେ ଜେ ବାହିର ପଢାନା
ଯଦିଲା ତଥାରେ ବସ୍ତିପାତ୍ର ।—କେତୋ ଚରିତ ବହରାର
ଗୁରୁ ହାହଁ ।

ମାତ୍ରକର ଗୋଟେଲ ମଦାନ୍ତର ଦତ୍ତ ବିଦ୍ୟାବିଦୀ
ବାବେ ଉପରେତେ ଦେଖା ସମ୍ବନ୍ଧର କୋଷାର
"ହିନ୍ଦୁଏ" ଜମା ପାଇଗାନ କଳ ଯତ୍ଥାଦ ମୋର
ଦ୍ୱାରାପାଇବ ଏବଂ କରିବାକେ ସୁଧା ପ୍ରେରଣ ଦ୍ୱାରାପାଇ
ଅଛି ଲାଭାବ୍ଦ କରି ସମ୍ବନ୍ଧର ଦିଷ୍ଟ ।

୪୪୧ ପ୍ରଭକାଳ ପତ୍ର

ଦୂର ରେ ଉତ୍ତରକୁ ଧେଳାପତି ବସୁ—ବନମଣ୍ଡଳ
ଯାହା ବାଢାଏ ବୁଲାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଏହା କଠିନ ଦେଇବାର
ଅବଶ୍ୟକ ଲୋକୀଙ୍କାରୀ । ଏହା ସୁ ଗୋପିତ କରିବାର
ଏହି ବୁଦ୍ଧି ପରିବର୍ତ୍ତନ ।

ଏ ବ୍ୟୁଦ୍ଧିକ ମନ୍ତ୍ର—ପ୍ରକାଶ କରିବା କେବେଳ ପ୍ରସ୍ତୁତିଜଳ
କୋଥା ହେଉ ବାର୍ତ୍ତା ।

ପ୍ରେସଟପଦି ।

ପୁଣିପ୍ରେରବକ ମଧ୍ୟମତ କମନ୍ସ୍ଟ୍ରୋ ଅମ୍ବେ-
ମାରେ ଦାଖି ଦୋଷ ।

✓ TO THE EDITOR, THE UTKAL DIPAKA,
Sir,

The month of October is passed and still the leaders of Orissa do not think fit to consider anything about the holding of the 7th session of the Utkal Union Conference which is likely to sit in December next. What

are the authorities of the Conference doing all the while we are at a loss to make out? So far we see, they are not inclined to take any active interest in it unless they are forced to do the same from some source influential. But we fear, if this state of things will continue, the very existence of the Conference will end in a sad fiasco at some no very distant period.

We should now point out where the shoe pincers and why the authorities of the Conference hesitate to call any meeting to discuss about the holding of the Conference. Some people say that nothing but sheer idleness on their part is the cause of this delay. But we say, if we are not mistaken, the point lies on matters financial. Financial difficulty is at the root of all other things. It is owing to this difficulty alone that the resolutions of the Conference have been seldom carried out. The authorities of the Conference know very well that if they are to call any meeting to consider about the holding of the 7th sitting they will be sorry for it.

It has been the case since the inauguration of the Conference that all its sittings are held only at the cost of certain patriotic individuals. But this is by no means a safeguard to the existence of the Conference. As long as national sympathy is not at its basis, the very name of the Conference will be a sad failure.

The Conference has spent much money on matters less important and has not done any thing substantial for its safety. But we should not ponder over those schemes which might have been carried on, if what is revocable had been otherwise than it is. We should not suffer ourselves to waste our energies in regret.

We should now suggest some practical hints as how to make the Conference financially successful. It is now high time that we should look to our own interest. There is no reason why the makers of the conference should be responsible for anything and everything. They should only guide us in the path of advancement; but it is on our part that we should follow their advice and translate their words into deed.

To make the conference stand on a firm footing our leaders should first or all introduce the system of delegation fees, without which the regular sittings of the conference will come to a dead stop. The fees must on no account be numerically great. It should be only such as the delegates, without feeling any inconvenience, can reasonably afford to pay. We see, there is no reason why they should not in this way contribute something to the Conference which will be of

immense service to our cause. When persons coming as delegates to the Conference at the sacrifice of their personal comfort, spend something for their railway fare &c., we have every reason to hope that they can gladly spare rupees two or three as the delegation fees. Over and above this is the best way of showing their sympathy for the cause of the country they live in. If they hesitate to pay this small amount for the good of their country, we will then infer that the holding of the Conference in Orissa has begun too early and that the people of Orissa do not deserve it. We must also here remark that delegates occupying chairs on the dais should pay something more than those below it. This should be fixed something at rupees four or five.

Now the second hint is of far more importance than the first. Rajas and big Zamindars show great sympathy for the Conference and they often send letters and telegrams to it showing their interest in it in the case of their absence in any of its sittings owing to some unavoidable reasons. But we should not accept such dry and empty sympathy from them any more. We want that they should hence forward be its main supporters. They should always remember that the upkeep of the conference lies only at their hints. We shall not like to exact a big sum from them. It will not be too much, if each Raja give rupees fifty and each Zamindar rupees thirty annually. This should be so arranged that the sums will be paid by them regularly whether they present themselves at the conference or not. We do not see any reason why they should not pay in this small amount. They are the ornaments of our country and the nation expects much from them. If the truth of the words does not come home to them even sooner than we expect, we will know for certain that they are a selfish class and that the Conference expects sympathy from them in vain.

In this connection we must also request the authorities of the Conference that to turn the proposal in reality they should nominate some gentlemen of high and leading who will travel over the whole of Orissa, Ganjam and Sunbalpur and settle the matter with the potentates.

Lastly the reception committee should make a local collection org or small as the case may be. We think it will not be out of question if we suggest that the system of selling tickets to private persons be introduced. The price of the tickets should be from rupees three to one in accordance with the position of the seats.

Now a few words more and I will be done. Many men may think that I am great deal too fond or poking my nose into things that do not concern

me. But I am an humble observer of all things in the back ground. The plight of the Conference is getting from bad to worse and still, it is considerably surprising to note that not a single person in our country raise a finger at it. I think it is no folly on my part to venture to throw out this hint. Without the systems I have ventured to put forth, the conference, the insoluble golden chain of union, will be foiled and our aims and aspirations will remain unfulfilled. These are tentative proposals merely and we hope modifications may follow from our leaders. How far the proposals will be to the minds of our people remain to be seen. However let this feeling in Utkaliya home be thus maintained to the unspeakable advantage of the whole nation.

Here is a trumpet call to duty, and let all true Utkaliyas respond by taking early and serious thought of this. Here is an end which touching the deepest of all interests calls forth the united attention of the educated and moneyed classes in the whole country. We can no longer afford to sleep over it.

Now, Dear Editor, kindly dilate on the matter up to the hilt. You are a man of weight and influence; Your words will carry great weight and produce the desired effect in no time.

Cuttack
Mahidas Bazar | Yours faithfully,
3-11-1909 | Dashrathi Soor Deo.

ମହାରାଜଙ୍କ ଶାନ୍ତିଯୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଛଳ ଗପେବାର
ମନ୍ତ୍ରାଦତ୍ତ ଦିବେ ସମ୍ମାନେ
ପଦାଧିକାରୀ ।

କର ମତ ସ୍ଵର୍ଗ ଦିନ ପ୍ରତାପ ଦିଲେ ୧
ସାଲେସୁର ଓ ମାହାଜାରେ ବିଶେଷ ଉଚ୍ଚ
ପ୍ରତିବଳର ପଞ୍ଚାତୀ ଟୌରେ ପ୍ରଥମରେ
ଦେଖେ ୨ ଉଦୟର ଅପନ୍ନୋବ ବିଦୁନର
ହେବ । ନଦୀନ୍ଦ୍ରର ରତ୍ନବିମନୋଦୟ ସ୍ଵର୍ଗ
ରେ ୧୦୦ ବା କୁଣ୍ଡ ସ୍ଵାର ଦିଲେ ୩ ପାଇଁବ
ମହୋଦୟ ପକ୍ଷିଧାରଣରେ ଉପରାଗରେ
ହତ୍ଯାକୁ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରତାପ ଓ ନନ୍ଦ କୁଣ୍ଡରେ
ଅନେକ ବନ୍ଧୁ ସହ୍ୟରର କଳମାଧାରରେ
ଧର୍ଯ୍ୟବାଦି ଦୋଷଅନ୍ତରୁ । ଅମ୍ବାରବ
ଦେଶରେ ବନ୍ଦେ ବ କେ ଦିବାତ ଦୂର ଦେଲା
ବାହଁ । ଧର୍ମ ଚିତ୍ତହାଳୟ ଉଦ୍‌ଦିତ ପ୍ରାତମାନ-
କର ଅନୁଭବରେ ପ୍ରତିପଦ ଦେଲେ ଏତୋ
ଲୋକମାଦକର ଉପକାର ନାମର ତ୍ରିପାତା-
ରଣକର ଯେ ଉପକାର ଦେବ ତାହା ଅଶ୍ଵା-
କର ଯାଇ କ ପରେ । ସାଲେସୁର ଆଜୀ
ଇଲାଜର ମଧ୍ୟପୁର ସାଲେସୁର ଅମ୍ବର କାରଣ
ବାହଁ ପୃଷ୍ଠରେ ଅସୁରେଷର, ଦୂରବରେ
ମାହାଜାର, ପଦିମରେ ବନ୍ଧୁଶ୍ରମ ଓ ଦର୍ଶନରେ
ଖେଳ ଦନ୍ତର ପ୍ରଭତ ପ୍ରଥାତ ପ୍ରଥାତ ପ୍ରାକ
ସମୃଦ୍ଧବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଆଜ ଉତ୍ସବାଦିକ
ଦେଲୁସୁରବୁଝେ ପରଶତ ଦରଅଛି; ବିଶେଷରଙ୍ଗ
ସାଲେସୁରରେ ଫେଃ ଫ୍ଲେ, ଡେ. ଏ: ଟେ
ଫେ: ଡେ: ଥିବାକୁ ପ୍ରଦିବକ ଉତ୍ସବାଦି
ସାଲେସୁର ମହାନାର ଶତ ଶତ ଲୋକ ଅପର୍ମି
ଏବ ନିରବତୀ ଦେଲୁସୋଣାରେ ଅମ୍ବର
ସରହାର କର୍ମଚାରୀ ଅନ୍ତରୁ ଓ କୁଣ୍ଡରାଜ
ସତ୍ତବ ଦେଇ ବିଲନ ପ୍ରାପତ ଅନେକାବେଳେ
ଲୋକ ଯାଇସ୍ଥାନ ବବନ୍ତ ଏହିପଦ ଅବେଳ
ସବରା ଥିବାକୁ ସାଲେସୁରରେ ଉଚ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ରୀ
ଯୁ ପ୍ରାପତ ହେବା ବିଶେଷ ସୁଦିଧା ଉପର
ଅଟେ । ସାଲେସୁରଠାରେ କୁଣ୍ଡରାଜ ସେବନ
ପରବୁ ପତଥଳେ ଉଚ୍ଚ ଚିତ୍ତହାଳୟ ପ୍ରାପ
ଦେଲେ ସକ୍ଷମାଦକର ବ ହରମାରଦେ
ସବଧା ହେବ ତାହା ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଚ
ସାଲକୁ ଦେଖି ଉତ୍ସବରୁଝେ ବୁଝିପାର ଥିଲେ
ଅମ୍ବାରକେ ଅଧାରକୁ ଉତ୍ସବ ବନ୍ଦ କାହା
କା ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରତି ବ ଲା ତାହା ସାହେ
ମହୋଦୟ ପରିପାର୍ଶ୍ଵ ପରିପାର୍ଶ୍ଵ

ପାଇଁ କାହିଁ { ବନ୍ଦରବନ୍ଦ
ଏ କାହାନିଧି ଦୁଃଖ ।
ଲୁଗାବାର ସାଲେପୁର

ମୁଲ୍ୟାପ୍ତି ।	
କାରୁ ଛା ନବ୍ୟାଚକ ପାଶାଦ୍ୱିତୀ ଚଢ଼ାଯା ।	୧୨ ଟଙ୍କା
“ ମାଗିମୋଡ଼ିଷେନ୍ ”	୧୫ ।
ମହିଳାକୁଳର ଚକ୍ର ଉପରୁ	୧୫ ।

କଳମୀ ପ୍ରାଚୀ

କ ୨୨୪ ମୟ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ସକ ୧୯୦୫ ମସିର
କ ୨୫୨ ମୟ ସରେନଟ ସକ ୧୯୦୫ ମସିର
ବିଦ୍ୟାଶ୍ରମ ଆମ୍ବା କାଳୀ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର

ଭାବୁର ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିବାଦୀ ହେଲେ
କରିବ ହିଲୁଯ ଦୂରପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧାରିତରେ
ଶୁଣିଲୁଗିର କମ୍ବା ସରେଠ ମେହବସରେ
ବଜର ଦାୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିବାଦୀ
ଦେଖାଇବ ନିଳିଗିର ସଙ୍ଗର ଗାସ ଉଚ୍ଛି-
ବାଇର ଲବନ୍ତଟିକର ଅଧାରୁ ନିମ୍ନେ ସବ
ଏଣ୍ଟ ମହିଦା କବମ୍ବା ମାସ ଗା ୧୫ ଜାନେ
ନିଲାଗ ହେବ ।

କବିମ ସଙ୍ଗକ ।

ସବୁରେ କାହିଁ ପାଇଲା ଏ ସବୁରେ ଜନ୍ମିଲା
ବାବୁ । କି । ବାବୁ । ମୌ । ଦରଙ୍ଗାଶ ବବୁ
ବାବୁ ସୁଧା ଦେଖିବାରେ କାହିଁ ବହୁମୂଳ
୧୯—୧୯ ଟଙ୍କା ଛମା ୫୦ ଥିଲା ଅଟେ
ତାହା ଏ ମୋରୁ ଦ୍ୟାରେ ନିଲମ୍ବିତ ହେବ ।

ବିଜ୍ଞାନ ।

ଦୂର ଉଚ୍ଚବୁଦ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ ! ଦୂର
ଉଚ୍ଚବୁଦ୍ଧ ଉପନ୍ୟାସ ! ! ଦୂର ଉଚ୍ଚବୁଦ୍ଧ
ଉପନ୍ୟାସ !!!

ପୁଲୀଶ କୌଣସି

၂၄၁

ପକ୍ଷାସୁଲ ସୂଚନା

ଅଣ୍ଡିଏ କହି ଛା ପି ହାତ କେବା ଅପେକ୍ଷା
ଟ । ୮ ୨ ମୂଲ୍ୟ ଡାକଟିକର ଠଠାଯକ,
ଦେଶାକୁ ଯଥେ ସୁଧାଳନବ ।

ଶ୍ରୀ କୃପାନୁଭବମାର ଗୟ ପଣୀତ

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାକୁମାର ! ଲେଖଣିଷ୍ଠଙ୍କ ଜ୍ଞାପନ

ତଳକୁ ଗାତ ଉପରେ ପଥର ହୋଇଲାରେ
କଣେ ଦୁଷ୍ଟଲେବ ନିଶ୍ଚା ଦୂର ଦିଷ୍ଟରେ
କବସଦରେ ମୁଣ୍ଡଗଲ ଏହି ସେ ଦସ୍ତକୁ
ପ୍ରେସାର ଦରକାଶର ଠମ ସୁଲାପର ଦାବେଶ-
ମାଳେ ଦୂରେ ଅଧିକା ଜାବକରୁ ଦିଷ୍ଟକୁ
ଦର ଦୁର୍ବିର ପରଚିଯ ଦେବ ବାହାରୁ ପ୍ରେସାର
କରିଥିଲେ, ସେ ସମ୍ମତ ଅତି ହୋଇଲାର
ସହି ଲିଖିତ ଦେବାତ୍ମକ । ସ୍ଵପ୍ନକ ଷଣ୍ଡିତକୁ-
ବାରୁ ଥରମୁ ଦରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନ ଦେବା ପଣ୍ଡକୁ
ମଳ ଦେବେ ଏହୁ ଦେବ ବାହୁ । ଘରମେ
ଶୁଣିବ କମିକ ଜାଣବାବାବ ମନ ଉତ୍ସବରେ
ଦେବ ।

ପ୍ରାଣୀବ—ନରେ ପ୍ରଥିଂବନ୍ଧାଳେ ସ୍ଵପ୍ନ
ତୋକାର ଓ କଟକର ଅବ୍ୟାଳ ସ୍ଵେଚ୍ଛାଲମ୍ବନ୍ତ
ଏହ ପ୍ରକାର—ଶ୍ରୀରଘେନ୍ଦ୍ରମାର॥ ରଘୁ
ରେଣ୍ଟବାନ, ଏହା ଅବ୍ୟାଳରେବେ କଟକ

NOTICE.

Wanted a Compounder on a monthly salary of Rs. 10 for the charitable dispensary of this State. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to 22nd of Novr. next.

Raj office, Barambi. B. Mohapatra.
The 15-10-09.

Wanted for the Bahalda M. E. school a competent Head Pandit on Rs. 12 (rising to Rs. 20). A successful candidate from the Cuttack Training school will be preferred. Apply stating age, qualifications and experience (with copies of testimonials) to the undersigned on or before the 30th November 1909.

S. N. Chakrabarti
Baripada, 8-11-09
Superintendent of Education
Maurihaj State.

ବେଙ୍ଗାପନୀ ।

ମସିବ ୮ ୨୦୯୯ କୋଡ଼ିଏ ଚଳା ୧୯୮-
ବରେ କଣେ ପୋଷିତ ପରଦର ମାସୁନ୍ତ୍ର ଦର-
କାର ଥିଲା । ଖଙ୍ଗଳକୁ କିମ୍ବା ୧୨ ହୋଇଥିବା
ବସ୍ତିମାଳକୁ ଯେ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ପାରବ ଏବଂ
ଉତ୍ସମ ଚିକାନ୍ତା କନବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ ଏହର
ଲୋକମାନେ ଅମ୍ଭ ନବକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଏବଂ
ପ୍ରେସରାପର ପଠାଇବେ । ନିଷମିବ ବା ୧୩ ର-
ଖର୍ବ୍ୟନ୍ତ୍ର ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରତିବନ କରିବାକ ।

ମୁଁ । ଅଠେଛିକିମତ୍ତ } Rajah
୩—୧୧—୦୯ ବିବିଧାଦୀ ଦେବ
ପିଲାତେନରାତ୍ରି
ବିବିଧାଦୀ ଅଠେଛିକିମତ୍ତ

ଅନ୍ତିମ ରତନ ପରେ ନିରବ ମନ୍ଦିରାଳ୍ପି-
ଦରେ ମସିବ ୮ ୨୧୯୯ କା ଦେବନରେ ଏକ
ଜଳ ମହାପେନ ନିଷ୍ଠାନ ଦେବ—ରାଜରେନ ଜାର-
ିଥିବା ଓ ଉତ୍କାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମରୁଷେ କାର୍ଯ୍ୟକ,
ଲୋକ ଅବସ୍ଥାକ । ଅବସ୍ଥାକାରିତାରେ ତନର
ମାସ ବା ୨୦ ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ହଜୁରରେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ଟିକଣାରେ ନିରବ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଅବସ୍ଥାକ କରିପାରିବେ । ମତ ।

ପାତ୍ରାଗ୍ରହକାଥ ବସୁ
କମିଟିର
ଭବତ ପ୍ରସ୍ତୁତି,
ଭଲପିପର—କଟକ ।

Sri Victoria Gorakshini Sabha
CUTTACK.

Sir,
The Gopastami ceremony of the Victoria Gorakshini Sabha Cuttack, will be performed on Sunday the 21st November at the Chauliagunj Goshala (cow-shed) where cows will be worshipped and fed.

All are respectfully requested to come and witness the ceremony.

ଶର୍କରା ଗୋରାନ୍ତିରୀ ସବ୍ରା ।

ବର୍ତ୍ତକ ।

ତଳକ ପରେମ୍ବର ମାସ ବା ୧୯୮ ରେ
ବର୍ଷବର ଦର ଭବତକ ରା ଉଲ୍ଲୋଧିତ
ଗୋରାନ୍ତିରୀ ମରାର ଗୋରାନ୍ତିରୀ ଉତ୍ସମ କୃତ
କଥାକୁ ଗୋପନୀରେ ମଧ୍ୟକଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଦେବ ।

ତଳକ ଉତ୍ସବରେ ଉପସ୍ଥିତ କେବାପର
ସବସାଧିରାଶକୁ ଅନୁରୋଧ କର ଆଚିନ୍ତା ।

ଶା ଦରତରଣ ବନ୍ଦୋଧାୟ ।

ସରସବି ।

ଶା ଶବ୍ଦବେଦକ ରାମ ।

ଶା ନଧାରକ ।

ଶା ମଧ୍ୟ କଲ ।

ଶା କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ।

ଶା ରାଧାପ୍ରସାଦ ଭଗବା ।

ଶା ମାତ୍ୟଧର ।

ଉତ୍ସମ ଦୀପିକା ।

TELEGRAM.

Dharakota 12-11-09

Rajah Dharakota stands as a candidate for the landholders' seat in the Madras Reform Council. Uriya nation eagerly expects that the uriyas Rajas, Zemindars, of Ganjam and Vizagapatam sink their personal differences and elect their brother, thereby maintain their prestige instead of non-uriya candidates in the field. This is the trumpet call to duty. God teach Utkalyas wisdom.

We have much pleasure in quoting the Musings by Max from "Capital" that appeared in the Statesman November 5—1909.

A CUTTACK INDUSTRY.

I have received a pair of beautifully tanned crocodile skins from Mr. M. S. Das, C.I.E. (retired) of Cuttack. These skins are equal in finish to anything I have seen, and have been prepared at the Tannery and Boot Factory at Cuttack. Mr. Das is greatly interested in the promotion of swadeshi industries and devotes a good deal of his time to their development. Would that there were many more retired Indian officials like him. These are the men, who, having ability and leisure, might do much to give the people among whom they dwell, a considerable uplift in their manner of life, and in their social and industrial aims. They lead and persuade, when Government rules and regulations can only command and

coerce. Mr. Das is devoting his attention to the utilization of "Waste" materials, and here he has a wide and a largely unexplored territory in which he will find plenty of work.

INDIA'S POLITICAL WEALTH.

"During two journeys through the length and breadth of the land I myself witnessed abundant instances of extreme poverty among the people, but on each occasion I returned to England convinced that India is one of the most productive countries of the globe. Her material resources, her potential wealth, are incalculable *** And let us not forget that India had not only attained a high degree of commercial eminence and industrial skill, but had besides made great advances in Science and Philosophy when our ancestors were half-naked savages. The Old Testament affords clear evidence of the great antiquity of Indian trade. Moses 1500 years before Christ mentions various Indian products *** In the Rig Veda (composed about the time of Moses) the Tvashtri is described as a skilful workman, a divine artisan. He made the chariots and implements of the gods. Other trades and occupations are also mentioned in the Veda; for example, those of the carpenter, blacksmith, weaver, rope-maker, leather-worker, boat-builder, ship builder, agriculturist, physician. And yet, notwithstanding all her vast potentiality of wealth, all her ancient superiority in arts, sciences and industries carried back through countless generations for at least 3500 years, it is impossible to deny that India has never advanced beyond a certain point and that she is at present both scientifically and commercially left far behind by European nations."

Thus wrote Sir Monier Williams a quarter of a century ago in his admirable work "Religious Thought and Life in India," pages 452—53. To this day the above observations hold good. India has been lagging behind. But why should it be so?

India is undoubtedly a world in itself. Where on the face of the globe will you find a country which presents a climate so varied; rivers, hills and mountains so grand and beautiful; sky so resplendent; soil so fertile and rich in mineral wealth? She had a glorious past. For ages she held a very prominent place among civilised nations. India was not only an agricultural country but she was a great manufacturing country in the true sense of the word. Manufacture etymologically means hand-work. The beautiful carvings on stone and wood, the delicate silver filigree work, the nice embroidery and needle work and fine Cashmere shawls, the once famous Dacca muslin and the rich kinkhab work which attracted the admiration of the world were the pre-

ductions of what has been called "the most wonderful of all machines," the human hand. It behoves every thoughtful Indian to ponder over this and work independently and collectively and in co-operation with the benign Government with a view to ameliorate our own condition and improve our national arts, trades and industries wherein lies the re-generation of millions of our countrymen. It is no good whining over our lost glory. Time for work has come. Now we must work—work honestly and steadily with a heart to succeed. The future is bright—the material resources of our country and her potential wealth are indeed incalculable.

ବୁଲେସନ ଗତ ମହାଶୂନ୍ୟ ମହିରେ ଯାଇ
ପୁର ଶୀ ବିରେଜା ଠାକୁରୀଙ୍କ ଦର୍ଶକ ନମନ୍ତେ
ଲୋକପଥେ ପାଞ୍ଚଦିଲ୍ଲୀରୁ ଉଚ୍ଚିଁ ସାମୀ ଦହା-
ମଧ୍ୟରେ ପୁଣଶ ଯୋଗସ୍ଵଳ ଆର ପଣ୍ଡିତମା
ବରୁଥୁବାରୁ ଅଳ୍ପ ବୌଣସି ହୃଦୟରେ ଦୋହା
ପାହୁଁ ମାତ୍ର ମନ୍ଦର ବେହାମଧିରେ ଏହି-
ଗୋଟା ଦେଇ ବାଙ୍ଗୀରେ ଏହିଜଣ ଷ୍ଟୋର୍ଡୀ
ପୁର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନଙ୍କ ସହି ଯାଉଛି ବୋଲ
ରତ୍ନ ବାଙ୍ଗୀରେ ପଢ଼ିଲା । ଗହି ଅରଦିନ
ସବାଲେ ବାଙ୍ଗୀଜିଲ୍ଲାରେ ବିଶ୍ୱା ରୂପସ୍ଵରବାନ
ଶ୍ରୀପ ଦେଖି ଏହିଦ କର ଲୋକ ତୁବାର
ଲକ୍ଷ ବାହାର ବିବେ । ଯାତ୍ରୀମହିଲା ସମସ୍ତରେ
ଦେହାମଧ୍ୟରେ ବାଙ୍ଗୀର ଗୁରୁତବରେ ବାନ୍ଧି
ବନ୍ଦରର ରଶିରା ଉଚିତ । ଉଦ୍‌ଦୟଗରେ
ଯେପର ଅଳ୍ପ ବୌଣସି ହୃଦୟରେ ନ ହୁଏ
ମେଘଶରେ ମେବାସୁତମାକର୍ତ୍ତର ସାକ୍ଷାତ
ଦେବା ଉଚିତ ।

—O—

ମାତ୍ରସରତାକୁ ଉଦ୍‌ବଳନ ଗତାୟାତ କରିବା-
କରଣ ବୈଚିତ୍ରଣୀ ମସି ଉତ୍ତର ଲକ୍ଷିତାଯା-
ତୀରୁ ଜଣ୍ଠୁ ପ୍ରମଶ୍ୟାନ୍ତ ହେଲୁ କରୁ ମହାକ
ଅଛୁ ତାଦା ବାରେସର ଜିନିର ତଞ୍ଚିଲିଙ୍ଗ
ହୋଇର ଅଧିକ ହଟେ । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ
ମସିବିରେ । ୨ ପ୍ରାନ୍ ଭାଙ୍ଗିଯାଇ ଗତାୟା-
ତର ଅସୋର୍ଯ୍ୟ ହେବା ହେବୁ ଭଙ୍ଗା ପ୍ରାନ୍
ମାନଙ୍କରେ ଅସ୍ଵକ କଣ୍ଠୀ ହେବୁ ଫୋଲ କ
ଦିନ ଘୋଷର କରିଦେବା କାରଣ ଏହିକାରେ
ବାରମ୍ବାର ଉଥେଶ କରିବାରେ ତଞ୍ଚିଲିଙ୍ଗ
ହୋଇ କେଳି ହୁଲମେଟି ଫୋଷର କରି
ଦେଇଥୁବେ ଏହାର୍ତ୍ତ କରିବିଲେ କରୁ ସତ୍ତବ
ଅରୁ ଏକ ପ୍ରାଣେ ଭାଙ୍ଗି ଏଷର ମହତ୍ତା
ଦିନ ପଢାଇଥିଲୁ ଯେ ସେ ପ୍ରାକରେ ଗାତ୍ରୀ ଓ
ଛେଳୀ କଲିବ ଅଛି ଗତାୟାତ ବନବା ଦୂର୍ଗାକ
ଏଣୁ କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବୁ ବ ଉତ୍ତର ଭଙ୍ଗା
ସତ୍ତବ ମମମର କରି ଫେରାରେ ଏହି ଶକ୍ତି

ପୋର ନମେହ ଗୋପର ବରିଦେବାପ୍ରେ
ବାଲେଶ୍ୱର ଉତ୍ସୁକ୍ତିକ୍ରମ ଗୋର୍କ୍ଷ ସୁଧିବେଳକ
ବରିବେ ।

ହୁବାସରେ ପାଠକୁ କି ‘କୁମବନୀ-
ଅବଳ’ କାମରେ ଏକପ୍ରକାର ଗେଲ କଲିକ-
ତାକୁ ଅଟୁକା ଦେଶକୁ ଆମଦାନି ହୁଏ । ଏହି
ଗେଲର ବର୍ଣ୍ଣ ବାହୁ ବଳଦିଧ ଓ ଚର୍ଛିରେ
କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୂର୍ଗଜ ନାହିଁ । ଏହା ଖଣ୍ଡରୁ
ଉଷ୍ଣନ ହୁଏ । ଅବେଳ ଲୋକ କବନ୍ତି ଯେ
ଏହି କେବ ଅସାଧୁ ବାବବସାୟମାନେ ସୋରଷ
ଗେଲରେ ମିଶାଇ ବିବନ୍ତି ଓ ତାହା ଖାଇ
ଲେବନ୍ତର ପୀଡ଼ା ହୁଏ । ବେଳବେଳ ନାମକ
ଜ୍ଞାନ ଏଥୁରେ ଉଷ୍ଣନ ହୁଏବୋଲି କେବେ
ଲୋକର ଧାରଣା ପଳଟିଲେ ଏହା ଆଦେଖା-
ସୋଗୀ ନୁହେ । ପୁଣେ କଲିକଗାର ଫେଲ
ବଳବାଲମାନେ ସୋରଷଗେଲରେ ଏହି ଗେଲ
ଅକେହି ମିଶାଉସୁଲେ । ଦିନନିଷିଗୁଣାଟିର ପାପ-
ତରେ ଉଣା ପଢିଥିଲୁ । ମାତ୍ର ସାଲକୟାର
ଦେଖୁ । ଗେଲକଲବାଲମାନେ ଅବ୍ୟ ତାହା
କରିବାର ଶୁଣାଯାଏ । କଲିକଣ କଲର ସୋର-
ଷଗେଲ ଏ କରିବକୁ ଆମଦାନି ହୁଏ ଓ
କେତେଲେବ ପ୍ରସ୍ତା ଦେଇ କାହିଁ ବଣନ୍ତି ।
କେତୋମାନେ ଏହିବ ସାକାଧାକ ଦେବେ ଯେମନ୍ତ
ବ ପ୍ରସ୍ତା ପକାଶେ ଅହିକରି ଫେଲ ବଣି
ସାପ୍ରେ ଦର୍ଶି କରିବେ ନାହିଁ । ଏଠା ମିତ୍ରନିଷି-
ପାଲାଟିର ସାପ୍ରେକର୍ମଗୁମଳ, ଏହି ମିଶା ବଳ-
ସୋରଷଗେଲପ୍ରତି ବୁଝି ରଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ
କରୁ ।

— Page —

ପୁରାଗରେ ସନ ୮୫୦ ସାଲରେ ଟରନ୍‌
ଗ୍ରାମ ବା ଭାରତୀକ ନଷ୍ଟିବର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
ହେ ୧୯୦୩ ୦୯ ସଲ ଶେଷ ଶର୍ଵାନ୍ତ ସକ୍ଷମତା
୨୦ ଦଳାର ମାନ୍ୟ ପାଠରେ ୨୦ ଏବଂ କରାର
ଚଲାଲେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁରେ ଗରଣ୍ଟୀ
୨୦ ଦଳାର ମାନ୍ୟ ପାଠ କହି ଥିଲା । ଏଥିରେ
ପରିଷ୍କାର ୧୦ ହୋଇ ୨୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଳଧନ
କ୍ୟାମ ହୋଇଥିଲା ସେ ରହିଥିରେ ବର୍ତ୍ତିତ ସକ୍ଷମ
୧୯୦୩-୦୪ ସାଲରେ ଜରତ ୨୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଥିଲା । ଭାରତୀକ ବିଭାଗରେ ବର୍ତ୍ତିତ କରିର
ଅୟ ସ୍ଥାନରେ ୧ ହୋଇ ୩୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ
ନ୍ୟୟ ୧ ହୋଇ ୬୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ସୁରଖାଂ
ଛିନ୍ଦିବିଧି ବା ଲର ୨୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଥବା ଏଠା
ଦର ୨୫ ଟଙ୍କା ପଢ଼ିଥିଲା । ସନ୍ତକାଳୀ ଶୁରୁର
ସୁଦ ବାରତକ ପନ୍ଦିତର ଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦିବିତନାରେ
ଭାରତୀକ ବିଭାଗରେ ଲର ଲ ହୋଇ ବରଂଶର-
ବିଷ ୮୨୯୩ ଏ ଟି ଦେଖାଯାଏ । ସାନ୍ତାନେତିକି

ଗାନ୍ଧାରାଦିମହାର ସାଧାରଣ କାନ୍ତିର
ଅଶୀମ ଉତ୍ସବର ଦେଉଥିବା ପୁଲେ ସେହି
ବିଜ୍ଞାନ ଅୟାଁ ବ୍ୟୟ ନିବାଦ ଦୋଷ ଦୂର
ଦିନର୍ତ୍ତ ଦେବିତ୍ରି ଶୁଣଇ ବନ୍ଦେ ଅଟେ । ଏ
ନର୍ତ୍ତ ଅୟ ପୃଷ୍ଠାବର୍ଷର ଅୟପୁରୁଷ ଦଳ ଜଣା
ପତିଥିଲା । ଅଣା ଦୁଆର ଏକିଛ ସେ ଅବଶ୍ୟ
ରହିଛ ମାତ୍ର ଓ କିମେ ଦୂର ଦେଖାଯିବ ।

— * —

ସୁର୍ଯ୍ୟଦେଶରେ ଶୋଭା କେତେବେ
ନେବଳ୍ଲ ଡିବା ଏତରେ ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ବନବା
ଅର୍ପାୟୁରେ ମିଆସାର ରତନ କରିଥିବା
ପ୍ରକାଶ ପାଇବାରୁ ଏକଜଣ ଶୋଭା ଯନ୍ତ୍ରେ
ରୋକ୍ଟର ହୁଲିଜଣ ସବ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ରର ସାରଜଣ
କଳିଷ୍ଟେତଳ୍ଲ ଓ ବାହାର ନେବ ହୁଲିଜଣ
ବୌରସର୍କ ହୋଇଥିଲେ । ଶୋଭା ଯନ୍ତ୍ରେ
ରୋକ୍ଟର ଅବହୁଲ ହାତମଣି ଉପରେକୁ ଅଧାରୀ
ସହପରେ ଗୋଟିଏ ଚୋଠରେ ଦେଖେବ
ନେବଳ୍ଲ ଡିବା ଏତ ବୋଲି ଧର ବୁଝିବ
ଦେଇଥିଲେ ପରେ ରତନ ମିଆସା ଥିବା ହାତମ
ଣି ବାହି ଉପରୟୁ ହାତମ ନିବଟରେ ଶୀତାର
କର ଶୁଳଦାର ଆସିବା କରିଥିଲେ । ଦୌର
ବୁଝିବରେ ଏକଜଣ କିମ୍ବା ସମସ୍ତେ ଦୃଢ଼ିତ
ଦେଖେ ଯଥା,—ଇନ୍ଦ୍ରଷ୍ଟେକ୍ଟର ଜଗନ୍ମାତ୍ର ସିଂହ
କଟିନ ପରିଶର ସହିତ ସାରବର୍ତ୍ତ, ୨ ଜଣ ସବୁ
ଇନ୍ଦ୍ରଷ୍ଟେକ୍ଟର ପାଇଁ ଶୁଭବର୍ତ୍ତ ରେଣ୍ଟାଏ ଓ
ବନିଷ୍ଟୁକଲମାନେ ୫୦ ମାସରୁ ଏକବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟା-
ନ୍ତ୍ର, ବାହାର ଲେବ ହିସରନାଥ ପଥ ଯାହାର
ମହାଶାରେ ଶୋଭା ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ସେ
ଶୁଭବର୍ତ୍ତ ଦଠିକ ପରିଶର ସହିତ ଦସ୍ତ ପାଇ-
ଥିଲା । ସେପର ବାର୍ଷାକୁ ସେହିପର ପଳ
ହୋଇଥିଛି । ଶୋଭା ସମୟେ ବାହାକୁର
ନେବା ଶାର୍କ ମିଆସା ମୋକଦମା ସୁତମା ତର-
ବାକୁ ହତକୁ ମାହିଁ । ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲେ
ସୁତା ସବରାକ ନିବଟରେ ଶୋଭା ବୁଝ
ବିଦ୍ୟାରୀ ଏବାଠାରୁ ଅର୍ପଣ୍ୟ କଥାର ?

— — —

ଶ୍ରୀରାମପ୍ରକଳନକୁ ଉଚ୍ଚ ମିଶ୍ରୀ ତୟସ୍ଥରତୀରୁ
ମରେମାତିରେ ଦେବୁ ବମନ ଦନ୍ତସ୍ଵରେ ।
ତୟସ୍ଥରତୀରୁ ବେ ୨୦ ମାତ୍ରରୁ ।
ପଞ୍ଚଶିଳ୍ପୀ ମାତ୍ରରେ ଖେଠାର କବାକ ଏକ ଅଛି
କଲଜପତି ପାଠ କରସ୍ଵରେ । ଗହୁଭରରେ
ଉଚ୍ଚ ମିଶ୍ରୀ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶିଶ୍ରୀ ସମ-
କଳର କହିଲେ ବସେ କବାକ ମେଣ୍ଡ କଲେଜ
ଉନ୍ନତିରେ ଦୂର୍ବ୍ଲି ବନ୍ଧିବା ଓ ଗାନ୍ଧି ଅଧ୍ୟାତ୍ମ-
ମାତ୍ରକ ଶିଶ୍ରୀ " ଦେବା ସତାପେ ଉତ୍ସାହ
ଦେବାହାର ଅବ ଉଭୟ ଦାସ୍ୟ କରୁଥିଲାନ୍ତି ।
ଏହାମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ଅଛି ଉତ୍ସମ ସେ ଓ ଉତ୍ସତ ବିଶ

ଦେବକ ଶିଖାକ ଗୁପ୍ତ ଓ ହୋମ ମେଘରକ
ଦେଶବନ୍ଧର ଏହି ଜୀବ ଜନ୍ମେ ସାଧାବ ଚନ୍ଦ୍ର
ଗଠକ ଭବି ବୋଲିବାରୁ ଦେବ ଓ ସାଧାବ
ରତ୍ନ-ଦରେ ସେମାନଙ୍କ, ଦେଶର ସାଧାରଣ
କାହାରେ ପ୍ରତର୍ଣ୍ଣ ହସି ପାଇବ । ହପର
ଶିଖା ଚର୍ଣ୍ଣ କରେନ୍ତର ଆମବେ । କିମେଜରେ
ସୁବହମାକେ ସ୍ଵ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ସମ୍ଭାବ
ଦେଖାଉ ଅଛନ୍ତି ଓ ଖେଳରେ ଯଥ ନାମ
ପ୍ରତ୍ୟାଃ କରୁଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ସମ୍ମିଳନ ଭବି ଉପରେ
ଦେଶର ଜୀବନ ଓ ବିଷା ନିର୍ବିର କରେ । ସହ
ବିବାଦ ଚାନ୍ଦାଦୂରକ ଦୁଇବା ଭାବି । ବଡ଼-
ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟର ଏ ରକ୍ତ ସବୁରକ୍ଷୟର
ଗଲେ । ଯଦି ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀନ ଘରା, ମହିଳା,
ବିବାବ ପ୍ରଭାତ ଅଧିଶ୍ଵର କୁଳ ଦିନରେ କୁ
ସମ୍ମର୍ପୀ ଶିଖରେ ମନ୍ଦିରଶାଳୀ ଦୋଷ
ଦେଶର ଚାର୍ଯ୍ୟରେ ମେମାନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦିଗନ୍ତ
ଗାଢା ଦେଲେ ଅଚିରେ ଦେଶର ଥବସ୍ତା
ଫେରିବି ।

କ ୦ୟୋଡୀ ବସାଇଲ ଅଛ ବ୍ରିମ କେଲ
ସବୁର ଅସ୍ତ୍ରକାଂଶ ଲୋକ ବ୍ୟବହାର କରିଲୁ
ଓ ଅଦେବ ବିଦେଶୀ ଯୁଦ୍ଧବର୍ତ୍ତଳ ସକାଶେ
ଆସି କାୟୋଡୀ ଦୂରରେ ବାସ କରି ବାୟୁ
ସେବକ ଓ ବସାଇଲ ପନ ସାବୁର ପଦ୍ମବିରଳ
ସୁଶ୍ରୁତ ଲକ୍ଷ ଚୈନ୍ତି ଦୋଢ଼ାଳ ଅଛି ତ ଘରଜ
ଅମୂଳବ କିମେ । ଏଣ୍ଠିକବାର ତି ଏହଙ୍କରିବ
ଖାରଣ କରିଥିଲୁ ଯେ କବାସନର ସୁଧା ବାହୁ ଓ ତୁ ଓ
ପରିଷାରଜଳ ମନ୍ଦିର ବଞ୍ଚିତର ଦେଇଥିଲୁ ।
ଦିନିଶର ସାବଦିବ ହୋଇଲୁ ଗରେପଦା-
ଟର କରି ପୃଷ୍ଠାଫ୍ରେଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷାହୋଇ ରହ-
ଥିଲାରୁ ଏଣ୍ଠିପ୍ରାୟ ହେଲାଥିଲୁ ଓ ପେଠାର
ଜଳ ଅସ୍ତ୍ରକାଂଶ ଲୋକ ବାହୁବର ବରୁଷିଲେ
ଓ ବରୁଅଛିଲୁ ମାତ୍ର ଜଳ ଯେଉଁ ଧରିଲୁ
ହୋଇ ଅସିଥିଲୁ ତାହା ଯଦ୍ୟପି ଆହ କେବଳ
ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ପକ୍ଷା ଦେଉଥି ଯେ କିମ୍ବୟ
ବରତ ଅସ୍ତ୍ରବର ପ୍ରାକ ହୋଇ ପଢିବ । ଏଣ୍ଠି-
କର ଭାବିତ ଦେଉଥି ଯେ ଏହି ପ୍ରାକର ଜଳର
ତାତ୍କାଳିକରଣବେଳକାର ପଣସାରିବ ଓ ନିରାକ
ଗତି ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ହୋଇଥିଲୁ ସେହି ମନ-
ସହି ଏହାର ନିଲ ରାତ୍ରାଶ ନନ୍ଦାଜଳର ଗରୁ
ପ୍ରଦାତ କରିବ । ବର୍ତ୍ତମଳ ନଦୀର ମର ଯେବୁଥ
କୋଇଥିଲୁ ଯେବୁଥି ନିର୍ମିତିଥାଇଲୀ ତହୁ
ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ଦର ପର୍ମିଲ ସ୍ଥିର ନିରାକର
ବାର କେଳି ପାରି ଅଣିବାର ତେଣୁ କରିବୁ
ତାହା ହେବେ ବହୁଦୟତ ବନ୍ଦାଜିଲର ବ୍ୟ-
ବ୍ୟ ମୋତମ୍ବିରେ ପଡ଼ିଯାଇବା । ଅମେଗାନେ

ଅଶାତ୍ରୁ ଦିଲ୍ଲିହଳ୍କ କମିଶକରମାନେ ସେ
ମାନଙ୍କ ଦିଲ୍ଲିରେ ଏ ହଜୁ ସମକ୍ଷରେ ବିନ୍ଦ
ଦିଲ୍ଲିରେ ।

—○ 5-17-2019

ଗର ତା ଏ ଶିଳ୍ପ ଶୁଣିବାର ସହାଯେ ଏହିମୀ
ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏକଜଳ ସୁଖ ଜୟନ୍ତ ଥକ ଏବନ୍ଦାର
ନିଦିଷ୍ଟରେ ଉତ୍ସବ ଦୋଷ ନିରା ଉଚରିବା
ଯିବାକୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଦେବାକୁ କ୍ରାନ୍ତିମାନେ ପାଦାର୍ଥ
ପେଟା, ଅଣ୍ଠ ଓ କରତୁ ଦେଖି ଏବନ୍ଦାରିମୁ
ମସ ଉତ୍ସବେ ଏପରି ଦୂରଙ୍ଗ ସହିଲୁ ଉଚରିବା
ଶତବା ନିରାଧ ମନେ ବିନନ୍ଦା ବିନନ୍ଦାମ
ଦେଲେ । ବନ୍ଦୁ ସେ କାବ୍ୟରେ ବସି ଥିଲେ
ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁ ସହିଲୁ ପ୍ରାଣିବା ବର ବନ୍ଦୁମୁ
ମେ “ମୁଁ ଅନ୍ତ୍ରାଜ କାଣ୍ଡୁ ଦେବେ । ଏହି ଅନ୍ତ୍ରା
ପ୍ରାରେ ମା ଏ ମର ବାଟ ଧରି ଏଠାରେ ପଢ଼ିବା
ଅଛି । ତାହା ମେତାର ଅଛି ମୂଳର ବର ନିରାଧି
ଅନ ଅପରାହ୍ନରେ ମୋହର ଏବନ୍ଦାର ଦେବା
ମୂଳ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଏକିବଳୁ ଅର ଦର୍ଶନ ନଠିବ
ପକାମେ ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ ସ୍ଥାନର ବର ଅନ୍ତ୍ରାଜୁ
ଦେବ ମୋହର ଅଛି ଏ ନିରାଜ ଦର୍ଶନ କରି
ଦେଲେ ମୁଁ ବୃକ୍ଷାର୍ଥ ଦେବ ।” ନେହି ଏହି
ଦେବ ପଦରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମନୀର
ଦାସେଗା ମାତ୍ର ଉଦ୍ବାଧାରୁ ଏହି ଅନ୍ତ୍ରାଜ କାଣ୍ଡୁ
ଶୁଣି ଜାଣେ ମୋହର ପିଠିରେ ବାବାକୁ ମୋହର
ଦୂର ଏବନ୍ଦାର ବନ୍ଦୁମାନ ସାନ୍ତ୍ଵନ୍ତ ସାମାଜିକ
ବନ୍ଦୁମାନ ଗାନ୍ଧାରୀ ଉଚରିବା ଦେବମରେ । ୧୦
ଗାହର ସେ ସମୟର ଅନ୍ତର ଦେଇଲେ ବରପା
ସ ପଥେ ଚିତ୍ରନେ ଦାସେଗା । ଏ ବୃକ୍ଷର
ପଞ୍ଜିଯାବାବ କର ମାରୁଡ଼ ପ୍ରମୁ ମାରୁର ଶର
କରିବା ବର୍ଷର କରିପର ମେରାମେ ଏ ବନ୍ଦାର
ପଞ୍ଜିଯାର ଶର ରହିଲା । “ମେ ଅଛ ମନକ”
ଏଥା ଗାନ୍ଧାରୀ ଶୁଣି ଏଠିକେ ଏ ବର ଗାନ୍ଧାର
ଶୁଣି ଆଜିରେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ ବନ୍ଦାର ମା । ବିମେ
ଗାନ୍ଧାର ପଞ୍ଜିଯା ଅବଶ ଓ ଅରୋ ଏ ଦେବନ୍ଦ
ଲଗିଲା ଏବ ସନ୍ଧା ପୃଷ୍ଠାରୁ କବି ଏ ସମୟମେ
ଗାନ୍ଧାର ପ୍ରାଣବାସୁ ବହିରେ ଦେବ ମା ।

— * —

ଗାଁବା ବୈଦ୍ୟରାଥ ଦେବଙ୍କ ତୁରେ “ଜଳ
କୁମାର କୁଷାଣ୍ମ” କାମକେ ଗୋଟିଏ ୧୩-
ସାଲୀସ୍ତ ହେ । ସବୁ ୧୯୨୮ ମସିହାରେ
କି ୮୨ ଶ କୁଷାଣ୍ମଙ୍କ ମୁକେ ଚନ୍ଦ୍ରପତି
ମେତ୍ରମୁଖରେ । ତତ୍ପରା ବେମିଠି ମାଧ୍ୟମରେ
ପ୍ରାଣାଶୀରେ ହୃଦ ଓ ନ ପାରେଇ ହାତକୁଣ୍ଡର
ହୃଦୀ ସହିତମାତ୍ର ତାତ୍ତ୍ଵରେ, ଏବଂ, ବାହୁଦୂରନ
ମେ, ତ, ଗୋଟିଏ ହେ ଏକ ଅଧି ଶାର
ବାହୁ ଓ ମାନବାଦ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖରେ । ପ୍ରେରିତ

ବ୍ୟାଧାଚ ସାପୁଥ ଦକ୍ଷ ବଳ ହୋଇଥିଲା
୫ ଅର୍ଲେଙ୍କ ହଟ ଅନ୍ତରୁଣ ।
ଦୋର୍ତ୍ତ ପାଞ୍ଚବ ତଦିଯାରେ କ ୨୫ ଏ
ରେଣ୍ଟର ଗା ଆଶମ ପଠ, ୨୫ ଅନ୍ତର କ ପଠ
ବାଜର ମାନ୍ଦ୍ୟଲେ, କ ୨ ଲ ନନ୍ଦ ନାନ୍ଦ୍ୟଲେ
୩ ରାତା ଏ ଅର୍କମରେ ସୁଲେ । ଅଶ୍ଵର ରଜା
ସଂତ୍ରିତ ଟ ୨୫୨୫୫ ରୂପ ଅଦୟ ହୋଇ-
ଥିଲ ନ ଦୁଇକୁ ନ ୨୨୨୦୨୫ ରୂପ ହୋଇ-
ଥିଲ । ଏମ ସରାପେ ବାର୍ଷିକ କ ୩୫ ସତର
କ ୨୫୦୦ ଲାର ପ୍ରଦେଶର ଦେବାଦ ଓ ୧୫୯୯
ବେଳ ଟ ୧୦୦୦ ଲା ମନ୍ତ୍ର ଅଛି ମୁଗରା
ଅଶ୍ଵମ ଅବସ୍ଥା ସଜିଲ । ଆଶମର ସ୍ତରକଣ୍ଠ ଓ
ଘୃକର ଘର ସରାପେ ଶୈଳିନୀ ପାର ଆଣ୍ଟ,
ପ୍ରେକ୍ଷିତ ଟ ୨୫୦୯ ଦାତ ବେଲାଥିଲେ ଓ
ଅଶ୍ଵମର ଅଠୀ ତ୍ରୈମି କାର୍ଯ୍ୟ ସରାପେ
କ ୨୫୦୦ ଲା ବନାନ୍ତି ଏ ଅଦୟ ହେଲେ
ସରାପ ରେବକ କଳା ଦେବେ ନେଇ
ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ହୋଇଥିଲେ ବନ୍ଦୁ ଦୁଇଶର ବିଷୟ
ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ଏହାକୁ ଅଦୟ କେବଳ
କହି । ଅଶ୍ଵମବାର ଗେଟିଏ ଅକ ନିଷକ୍ଷେ
ପ୍ରେଗିଟର ପାଦାଯାମ ହେଉଥିଲା । ଏହିବାର
ଏମତ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ରେ ଉଥ ସାଧ୍ୟ ପାରନ୍ତି
ବାକ କରିବା ଉଚିତ ।

ପୂଜା ପୂର୍ବମୁଦ୍ରା କନ୍ଦମାଥ ସ୍ଵର୍ଗର ସଂଖ୍ୟା
ବର୍ତ୍ତହାତ୍ମ ମାଲମଣି ଦ୍ଵାରା ଦେବାଠରେ କଲମଙ୍ଗଳ
ନାଟକ କଲାଶରେ ଅର୍ଦ୍ଧମୃଦୁ କନ୍ଦମାଥ ।
ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ମିମର୍ଦ୍ଦିତ ଦ୍ୱଦ୍ୟକୁମାତେ ଅର୍ଦ୍ଧମୃଦୁ ଦେବି
ଦୃଷ୍ଟିଲାଭ କନ୍ଦମାଥ । ବିଲମଙ୍ଗଳ କାମତ
ଧନଦ୍ୱାତ୍ରୀ ସନ୍ଦାର ଚିନ୍ତା ମଣି ଦେବାଠରେ
ଅପରା ଦୋଷ ପିଣ୍ଡାକଦକ ଗର୍ଭଃ କଣୀତରେ
ଦେବ ଦେଶୀଆ ଶୁଦ୍ଧିକ ମିଦା ସମୟେ ଦୃଷ୍ଟି
ପତିତ ଏବ ଶବ ଅଶ୍ୟ କଠ ବସି ପରଦେହୀନ
ଏବ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରାଚୀର ବସି ପୂର୍ବମୁଦ୍ରା ଦେବିଯ,
ବନ୍ଧୁତରେ ଉତ୍ସୁକ ଭୁଅକ୍ରେ ବେଶୀ ବସୁତ
ଦୋଷ ରାତାକ୍ଷର ମର ସନ୍ଦର୍ଭନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦରକାର
ସମ୍ମାନୀୟ ଉତ୍ସଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆଜ
ଶେଷରେ ବ୍ରଦ୍ଧମଙ୍ଗଳ ବୈଶାଖାଲମ୍ବନୀ ଦେଇ
ବୃଦ୍ଧଶାରୀ ଦେଇଲେ । ଏବଦା ସେ ଜଣେ ଧନୀ
ଶୈକ୍ଷଣୀ ରୂପରେ ମେହିତ ଦେଇ ନିଜ
ବୃଅଭିଗ୍ୟ ବଣିକ ନିବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ବଣିକ ମନ୍ଦଦେବମୟ ଅଭିନ୍ଦନ ପ୍ରଦାନାକ କ
ରାର ଫୌକୁ ଅଭିନ୍ଦନରେ ନିସ୍ତରିତ ଦେବାକୁ
ଅଦେଶ ଦେଇଲେ । ଏକୁ ତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ବିଲମଙ୍ଗଳ
ଜଳବର ତତ୍ତ୍ଵ ପରିବିରିତ ଦେଇ । ସେ କଜ
ତତ୍ତ୍ଵ ସତତଦୋଷର ମୂଳ ଜୀବ କର ଦୂରତ
ପରେ ତୁମ୍ଭ ବନ୍ଦ ହରଦେଇଲେ । ପରେ କଲ-

ମାତ୍ରାକୁ ଶିଖିବାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ
ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ

- - -

ଏଠା ବନ୍ଦଶିଳ୍ପିକରଣରେ ଉତ୍ତର ଭାଗରେ
ଯେଉଁ ମି ଅବଲାଚ ହତେସ ସବାପେ କ୍ଷୟ
ଦେଇଥିଲ ସେହି ଜନି ଭ୍ରମରେ ଥୁବା ଚାଠାଠ
ଓ କଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧମାତ୍ର ଗପିବା କି ରଖ ଦିବବ
ଛିଲମ ହେଠ ଯାଇଥିବା କର୍ତ୍ତମାନ ହେଠା
ଓ ସୁନ୍ଦର ଅହ ଭଙ୍ଗା ହେବିଥିଲା । ମୌର୍ଯ୍ୟ
ପର ନିର୍ମିତନ ଦେଇଲ କେତଳ ରବିବିଳ
ନିଶ୍ଚବ୍ଦୀ କନ୍ଦିବା ବାଜିଗ ଆହ କଥନ ଦ୍ଵାର
ଯିବ । ପ୍ରାୟ ଦୂରବିରୁ ଅଧିକ ହେବ ଯାଠ
ବାଠମୋଟାନ୍ତିକା କୁଳର ବାନ୍ଦରକାହି ଗାଇବା
ଥାବ ସରକାର ସଂଖ୍ୟା କରି ହେବ ଏ ପର୍ମିଗ୍ରୁ
ପତ୍ରା ରଖିଥିଲା । ୧୯୦୫ରେ ପଞ୍ଜାବୁରଜ
ଦୂର ପବେ ପ୍ରେବେନ୍ସା କରିଲା ଓ ସୁନ୍ଦର
ଝିରମାଠର କେଳିଗତ ଦେଖାଇ ଶୁଣାଯାଏ
ମାତ୍ର ପର୍ମିଗ୍ରୁ ବଜି ଓ ହେବ ସ୍ଥାପିତ ଓ
ସେଠାକେ ସୁନ୍ଦର ସରକାର ପାଦଖାନା ଭାବେ
ବାରେ ଲୋକଙ୍କର ଯାଦି ଅସୁଧାର ରଖିବାର
ପକା ଦେଇଥିଲ ବାବା ପତ୍ରା ଦେବୁ ଦକ୍ଷ
ପାଦାଚାରୁଷେ କିନ୍ତୁ ତ ଦେଉଥିଲା ଓ
ମିଳନବିଶ୍ୱାସ ପାଦଖାନା ମହିତ ଏହାର
ବଜିବ ପ୍ରବେଦ ଦୟ ଏ ପାଦଖାନା ଆଜି
ପତ୍ର ଦେଇ ନାହିଁ । ଯତ୍ଥିଲ ଚାରିଟି ଦର
ଦାଗର ଏହି ସ୍ଵର୍ଗଟି କୋମଥାନ୍ତା ଚାଲିଲି
ପାଇଁ ଚାଟିଥ ଦେଇ ହାରୁ ମନ୍ଦରକରରେ
ପକାଦିଥିଲୁ ଏହି ସରକାର ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲା
ଅଧିକାରୀ ପାଇ ବନ୍ଦଶିଳ୍ପରେ ମିଳନବିଶ୍ୱାସଟି
ଦେଇ ଲୁଲିଲେ ? ସରମାନ ପାଦଖାନା ମେତା
ଥିଲୁ ମି ଯେବି ବାରଖରେ ଅସୁଧାରର
ପକାଦିଥିଲୁ, ପଠାର ଦେଇଥିଲୁନ୍ତି କାହିଁ
ଯଦ୍ୟପି ନ ବଜାନ୍ତି ବ୍ୟୁତ କରିଲା ପୁଜାମାହେ
ବିଥାରେ ବସିବଣ ହେବେ ଲୋକ ବହୁବାଦ
ହେବ । ଯାହିଦେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଜାଦ ଏକବିନ୍ଦି
ଯଦ୍ୟପି ସହା ସରକାର କ୍ଷୟ ନରବାଧାରୀ ବୁଝି
ବୁଝିଲେ ପାଦା ଏହିନ୍ତି କି ବଜାବାଜାର

ଅନେକ ବୁଦ୍ଧି ଲୋକ ରମା ଶାରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ତିର୍ମୁ ସବ୍ୟ
ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ସବଦା ଧର୍ମକ
ଚିରୁଞ୍ଜିବା ଦାରଣ ଉକ୍ତ ନିତି ହୃଦୟ ରମବାର
ଅଗ୍ନି ଓ ରମଗାର ହୌଶେ ପ୍ରେରଣ ସମାଦ
ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅସୁରେର ପ୍ରଥମାର କୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାକୁକ
ହତେଶର ମାନେନରଦର ଗତ ଅଳ୍ପର
ଯାଧରେ ୫ ୨୬୦ ଟାର ବୋଲ ଦିନକରୁ
ପଠାଇବା ପିଣ୍ଡେଜିତ ଦେବାରୁ ସେ ରନ୍ଧ୍ରେଣ୍ଡର
ପାରେଲରେ ପାଦା ପଠାଇବା ମାତସତେ
ଚୋଟମାତି ଉପାପା କହ ଏବ ମୋହର ସୟାକ୍ତି
କାହିଁ ଲୋକ ମାରପତ ଶୁଣିପଡ଼ା ତାକ ଘରକୁ
ଫେହି ମାସ ତା ୨୫ ଜାନ୍ମରେ ପଠାଇ ଥିଲେ ।
କରେବକୁ ତାକୁପର ଏବ ମାଇଲକୁ କାହିଁ
ଦେବା । ଲୋକ ସନ୍ଧା ସମୟରେ ଫେରାଯା
କହାନ ମେ ଦସ ମୋହର ଖଲବ କାହିଁ ଏବ
ତାକ ମୁକ୍ତି ଯେପର ମୋହର ମାର ଦେବାକୁ
ବହୁମୂଳେ ଗହି ଥରିଥିବ ସେହିପର ମୋହର
ନତ ପୁରସ୍ତ ମେକେଜର ସାହେବ ତାକରରକୁ
ସୁଲଜା ପଠାଇଲେ । ସେ ଦନ ମଧ୍ୟ ତାର
ମୁକ୍ତି ଲୋତରାକୁ ଦରିଦର ନସାର ରଖି ସମ୍ମ
ଦେବକୁ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଥିଥିବ ରହିଛି
ଦୋର ବ ଧାରବାର ବନ୍ଦ ଫେରି ଦେଲେ
ମେବେଜିନ ସାହେବ ଏହି ଦୁଇହଜ ଦଦରା
ଦୋର ଶେଖି ଲୋହତାର ବଟହକୁ ଗୋଟିଏ
ମାନ ପଠାଇଲେ । ଅମ୍ବେମାରେ ଏ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରତି ତାକ କରିଲୁଥ କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟି ବିଧେଷ
ରୂପେ ଅକୁଣ୍ଡ କରୁଥିନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଚାଣ୍ଡ
ଯେ ତାକ କି କୁଳର କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରାବେ ସେମନ୍ତ
ପତ ଦେବନ୍ତ୍ର ପଠାଗୀ ଏବ ଲୋକ ସହିତ
ସାରାପ ତକଣେଜାମାନ ବହୁମୂଳେ କର୍ତ୍ତୃପତ୍ର
ମନେ ବର୍ଦ୍ଧିତ କିଣ୍ଣୁଳ ରଥ ମେଗାତର
କର୍ତ୍ତୃପତ ଯେହି ଦୁଷ୍ଟି ରଖିଥାନ୍ତି । ଅଥାବ
ପଠେ ଏପର କିମା ସନ୍ଦର ନହେ । ତାହା
ବାହୀ ବିଶେଷ ସାହେଜର ଯେ ପୁଲେ ଏହା
ଦୁଇହଜି ଦେବାଗାନ ସେଠାରେ ରବନ୍ତ୍ର ଦେଇୟେ
ଅକୁଣ୍ଡ ଯେ କୁଣ୍ଡ ଥିବ କାହାପିଲ ବିଚାର
କୁହେ । ବାହୀ ତାକ ଏହିର ଦୁଇପତ୍ର ଲାଗ
କଞ୍ଚି ଦେଲ କାହାହ ଏବ ଯେଥି କିମିତ୍ର ପାଇ
ବିଦେଶ ଆଜୁ ସବ ଦୁଇହଜାରକୁ ଅମକ ଏବା
ଦେବକର ରନ୍ଧ୍ରେଣ୍ଡର ଦେବାର ବ ଖଲ ତେ
ବାହୀ ପୁରସ୍ତକ ବ ଦେଇଥିଲେତ ଅନ୍ତର
ବନ୍ଦୋଦସ ହୋଇଥାଏ ଆହା ।

ଦାଳ ପାଣି ମାତ୍ରବା ସମ୍ବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜଗନ୍ମହେଷ ଗେ ବନୋବସ୍ତୁ କରିଛନ୍ତି ତାହା
ରଙ୍ଗେଷ୍ଟୁ ଥୁବା ଦିଶ୍ୟ ଅମେଗାତେ ବାଲମାର
ତହୁ ଅଧିକାରୀ ମାତ୍ର ନିଜେ ଗର୍ଭର ଦିଶ୍ୟର ପଳ-
ବେଳୀ ଥିଲୁ ଏହା ପରିଚାରକ ବନୋବସ୍ତୁର
ଶ୍ରୀ ଗୋଟେ ଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତିଥି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅବଦେନ । ଯୋ ବୁଝିଅଛି । ଏହି ଅକ୍ଷ୍ୟାବଳ
ମାସରେ ମେଘ ଚମକିଲ ଶତ ଶିଳାରୁ
ଅମୂଳାଗତର ଚିତ୍ରର ଦିଲକେ ସେ ମାପ
ଗା ୨୫ ରଖିରେ ପାଣି ଧାରାନ୍ତି ପ୍ରଯୋଜନୟ
ଦୋଷ ଥୁବାର ଦେଖା ଗଲ ଏମନ୍ତି ବିଜନ୍ତି
ଆରଦନ ମହି ବିଲ କୁ ପାଣି ବି ଅପେ ତେବେ
ମହି ମହିନି । ସେହିଦନ ଅମେମାକେ ସବ-
ତ୍ରୀରସିଯରକ ନିବନ୍ଧିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୋଷ
ଲୋକ ପଠାଇଲୁ ଏବି ସର୍ତ୍ତରେବେଥର ଶତ
ଦିଅନ୍ତିନାର ଅଦେଶ କଲେ । ସହିତାନ୍ତି ପାଣି
ଦେଖା ଗାହି । ଦଶଦଶା ସମୟକୁ ନିରାକୁ
ପାରି ବ ଅହିବାରୁ ଅନ୍ତି ଖଣ୍ଡିଏ ଜରୁବା ପହି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଖିଲୁ । ସବ୍ୟ ଦେଖ ରଥାଟି ପାଣି
ଅଛି ନାହିଁ । ଯନ୍ତ୍ରିତେବଣା ସେ ଦିଦି ମନ୍ଦିରାରୁ
ବାହାର ଅମୂଳାଗତର ବାହି ବ ସମୟ ଲୋକର
ଦିଲରେ ସୁରକ୍ଷି ଦୃଷ୍ଟି କରିଗଲେ । ତାହା
କୋହିଥୁଲେ ଅମେମାତେ ଜଳତର ଦେଇ
ମଧ୍ୟ କଥଳକୁ ଦାଗ ଦେଇ ବିଶ୍ଵାସାନ୍ତି
ଯେତେବେଳେ ଅମୂଳାଗତର ଏ ଦଶା କେତେ
ନେଇ ଅଳ୍ୟ ଲୋକର ବ ଦୋଷ-
ଆନ୍ତା ବିମାନ ଚାଲନ୍ତି । ଅମେମାକେ
ଏବାନ୍ତା ଉରିପା କରୁ କର୍ତ୍ତ୍ତିକରିଷ୍ଟମାତେ ଏ ଦିଶ୍ୟ
ଏବି ଦୃଷ୍ଟିପର କହିବେ । ଅ-ଶାନ୍ତି କିମ୍ବ ପାଦର
ନୟାଜିନ ଦେବ ସେ ଅନେବଢି ଦିଲବ
ସୁରକ୍ଷିତ ମନ୍ଦିର ଯେ ସ୍ତରକେ ଜଳ ସବାବେ
କର ଆ ପାରିଛି ଏବି ବର୍ଷର ଏହାନ୍ତି
ଅନ୍ତର ଦୋଷ ବିଲ ଶୁଣି ହଉଥାରୁ ସେ ସ୍ତରକେ
ସମୟାନ୍ତୁରେ ଗଦନ୍ତି କର ଅବେଦନର
ଅପେକ୍ଷା ବରତି ପାଣି ଶତଦେବାହି ନିଯମ
ଦେବା ଉଚିତ । ବର୍ଷା ଦେବାର ଉନିକିଳ
ଦେବା କରିବା ପରିମାଣେ “ପାଣି କେବାରୁ
ଅପଣକାର ଲୋକ ମନୀ କରୁଥାନ୍ତି ବାହିବ ?”
ଅମେମାକେ ବହିଲୁ “ ଆର ଦରତାର
ବାହି ” ।

ଅମେରାବେ ଗଞ୍ଜାର ଗୁଣପଦ୍ଧତରେ କଳିମଳ ପ୍ରକରଣଟି ପାଠ କର ଅଚାନ୍ତ ଅନନ୍ତର ଦେବେ ଓ ଏହା ସେତୁବୂର ପ୍ରକରଣ ହୁଏ ତେଣେ ଉତ୍ସମାନକ ଏହା ଅଶାରେ ଉଚ୍ଚ

ପ୍ରଦୟକ୍ଷଣ ଅବତଳ ଜମ୍ବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ନାନ୍ଦ ଥିଲା-
କରୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଅକ୍ଷ୍ୟ ସନ୍ଧାମାତ୍ରେ
ବୁଝଇ ହେବେ ।

“ତିବଟି ଓ ସୁରଙ୍ଗୀ ସଜ୍ଜାଧରେ ପ୍ରାୟ କାହାର
ପରିହାନ୍ତଦେଲା ମୀର ବିବାହ ଚଳ ଉଦୟ ସଜ୍ଜା-
କର ଅପରିବର୍ତ୍ତ ଏକ ଶୟ ଦୋଷାତ୍ମକ । ଏହି
ବିବାହଦେଲୁ ଭୁବନ୍ଦୀର ନାରୀମାଠ ସଜ୍ଜା
ମାତେ ପରିପୂର ସହିତ ବେଥେବଳକଥକ କରିବା
ବେଶେଥାର କେହି ବାହାର ଶୟ ହଣ୍ଡି ବରୁ
ବିଦ୍ୟରେ । ବର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ୱାସି ବିମୋଦର ବନ୍ଦି-
ରହୁଛ ଯନ୍ତ୍ର ଅନନ୍ଦସହିତ ଅବଶେଷ ହେଲୁ
ଯେ ସୁରଙ୍ଗୀ ଓ ତିବଟି ସତା ପରିଷ୍ଵରରେ ବିଶ୍ୱାସରେ
ମିଳିବ ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ବନମାସ
ଏ ତାରଙ୍ଗ ଦିନ ତିବଟିର ସଜ୍ଜାବାଦେବ
ମାନ୍ଦ୍ରାତ ସିବାନିମନ୍ଦ୍ର ମହାୟୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ସିତ
କେଇ ସାକ୍ଷାତ ନରବା ଅଭିଜାତ ବ୍ୟକ୍ତି କର
ସୁରଙ୍ଗୀବନାଳ ନବକୁ ଏକ ପଥ ପଠାଇଲେ ।
ସୁରଙ୍ଗୀବଜା ଲେଖିଲେ “ ଅମ୍ବ ଏଠାରେ
ମାତ୍ରର ଦେଲେ ମୃଷ୍ଟର ଅନ୍ଧବାଦେଲୁ ଅଛି
ଅପର ମାନ୍ଦ୍ରାତ ମେଲରେ ଯଇଥାରବେ ମାହି
ଅବସନ୍ଧ ମୁଁ ଯାଉଥାଏ—ନେଇଷ୍ଟେପକଠାରେ
ସାକ୍ଷାତ ଦେଇନ । ” ତିବଟିର ସତାମାଦେବ
ଉତ୍ତରକ ଅପେକ୍ଷା କି କର ଅଭ୍ୟବରେ ଯାଇ
ସୁରଙ୍ଗୀ ସିଂହାସନରେ ଉତ୍ସିତ ଦୋଇ ନିର-
ଭାଗିତାର ଚଢାନ୍ତ ପଦପୁ ଦେଲେ । ସୁର-
ଙ୍ଗୀର ସଜ୍ଜାବାଦେବ ଫାନ୍ଦାଳୁ ସମାଦରର ସମ୍ମର
ଅବ୍ୟାହନା କରି ପ୍ରାୟ ଦ କିମରକୁ ଦେଇଗଲେ ।
ପରେ ମାନ୍ଦ୍ରାତପୁରେ କଥେବଳକଥତ କର
ଉଦୟେ ଧୂଳ ମହାବାବ ବ୍ୟାଗ କର ଅଛେଦ୍ୟ
ବନବା ପାପରେ ଅବଦି ଦେଲେ । ଉଦୟେ
ପ୍ରତିକୁଳକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ମୀରା-
ବିବାହ ସନ୍ଧାନ ଦୋର୍ଚ୍ଛା କି ଯାଇ ଅତ୍ୟ
ସଜାମାତର ମଧ୍ୟବାରେ ମୀରାଂପା ଦିଗନ୍ତ
ଦେବାକୁ ଦେବ । ତିବଟିବନାଳ ମହାନ୍ଦୀବନା
ଯୋଗେ ଦୂରମୋଟି ବନବଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରାନିବର୍ତ୍ତର
ମନୋମାଳକୁ ଧର ଦିନିମନ୍ଦ୍ରରେ ଅନ୍ତରର
କେବା ଏବଂ ଉଦୟ ନରପତି ମିଶବାପାପରେ
ଅବଦି ଦେବାର ଅବଶେଷ ହୋଇ ଅମେମାନେ
ନିରଭୟ ପ୍ରାତି ଲବ ଦୂରଥାରୁ । ଉଦୟୁବନାଳ
ନବର ତିବଟିର ଦେଇ ଧ୍ୟବଳ ତିବଟରେ
ଏହି କାମକା କରିଥାଏ ।”

ବିଜ୍ଞାନ ଏଥିରମାତ୍ର କବି ।

ତରିକାରେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟମ୍ ପ୍ରଥାର ସମ୍ମିଳନରେ
ଆବଶ୍ୟକ ଉଲ୍ୟମ ମୋର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵାଦ ବଜ୍ରପଦେଶର

ମୁଖମାନକୁ କହୁଥିଲେ ଏକ ପଦ ପାଠ କରି
ଶୁଣେ । ତରୁଥିଲେ ସେ ହେତୋରଥିଲେ କେବେଳା
ମୁଖମାନକୁ ଦଳ କରି ପ୍ରକାଶିତ
ପ୍ରକାଶିତ ହେତୁ ଯଥା, — ୧—ମୁଖମାନଗଣ
ଜୀବିତ ଜୟ କରି ଉତ୍ତର ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରଦେଶରୁ
କମଳାର କୁର ଧାରାପଦ ବର୍ଷ ବଜାଲା ଦେଶକୁ
ଦଳକୁବଳ ଅସି ବାସ କରେ ଏବଂ କଥିବନ୍ତିବେ
ଯେ କାବର ବାନୀ ଫଙ୍ଗୀ ଜୟ କରିଲେ
ଅନେକ ଅପରାଧ ମୁଖମାନ ଦିଶେଷର ପୂର୍ବାନ୍ତର
ବଜାର କଳିବଟି କଲାରେ ଅଶ୍ୱ ଦେଲେ
୨—ନେତ୍ରମାନଙ୍କର ବିଜେଳାକ ସଙ୍ଗେ
ବିବାହ । ୩—ଦୁଆଁ ଶୈଶୀର ହନ୍ତକୁ ମୁଖମାନ
କରିବା । ଏହି ଉପାୟଟି ପ୍ରଧାନ ଅନେକ
ଏବଂ ଏର୍ଥାନ୍ତ ବୁଲିଥିଲା । ଅଗ୍ନାକ୍ୟ କାରଣ
ମଧ୍ୟରେ ହନ୍ତକୁ ପ୍ରଥା ଏହାର ପ୍ରବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଅଟି ଅଟେ । ବୌଣୀର ହନ୍ତ ଘୁଷୁଷ ବା ଝାର
ଜାବଚ୍ଛାର ଦେଲେ ସୁଧମଜର ଲୋହକ
ସଙ୍ଗେ ମିଶି ରହିବା ଅପେକ୍ଷା ମୁଖମାନ ଧରି
ପ୍ରଦବନ୍ତାର ବଳକୁ ମନ୍ତ୍ର ପରିବା ସଙ୍ଗେ
ଦରଂ ସମ୍ମାନିତ ଅବସ୍ଥାରୁ ପାପ ହୁଏ । ବନ୍ଦ
ବିବାହ ପୂର୍ବ ପର ଜଳମ୍ବଣ୍ୟ ନାନାଭାବରେ
ନାରୀଙ୍କର ଦୁଃଖକରଣ ମନ ଜନଗରମାରେ
ଦେଖାଯାଉଥିଲା ସେ ମୁଖମାନଙ୍କ ପଥରେ
ବନ୍ଦ ବିବାହ ପୂର୍ବତାରୁ ଅନେକ ଭାଗ ଦେଖାଇ
ଅଛି ଅତର ଲକ ମଂଗାର କରୁ ଅଛି । ନାନା
ଜଳମ୍ବଣ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିଲା କଳ ବ୍ୟାପକ
କେବଳ ଲ ୨୫ ଲ ୩୮ ମୁଖମାନର ଏବଂ ସମ୍ମାନ
ଦୂର୍ବଳ ମୁଖମାନ ହନ୍ତକୁ କିଶ୍ରିତାର
ଅନେକ ଧର୍ମା କରି ଦେଇଥିଲା । ହନ୍ତକାରିରେ
ବ୍ୟକ୍ତି ବିବାହ ଦାହି । ମୁଖମାନମାନେ ସୁଜାତା
ଧିକ୍ଷା ବିବାହ ଦୂର୍ବଳ ଅନେକ ହନ୍ତ ବିଧବୀ
ବିବାହ କରି ସୁଖ କରିବା ଲାଭ କରୁ ଅଛନ୍ତି
କେବଳ ହନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରୁଷର ବିବାହ କରିବା
କାରଣ ମୁଖମାନ ଧରି କରିବା କରିବାର
ଦେଖାଯାଏ । ପାଦରସାନେନ ମୁଖମାନ ବନ୍ଦ
ଦୂର୍ବଳ ସେଇ ବାରମାନ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହି
ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ଓସମ୍ପ୍ରେସ୍ ପୁରୁଷ ଦେଖାଯାଇଛନ୍ତି ।
ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଯେ କରାଗର ଗୟ ଦେଇଥିବା
ହନ୍ତ ସଙ୍ଗ ଦାସ ତାହା ବୁଝି କାହାରୁ ଅଥବା
ବୁଝି ଦିଦାପ ରହ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖି
ପାଦରସାନେନ ବେଳିବଳ ତତ୍ତ୍ଵ ଦେବ କି ।

ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମାଣ ପଦବୀର ବିଭାଗ ।

ଭାବର ଅନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗପବର୍ଷର
ଯେହିଁ ସରକାରୀ ବିଭାଗୀ ବାହାରଥକୁ ଗହୁରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ପୂର୍ବ କର୍ତ୍ତା ଟ-୨୯୬୩-୦ ପାଇଁ
ସ୍ଵରେ ଏତ ବର୍ଷ ଟ-୨୯୬୪-୫ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟର
ଅନ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅନ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦେଖିବା ହୋଇଥିଲା ।
ଏ ବୃକ୍ଷ ପ୍ରକାଶର ବୋଲିଲାରେ ନାହିଁ ଏବଂ
ପାଇଁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ । ଏ ଛଢା ସତା, ଅଣିଜ
ଚୈଲ, ଲୁଣ, ଶୋଇ, ବଳାସୀଏ (Graphite)
ନଳ ପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିର ବାରକ ଧାରୁରେ
ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ନାହାଇଥିଲା । ତୁ, ପଡ଼-
ଗଣ୍ୟ, ଟିକ ଓ ପ୍ରାଚ ଅଧିକ ପରମାଣ ଉଚ୍ଚ,
ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଗାଏ । ୧୫୦ ମହିଦାରେ
ଅଣିମାନଙ୍କରୁ ୧୧୯୫୩୩ ଟଙ୍କ ସ୍ଵରେ ଏବଂ
ନର୍ତ୍ତ୍ୟ ୨୨୨୫୨୦୦ ଟଙ୍କ କୋରନ ବାହାର
ଥିଲା । ସବରକ ପ୍ରାୟ ୨୨୨୫୨୦୦ ଟଙ୍କ ହେବ ।
ବଳକାର ଅନ୍ତର ୧୫ ଲକ୍ଷ ମହିନ ଅଧିକ
କେଇଲ ବାହାର ଥିଲା । ଭାବରରେ ବୋଲିଲ
ସଥେଷ୍ଟ ପରମାଣରେ ମିଳିବାର ଉଚ୍ଚାୟ ଥିଲେ
ସବା ବାଟାର । ଏବ ଅଞ୍ଚ୍ଚେଲିଯୁତାରୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ
ପରମାଣରେ ବୋଲିଲ ଅମହାନ ହୋଇଥିଲା ।
୧୫୦ ମହିଦାରେ ୨୨୨୫୦୦ ଟଙ୍କ ଆରତାଳ
ହୋଇଥିବା ସ୍ଵରେ ଗପବର୍ଷ ଅମହାନ ହୋଇ
ଥିଲା କେଇଲର ପରମାଣ ୩୫୩୩୩ ଟଙ୍କ
ଥିଲା । ଅଣିରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିବା ଚାଲିଥିବା
ଦାବହାର ଦେଇଲକ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବର୍ତ୍ତ ୧୫୫୦୦
ସ୍ଵରେ ଗପବର୍ଷ ୧୫୫୨୩ ଟଙ୍କ ହୋଇଥିଲା । ମୁକ୍ତ
ମଂଶା ମଧ୍ୟ ନବବିଷ ଅଧିକ ବୋଲିଥିଲ ଏବଂ
ବେଳୁତଶ୍ଵାନର ଡେଙ୍ଗୁରେ ଅରେ ଡେଙ୍ଗୁ
ଦେଇଲ ଅଣିରେ ୨ ଥର ନିର୍ଦ୍ଦ ଲାଗିବାରୁ
ଏହା ଘଟିଥିଲା । ପ୍ରଦବର୍ଷ ୨୨୨୫୦୦ ଟଙ୍କରୁ
ଦୂର୍ଯ୍ୟ ୨୨୨୫୦୦ ଥରକୁ ସ୍ଵରେ ଗପବର୍ଷ
୨୨୨୫୦୮୨୩ ପାଇଁ ଦୂର୍ଯ୍ୟ ୨୨୨୫୦୦ ଥରକୁ
ସତା ଅନ୍ତର ବାହାର ଥିଲା । ଭିନ୍ନମର ସଜ୍ଜ
ଧାରବାର ଏବଂ ଉତ୍ସବର ବିବରେ ଅଧିକ ସତା
ବାହାରକାରୁ ଏ କେବି ଘଟିଥିଲା । ସିବାକୁତ୍ତ-
ବ୍ରତ୍ୟରେ ବଳାସୀଏ ଅଧିକ ବାହାର ଥିଲା ଏବଂ

ବାହାର ଅନେକ ପଥକ ଲୁହା ଦିନଥୁଲ
ଚଙ୍ଗୁଳଠାରେ କଳାପଥର ଏବଂ ସାମେନ୍ଟରେ
ତେ ତେ ଶାହାଡ଼ରୁ ମନ୍ଦିରମୁଣ୍ଡ । ୧୯୦୭ ରେ
୧୯୦୪୭୨୨୨୨ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ମରନ୍ଦ୍ୟ ୧୯୭୫୪୭୩-
୨୦ ଜାନ୍ମ ଶୈଳ ଦେଇ ବାହାରଥୁଲ । ମହମ
ଏବଂ ବସନ୍ତି ତେଇ ଉଦୟର କଣ୍ଠାନିର ପଥ
ମାତ୍ର ଦିନ୍ଦୁଲ । ଲୁଣ ପୁଷ୍ପବର୍ଷ ୧୦୦୨୮-
ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ମରନ୍ଦ୍ୟ ୨୨୧୯୩୭ ରେ ହୋଇଥୁଲ
ଏବଂ ଏବେବୀରେ ଏହା ଛକ୍ତା ଟ୍ରେନିଂଟକ
ଲୁଣ ଫୋକ୍ରାଫ ହୋଇଥୁଲ । ଉପରେକୁ ଲୁଣ
ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚାନ ଓ ଉତ୍ତର ପଢ଼ିମର ପଣ୍ଡବରୁ
୧୯୭୨୨ ରେ ଲୁଣ ବାହାରଥୁଲ । ଦେଖେ-
ପିଲ ଲଣ ୧୯୦୭ ରେ ୨୪୨୬୫ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ
ବର୍ଷ ୨୫୫୫୫ ରେ ଅନ୍ତାନ ହୋଇଥୁଲ
୧୯୦୭ ରେ ସୋଷ ୨୭୪୭୨୫ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ମରନ୍ଦ୍ୟ
୨୫୨୫୯ ପାଇସ ମୂଲ୍ୟର ରପ୍ତାନ ହୋଇଥୁଲ
ଦିନ ବୃଦ୍ଧପ୍ରଦେଶରେ ଗପ କାର୍ଯ୍ୟ ଦାସ
ଦାତାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୦୯ ପାଇସ
ମୂଲ୍ୟର ଟିକ ଗରବର୍ଷ ବାହାରିଥୁଲ । ଏଥରୁ
ପ୍ରାଚୀରେ ଜଳାମାଦ ଯେ ଖଣ୍ଡିନ ଦ୍ରୁବ୍ୟ
ଅବସର ବଥା ଗାହା ଖଣ୍ଡିନ ବାହାର କରିବା
ବ୍ୟବହାରରେ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଗରିବେ
ବୁନିଥରୁ ଏବଂ ଥିଲେ ହନ୍ତୁ, ମୁହନ୍ତମାତ୍ର ଓ
ପାଇଁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡିନ ସ୍ଵରେ ବିଷୟ ।
କିମ୍ବଦିଦ୍ୟାଳୟରେ କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ ହୁଏହୁ ଓ ଖଣ୍ଡି-
ନ୍ତମାର ପିଣ୍ଡ ଦର୍ଶାଇଅଛି ଏବଂ ଏହି କିମ୍ବଦି-
ନ୍ତମାର ପାଇଦିଶୀ ହୋଇ ଯୁବତମାତ୍ର ବାହା ଉପାୟ
ଦେଇରେ ଦେଖିବ ।

ମାନ୍ୟଶ୍ରୀ ହେଠଳ ।

ଗର ଅକ୍ଷୁ ବର ମାସ ତା ୧୨ ଶିଖରେ
ଏହି ବେଠେ ଦେଇଲା ତେଣେ ଜୀବନ ପଞ୍ଚନାଥଙ୍କ
ଅବାସ ବୁଝରେ ଦୋଷପ୍ରକଳ୍ପିତ । ଅବେଳା ପ୍ରକଳ୍ପ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପ୍ରକଳ୍ପିତ । ସାହିତ୍ୟ କମ୍ପ୍ଲେ-

ଦର ଲେଖୁରେଷ ବର୍ଣ୍ଣିତ କେବଳ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରବନ୍ଧ ଥାଏ କପଥିଲେ । ସେହିକି ସଂହିତା
ଦିବରଣ ଏହି ସେ ଜୀବତବର୍ତ୍ତରେ ଏକଷହୃଦୟ-
ରେ ମୁହଁରେ ଯାଏଥା ଧରିଲେ ଜୀବନରେ
ସେହିକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଏବଷକସ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ
ଏହିକିର ମୁନ୍ଦର ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥରେ ଏହିକିରେ
କିମ୍ବା ମାନେଶ୍ୟା କୁର ଘେରିଲେ ମୁହଁରେ
ପଢିବ ହେଉଅଛି । ଏହି ହେବାକିରେ
ସାଧାରଣ କର୍ତ୍ତରେ ଏହା ଏହିକିରେ ୫୫ରେ
ଅୟ ଦେଉଅଛି । ଏହାର ସେ ଉନୋଡ଼ି ଉତ୍ସାହ
ନିର୍ବାଚନ କରିଅଛନ୍ତି ସାଥୀ— ୫୯ ମଧ୍ୟ ଦିନକେ
ଦିବାର, ୨୩ ମଧ୍ୟ ସତ ନିବାରଣ ଅୟ କୁଠା
ରାତ୍ରି ସେବକ । ମଧ୍ୟ ଦିନକୁ ଦିନବାବୁ ମରେ
ମଧ୍ୟର ଉତ୍ସର୍ବିଶ୍ୱାସ ଦିବାର ଅଥବା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସ
କୁଠା ଶୋଭ କଷ୍ଟ କର ମଧ୍ୟକୁ ସମ୍ମଳେ କଷ୍ଟ
ଦିନବାବୁ ହେବ ମଧ୍ୟ ସତ ନିବାରଣ କରିବା-
ସତାଏ ମଧ୍ୟର ଅବଧିକ ହେବ । କୁଠା
ରାତ୍ରି ପ୍ରତିବାହିକୁ ନର୍ତ୍ତନେ ବନ୍ଧୁଦତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧେ
ପ୍ରତ୍ୟେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦିନବାବୁ ପଡ଼ିବ ।
ଶେଷ ଉତ୍ସାହଟି ସମସ୍ତକଷ୍ଟକ ସଦାଚିନ୍ତନ
ଦେବ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରେ ଘୋମାର
ଶରବେ କାହିଁ । ସତରଂ ମଧ୍ୟ ଦିନକେ ଦିନାଶ
ମାନେଶ୍ୟା ଜୀବନର ସମସ୍ତାନ ଉତ୍ସାହ-
ଅବେ । ଏଥୁଥବାବେ ସଦରବେ ତ୍ରୈକ ବା
ନାଇର୍ମିଶ ଅବଶ୍ୟକ ପୁଣି ଗାନ୍ଧୀ ବ୍ୟାୟ ସାଧ ।
ପରିଶେଷରେ ଲେଖି ପାଦେବ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟେଦିନରେ କିନ କୁଠାକଣ ଧର୍ଯ୍ୟ
ଗେଲ ଗୋଟିଏ କମ୍ପଟି ଗଟିଏ ଦେବ ସେମା-
କେ ମାନେଶ୍ୟା ସମନ୍ଵୟ କଷ୍ଟସମାବ ପ୍ରାମାୟ
ଗବ୍ରିମେଷକୁ ନିବାରବେ ଓ ପ୍ରାମାୟ କହିବୁ-
ରେ କହାବଧାର ଦିନକେ ଓ କୁଠାରେ
ନୟତପ୍ରତି ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସାହରେ ରଖିବ ।

ମାନ୍ୟକର ଯାହା ଦାରକଟିତସର ନିଧ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରବଳ ଯତ୍ତ କମ୍ପଲେ, ତାଙ୍କ ମରରେ ଯାଇଲେ-
ଦୟା ଘରକର୍ଦ୍ଦରେ କବାଗତ ଦୁଃଖ ଏହା ଏହା
ସୁଖକର ଜ୍ୟାଥି । ଅଥବା ବେଦର ମନ୍ଦରେ
ସେଇଁ କ୍ରିୟେଷନ ଉଣ୍ଠେବ ଅଛି ପାହାର
ଲକ୍ଷଣ ମହି ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋରାଧିକ ସେ-

ସବୁ ପ୍ରମାଣ ସେ ସେ ଏହି ମାରେସ୍ଥା କୁରୁ
ଗେମ । ଏହା ନିବାରଣସତ୍ତାପେ ହାତ୍ତୁପ୍ଲକୁ ମଧ୍ୟ
ଉପାୟସ୍ଥିରହୀନ ହୋଇଥିଲା । ଯେହି ସମୟରୁ
ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚାଦର୍ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଅବଧିର୍ଯ୍ୟକୁ ଏହି
ବସନ୍ତ ଦାଇଳଟ ନିବାରଣ ସତ୍ତାପେ ଚେଷ୍ଟା
କରିଥିଲୁ ଅଥବା ବିଜ୍ଞାନ କରିଥିଲୁ
ସେ ମଧ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଶାସନ କାହାରେ
ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲୁ । ଯେତେବେଳେ
ଦେଖାଇଲା ଯେ ମାରେସ୍ଥା କୁରୁ
ନିବାରଣ ସତ୍ତାପେ ବିଜ୍ଞାନ କୌଣସି ଆଶ୍ଵର
ବିବସ୍ତ୍ରା ବିଭାଗରେ କାହାଁ ହେବଳ ବିଶେଷ
ପରମାଣୁରେ କୁରିପାଇଲା ପ୍ରାଚିକ ତତ୍ତ୍ଵବା
ସ୍ତ୍ରୀର ବହୁବିଳା । ଅଥବା ବେଦର ପ୍ରକର ଅର୍ଥ
ଚିନ୍ତା ଓ ସ୍ଵଭାବୀ ଗାନ୍ଧୀ ବିଦ୍ୟାମଧ୍ୟରେ
ହସଲି ସାହେବ ମହୋଦୟ ଗଣ୍ୟକରେ ମାତ୍ର
ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବାବାର ବିଭାଗ ଚେଷ୍ଟା ଦେଲେ
ଏ ମତ ସ୍ତ୍ରୀର ବହୁବିଳା କାହାଁ । ସାହେବ
ମହୋଦୟ ବେଦର ଉତ୍ତର ଦର ଦେଖାଇଥି
ଲାଗିଲା ଯେ ରେଲବାଟ ଯୋଗେ କିମ୍ବା ନିର୍ଗମ
ବଳ ଦେବାହାର ମେଲେସ୍ଥା ଜାଗ ଦେବା
ମତ ଦିଇ ନୁହେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ବଡ଼ି
ଅଶ୍ରୁପରମାଣେ ସେବେବେଳେ ବିକଷିତକର
ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗ ବଢ଼ିଲା ମହୋଦୟ
ଅଭିଭୂତଙ୍କେ ଏଥରେ ଦୁର୍ବି ପକାଇଥିଲାଗି
ଦେବେବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ତାଳକିମେ ସଜଳ
ପରିବ ।

ସୁରତ ପ୍ରାଚି ଲୀକାର ।

. ମିଦ୍ଦାର୍ଶି ।—ଏ ବଳରୁତ୍ତ ଦେବବର୍ତ୍ତିକ
ବିରତର ଦେବମନ୍ତ ଚାଲିବାପ୍ରସାଦ ପ୍ରେସରେ
ମୁଦ୍ରିତ । ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯ । ଏହା ଖୋଲିଥେବା
ଧୂ'ଷା ମାପି ଜ୍ଞେତ୍ର ଶୃଦ୍ଧ ପ୍ରତିକାଣ ଏଥିରେ
ବାର ହାମତ ହୋଇଥେ ସୁରତକ କରିବାକ

ଭୁଷନର ଦର ପିଲାହିର କଣ୍ଠକାରେ
ପ୍ରତାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଲେଖି-
ବାରେ ଏହି ଅଛି ମାତ୍ର ସୁବଳକ ନୀରବରେ
ଉଦ୍ଧବ ଲେଖିବାରେ ସେ ଶକ୍ତି ନିଷୋନକ
ଦେବା ସମୟେପତି କୁନ୍ଦେ । ରେଣୁତ ଦିନ
ସଂଖ୍ୟାକାଞ୍ଚି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉଦ୍ଧବ ଉଦ୍ଧବର ପ୍ରସ୍ଥାପି
କୋଠ “ଦିବାମେଳି ଦେଖି କହୁଛ ବନ୍ଦି
ଦେଇଅମ୍ବଳା । ଅରସାନଦାଳ ଅଜ୍ଞେ ମଣି ମଣି
ରୂପଶାନକା । ପୃଷ୍ଠାକୁ ସୁବଳ ମୁଁ ଉପରେ
ଉଦୟ ଦରା । ଚାମଳ ସ୍ଵପ୍ନ ସବେଳ ମାର୍ଗରେ
ଚାହୁଁ ପର ।” ଯାହା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଧେପନ
ଦେଖି ପରିଚ୍ୟାନପୂର୍ବକ ଯହିଁରେ ଦେଖ-
ମେଳକ ମହିରେ ଉଦ୍ଧବ ଓ ମହାକବମାତା
ଦିବୁନିତ କୋର ପେମାତକ, ମନୁଷ୍ୟାପତି
ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଦୁଃଖ ଦିବୁନକ ପେମନ୍ତ ଦିବୁଗା
ଲେଖିବୁରେ ଅମେମାତେ ସୁର୍ଜ ହୋଇଆନ୍ତି ।
ସେ ଯାହା ଦେଉ ଏହା ଏହି ଧ୍ୟ ଯେବେ
ସନ୍ଦେଶ କର ଦିବୁବେ ବୋଲି ବାହୁଦୟ
ପ୍ରତ୍ୱବରେ ଅଦେହ ଶୁଣାଦୋଷ ଅଛି ଏବଂ
ତିଥି ଧନର ଶପାଦୋଷ ଯଥା ‘ଅମର’
ମହିରେ ‘ଶୋମର’ ନିତାନ୍ତ ପର୍ବତ ।

ତମନୀ ।—ଶ ଉତ୍କାଶେ ମନାନ୍ତିବ ଦିବଦିବ
ଦେ ଧସରେ ଗାଧିଅବଳ ପକୁଳୁଖରେ ଗା,
ଦାକ ହେସର ଡକିଲିଗ ଦେଇ ବିଗାମୁଖରେ
ଦିବରର ଦେଉଥାଇ । ଏହା ଶ୍ରୀଏ ଷୋଳ
ଷେଠୀ ପୁଣ୍ୟା ବ୍ୟାପି ଅଛ ଶ୍ରୀଦୁର୍ବଲବିହାସସ୍ମର
ଏବ ଏଥରେ ମାତୃ ବିଘୋରିକିଗ ମୋ * ୫
କୁଞ୍ଚ ଜୀନ ଦଥଯାଇ ଅଛ । ଏଥରେ ନୂହିଲ
କାହା କାହା କେବେ ବଜାରୁଗରୁ କୁମୁମ
ପରଶେ ଏଟ ନିୟମ ଅଛ ।

ରଥଯାତ୍ର । — ଆ କମାଧର ପ୍ରତ୍ୟୁଷବଳ
ଦୃଢ଼ିବ ବରତିବ ଓ କଇହିଦ ସବୁଥିଅଛି
ଅନ୍ତରୁଦ୍ଧରେ ଗଲାଗଲ ବିଶେଷ
ପ୍ରସବେ ପ୍ରତିଶିଖ ମୂଳ୍ୟ ଛ ପରିଷା ।
ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ତୁତି ଶା ଶ୍ୟାମ
ଗୋଟିଏ କୃତ୍ତି ବଦିତାସ୍ତ୍ରିକ ଏବ ପ୍ରଥମରେ
ରଥଯାତ୍ର ସମଜୀବ ସାଧରଣ ନାହିଁ ପଠ୍ୟ-
କାନ୍ଦରେ ସବାନିବ ହୋଇଥିଲା । ଲେଖକ ‘ବୟସ
କିମ୍ବରେ ଅବଳ ପ୍ରତିଶିଖ ସମ୍ବଲନେ ।
ଯେ ପ୍ରଭୁ ଦୃଶ୍ୟାବଧିରେ ନିବେଚିଲ ନହିଁ ଲେ
ଖାତ ପୁଲରେ । ବହିଲେ ଅବର ନିଜ ଦୁଃଖ
ବଳୀ ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶଶମ୍ଭରେ । ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦୟା
ଧିତା ଅନ୍ତରୁଦ୍ଧର ଦୁଃଖ କା ହେଉ ସପାରେ ।
ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଲେଖେ ବାବାହି ବଳନ୍ତ
ଏବ ସେହିତା ଅମ୍ବାକଳର ଦୁଃଖର ବାରଣ

ଗାନ୍ଧାର ଯାହାରେ କୌତୁଳ ଦେଖିବାଲାରଙ୍ଗ
ଅମ୍ବେଶାକେ ଲୟାଙ୍ଗୋ ପଥାରୁ କୋର ମୟା
ନିଠାଇ ଖାଦ୍ୟା ବାସନାରେ ରମ୍ଭ ଦୟାବର
ପଢାଇ ଯାହାରେ ଚଳିବୁ ଦୂଃଖାଇବାରୁ ସାର
କରୁ । ଉହାରେ ମନୁଷ୍ୟର ସାଧନର ବିଜ୍ଞାନ
କାହିଁ ପମ୍ପା କରି ଥିଲେସୁଦ୍ଧା ଲେବେ ତାହା
ବିଶ୍ୱାସାରୁ ମଠ ବଳାନ୍ତି ଗାହିଁ । ଲେଖକ ମଧ୍ୟ
ଗାନ୍ଧାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦୂଃଖର ଏଣୁଦେଖୁ ଗାଇ-
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥରେ ସୁବା ଲେବକରୁ କୁଣ୍ଡ
ମିଳିବାକୁ ।

ମାତ୍ରାଦ୍ଵିକ ସମ୍ବୂଦ ।

କଲିକ୍ତା ଗେହେଁ ।

ଦେବତା ସନ୍ଧାର୍ଥ ରେଣ୍ଟ ସହିତ ସେଇଷ୍ଟ କଥା ବାବୁ
ଶୋଭେନ୍ଦୁମାଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟୀ ଅଳ୍ପ ଅଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଦ୍ରିତା-
କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳି ହେଉ ଓ ସେଇଷ୍ଟ କଥା ନୟତ ହେଲେ ।

ଦେଖିପୁରାଜ ହେବେ ମାଟାଙ୍ଗକ ଓ ତୋ ବଲେବୁଦ୍ଧିର
ନୀ ଏହି, ଏହି ରସ ଯଥ ଘେବେ ପର୍ଯ୍ୟାପ ହେବିଲ
ତୁମେ ଓ ଯେବେବୁ ମନ ଦୟାକ ହେବେ ।

ବାହୁ ଦେଖାମାଧିକ ଦାସ ଦଟିବ ରେଖିଲ୍ସା କରେଇସ୍ତା
ଧୂର ଦେଇମାନ୍ତକ ସମ୍ବରେ ବାହାଲ ହେଲେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାକୁ ଦର୍ଶନ, ସୂଚି ଓ ଶାରୋଧିକ
ବସମାନରେ ଅବିଷ୍ଟାର ସ୍ଥଳରେ ସରବର୍ତ୍ତ ଓ ଅଶ୍ଵିନୀ
ପେଟକୁଳମେକ ଅତିଧିକ ଓ ଦେହକୁ ଅବିଷ୍ଟ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇଲେ
କ୍ଷମତା ପାଇଲେ । ସ୍ଥା—

କାନ୍ତ ପରିଧ ନାସବ	କାନ୍ତ ପରିଧ ନାସବ
,, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଭ୍ୟାନରୀ	,, ସୋଜନକୁ, ବାର୍ଣ୍ଣିଳୀ
,, ପରିଜନ ଏ ଦ୍ୱା	,, ବରେଶାଚରଣଗନ୍ଧି
,, ହରମେଷ ନାସବ	, ମହମାଦବନ୍ଦ ବାନ୍ଦମେ
,, ପରୁପତ ବୋଲି	, କରଣାନ୍ତ ସମ୍
,, ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସରକାର	, ବାସ୍ତାଖ୍ଯ ସ୍ଵ
,, ସଗାତେନ୍ଦ୍ର, ପିଂହ	, ଗୋଦର, ମହାତ୍ମା ।
ବାଲେଶ୍ୱର କଞ୍ଚିତ୍ ସହୃଦୟଙ୍କୁ ମୌର	
ନିର୍ମଳ ପଦ୍ମନାଭ କଟକର କା ପରି କେନ୍ଦ୍ରୀ	
ଶୟାମ ଦେବେଶ ।	

ପ୍ରଦେଶକାରୀ ମୌଳିକ ନିର୍ଣ୍ଣାନ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ପ୍ରଦେଶକ କାହାର କେବେଳେ ନାହିଁ ହୋଇ ଚାଲେଥିଲେ
ଅବସାନିକ ହେଲେ ।

କାନ୍ଦର ମନସପ କାରୁ ଦେଖିବାପ ଗ୍ରୂ ସେହି ଜାଗର
ଦ୍ୱାରା କେତେ କର କଷତ ହେଲେ ।

ମୁଦ୍ରଣ ହେଲେ ।

ଦୁଃଖେତ୍ତାଥ ଦର କର ହୋଇଲ କମଳା ଆମ୍ବାନ୍ଦୀ
ଶୀ ଦୂଷି ଲ. ୧/ ରେଟ, ଦୀ, ଅମ, ୨, ସବୁରେ
ପେନସନ କମିଶନର ଦେଖିଲୁ ହେଲେ ।

ପର ୬୫୯୦ ମଧ୍ୟାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷେତ୍ର ପଦାର୍ଥ
ପରାମର୍ଶ ନିମ୍ନରେତ୍ର ଏଣ୍ଟ ହମାରେ ବିଶ୍ଵାସ ହେଲେ । ଏଥା—
କୈଷ୍ଟବରତର ଦେଖାଯାଇବା ମୁକୁରାଙ୍ଗ । ସୂଚି (୯
ମୁକୁରାଙ୍ଗାଧୀର ବାଣିଜ ମିଶ୍ର, ସୁଧାର ଏବା

ପ୍ରକିଷ୍ଟାଚନ୍ମେଳ
ବାଣିଜାଧ ବାକାରୀର୍, ରେତେର୍ଗ୍ରା ସବେଳ । ୫୩୯
ଦମ୍ଭରେଣ ପ୍ରତି ପାହେ ସନ୍ ୧୯ ମହାରାଜ ଖଣ୍ଡର
ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦର ଏବାକ ଦିଷ୍ଟର ହେଲେ । ଯଥା—
୫୩୭ ଉପରେକାଧ ମିଶ୍ର ବ୍ୟାସର୍ତ୍ତ ସାମାଜିର୍ଦ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସୁନ୍ଦରୀ (୧)

“ ” ” ” ପ୍ରକଟାତୋମେବ, ତେବେ
ମହାମହାତୀତାମୟ ସନ୍ଧାନିକ ନିଷ୍ଠ ସୁଦେଶ ହୁଲ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
- କୌମଙ୍ଗ
ପାତ୍ରମଣ

ଗତ ବାର୍ଷିକେ ଫେରେବା ପ୍ରାଚୀରେ ମହନ୍ତ
ଦରସାବ ବନ୍ଧୁରେ ୩୫% ବାଲେକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ
ବନ୍ଧୁର, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରେ ୧୫%, ଓ ମୂଳ ରେ ୧୦%.

ସ୍ରୀମାସ୍ତ ସମାଦ

ଏ ହୃଦୟରେ ଅଭାବ କରିଛ ଓ ଶାତାଳ ସବୁ
ହୋଇଥିଲା । ଡ୍ରାଙ୍କ ସବୁଟେ 'ଏହିପର' ସବୁଠ ଓ
ମୋହିଷଙ୍କ ସବୁଥେ ଚାଲ ଓ ଶାତାଳ ଘନେବିଦେବଙ୍କ ବାପ୍
ବିଜୁଅଛି ।

ଅମ୍ବମାନର ମାତ୍ରମେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିତ କଥା ଯା ଏହା
ଲିଖିଛି ସବୁ ବିଜୟପଦାରଦିନ ପ୍ରାତି ସବୁ ଆ ବିଜୟ
ରେ ପଢ଼ି ସବୁ ଏମ୍ବମେ ଧରିଲା ଏହିଷରେ
ପାହେର ମହୋତ୍ସବ ଭାରୀରେ ଦିନ ସମ୍ପଦ ପାଇଗୁ ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଉପଲବ୍ଧରେ ଏ କମଳରେ
ପଞ୍ଚବା ଦଶାତି ବାରି ଦେଖିବାକି ବରିସିଲା । ୧୯
ମଧ୍ୟ ଦିନ ଚାରାପାଇଁ ।

ଏନରେ ମାତ୍ରାବସକତାର ମୋଦଳସବୁ ବରେ ଗପ
ଖୋମକାର ହିତରେ ସମସ୍ତେ ଅବିଧି କି ୧୦ ଏବଂ
ଦେବ ଉଚ୍ଚ କେବଳ କିଷ୍ଟଗାନ୍ଧୀତ୍ୟାର ଆହଁ ।

କବିତା ଦ୍ୱାରା ଲମ୍ବାଟ ଅଧିକର କଥା ହେବାକ
ନାସ୍ତିକ ପଶମାହର ଦ୍ୱିତୀଆମ୍ବ କଥା ବେଳକରୁ
ଏ ଦେଉଥା ଅପରାଧର ଗୁଣ ହୋଇ ଜମିନରେ
ଥିଲା ।

ଅଭିବାଦନ ବାହୀକୁଳରୀ ସତ୍ୟମାନ ଓ ଦୂରକାଳ
ବେଶ୍ୟକ ଏଠା କେମନ୍ଦୁଳୀ କହିବାରେ ବାସ ବିଷୟରେ
ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ ସାନ୍ଦର୍ଭ କରି ଉପର୍ଯ୍ୟ ଅଭିନନ୍ଦ
ଓ ୧୦୧ ପା ମନେ ଥାଇ ଦେବାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦେବା
ଶାର ଉତ୍ତରରେ ଅଭିନନ୍ଦ ।

ଏଥର, ହେବାକ ଦିଲାଲରେ ସାମାଜିକ କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବମାତ୍ର କାଳ ଧରାଯାଇଛି ।

ଦେବାଳ, ପତାରେ, ଦେବାରେଟ, ବା କେତେ ଏବାବ
ଅରତ ଅପାଧ ଦିନ୍ତି ଆହୁ । ପଦବିର୍ତ୍ତ ଲେ କଥା ବିବାହ
ରେଖ ଯୋଗାଇବାକ ଅବସ୍ଥାଦିମନ୍ତ୍ରେ ଏବବାଟୁ ଦେବାର
ଦୂରବାଜୁ ଏବଲେଷ କରି ଦେବାର ବାହେନ୍ଦ୍ରିୟ । ଏବବ
ଦେବାର ପାଇଁ କୋଣାରି ପାଇଁ କୋଣାରି ।

ତୋଟାରରେ ଏହା ଦରଶ ପାର୍ବତୀ ପଦମାନ ପଦି-
ଏଥବାର କେତେହି ମାତାପୁରୁଷ ଅଧିଶେ ହୋଇଥିଲା।
କେବଳ ତ ଅତ୍ୟାକାଶ ପାଇର ସରକାର ଦରଶମଣୀ
ଦରଶମାନ ଦମମ ହେଉଛି । ୧୯ ୩୧ ୧

ଯାତ୍ରିପତ୍ର ସମାପ୍ତ ।

ଅଜଳ ପ୍ରବାଦ ହେଉଥିଲା ତା କି କିମ୍ ୧୨୦୫୯
ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ପରିବାର ଏହାରେ ବାଟାଳି ଏହାରେ ବାଟାଳି
ବୀର ଚାହାର ଶାଖା ଓ ଦେଇବ ରାଜାରେ ରାଜୀ
ଦିନ ଅବ ତ ଯୁଗ ଏ ଯେବେ ସହିତ ହୋଇ ଦେଇବ
ଏହାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନେ କୃତ୍ତବ୍ୟା
ମନ୍ଦିର ଚାହାର ଶାଖା ଏହି ଦେଇବାରୁଙ୍କୁ ନନ୍ଦ ପରିବାର
ତାଙ୍କ ଦେଇବ ଚାହାର ଶାଖା ମନ୍ଦିରେ ସେ ଶତା ଦିନର
ଦେଇବ ଶାଖା ମନ୍ଦିର ଦେଇବ ଶାଖା ରେ ମନ୍ଦିର ଦେଇବ
ଦେଇବ । ଚାହାର ଦେଇବର ଶୌକଦାତା ନାରୀମନଙ୍କେ
ତଣୀ ନନ୍ଦ ତାଙ୍କରେ ଦେଇବ ଦେଇବ ଚାହାର ଦିନର
ଦେଇବର ଅନ୍ଧାରୀ ମନ୍ଦିର ଦେଇବ ଚାହାର ଧ୍ୟାନ ମନ୍ଦିର
ଦେଇବ ସଂକଳନ ଶାଖାରେ ମନ୍ଦିର ଦେଇବ ଶାଖା
ଦେଇବ ମନ୍ଦିର ସଂପର୍କ ଏହା ମନ୍ଦିର ଦେଇବରୁ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଶାସନ ପତ୍ରରେ କମେଟ୍ ସର ପାଦ ଲାଗୁ
କରେଗାଥିବା ନାହାର ମାତ୍ର ହେବେ ବଢ଼ାଇ କି ଉଦ୍ଦରଧୀ
ହୋଇ ଦିନକର କମଳା ଦିନୋକି ମୁଠ ସୁତ ଦିନ

୧୦ ଅକ୍ଷରର ମାତ୍ରରେ ଏହାରେ ପରିଚାରିତ ବନ୍ଦର ଏହା
କେବେ ବୋଲିଥାଏ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦେବ ଭାଇଦାଳ ଶିଖା ମାତ୍ରର
କିମ୍ବା ଯେତେ ସମୟେ ବିଜ୍ଞାନେ ଏକମର ଉତ୍ତର ପାଇଁ
କେବେ ଦେବ ଯେତେ ସମ୍ମିଳନ କରାଇ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ମାନ
ସୁକେ କରିବା କରିବା ଏବଂ ଏହା ଏହାର ପରିଚାରର ଦେବ
କେବେ ସମୟେ ଏହାର ଦେବର ପାଇଁ

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ଦେହ ମୁଣ୍ଡ ଲୋପକର୍ତ୍ତା ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନ ପାଇବାର ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାମଧ୍ୟ ।

ପରି ୪୯୩

ସାହଚରଣ ମନ୍ଦିର ।

ପତ ଏବନ ମାରିବେ ଉଣ୍ଡିଯାର ମିଶନଦୂର୍ଦେଖିବା
ସହାଯେ କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ ଯାଇଥାରେ କରିବାକି କି ହୁଏ ଏ
ରାଜ୍ୟରେତ୍ତା ଓ ଅଧିକିଳି କରିବାପାଇଁ ଥିଲେ । ମାରି
ମଧ୍ୟରେ ନିରାୟା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରୋବ ହୋଇଥିବ । କିମ୍ବା
ପରିଷତ୍ତ ସମ୍ପାଦନରେ ଏହା ହୋଇଥିବ ।

ଅମେରିକା ୨ ୦ ଟଙ୍କା ଯାହା ସେଇ ଗୋଟିଏ ଜାତାକ
ବୁଝାଇ । ଏହା ମାତ୍ର ତା ୨୨ ଟଙ୍କରେ ଖର୍ଚୁଳାର
ପାହାକା ନାହାଇଲୁ ଅବସର ପର୍ବତୀଆ ପଟ୍ଟ ୫ ରାଶଟି
କାହାର ପଟ୍ଟ ରାଶଟି ବସ୍ତୁତା କଣ ପଟ୍ଟ ୨ ଟଙ୍କ ହୋଇ
ଦିଲାକ କିମ୍ ୧୦୦୮ ବୋଲାପଣେ ସମନ ଘଟି ପାଇଁ
ହେ ଜାତାକ ଏ ବର୍ଷର ଅବିଅଛ ବୁଝାଇ ଏହା
ସବୁଠା ଥିଲେ କାହାର ପଟ୍ଟ ୧୦୦ ୧ ୧୦୮ ଏବଂ
କିମ୍ କେବେଳେ କେବଳ ଅତିକା ସର୍ଵେ ଅଭିନବ ବ୍ୟାପର ଘଟି ।
ଏହା ତା ୨୨ ଟଙ୍କରେ କେଷ ଦେବା ବ୍ୟାପରେ ଜାତା
ଠାର ପେଇଲା ବେବେଳେ ୨୨୨ ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ ଯେ
୨୨୨ ମୁଣ୍ଡର ବନ୍ଦିଲାନ ୨୨୨ ମୁଣ୍ଡରେବେଳେ ୨୨୨
ଦୁଇଗୁରେବେଳାର ୨୨୨ ଟି ପାଣାକର ୨୨୨ ଦିନ ସମ ।
୨୨୨ସତ୍ୟ କର ମୁଣ୍ଡ ୨୨୨ ପତ ମୋଟକି ଜାମା ହୋଇ
ଥିଲା ।

ମରନ୍ତିବେଳେ କଣ୍ଠର ସର୍ପୀୟ ମହାବଳୀ ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା
ଅଗ୍ରରୀ ଶାଢାଇଲୁ ବୁଝ ମହବଳୀର ବରିବାରେ
ଧର୍ମରୀ ଚୋଥୁର ତିତାର ପ୍ରଥମ ଭାର୍ତ୍ତି ଦାନ ସାରର
ଗୁଡ଼ ଏହି ବସା ଗାନ୍ଧ ମହାବଳୀରେହିରେ ଯେ ଠାରେ
ବରମତ୍ତିରେ କରାଯାଇଲା । ୧୦ ଡିଜି ଏହି ବନନାମନ୍ତି
ଶାଢାଇ ସମ୍ମରେ ସୁନ୍ଦର । ମନ୍ଦିରାଳୀ ସ୍ମରଣପାଇ ସାମନ୍ତି
ପାଇ ଓ ବ୍ୟାହ ଦାନ ଦୋଷରେ ।

କେ କୋଟାନରେ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟରୀ ଗ୍ରାମ ସାଧକଳ ପରି
ମେଲ ଦିନରେ କେବୁ ମେଲ୍ଲିର ବଜା ଦିନରେ କେବୁ ହେଉ
ଅଛନ୍ତି ଏହି ଘର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଦିନର ବାଜାର୍ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ
ପାଇଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପଦ୍ମପ୍ରେରକଙ୍କ ନିତ୍ୟାମବ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଥିଲେ
ମାନେ ଦାସୀ ବୋଲୁ ।

ଶ୍ରୀକୃତ ଉତ୍ତଳପଦିବା ସନ୍ଧାଦବ ମହାପୟ
ପଦାଶୟ ! ପାତ୍ରୀତେ

ଏଠାରେ “ ଶତକ୍ଷୀ ବାଲକ ଛୟାକ ସନ୍ଧି
ଦାୟି ” ଦାନକ ମେଟିଏ ମୋଜ ୫୦୨ ମହିଦା
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦୋଷଅଛୁଟ । ଏଠାରୁଖୀ ଓ ଅଷ୍ଟକ
<କ ଉପର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ, ସାହୁଯ କରିବା
ସବୁର ଉବେଶ୍ୟ । ପ୍ରଥମେ ତୁମ କୁନ୍ତଳେ
କୁଣ୍ଡରେଣକୁ ଅଶ୍ୱ ଦେବାଇଁ ସମାଜ ପ୍ରସ୍ତା
କରିଥିଲେ, ବନ୍ତୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ମନ୍ଦବାର ଅ
ଧିକ ଓ ଅଧିକ ଅସ୍ଵକିଧା ଯୋଗ୍ବ୍ୟ ସେ ପ୍ରସ୍ତା
ବର୍ତ୍ତମାନପାଇଁ ପରିବାର ଦେଲ । ଚନ୍ଦ୍ର
ଶାଖ ଗୋଟି ଅକାଥବାଲକଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱ ଦିଅବା
ସେମାନଙ୍କ, ତିରା ଦେବାର କାର ସମ୍ମଦୟ ତୁ
ମ କରିଗେ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲ । କିମ୍ବା
ଏପରି ବାଲକ ନ ମିଳିବାରୁ ଅମଣ୍ଡ ସେ ପ୍ରସ୍ତା
ପରିବାର ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷ ପେରିବା

ମାସରୁ ବଟକ ବାଲୁବଜାରରେ “ସମ୍ବନ୍ଧ
କୁଟୀର” ନାମର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀବାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ହୋଇଥାଏ । ସେଇଁ ବାଲକମାତେ ସଚରତ୍ତ
ରଙ୍ଗ ପକ୍ଷାପତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଧିକ ଯେଉଁମାତରର
କଟକରେ ବସାଇଛା ଦେବାର ସଙ୍ଗକି ଦାହୀ,
ଫେରୁାଳି ପାଣିରେ ଆଖି ଥିଆଯାଏ ।

ପେଣ୍ଟିମାର୍କ୍, ଲୁଚାର୍ଜେ ଅନ୍ତର୍ମାର୍କ୍, ଲୁଚାର୍ଜେ ରହି ଥାଏଗଲୁ ।
ଲୁଚାର୍ଜେ ରହି ଥାଏ ସମ୍ମଦୟ ପଶ୍ଚାତ୍ ଦିଆଯାଏ ଓ
ଲୁଚାର୍ଜେ ନାର୍ତ୍ତମାର୍କ୍ ମାତ୍ର ସମ୍ମଦୟ ପଶ୍ଚାତ୍
ମୋଟି ଏ ପାତକ ନୟକୁ ହୋଇଥାଏ, ବାଲକ-
ମାର୍କ୍, ପାତକର ହୟ ବହନ କରିବାକୁ ହୁଏ-
ବାହି । କିନ୍ତୁ ଲୁଚାର୍ ଘରରୁଳଙ୍କ ନିମନ୍ତେ-
କେ ତେବେତି ଏ ନୟମ ଲିଖିବକି ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରଥମ ନାମ କିମ୍ବା ଦଶାକ କିମ୍ବା ଏକ ସମ୍ମାନ ପତ୍ର
ପଞ୍ଚମ ନାମେ ଅଭିଭବକ ନିୟମ ହୋଇ ଅଛିନ୍ତି
ପ୍ରଥମେ ଏହି କୁଟୀରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶରୀର
ଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିଲେ କୋଇ ଅଛିନ୍ତି ।
ନାମେ ଅଭିଭବକ ଓ ସମ୍ମାନ ସ୍ଵରୂପ କିମ୍ବା ସୁନ୍ଦର
ପରି ଏହିପର ୧୦ ଜଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ହିଁ କୁଟୀ

ରରେ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ମୁଦ୍ରାଯର ଅସୁବିୟର ଗୋଟିଏ
ଏ ହୃଦୟର ସାଧାରଣକ ଅବଶ୍ୟକ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନରେ
ଲେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ମୁଦ୍ରାଯର
ବନ୍ଦୟ ପରିଷ୍କାରକ କାଳର ଏହି ସୁନକ ସର୍ବା
ସମ୍ଭାବ କେ କରା । ଯୁକ୍ତ ସର୍ବାମାନେ ମୁୟୀଜ୍ଞା
ସ୍ଵାର ଯାଦା ସର୍ବଦ କରଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ କୁଠା
ରର ବ୍ୟୟ ନିଷାହ ହୋଇ ବାଲା ଚାମାଚଳ
୫ ଘାସୁଳ ସେଥୁମର ମାସ ସୁଦା ଉନ୍ନତ

ଥିଲା । ଏହି ସଙ୍କେତାୟପରି କବି ହେଉଥିଲା ଆଖାରଣ
କବି ଦୃଶ୍ୟବୁଦ୍ଧି ଅଳକଣ୍ଠନ କରୁଥିଲା ।
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆୟନିଯୁକ୍ତ ହିସାବ ।

ସକ ୧୯୦ ରାଷ୍ଟ୍ରାଳା ନିଜୁଲିତାରୁ
ସେପେମ୍ବରଥକା ମୋଟ ଅସ୍ତ୍ର ଟ ୧୫୭୫୮

ସତ୍ୟେ ମନୀଦା ପ୍ରେସ୍‌ରୁକ୍ତିରୁ
ପ୍ରେସ୍‌ରୁକ୍ତିରୁକ୍ତିରୁ ମେଟ ବ୍ୟାସ ୮୯୦/୧୧

ସହେବନୀବା କଳୀର	କଟକ ୧୯୦୫	ବପନ୍ତ ଗୋପନୀକଣ୍ଠପ୍ରଦୀପ ସମ୍ମାନ

ମୁଦ୍ରଣ ପତ୍ର

ବାହୁ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ତୋଷକ ଦରସର ଟ ୩ ୯
 „ ପଦ୍ମତାବଟିକା ଏବୁ ମନ୍ଦାଶାସ୍ତ୍ର ସେବନତ ଟ ୩ ୯
 „ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଚମ୍ପାଶ ଟ ୩ ୯
 „ ଚକ୍ରମଣି ନନ୍ଦ ଅଳବଡ଼ା ଟ ୩ ୯
 „ କୃତତ୍ୱବ୍ସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀ ମନୋଭର ଟ ୩ ୯
 „ କଣେଶ୍ଵରାଜ୍ ପଣ୍ଡଠୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟର ଟ ୩ ୯
 „ ପାରେସର ମହାନ୍ତି କଟିବ ଟ ୩ ୯
 „ କୁଳବହାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଟାଙ୍କି ଟ ୩ ୯
 „ ପଣ୍ଡିତ ଗୋବିନ୍ଦରାମ ଚଟକ ଟ ୩ ୯

ବିଜ୍ଞାନ

ଏବାସ ସବସାଧାରଣାକୁ ଲବାଇ ଦିଅପାରୁଥିବୁ ଯେ ଅନ୍ତରୋଳ ରଜି ପରେଷୁରେ
ମାର୍ଟ ଠଥ ହୋଇଥିବା କଲାଶିତ ଶାଳ ଓଗେର ଦୂରମାତ୍ର ଅନ୍ତରୋଳ ପରେଷୁ ଅପେକ୍ଷା
ସାରାତରେ ବହୁ ମୁକାମ ଦିଲେଣ୍ଟା ଚରେଷ୍ଟାରେ ଉପର ମାର ତା ୩ ଲଖ ଏ ୫୫୦୦
ମେଟ୍ରିକ ସମୟରେ ନିଜମ କର୍ତ୍ତିବ ନିଜମ କ୍ରବଣେଛୁ ବାଣ୍ଡି ମାତେ ଭାଙ୍ଗି ପାରିଥିବେ ହାଜର
କୋଲ ନିଜମ ତାକ ଥିଲେ ।

ନେଟ୍ ପରିମାଣକୁ, ୨ ଦିନର ବର୍ଷାଟମ୍ଭେ ।

କ୍ଷେତ୍ର ବିବରଣ	ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରେସ୍ ନାମ ପର ମୋଟା	ଦୁଇତମ୍ ଶ୍ରେଣୀ		ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ		ମୋଟ ପର
		ପ୍ରେସ୍ ନାମ ପର ମୋଟା	ମୋଟା	ପ୍ରେସ୍ ନାମ ପର ମୋଟା	ମୋଟା	
ବାହାର ଛାତ୍ର	୫୨୯	୧୫୦	୨୩୪	୧୨	୨୪୭	୮୫୭
ବୁଝିଲ ଶାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର	୫୫	୧୧	୧୬୫	୫୦	୨୨୫	୪୫୫
ବାହ ପିଆଳକଳେ	୧୧	୨	୪	୦	୫	୧୨
ବୁଝିଲ ପିଆଳକଳେ	୦	୦	୦	୧	୧	୧
ବାହ ବିଶ୍ୱଗର୍ଭ	୨	୧	୨	୦	୦	୨
ବୁଝିଲ ବିଶ୍ୱଗର୍ଭ	୧	୧	୩	୦	୦	୧
ମୋଟ	୧୧୫	୧୭୦	୨୭୬	୫୩	୨୩୦	୫୫୦

ଲିଟ' ୨ ସମ୍ବାଦପତ୍ର କମଳ ପଞ୍ଚାମୀରେ ।

ଶ୍ରେଣୀ ନମର	ପ୍ରତିମ ଶ୍ରେଣୀ	ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ	ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ	ଚର୍ବିତ ଶ୍ରେଣୀ	ମୋଟ ପତ୍ର
	ପାତ୍ର ତର	ପୃଷ୍ଠାଟାରୁ	ପୃଷ୍ଠାଟାରୁ	ପୃଷ୍ଠାଟାରୁ	
	ମୋଟା	ମୋଟା	ମୋଟା	ମୋଟା	
ବନ୍ଧୁ ଆଜିଗାନ୍ଧୀ	୫୯	୨୩	୨୪	୮	୧୦୭
ଶ୍ରୀମିଳ ପାବନାନ୍ଦୀ	୨୨	୮	୮୧	୯	୧୧୨
ବନ୍ଧୁ ପିଆଶାଲଗାନ୍ଧୀ	୧୦	୦	୧	୦	୧୦
ଶ୍ରୀମିଳ ପିଆଶାଲଗାନ୍ଧୀ	୦	୧	୧	୦	୨
ମୋଟ	୧୨୨	୨୮	୨୨	୧୨	୪୫୨

ଲେଖକ ଶାହରମିଶ୍ରଙ୍କାଳେ , କମ୍ପ୍ଯୁଟର ବଜ୍ରାନମେଷ୍ଟ

ଗ୍ରାମ ବିନାଶ	ପ୍ରଥମ ଶେଣ	ଦ୍ୱାରୀ ଶେଣ	ତୃତୀୟ ଶେଣ	ଚତୁର୍ଥ ଶେଣ	ମୋଟ କାହା
	ପୂର୍ବରେ	ପ୍ରତିକାଳେ	ପୂର୍ବରେ	ପୂର୍ବରେ	
	ଉପର ମୋଟ	ମୋଟ	ମୋଟ	ମୋଟ	
କାହା ଶାଲକ୍ଷେ	୫୮	୪୯	୧୦୮	୨୪	୩୩୯
ସମ୍ପିଳ ଶାଲକ୍ଷେ	୦	୧	୮	୧୧	୨୦
କାହା ଉଥିଶାଲକ୍ଷେ		୨	୩	୧	୬୮
ସୁରିଲ ପଥଶାଲକ୍ଷେ	୧	୧	୨	୧	*
କାହା ପରିଶର	୦	୦	୨	୦	୨
ସମ୍ପିଳ ଶରଗାର	୦	୦	୦	୧	୧
କାହା ବାବିଶର	୦	୦	୪	୨	୬୦
ମୋଟ	୨୭	୪୩	୧୨୭	୮୫	୩୩୦

ବନ୍ଦ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଦୟାକାଳ ନିୟମାବ ଜ୍ଞାନବାଚୁ ଯତ୍ତା ବଲେ ଅନୁଗୋଳ ତଳା
ପରେଥୁ ଅପସରଙ୍କ ନିନ୍ଦରେ ଅବେଳାର କଳେ ଲାଖି ଥାଏହେ ।

10-11-09
Angul Division

A. H. Mee.
Divisional Forest Officer

ଭକ୍ତି ପାଠିବା ।

ମତ ତା ୫ ପଣ୍ଡରେ ସେଷ ଦେବା ସ୍ତୁ!-
କରେ କେବଳ ଶୃଙ୍ଖାପଦେଶରେ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ
ନଜର ଉଥକୁଳରେ ପୁଣି ହୋଇଥିଲ ଯେ
ଚହମୟରେ ଶୃଙ୍ଖା ଅଧିକରେ ଜଳର ପରମାଣ
ପଞ୍ଚ ଅଧିକ ଥିଲ ।

- * -

ଚରିତା ୧୦ ଉପରେ ଏଠା ମେରାକିଷା-
ଲିହି କବେଶ୍ୱରେ ୦ * ମର ବାର୍ତ୍ତର ବରିଷ-
ତର ନିବାଚନ ଦୋଷସ୍ଥଳ । ଜି ୯ ଗ୍ରାଣ୍ଡ୍
ମଧ୍ୟରୁ ବାରୁ ସଦାଚଳ ବାର୍ଷିକ ମୁନ୍ଦେ ସ୍ଵର୍ଗ
ଦୂରରମ୍ଭ ଅଛି ନଈଶ୍ଵର ଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ
ଦରଦାଗାଙ୍କ ଘୋରେ ମନସି ଶାନ୍ତେବ ପରି-
ଅନ୍ତର ନିବାଚନ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ମୂରିଷିକ
ବଦାତୀରୀ ଓ ଗର୍ବକମାନଙ୍କପ୍ରତି ସହାଦୂର୍ଭ୍ଵ
ସବାର ଅମେମାନେ ଏଥୁପୁଣେ ପ୍ରତାଣ ବରିଷ-
ଥିଲୁ । ଗାନ୍ଧାରୀ ନିବାଚନରେ ଅନ୍ତର
ଦେଲୁ ।

ପତ ତା ୨ ରଖିରେ ସେବକେବା ସପ୍ତାବ୍ଦ-
ରେ ଜୀବିତରେ ଫେଲେମ ସେବରେ ୧୯୭୯
ମୂଳ ହୋଇଥିଲ ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟବେ-
ଧରେ ୧୫୫, ସୁରୁପଦେଶରେ ୧୮୮ ବନ୍ଦୀ
ମରେ ୮୦୦ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବରେ ୨୫୭ ମୂଳ
ଭିତ୍ତି ବୋଧ କୁଅଛି । ଅଳ୍ପାବ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ
ଅକ୍ଷ ଉଣା ମାତ୍ର ଥିବାରେ ପ୍ରଦେଶରେ ପୂର୍ବ
ସପ୍ତାବ୍ଦଠାରୁ ବଢ଼ିଥିଲ । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାବ୍ଦର ମୋଟ
ମୂଳ ୩୫୫ ଥିଲ ମାତ୍ର ପଚପୁଣାଳାର ମୂଳ
ତହିଁରେ ମଣି ନ ଥିଲ ପେଠାର ମୂଳ ୨୫୨
ନିଆପରେ ଉତ୍ସୟ ସପ୍ତାବ୍ଦର ଅଳ୍ପରେ ବିଶେଷ
ପ୍ରଦେଶ ସବ୍ ମାଛି ।

ଏହା ତୋଷାର ଉତ୍ସୁକୀ କୋର୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଜୀୟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦିପାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧର କଣେ ସଦସ୍ୟ କରାଗଠ ଦିଲବେ । ତଥିର ଅଳ୍ପାଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ଭାବିତ ହେବାର ମନ୍ତ୍ରମେତ୍ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରାପାନ୍ତି । ସେ ହଠ ତଥା ବୋର୍ଡରର ପ୍ରକଳିତ ମନୋନାମ ଦରାବେ । ଏଠା ଗୋରକ୍ଷର କଣେ ସବ୍ୟ ବାହୁ ଚାତପାତାନ କୟ ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରାତିଶୀଳ ଦେବାର ଶୁଣିଥିବୁ । ସେ ଯୋଗାବାଳୁ ଅନ୍ତରୁ । ମାତ୍ର ସରଗାର ଉପରିଦେଶୁ ଠିକ ଦେବରହାରେ ଦେଇବାକାନ୍ତି । ଏହା ଫର୍ମିଲୁ ବାହୁଧୋବୁଳା-ବନ୍ଦ କୌଣସି ମଧ୍ୟ ଲାଗେ ପ୍ରଥିମୀ ଦୋଷାନ୍ତରୁ ।

ଏହି ସମ୍ବାଦଗୁରୁ କଣେ ପ୍ରଦେଶରକ
ଦେଖିଥିଲୁ ବିଷୟ ମଜନ୍ତର ଗତ ମସିରେ
ଯେଉଁ ଗୋଟିକ ଦୋଷଗୁରୁ ବାଢା ରମ୍ବାରୁ
ବହୁଧୂର କିମ୍ବା ଦର୍ଶନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ଥିଲ
ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଚାହିଁ ଏ ଦୋଷ ନ ଥିଲ ।
ଗୋଟାବରେ ଘର ଓ ବୃକ୍ଷର ଅବେଳା କଞ୍ଚା
ଦେଇଥିଲୁ ଓ ପ୍ରାୟ * ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମ୍ବାଦ
ମତ ଦେଇଥିଲୁ । ମାତ୍ର ଧାନ୍ତେରର ଯେତେ
ଶତ ଅଣଙ୍କା ଥିଲ ବଦା ବାଟି ନାହିଁ । ସେ
ଅନେକ କେବଳ ଦୂର ଦେଖିଥିଲୁ ଯେ ସୁନ-
ଦିଶେବରେ ସାମାନ୍ୟ କର ଛାଡ଼ା ଧାନ୍ତୀ
ନାହିଁ ।

ମାନ୍ଦିଲର ଶେଷୁମଣ୍ଡଳ ଜେନେରେବଳ
ପରେଦାର ଅଣ୍ଟମାନ ଆସିଲୁ କେ, ଉଥିଲଙ୍ଘ
ଟିନେ ତେବୁଟି ଶେଷୁମଣ୍ଡଳ କେବେଳେ
ପରରେ ଏକଦର୍ଶ ନମନ୍ତ୍ରେ ନୟକୁ ହେଠାଥ
ଚାନ୍ତି ଗାନ୍ଧିଜିରେ ଏପଥ ଉଚିତପଥ ଲାଇ ଯୁଥିନ
ଥାଏ, ମଧ୍ୟବେଳେ ବେଳଳ ଶୀଘ୍ର ସେ, କେ,
ଦର ନଗଳାର ତେବୁଟି ଶେଷୁମଣ୍ଡଳ
କେବେଳେ ପଦରେ ନୟକୁ ଦୋହାରୁଥିଲେ : ଏହି
କାହିଁର ବେଳଳ ମାହିତ ୯୩୦୧୯ ବା ମାତ୍ର
ଅଛିକୁ ଦୟହୃଦୀ ଅଟିବି । ଶୀଘ୍ର ପରେ
ବୈଶି ବନ୍ଦୀରୁ ଅଟିମ୍ବ ଦର ନଳ ତେଷ୍ଟା ଓ
ଦେବମରେ ଏହି ଉଚିତ ପଦକୁ ଉଠି ଧାରଣା,
ସବ ପଥ ହେଠାଥିଲୁ । ଶାୟିବିବ ଉଚିତକ
ସଂପର୍କର ପଳ ବାହା ଯାଏବିଲୁ ।

କ୍ଲାସୀଫିକେସନ୍ କୋଟିଏ ହବନ ଅତି ସେ
ଶୁଣରେ ମହାବି କାଳାଦୀଷମେଠୀର ପପକୁ
କରେ ଦିବୀପାତ୍ର ଉତ୍ତରପାତ୍ରା ନିବର୍ତ୍ତ ସମ୍ପ୍ରକଳ
ଚତ୍ତାର କାମକ ପ୍ରାଦରେ ପାହର ପଦମୁଖେ ।
ମହା ପତେପଥ୍ୟୟ ସଜ୍ଜାତିକୁ ଧିଦ୍ୟ ଭୁବନୀ
ଏବଂ, ଏ, ଅକ୍ଷତନ ରଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷା ପିଲ କରି-
ଗାଇ ଯାଇ ସେ ପ୍ରାଦ ଦର୍ଶନ ଦର୍ଶନ-ର ।
ଶେଷ ଲୋକବାପୀରୁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ଶେଠୀର
କାହିଁ [ବର୍ତ୍ତମାନ କାମ ପଦବିବଜ]
ପରରେ ମାଲିହାଷକର ଶକ ବହ ଦୋଷଧୂମ
ଦୈର୍ଘ୍ୟକ ସେଠୀରେ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରହ ନନ୍ଦା ଏହି
ପୃଥିବୀ ବିଶ୍ଵ ଦୋଷଅତ୍ତ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟର
ଶେଷ୍ୟାମଦହାର କାମରେ ୧୯୫୫ ଏୟଥିରୁ
କଞ୍ଚକ ଦୁଇଅମ୍ବ ମେ ଶେଠୀ ପେନିକ୍ରମନ ତାପ
[ଅହର କମ କୂମାର ଧାର୍ଯ୍ୟେନ] କାଳାଦୀଷକୁ
ଲାଗୁ ଆମଦିନ କରି ଦର୍ଶନପୁଲେ ଏହି
ଗାନ୍ଧି ମୁଦୁରେ ଅବିନ୍ଦୁ ଦୁଃଖିତ ଦହାନ
ଦେହ ତତ ଗରେ ପ୍ରଦେଶ ତତ ନିଜ ପ୍ରାଣ
ଦେବଦୁନେ । ଏହି ଶୋଭାବନ ଘରେ
୧୦ * ୧୩ ଶାଖାକୁର ଏ ମୁଲ ।

ଅମେରିକାରେ ଅଣାନ୍ତୁ ଦୂରେ ବସନ୍ତ ଏବଂ
ତେବେଳୁ ଯେ ବିଲଗସ୍ତ ଭାବରେ ସେହିଟମବେ
ମନ୍ଦିରା ସବୁ କି ଉତ୍ତିଷ୍ଠା କାହିଁନେବେଳର ଜିଲ୍ଲେ
ଦେଶୀୟ ଧର୍ମ ଦିଗାକ ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇଥିବ ଧର୍ମ
ଗ୍ର ଗ୍ର ଅସ୍ତ୍ରିଯା ଦେବୁ କର୍ଯ୍ୟ କରିବ ବଢ଼ ଫେର
ଅସମ୍ଭବିତ । ବିଲବରେ ଶୀରଚଳ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ
କଟେର ଗାଦା ସଖ୍ୟର କି ଶରବାର ଦୂରେ
ମେ କଥାଦୋର କର୍ମ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦିନଶ୍ରଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ।
ଦେଇ ରଖା ଦୃଥିମ ଦର୍ଢନ୍ୟ ଏବଂ ଜଳ ବୟସ
ପଦ୍ଧତି କି ଦେବାର ଦୟାପୁ ଜାଣି ରହିବା ଦିନିବ
ନୁହେ । ଏହିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାବ ମନୋଦୟର କର୍ଯ୍ୟ
କରୁବିରେ କିଛି ବହିବର ପାହିଁ ମାତ୍ର ସେ
ପ୍ରାୟ ଦୂରବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା
ବର୍ତ୍ତମନ କରିବ ଶାତକ ମନ୍ଦିରୀୟ ଦୂରକ
ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଧ ପରିଚିତ ଦେବା ବାଲରେ ଗାହାଙ୍କ
ଦୟାଦିବା କରି ଦୂରବର୍ଷ ବିଷୟ ଅବେ । ଏକନ୍ତୁ
ଭରଷା ଦୃଥିମ ଯେ କରିବ ବାପିକୁ ବନ୍ଦିତ
ପ୍ରଭାରେ ପ୍ରକ ଦେବାର ମୂଳ ଦୟା ନିର୍ଭାବ
ମରିଲେ ବନ୍ଦିତ ବିବାଦ ମନୋଦୟର
ପ୍ରାଚୀରେ ଜାଗେ ସୁଯୋଗ୍ୟ ମୁଖରମାତ୍ର କରେଯାଇ
କିନ୍ତୁ ଅଧିକାର ଖାର୍ଦ୍ଦି ଅଟ୍ଟିବ କରିବ । ସେହି
ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରସରମାତ୍ର ଭାବରେ ଅର୍ଥ କାହାନ୍ତିର
ଏକାନ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।

କୁଣ୍ଡାଳ ମହିଳା ରହିଲ ନିଯକ ଓ ଅବ-
କାଶ ପଦେଷ୍ଟପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦେଖି କଥା ଅପରା-
ଧରେ ସେମନ୍ତରେ ପୁଲାଶ ଜୀବ ଅସମ୍ଭବ
ଧର ୧୦ ବରାରେ ବରଦ୍ଵୟରର ଦରାର
ଛିଲ ୧୫ ବରେ ସେମାନଙ୍କର କିମ୍ବା ହେଲା
ପୁଲାଶ ଏହି ଧରେ ଏହି ବିନାଟା ବନ୍ଧୁର ଅଭ୍ୟାସ
ଧରରେ ପ୍ରମାଣସ୍ଥରୂପ ଦେଖିଲାରେ ଯେ
ତଥାର ଅଧିମନ୍ୟା-ପ କୁଳ ଦାଗ କୁତ୍ତା-କୁତ୍ତା
ଦତ୍ତ କଥାପଥା ପ୍ରକାଶକ ସମଜରେ
ପୁଲାଶ ସହି ଏ ପ୍ରମାଣ କବିତାରେ ଯେତ୍କୁରୁଷ
ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ହତ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ୧୯୪୮୭୨୯
ବାଜା ଥର ୬୫ କଲେ । ଚାତ୍ରସ୍ଥ ବନ୍ଦୁଦବେଳେ
ସେଇଁ କୋଣ ଉତ୍ସବ ବସଇଲା ହେଲେଗଲା
ଯେ ସେ ବନ୍ଦୁଦବେଳେ ତାହା ପ୍ରବେଶ କର୍ତ୍ତା
କାହା । ଧରକାର ଉକଳକର କୁଠା ଧରେ
ଅରୁ ଏହି ନିକଳ ପୁଲାଶ ଅଗତ କଳେ ଦୂରମା
ଦେଖିବ ୧୯୪୮ ଫେବ୍ର ସେହି କିମ୍ବା ବନ୍ଦୁଦବେଳର
ପ୍ରମାଣ କେଲେ କାହିଁ ଏବି ଅସମାନକୁ
ନରୋଧୀ ବେଳ ଦୂର୍ତ୍ତି ଦେଲେ । ୧୯୪୯ସ୍ତାନ
ଜାନ୍ମା ଦବ୍ଦି ଦେଇ ଅସମିନିମନେ ପ୍ରାଣ
ଧାର୍ଯ୍ୟର ଭୁବା ସେମାନଙ୍କର ରଥା ପ ଧୂମା
ତାମା ପ୍ରୀତିପାତ୍ର ଏହାପରି କଣ୍ଠ ହୟ । ୧୯୪୯
ଟି ପୁଲାଶ ପ୍ରତି ବାହ୍ୟର ଏକା ୨୩୬ ୮୨

ମନ୍ଦିରକ ହିଲା, ଏ ପୁରାଣ ସେ କାରୁ କମା-
କାଥ୍ ମନ୍ଦିରକର ଦୋଷଶ୍ଵର ତାଳେଷୀର
ମିଶ୍ରନିଷ୍ଠାଲାଗୀର ଟିକେ ବନ୍ଦୋଦୟ ମେଘରଳ
ସୁଗାର ଗତ ଅନ୍ତର୍ମାସକେ ପଢ଼ିଗେଣୀ ପବାତ
ବନ୍ଦୋଦୟରେ । ମାତ୍ର ସେ ସନ୍ଧିର ଚେଥରମାତ୍ର
ସାମ ଦେବିକୁଷଳାତ୍ମ ତେ ବାହ୍ୟର ମେହୁ
ବନ୍ଦୋଦୟ ଅଠବ ସଙ୍ଗର ଶୁଦ୍ଧାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର
ବନ୍ଦୋଦୟରେ ହିମ ଅନ୍ତର୍ମାସ ଦୃଶ୍ୟମନ ପୂର୍ବ
ଦସମରେ । ହେଠିରେ କରିପାରା ହେ
ବନ୍ଦୋଦୟ ଦେବିକାର ଅନ୍ତର୍ମାସ ଦେବି-
ରେ ବାତ୍ରିମାତ୍ର ଚେଥରମାତ୍ର, ଭାବୁର ଚାନ୍ଦି-
ରମାନକୁ ଡିଲ ହେଲେ ଯେହ ବନ୍ଦୋଦୟ
ମେଅରମା ଶୁଦ୍ଧାର ମାତ୍ର କୋତ୍ତମନକ ଲାପରେ
ପୂର୍ବ ଟିକେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷ ଓ ଶୁଦ୍ଧ କେବଳ
ଯହିମାନକ ଦ୍ୱାରା କାମ ଅନ୍ତର୍ମାସର
ସୁଗାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶରେ ପୂର୍ବ
ପୁରୁଷ ଦୋଷଶ୍ଵର ବନ୍ଦୋଦୟ ରହିଗ ଦୋର
ନୂପର ବନ୍ଦୋଦୟ ପୁରୁଷ ହେଉଥିଲୁ ଓ ସେହି
ହେଉ ଟିକେ ଅଦ୍ୟକେ ବିଜନ ହେଲାଥିଲୁ ।
ଏହି ସୁବନ୍ଦର ସବାଧେ ସବୁଯେଗା ନୂପର
ଚେଥରମାନ ଓ ଶୁଦ୍ଧରମାନକୁ ଧଳା-
ବାଦ ଦେଇଥିଲୁ । ପରି ଚେଥରମାନ କଳା
ବାହାଦୁର ପ୍ରଭାର ଓ ସାଧଗର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାତ୍ରି
ସୁଗା ସ୍ତଳେ ବଦାର ଶୁଣି ହୃଦର ବନ୍ଦୋଦୟ
ଅରେ ।

ବନ୍ଦରବା ହାତକୋଟର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱରପଦ
ମାନ୍ୟବର ସର ଲାଗେଥିବ କେତେବେଳେ ଜେଳ
ଅଛିର ସମସ୍ତାଯୁ ଗୋଟିଏ ଥେ ରହିବ ଏହି
କୁଣ୍ଡାଳବନର ଅଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିତା କାହାର
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାଣଦୟ ଅଚନ୍ଦର ସେଇ
ଦିନଦିନାମେ ଜେଳାଧିକର ଅର ପହିଦିକୁ
କରେ ଦାରକୋରରେ ଅଛି ବିଶ୍ୱାସ ସେ
ଅଛିରାତ ଦାରକୋରେ ବିଶ୍ୱରପଦମାନେ
ଆସ ଦାମକାରେ ନିଷର୍ତ୍ତ କରୁଥିଲା । ପ୍ରଧାନ
ବିଶ୍ୱରପଦ ମହୋତ୍ୟ ଦତ୍ତମାତ୍ର ସେ ତ୍ରୈ
ରହିବ ଦର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ବି ସେ
ମମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ୍ୟାତଦାରର କା ମିଶରର ବିଶ୍ୱ
କେବ ଏବ ସେତୁ ଅବଦିମାନେ ସଙ୍ଗର
ଥିଲାବରେ ଉତ୍ତାର ବାର୍ତ୍ତାର ଦେବାନ ଅକ୍ଷର
କେମାକଲୁ ଫିଲାଇରଙ୍ଗରେ ଲାଗାଇର ପାଠ୍ୟା
ଦିଅନ୍ତିର । ଏହି କବେଦ ଓ ମହି ତାର୍ଯ୍ୟ
ଅଗ୍ରନ୍ତ ମୂଳକାର । ଅଗ୍ରାମିତାର ଉତ୍ତାର
ଦେବ ପାଠରେ ନାହିଁ ଦେବେ ହବିବର କ
ଥାରବାର ଦୂଃଖ ଧେମଦକ୍ଷ ମନେ ଆରୁ
ନହିବ ନାହିଁ । ଏବେ ହାତକୋଟରେ ଏମନ୍ତ
ଦୟାକ୍ତ ଏବ ମହି ଉଦ୍‌ଧିଲ ଅନେକ ପ୍ରକାର

ତ ଦ୍ୱାରା ଯକ୍ଷମାଣ ମଙ୍ଗିତରେ ନାଶ ଥାଏନିବା
ଏହି ସମ୍ପର୍କ ଦିନମାରୁ ଅବଶ୍ୟକ କରିବେ ମାତ୍ର
ତହିଁ ରେ ସେମାତକୁ ଥୟ ଓ ଦେଇଲେ ଯଥ
ଖାଚ ବଢ଼ିବି ଏହି ପ୍ରଳାପଶୈଖରେ ଦିବର
ପରିଦିନ ଅନୁରୋଧରେ ସବହାର ଉତ୍ସାହ ପିଷ୍ଟ
ଦେବାରୁ ନାହିଁ ବରନେ ଗାହିଁ ।

ଅପ୍ରକୃତୁଳାନ ଓ ସ୍ଵର ସହି ଅବଶ୍ୟ
ଦେଲୁ ଯେ ମହାମାନ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଚେବଳଙ୍କ
ନୃତ୍ୟମିଥୋ ବାଦହୁର ସଂହିତ ବାତରେ
ବସି ଗଲ ଓ ଏଣେ ସବାଲେ ଅଦମଦାବାଦ
ବରର ପ୍ରସନ୍ନ କରିବା ଦେଲେ ଦୂରସାର୍ଵର
ଛବିର ଫ୍ରେଜୁ ବିଦ ଦୂରର ନମ ମହାମାନଙ୍କ
ମହେ ସ୍ଵର୍ଗ ନରବନ୍ଦ ଏକ ପିଙ୍ଗ-
ଦେଲୁ । ଘୋଷିଥାର ଧଂସନ ସଂଗର ରାଜ୍ୟକ
ଗୋଟାଏ ବନ ବାଦର ଗରବାରଟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ମରୁ ବୈଶତ୍ତାର ଦେଲୁ ଓ ଅଳା ନମ୍ ଛାତ୍ର
ଧଂସବା ଜମାଦାର ଦେହରେ ବାଜି ଗଲେ
ପତ୍ରଙ୍କଳ । ମହାମାନ ମହୋଦୟ ଭାବେର ନ
ବର ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତିନି ଚିତ୍ରରେ ଅଗ୍ରସର
ଦେଲେ । ଯେହିଁ ତଳେ ପତ୍ରଙ୍କଳ ପରେ
ତମେ ଧରନ୍ତଥ ଶୌରୂପ ଦିନ୍ଦ୍ର ଦୋର ଉଦ୍‌ବ୍ୟା
ଗଲେ ତାତେଇବାରେ ବିହୟାତ୍ମ ଧାରୀଯତ
ବାହାର ହାତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଡ଼ାଇ କେନଗଲା ।
ସେ ବାଜି ହାତପାଳରେ ଅଛୁ ଓ ପୁଲଙ୍କ
ଦିନ୍ଦ୍ର ଲାଗଥାନ୍ତି । ପରମେସରଙ୍କର ଅଶୀମ
କୃଥାରେ ମହାମାନ ମହୋଦୟ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ
ବଜି ଶୌରଙ୍ଗର ବନ୍ଦୟ ଏବ ସମ୍ପର୍କ କରୁ
ଦେଲୁ ମଞ୍ଜଳବାତି ପାରମାନନ୍ଦ ବାହାର
ନିବର୍ତ୍ତ ପ୍ରେରଣ ଦେଇଥାନ୍ତି ଓ ପହଞ୍ଚିରେ
ଅମେରିକେ ଯେତ ଦେଇଥାନ୍ତି । କେହି
ଅନୁଗତ ଦିନ୍ଦ୍ର ଏହା ସାଧାରଣ ବାଚି ସମ୍ମ
ସୂର ନମ ବନ୍ଦୟଙ୍କ । ଅନୁଷ୍ଠାନକରେ ସଙ୍ଗେ
ବନ୍ଦୟ ଜାଗାଯାଇ ।

ଅମେରିକା ଖର୍ବକୁ ଅତକର ମହାଦେଶ
ଅବଶୟ ଦେଲୁ ସେ ଏଠା କଳ ବୋଡ଼ିର
ଭୂଷଣେ ଥରମାନ କାହିଁ ଗୋକୁଳାବନ ତୋ
ଧୂରୀ ଗପ ମାସ ତା ୨୫ ଜାନ୍ଯୁଆରୀ ଏ ମସି ପ୍ରଥମ
ଦଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଧସଙ୍କ ଗ୍ରୁ କର ଏ କରିବା
ପାଲେଦୂର ବାଟ ମାଦାଙ୍ଗା ଦୂଆ ପାଳ କୋ
୦୩୬୩ ଓ ଅକ୍ଷେତ୍ରର ଦେନ ପାଚୋକୁ ସମ୍ମାନ
ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବଢ଼ ଓ ତ୍ରାମ୍ଭ ସକଳ
ଅନେକ ପାଠାଳା ୨ ଟା ଅପାରୋଦିମେନ୍ଦ୍ର
କା ମଧ୍ୟ ଦିଗନ୍ଧାରୀ କେ ହୁଏଟା କଞ୍ଚକ
କିମ୍ବା ପଦବର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ଏଥୁପୁରେ ମନ୍ଦ
ଦର ଘୟନ୍ତ ମଧ୍ୟମୁଦ୍ରା ଦାସ ଭାଇପଦେଶୀର

ମାତ୍ର ସୁନ୍ଦରେ ଥିଲେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ କାହାରମ୍ଭ
ରେ ଅର୍ଦ୍ଧବାଳ ଉତ୍ତରାଶୀ ମୋରୁପାଦର ବାରୁ
ପରଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବାଜାର ବର୍ତ୍ତନ ପରମୟଗାର
ସୁନ୍ଦର ପଠନ୍ତି ହେବାନ୍ତିରୁ । ମତ ତା ଗର-
ମରେ ଜଳ ବୋରତର ସଙ୍ଗ ଓ ଅନ୍ଧାଳ୍ୟ,
ଶୁଣୁତର ବର୍ଷା ଦେବୁ ଏ ନେତ୍ର ଧୀର୍ଯ୍ୟ ଧେଖ
ବରବାରୁ ବାଧ ଦେବେ ମାତ୍ର ବଜାହକ ହୁଣି-
ରେ ସୁନ୍ଦର ଗ୍ରନ୍ଥରେ ବାଦାରବାର ମହିମା କର-
ଅଛନ୍ତି ବଢ଼ି ସୁଖର ବନ୍ଦୟ । ଅନ୍ଧାଳ୍ୟ ଦିନରେ
ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାଳ ବାଦକର ଫଂଶେନ
ମନୋ-ସାଜ ଆରାଣ ବନ୍ଦୁକର ପଞ୍ଚବ
ତୃଥ । ଏହା ସମ୍ମାନ ତଥା ବାଜାର ବେର୍ଦ୍ଧ
ଅଧୀକ ଶିକ୍ଷାବ୍ଲେଗ ସଙ୍କଟରେ ଅନେକ ଗୁହାନ
ଶୁଣାଯାଏ ଓ ଦେଲେ, ପରେବିରେ ପ୍ରକାଶ
ତୃଥ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରବି ଜଳ ଓ ମେଦେନ
ବୋଡ଼ର ଚେଥେମନ ଓ ସବତାରବଳ
ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗ ଦିବାନ୍ତି ବାହୁମାୟ ।

ରୁବର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପଦକୀୟ ସ୍ଥାନ
ବିଶ୍ୱରେ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଫିଲ୍ମରେ ବିଧବକ
ଦୋଷରୁ ତାହାର ବିଧାନମନ ଏହି ବିବନ୍ଦନ
ମାତ୍ର ତା ଏହି ଉତ୍ତରେ ବୁଝନରେ ପ୍ରଚଳନ
ଦେବାର ମହାମତ୍ୟ ଗର୍ଭୀର ଜ୍ଞାନରଙ୍ଗ
କାହାକୁ ଘୋଷଣା ଦେଇଥିଲୁ । ପେହି
ଦୂର ଅଭିନନ୍ଦ ମଣ୍ଡିଯା ମନ୍ଦରେ ସେ ସମ୍ପଦ
କୀୟ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରକାଶର ଦୋଷରୁ ।
ମାନ୍ୟର ବଜୀୟ ନେମ୍ବର୍ଟ ବନଟ୍ଟିର ପେହି
ଦୂର ଏହି ଘୋଷଣାହାର ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଏହି ସାର ସହ୍ୟ ନିଷ୍ଠାର ବସ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇଥିଲା ନିୟମାବଳୀ ଅଭିନନ୍ଦ ବଳିକର
ମନେନରେ ସମ୍ବାଧ ରଖିଲୁ ବାଜାରଥର୍ମନ୍ଦ
ନିୟମାବଳୀରେ ଦିକ୍ଷିତିମାଲିକୀ, କଲ୍ପ ନେର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ବସନ୍ତବିଦ୍ୟାକୟ, ବରିତ ସବ, ଚନ୍ଦିତର, ମୃଦୁ
ମାତ୍ର ଯହିଛିଲୁ ସହ୍ୟ ନିଷ୍ଠାର କରନାର
ସେଉଁ ଅଧିକ ବିଅସାଇଅଛି ପେମାନେ
ଶାତ୍ର ତାହା ବରନାର ବଜୀପତି ଦିଅସାଇଅଛି
ସେମନ୍ତ ଏହି ମାତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ଦେବ ଏବଂ
ଆପନ୍ତି ଜାନ୍ୟାଶ୍ଵା ମାତ୍ର ତା ଏ ଉତ୍ତରେ ପର
ନିଷ୍ଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ଦେବ । ନିୟମାବଳୀର
ସମ୍ବାଧ ମଧ୍ୟ ଏ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରନାର
ସ୍ଵର୍ଗ କାହିଁ । ନିଷ୍ଠାରକ ରମାକଳ୍ପ କୋଣ୍ଡା
ବୁଅର ସେ ସହ୍ୟ କଣାର ଦିଅସାଇଏବି ଏବି ରଦ୍ଦ
ନୁସାରେ ପେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରବେ । ଏହି
ସମ୍ବାଧରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକ ଯୁଦ୍ଧାର ପର
ଆଶା ପରି ତାହା ଦୋର କାହିଁ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠନାମ
ପୁର ସଙ୍ଗେ ତାର କବିଅଛି । ମାତ୍ର ଏକବି ତୁମ୍ଭ

ଯାଏ ଯେ ଅନ୍ତରୀ ଜଣେ ନିର୍ମାଚିତ ସବୁ
ସବୁଦା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବଲେ ରହିବ ।

ବିନର ପାଇଁ ଯୁଗେଷ ସବୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଦଳର ପ୍ରତିନିଧି ସବୁ ଶ୍ରୀ ଶମ୍ଭବ ମାତ୍ର-
ତେ କାହିଁ ସାଦେହ ସଂଶୋଧନ କାରଣ ଦୁଃଖାର୍ଥୀ
ଅସି ଦିଲ୍ଲୀ), ବାକ୍ସର କାଣୀ ବାଦିୟର ଦେଖି
ଚଲିବାରେ ଉଣ୍ଡପ୍ରିତି ଦୋରଅଛନ୍ତି । ସବୁ
ପ୍ରାଚିର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଜବର୍ମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କାହାକର ସମେତର
ଆଜିର ଅଭ୍ୟାସକା ପରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଖି
ପ୍ରତିକିରଣ ଅବସ୍ଥା ବୁଝିବା କାହାକର ଏକାନ୍ତ ଅର
ପ୍ରସ୍ତୁ ସବୁ । ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସଙ୍ଗେ
ମନ୍ଦିରମିଶା ଓ ସେବାକର ଅଭିନ୍ଦା ଗୁହାର ବରୁ
ଅଛନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀରେ କାହାକର ସବୁଧେ ଗେହିଏ
ଅଭ୍ୟାସକା ସମ୍ମ ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ
ଯେଉଁ ଦ୍ଵାରା ବରଷାରେ ବୋଧ କୁଞ୍ଚିତ କାହା
କାହାକର ଏ ଦେଖିରେ ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵାରା ଅଟେ
ବହୁରେ ସେ ବହୁଧରେ ସେ କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିସ୍ତରି ଥିବା ବିବରଣୀ ସେଇଲାଯୁନମାନେ ଗୋଲୁ
ଏବଂ ଫରସ୍ତମୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରପୂର୍ବେ ପାର୍ଶ୍ଵ
ଦରବାର ସବୁଦା ଯନ୍ତ୍ରବାନ୍ ମାତ୍ର ଦେଉଁଠରେ
ଦେଶମାନଙ୍କର ଦ୍ଵାରା କାହିଁ ଦୂର ଥରନ୍ତି କାହିଁ
ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଶୀୟ ମୋକଳର ଥାତି ନାହିଁ ଅର
ଥୀୟ ଉତ୍ତରାଧି ଉତ୍ତରମର୍ବୁପେ ନାଶି କାରାରକାରୁ
ଦେଶମାନଙ୍କର ସାଥୀ ରେଖା ସଫଳ ଦୋରମାରୁ
କାହିଁ । ପରି ମହୋଦୟ ଅନ୍ତରାଳ ଏହେବୁ
ଅର୍ଥି ଉତ୍ତର ନଳବର୍ମନ୍ତ୍ରୀବର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିକି
ଅବସ୍ଥା ଦୂର ପରାପରାକାରୀ । ଏହା କି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଶବ୍ଦର ଉଜଳ ପ୍ରାଣ ଅବେ । ସେ କାହାପାଇ
ଦୂରର କର ବିଲବକୁ ଫେରିଯାଇ କାରାରର
ପ୍ରତିକି ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶିତକ ବିଲପତାଷିକର
ଥିଲେ କି ଦୂର କରିବେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।

ପାଦାବାଦରେ ଏକଳଙ୍ଗ ସ୍ଥଳୀଙ୍କ ସହ-
ନନ୍ଦଶ୍ରୀର ଏକଳଙ୍ଗ ନନ୍ଦଶ୍ରୀର ଓ ସବରଙ୍ଗ-
ଶ୍ରୀର ସହସ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜାତୀୟ ଦୋଧ-
ଖୁବାର କଥିବ ହୁଏ । ଏହି ଦର୍ଶକାଣ୍ଡର
ଏକଳଙ୍ଗ ସହାୟକାରୀ ଓ ଉଦ୍‌ଦେବତା ଗାଁନାମର
ପାରଦୋର ପରେମତ୍ତା କିମ୍ବା ବେଳକର
ମୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଅଶ୍ଵୀ ଦେଇଥିଲା । ଏହି
ଗ୍ରାମ ଯାତାର କେବଳା ସବରଙ୍ଗଶ୍ରୀର ଏହି
ବନ୍ଦିଦୟାର ଘୋଲୀଙ୍କ ନନ୍ଦଶ୍ରୀର ସେନି ଗ୍ରାମ-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦେଶ ବରତ୍ରେ ଅସାମୀ ବସାରେ-
ପତ ସନ୍ତୁରଗ ଦେଇ ଅଭ୍ୟାଃବୁ ମଲିଗର
ସେବେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ଅସାମୀ ଉତ୍ତରାଂଶୁ
ରାମ ଦେଉଥିଲ ସେହିମନ୍ୟରେ ଘୋଲୀ

ସବଧିରେଣ୍ଡାକୁ ପେଠାରେ ଥିଲା କୋଟିଏ
ହୋଇଲ ବୌଗ ମାଳିକରୁ ବୋଇ ଗାଲିବା
ହିତେଇ ପାଇଁ ସାହୀନ ଦସବାସତାଣେ ଦହ-
ଥିଲେ ମାତ୍ର ବୌଗର ମାଲିକ ବକ୍ତା କଥାରେ
ବର୍ଣ୍ଣାପ କରି ଲାହିଁ । ଫୋଲିଶ ସବଧିରେଣ୍ଡାକୁ ର
ଜୋକ ନବରତ୍ନ ବୌଗ ଲାଇବାକାରୁ
ଉଦ୍‌ସିଂହ ହେବାର ଦେଖି ବୌଗଧିତାଣ ଉଚ୍ଚ-
ପାଇଁ କରି ପ୍ରାମନ୍ତ ଯାଇ ପେଠାରେ ଲେବସକୁ
ବହିନାରେ ପେଖାଟ ଦ ଠେଙ୍କା ବାଟିବେଳ
ଫୋଲିଶ ସବଧିରେଣ୍ଡାକୁ ଓ ଗାଲର ସଙ୍ଗୀ
ମାତ୍ରକୁ ମାତ୍ରକୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଦେବେ ଗଢ଼ି
ଫୋଲିଶକମ୍ପିଲା ଅନନ୍ଦେ ଥାଏ ଦେଇ ସାହା-
ବାଦ ଷ୍ଟେବତର ଫେଲିଲ ସାଙ୍ଗଦିନକ ଝାମେ
ମନେ କହିଲା ଆଗତି ଅସର ଲା ସବାରେ ରହଇ-
ରହଇ ସାହାଯୀ ଦେଇଥୁମେ ସେମୁକେ ହୁଇ-
ତାଙ୍କ ପ୍ରାମବାସୀ ଦବ୍ବା ଦୋଷଥିଲେ ଓ ଅନ୍ତରେ
ଏହଜଣ କର୍ତ୍ତାର ଅନ୍ତାତ ଥାଇଥିଲା ।
ଫେରେ ଫୋଲିଶ ସବଧିରେଣ୍ଡାକୁ ଓ ବହିଷ୍ମଳ
କଲିମାରେ ଅମାରୀ ଦେଇ ମାକିଷ୍ଟ୍ରେନରେ
ନିରାମରେ ହରିଜନର ଦୌରସୁଧକ୍ ଦୋହା-
ଅନ୍ତରୁ । ସମୟରେ ବନ୍ଦର ତାର୍କି କ ହରେ
ବିଷଦ୍ଵିତ୍ତ ଦେଇବାକୁ କୁଣ୍ଡା ।

ଅମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ମଣ୍ଡିଯା ଦେଇବ
ଶ୍ରୀମାର ଜିଲ୍ଲା ଟିନ୍‌ପୁରର ବିଭାଗ ଅଛି ।
ସେହି ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ବିଭାଗ ଲୁହାତ ନାର
ବାର୍ଦ୍ଦିର୍ଯ୍ୟ ବାମରେ ଗୋଟିଏ ତେଣୁ ମେବ-
ଦିମା ଅମେରିକାର ପରିବଳକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଅସ୍ତ୍ର ମାନ୍ଦୁକ ପାଦେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅମେରିକା
ରକ୍ତିଳୀୟର ଉଥିତ ସାହେବ ଉପରୁ ପରେ ।
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରଥମେ ଅଧିକାରୀ ଚାମିଲରେ
ରଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ପରେ ସେ ଅଦେଶ ଦାଟ
ଦେଇଲେ । ଗତମାତ୍ର ତା ୨୮ ଦିନରେ ମୋବ
ଦିମା ଫେର୍ ଦେଇ ଦେଇଲେ ଉଥିରତ ସାହେବ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ମିଲରେ ବିବଜନରେ ବହି
ଥିଲେ । ଅଧିକାରୀ ଏହାଦେଖି ମୋବଦିମା ଶ୍ରାଵନ
ନୃତ୍ୟ ଦିତାମ ମେହାର ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ
ନତି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଉଥିରତ ସଦେବଙ୍କ ଯୋବା
ଠବନ ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତ ମାନ୍ଦୁତ୍ତର ରେଣ୍ଟେ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମି ଅବଳ୍ୟ ଅଦାଲତରୁ ମୋବଦିମା ଭାବୁ
ତେବେ ତାରଙ୍ଗ ହାରିଦେହାଟରେ ମେହାର ତଳ
ଓ ଉପରତ ସଦେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ଏହିହେ ଦିବିରେ ନପିବା ଓ ତାହଙ୍କ ବନ୍ଧୁ
ମରେ ଅଛ୍ୟ ଏହି ସାମିର ସୋବାବନନ୍ଦର
ଏକକଥା କାହିଁ ସେ ପ୍ରାବରେ ଅବ୍ୟକ୍ତଥା
ରେଖିଲା ବିଷୟର ପ୍ରଚାର କଲା । ପ୍ରାବର
ବିଶ୍ଵରୂପ ଅଧିକାରୀର ପ୍ରାର୍ଥନାମରେ ରଲ କାହିଁ

କର ଦେଖିଲୁ ଓ ମାଜିଶ୍ଵର ବୌଣସ
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅପଣାସଙ୍ଗ ଦିଲାରେ ବନ୍ଦିବାର
ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ଦେବା ଥିଲାୟ ଏହି । ଏଥିରେ
ବର୍ଷା ଦିଲୀଠ ଓ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଶାନୀ
ମନରେ ଏହି ଧରନୀ ଦୋଷାତେ ଯେ
ସବୁର ପଦବ ଥାଏ । ଅପରିର ମନଦାରର
ପଚାଶ ଦେବର ବର୍ଷା ଦେଲେ ଦୂରୀପିଳ ।
ଆମମାତ୍ର ଅନନ୍ତ ଓ ମଦାମାତ୍ର ପ୍ରତିକ
ଦିନୁରତନର ଏହି ନନ୍ଦିତ ଶ୍ରୀ ଦିନୁରତନ୍ତ୍ରୀ
ମାଜିଶ୍ଵରମାତେ ସନ୍ଧାନ ଦେବନ । ମେଘ
ପଦ ପରିବର୍ତ୍ତନାଟ ଦିଲାରେ ଏହି ଘଟନ
ନିରାକୃତ ଦରକ ଦୃଢ଼ କଣେ ଯେହି ମାମ
କରେ ଦେବ ଏହି ସାହେବ କରିବିଲା ଏହି
ତେ ଦେବାର ଶ୍ରୀ ଏହି ଦିଆଏ ।

କଣ୍ଠପତ୍ରର ବଜା ।

ଯ ଦୟାରରେ ବିଥିଲ ଓ କଳୀପୁଣ୍ଡ ପକୋ
ପାଖେ ବୈଷନୀର ଦିଗନ୍ତ ସମାବେଶ
ଦୂ ବର୍ଣ୍ଣପେଶ ବରଂ ଅଧିକ ହେଉଥିଲା ।
ଘେବାରେତା ଚମ୍ପୁଷ୍ପକର ମରବାତମାନଙ୍କ
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାହ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ସେମଙ୍କ ଦୋହା
କରେ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ହୋଇଥିଲା । ସଧା
ରବ ମନୀର ମହା ବାଚର ଖାଡ଼ ଲକ୍ଷନାଦିରେ
ଅଳ୍ପ କଢ଼ିଥିଲ ଓ ଏକ ଦୋବାଳରେ
ପଚାର ବା ପଚାର ପିରୁଳ ରଖି ସୁର୍ତ୍ତର
ଦର୍ଶକର ବୌଭୁବ ବଢ଼ ଉଥିଲା । ଠିକେ,
କଳର ଦ୍ୱାଦ୍ଶ ମୋତ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ପକୋ
ଇତ୍ତଥି ଦାରର ଦୋତାଳ ଥିବେ ବସିଥିଲା
ଓ ଭଲ ବିହୟ ହେଉଥିଲା । ଶକ୍ତି ସମୟରେ
କାହାକା ପହଞ୍ଚିଲୁ ଦର୍ଶକର ଜାତ ହୋଇଥିଲା
କାଳା ପ୍ରତିମା ଏଣ୍ଟା ହେଉଥିଲା ଯେ କେ
କଥରେ ସେ ସମୟ ହେଉବାରୁ ଅଧିକ ଘେବ
ହୋଇ କି ସ୍ଥିର ।

ଅରଦିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଶନିବାର ସହ
ସେଇ ପାଇଁ କେବଳେ ବାଲୀ ପ୍ରଭାମାନ ଜଳ-
ଶାୟ ହେବା ନମନ୍ତ୍ର ଯଥା ସମୀକ୍ଷାରେ
ବାହାର ବାଲୁବଜାର ଛକ ନିକଟରେ ଚୌ-
ଧୂର ବଜାର, କିମୋଦିବଜାର, ସାହେମାଜାହ
ବଜାର ଓ ତଗରପଡ଼ା ଏହିଁ ନିକଟରେ
ଥିଲା । ଚୌଧୂର ବଜାର ମେଢ଼ ସଫେତ ପ୍ରାନ୍ତ
ଅଧିକାର ହବୁଥିଲା । ଟିକିନ ରୂପିଲି ବେଳେ
ଚୌଣୟ ତାରଣୟ ଏହିଁ ମାତ୍ରପଣ ତାଙ୍କ
ବଜାରଜାମା ହେଲ ସେ ତାରଣୟକାର
ମେଢ଼ବାଦିକମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାବରେ ପ୍ରତାରନ
ହୋଇ ମେଢ଼କୁ ପରାଇବେଳ ପଳାଇଗଲେ
ତାଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପସ୍ଥିତ ସେ ଏହେ ଜଳବାରେ

ଶ୍ରୀରାଜର ତୌରେ ସୁଧିବପ୍ରା ହେଉ ବଲ
ବାହ । ସୁଲ୍ଲାଷବାଲ ବାହ , ସୁଲ୍ଲାଷବାଲ ବାହ୍
ଦକ୍ଷ ଦେବାରେ ଦକ୍ଷବାଲଟି ଚରବର ଦୋଷ
ପଢ଼ୁଥ ବନ୍ଦୁରେ ଜଳସେତନ ଭୂମ୍ୟ ନିର୍ଭାଗ
ଗୋଲମ ଲକ୍ଷିତ୍ବ ସୁରକ୍ଷାପିତି ବରଦେଲ ଏବଂ
ମେତର ଅଧିକାରୀ ଯେଉଁ କେବେହ କଣଙ୍କ
ଉତ୍ସନ୍ନହାଏ ବୋଲି ବିରାପଦାର କରସ୍ଵରୂପ
ସେ-କିଛୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଥାଗାକୁ ଲାଲ ।
ଶ୍ରୀରାଜି ସୁଲ୍ଲାଷ ତତ୍ତ୍ଵ ଦେଇଥାକୁ ଗହିର ଘଳ
କମେ ଲାଗା ଯିବ । ମେତର ଅଧିକାରୀମାନେ
କାହିଁ କଲ୍ପିତୁନରେ ଦେଖା ପୁନାକର ଧର୍ମିର୍ଜନ
ଭାବରେ କଣ ତାମସିତି ଭାବରେ ମାତ୍ର ବାଲାକର
ବିଦର ରାମମୁଣ୍ଡି ଦେଖି ଅପଣା ଗଧରେ
ସୁନ୍ଦରେ ପ୍ରଭୁର ଦେଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହ
ବାଲୀ ଭକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କେବେହଣ ତାହାକର
ପ୍ରଭୁର ନିଷେଷରୁ ଦିଶେଷ ବଳିରେ କହେଇ
ଫରୁଇ ଏହା କରଅଛନ୍ତି । ମନୁଷୀ ଦେଖିବା
କୁହ ଯେ ଦେବପ୍ରସାଦ ଅଳୟମରେ ଦରମ
କରୁବ ।

ଯେଉଁରବେ ବଜ୍ଞାଳୀ ପ୍ରବେଶ କିଷେ ?

ବଲୁହଳା “କଙ୍ଗବାସୀ” ଏହିବାର ଯୁଧ-
ହାତ ଓ “ଚେଳିଗ୍ରାସ” ଓ “ବଙ୍ଗବାସୀ” ସହି
ସଂସ୍କର ଅପର ଥୁଲନାଳ ବସ୍ତୁରେକ କଣ୍ଠ
ଧୂଳା କୁଟୀରେ ଜୟସୁର ଦୁମଳବିହବାକୁ ଯାଇ-
ଥିଲେ । ସେଠାରେ ପୁଲାଶ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
ପ୍ରେସର ବାବହାର ବନସ୍ବରେ ଓ ଅଜାନ୍ତି
ବଜାନୀ ଦୁମଳବାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେପର
ବାବହାର କରୁଥିଲୁ, ତାହାରେହିପରି ସମାବ-
ପନ୍ଥରେ ପାଠ ଦର ଅମ୍ବେମାନେ ଅଟେକୁ ବ୍ୟଖ୍ୟା
ହେଲୁ । କଷବକ ପରେ ବଜାନଙ୍କ ମହୋଦୟ-
ପର କୟାମ୍ପରେ ବଗନମାନଙ୍କ ଦେବାର ତାଆ-
ସ୍ଵଲ, ସେଥି ଘୋଷି ପୁଲାଶ କଙ୍ଗବାସୀ ଦୁମଳ-
ବାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଗନ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ଉପିତ୍ତରେ ୫
ତଙ୍କବାସୀ ଭନ ବାହାରକୁ ସବର ମଧ୍ୟ ଏହା
ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ବରତା ବରୁ ପ୍ରଭୁରଙ୍କ
ସତକ ସକାଶେ କକା ଘରରଙ୍ଗା କର ରହିବାକୁ
ଦେଇର ଗାହି ପବନ୍ତ ସହର ନନ୍ଦାରେ
ଶ୍ରୀଏ ଯୁଦ୍ଧ ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ କୁଟୀରରେ ପୁଲାଶର
ତଳରବନରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଲେ ।
ପୁଲାଶ ସକାଶ ଗାହି ପଛେ କିମ୍ବାରେ ।
ମହାବକାନ୍ତର ପ୍ରାମରେଟ ସେତେମ୍ବାଦିଃ ୯,
ସି, ସେବକ ନିଦଟ୍ଟକୁ ଏହାମେ ପରିଚୟ ଓ
ଅନେକେଧ୍ୟକ କଲି ବନାକୁ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ,
ମାତ୍ର ତଢ଼ିପତ୍ରକ ବୟରେ ଓ ମୌଖି ଅଶ୍ୱବାଳ
ରହିବାକୁ ସାହସୀ ଦେଇର ଗାହି । ଅବଶେଷ-
ରେ କୟାମ୍ପରେ ନିବଶ ହୋଇ ରେତେକୁଣ୍ଠନକୁ

ପେର ଆବନ୍ତେ ସେଠାର ସୁଖେଣୀୟ ଶ୍ଵେଷକ
ମାଞ୍ଚର ମହାଶୟ ଅଦ୍ଭୁତବ୍ୟକ ସେମାନଙ୍କୁ
ଅଗ୍ରର ତାଦିନାତକ ଅସିବା ଏଣ୍ଟାର୍ଜୁ ଦ୍ଵେଷକର
ଦୂରମ୍ଭାଗ ଘରେ ହେଲାକୁ ଅମ୍ବୁଦ୍ଧ ଦେଇଥିଲେ ।
ବଜ୍ରମୁଦ୍ରାର କାର ଅଠ୍ୟବ୍ୟ ପ୍ରାଚମନକରେ ଦର୍ଶା
ଦେଇଲେ ତୁ ଏହପର କଥନକ କର ଦିଆ
ଦୂର ସେମାନେ ପ୍ରମରବ ସଂକଳ ପନ୍ଦିତାଗ
ଦର ଅଗ୍ରା ପ୍ରତ୍ୟାମେଇ ଦରି । ବଜ୍ରକା
ଶୁକ ଦେଇଲେ ପ୍ରବଳ କୋରାତାର ଏପରୁ
ଦୂର ଯାଇଛି । ସ୍ଵୟଂ ମହାମାତ୍ୟ ବଢ଼ିଲାଗିଥେ,
ବାହ୍ୟର କୟପୁରେ କହିଯାଇଲୁ ବ ସେ ସୁଦୃଢ଼
ଯାହା ପ୍ରବାସ କହିଯାଇଲୁ ଦେଇଲାନ ଦୂର
ନେବର ଅପରୀର୍ଯ୍ୟରେ ଜନସାଧାରଣକର
ଛଇବନ୍ତି ପ୍ରତି କାହାକର ଧାରଣା ଦିଗନ୍ତ
ଦେଇ ଦାର୍ଶନିକ ଜୟନ୍ତର ଦରବାର ଅତିରି ଦେଇ,
ମୁଲାଙ୍କର ଏହ ନିଷେଧ ଅଫେର ଦର୍ଶନ କା
କିମ୍ବ ଦେଇ ଦାର୍ଶନ । ଏପରୁ ଦେଇ ଦୁଇଲ
ଗାହକର ଅନ୍ତରେ ଏହ ଅଭିନଳ୍କ ଓ ଦୁଇଅ-
କାଳ ବ୍ୟାପର ଘଟିଥିଲା । ଏହ ନିଷେଧ
ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥାଏ ବ ଦୂର ଦୋତ୍ସବ୍ୟଳ
ଅବେଳା ଅବର୍ଥର ଦୂର ଓ ଅଧିମାନଙ୍କୁ ରୁଷ,
ଯାଇଥାଏ ।

www.3721.org

ଧ୍ୟାନବିବରଣେ ହନ ମୁସଲମତ ।
ବାରେସର ଜଳ ଧ୍ୟାନବିଗର କିବାରୀ ନଷ୍ଟ
ଅବୁଦ୍ଧ ମତାବ, କମିଦାର ଏବଂ ଅକ୍ଷୟାଦ୍ୟ
ଅବେଦ ମୁସଲମାନ୍ଦିବ ମାସରେ ମହାରତ
ବଜାର ଲେଖଦ୍ୱେଷ ବଦ୍ୟିର, ଶିଖାଦିଗ
ଏବଂ କମିଶକର, ବାରେସର ମନ୍ତ୍ରେ
ଏବଂ ଉଦ୍ଦରଶ ସବଦିଲକ ବାତମାନକୁ
ଛବରେ ଏହ ପର୍ଯ୍ୟା ଅବେଦନପତ୍ର ଗୋଟିଏ
ଅଛନ୍ତି ଓ ରହିର ଏଣ୍ଡେ ପ୍ରକଳପି ଅମେରିକାରେ
ସଥାନକୁ । ଅବେଦନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଏବଂ ଶ୍ଵାଙ୍ଗରୁ
ନୂଆ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମରେ ତାକା ପକଶ
ଦରବାରୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ରହିର ସର ମନ୍ଦିର
ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ତାହା ଏହି ପ୍ରକରଣ ଦୂରେ-
ଦୂର ସମୟରେ ଦର ଦ୍ୟାନବିବ୍ୟକ୍ତା ମହିଷ ଓ
ଶଗର ମୃଦୁବତ ଯେଉଁ ବାଟରେ ହିମୁମୁତ୍ତେ
ସମାବେଶରେ ନେଇ ଯିବାର ପ୍ରଥା ଥିଲା କିମ୍ବା
ବର୍ଷ ତାହା ଓ କର ପାଯୁଷକ ମହାପାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନି
ପାତ୍ର ଦୂରେତୁ ହନ, ଗଣ୍ଯଗୋତ୍ର । କର ଅଭି
ପାଠରେ ଦୂରେତୁ କର ଧର୍ମଲୟ ବା ମହିଦାନ
ଇର୍ଷ ଦେଇ ହେବଳ ଦୁସଲମାନକୁ ଅପମାନ
କରିବୁ ଓ ଅନ୍ୟବାନ ଭବେଳେଜା ଅଭିଗ୍ରହ
ରେ ଦେଇ ଯଥପ୍ରଭରେ । ଗପ ୩ । ୧୫ ମେ
୭୫୨୬ ଦନ ସତାନେ ଏ ସରକା କୋମିଶକ

ଏହି ପ୍ରେଚେନେକେ ଅନେକ ମୁସଲମାକ ମଧ୍ୟ
ନିଦରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସେ
ଏହି ଅଧିକାର ସହ୍ୟ ହୁଏ ରହିଲେ ପ୍ରତିଷ୍ଠଳ
କି ଦେଇ ଦାକ୍ତି କାହିଁତ ରହିଲେ ସେମାନଙ୍କର
ଦୈର୍ଘ୍ୟକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ ବୋଲାଯିବା । ସୁରି ତାହା ମନ୍ୟ
ଶ୍ରୀମେଖର ପୂର୍ବ ଅଧେଶ ସନ୍ତୃପ୍ତ ମାନ୍ୟ
ଦିନବାର ପଳ ଥିଲେ । ପୂର୍ବେ ସବୁ ୧୫୦୭ ସାଲରେ
ହୁକ୍ମ ଓ ମୁସଲମାଦିମାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାମା ହେଉ ଦାନରେ ପର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟ୍ୟ
ମୋଦବିନ୍ଦୁ ଯାଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ସେ ତାଙ୍କ
ପରିର କେନ୍ଦ୍ରିୟର ସେ ବଦିଷରରେ ହୁକ୍ମ ଓ
ମୁସଲମାକ ଦଳ ଦେଇ ଦାନାର ପ୍ରତି ଅଗାମୀ
ମୂର କରେ ପ୍ରତୀତିତ ଦଳ ଧାନ୍ତିରଙ୍କ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ମାନ୍ୟକୁ ପୂର୍ବକ ଭାବିତ ଦୟା ଦେବେ
<ବ ପ୍ରତୀତି କିମ୍ବାକିମ୍ବା ରହିଥିଲା ଦୟା
ମନେ । ସେହି ଦେବିତାପତି ଅବଧି ପ୍ରଦଳ
ରହିଅଛି ଏହି ଦିନକୁବାରେ ଅଧିକାର ଓ ମନ୍ଦ
ଗିଡ଼ା ପାଇଥିଲା ମୁସଲମାଦିମାଙ୍କେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟ୍ୟ
୪୭ ମହାପତ୍ର ବ୍ରଜଦିଶୋଇ ମହାପତ୍ର ପ୍ରଦଳକ
ରହିବ ଦୟା ଦେବା ଓ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ *କାହିଁ
ଜାର ଚକ୍ରା ଶେଷର ଆନନ୍ଦର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦର
ଅଛନ୍ତି । ଗର୍ଭମେଷ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଦାମମାତ୍ରେ
ଏହି ଅବେଦନପତ୍ରର ବହି ଅନ୍ତିମାଳ ଓ
ବିଶ୍ୱର ତର ରତନ ପ୍ରତିବାର ଦାନ କରିବେ
ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର
ହୁକ୍ମାଙ୍କ ଦୋଷି ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ
ଦିତୋର ଶାସ୍ତି ଦେବା କାହାମୟ ଅଟେ । ହୁକ୍ମ
ଓ ମୁସଲମାକ ପରାଇ ଧର୍ମବାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା କରି
ଦିଲ ଅଧିକାର ଧର୍ମ ସାଧକ ଅବାୟ୍ୟରେ କରି
ପାରନ୍ତି । ବହିରେ କର ଉଥରବା କରାନ୍ତି
ମୂର୍ଖବା ଅଟେ ଏହି ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଶ୍ରୁ
ଓ ବିଷମାଦ ଜାତ ଦ୍ୱାରା ଗାହା କହାଇ ଧରି
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିଯାଇ ନ ଆରେ ।

ପ୍ରକାଶନିକା

ଉତ୍ତର ପଦିକାର ଅଗାମୀ ଅଧିବେଶନ
ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଗତ ଲହିବାର ମହାଲେ ଏଠା
ଟାଙ୍କଳ ଲମ୍ବତ୍ରେଷ ବସନ୍ତେ ଦେଇ, ସମିତିରେ
ଏହି ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମିତିର
ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଲଙ୍ଘରୁ ଦେବଜ ଜାଗର
ଉପରୁଚି ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୫ଲଙ୍ଘରୁ ବାହୁ
ବୌଦ୍ଧବିଶ୍ଵାସର ସମ୍ବନ୍ଧ ତାର୍ଯ୍ୟାନମ୍ ତଳରୁ ଦେଖା-
ଗଲ ଯେ ସମିତି ନିର୍ବାଚଣ ଧର୍ମର ହୋଇଥିଲା ଓ ତାଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟରେ ତେବେଷତିଥି ତଳା ପଢ଼ି ଓ ଦେଖେ

ବୁଦ୍ଧିର ବେଳ, ସମ୍ବନ୍ଧାବ ବାହୀରେ ପରିଣାମ ହେବାର ଥୁଲ । ଏଥରୁ ଦେଖାଯାଇ ଯେ କୌଣସି ସତିବ୍ରାବ ଗୋଟିଏ ହେବେ ତାର୍ତ୍ତି ହେବାର ଫେରିବ ଥାରୁ ବେଳୁ ସମିତି ଗତ ମା ୧୯ ସବେ ଦେବଳ ଉନ୍ନଥ ବଷିଷ୍ଠବ୍ରାବ ଏବଂ ଚର୍ଚିରେ ହେବେବ ଅସ୍ତ୍ରଜନକ ଛଢା ପ୍ରକୃତରୂପେ ଦେଇ ଦୋରତ ଥୁଲ । କିମ୍ ସତିର ହେବେବ କରରେ ଅଗ୍ରୀ ଗଠିତ ହେଇ ବାହିଁ ଓ ଯେଉଁଠାରେ ହୋଇଥିଲୁ ସେଠାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାବିତ ହେବାର ବବରଣ ଅଷି ତାହିଁ । ଯତି କଟକର କିମ୍ ସମେତ ଆମ କଥା ଥୁଲ ପର । କିମ୍ ସମିତିର ଏହର ଅବସ୍ଥା ଯୁକ୍ତ ଶାଖା ସମିତି କଥା କିମ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସେ ସବୁ ନିର୍ମିତ ଅଳା କିମ୍ ? ପଳଗଃ ସମ୍ବନ୍ଧାବ ଗତ ବର୍ଷର ଅଧିନେଶବରର ଏହେ ଉତ୍ସାହ ଓ ଗେହସର ବ୍ୟକ୍ତିବା ସହିତ ଘେରୁ ଉତ୍ସମାବଳୀ ଅବଧିରେ ହୋଇଥିଲୁ ଓ ଗାହା ପ୍ରତିକଳି ଦେଇବାର କୁଳ ଦେଇ ସମାଜର ବସ୍ତୁରେ ଯେତ୍ର ହେଇଥିଲୁ ସେମାନେ ଗ୍ରହ ନିର୍ମିଳତା ଦେଖାଇଥିଲୁ । ସମ୍ବନ୍ଧର ବହିରେ ତ ଏହର ଶୋଭାମୟ ଅବସ୍ଥା ପକାଶେ ମେ ନିଜେ ସମ୍ବନ୍ଧାବ ଦୋଷୀ, ଏହ ବଡ଼ହୁଣ୍ଡିତ ଓ ବର୍ତ୍ତି ଥିଲୁ । ସମ୍ଭାବିତ ବାରୁ ଗୋକୁଳାବନ୍ଧ କୌଣସି ଧେହପର ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲିଲେ । ଉତ୍ସବ ହେହୁ ସର୍ବ ମଧ୍ୟ କଳିଲ ଏହି ସାହାର ଓ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲିଲେ । ଅଳ୍ୟ ଅଳ୍ୟକ ସର୍ବା ଏହେ ସ୍ଵରୂପର ଦେଖିଯାଇ ଅଧିନେଶବରେ ଉତ୍ସବ ହେଇ କି ପାରିବା ସେମାନଙ୍କର ସହ ଓ ଉତ୍ସବର ପଦତ୍ୱ ଦେଇଥିଲୁ । ପଳଗଃ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ଅଗାମୀ ନାହିଁର ଅଧିନେଶବରେ କୌଣସି ବାହୀଁ ଦେଖିବାର ପାହି ଏବଂ କିମ୍ ବାର୍ତ୍ତା ଦୋର କଥାର ଥୁଲାରବା ବାରବ ଅଧିବେଶନ କରିବାରେ ଯାହା ବ୍ୟୟ ଦେବ ଗାହା ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଦିନା ଅର ବନ୍ଦ ମୁଦ୍ରବ ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଗାମୀ ଉତ୍ସବ ମାସର ଅଧିନେଶବ ପ୍ରତିତ ଉତ୍ସିଗ ଓ ଏଣିବ ଦେଇ, ଓ କିମ୍ ସତିରମାତ୍ର ଦୁଃଖରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିର୍ଦ୍ଦିଶ ଦେବା ଉତ୍ସବ । ସମ୍ବନ୍ଧର ଏହ ପ୍ରତ୍ୟାବ କରିଲେ ବାହା ଅଳ୍ୟତ ତାର ବିଚକ୍ଷଣରୂପରୁ ଏହମତରେ ଧର୍ଯ୍ୟାଦେଇ ପରେ ସନକାଶ ଧାରାଦିବ ବାରୁ ପାତକବାବ ପକ୍ଷିଗ୍ରହକ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରସତିତବା ଓ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ନିର୍ମାଣ ଅଳ୍ୟକ ଦେବାରେ ଉତ୍ସବ ମୁଖ୍ୟତ ଦୋର କୋଣାଖର ବାବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦାତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଝର ଗାହକ ଦର୍ଶନର ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଦର୍ଶକାରୁ ଉତ୍ସବିଷ୍ଣୁ ଶାଗାମାନେ ଏହ ତର୍ବା-

ରଣ ସ୍କଲିପ୍‌ଲେଟ ଦିବେରତା କହିବେ ୫
କେଳ, ସମିତି ଏତାତ୍ର ପୂର୍ବରତା ସହିତ
ଚାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦୂର ହେବେ । କେଳ, ସମିତି ଯେ
ସ୍କଲେ ମୁଳ ସର ଦେଉଥିଛି ସମୟ ଶିଖିର
ଦାୟୀର ବନ୍ଦା ଉପରେ ଉତ୍ଥାନ୍ତ ଏବଂ ସେହି
ସଟିକରେ ଅତେବ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ଥିବା
ପ୍ରଭାସେ ଯେବେ ତାହାକୁ କାହାଣ୍ଠ ହୋଇ-
ଛି ଏବଂ ଯେବେ ଅଜ୍ଞ ବେତ୍ତାଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟା-
ନ୍ତମ ଲୋକ ଗଢ଼ ହୋଇ ଅପିକ । ଯାହାକୁ
ସମସ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟବୋଲି ଗୁରୁତ୍ବର ଅର୍ପଣ କରିଲୁ
ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀ ବଡ଼ ନିଦା ଓ ନିନ୍ଦର ଦିଆ
କେଳ, ସମିକରିତ ସହାଯିତା ଓ ଦର୍ଶକର
ମାତ୍ର ଯେବେ ବିଧମତେ ତେଣୁ ନର ଉଛି
ଲୀୟ ଶ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କର ସାହ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତି
ନ ପାଇବେ ହେବେ ତିନ କଥା ହେବ ମହି
ନିଜେ ତାର୍ଯ୍ୟକର ନ ଥିବା ସ୍କଲେ ଅନ୍ୟଜ
ହୋଇ ହେବାର ବାଟ ନାହିଁ ।

—80—

ପ୍ରକାଶକ

ଭାବୁର ଶଠନାକରୁ ଶିଖମାନଙ୍କର
ଦପମୟୁକୁ ଦପୟ ଜୀବାଥ୍ର । ତାଙ୍କର ନାମ
ଶୁଭୁମୋଦିନ ସିହି । ସେ କାହିଗଲ ଦିନର ଝଳ
କର ଶେଷମାନକୁ ଏକ ଜାଗ୍ରୂପା ସୂର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜର
କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପଢା କାରମାର ମୁଧର
ମନ୍ଦିର ଧରିଥିଲେ ଅନିତା ପ୍ରକାଶ କରିଲୁ
ସମ୍ମାନ ଅରଜିଯେବ ଶ୍ରୀକର ପାତ୍ରିର
ଆଦେଶ କରିଥିଲେ । ତାଣୀର ହେବେଳ
ଜୀବ କ୍ରାନ୍ତିର ତାଙ୍କୁ ମୁଖରମତ ଧରି ପ୍ରହରିତୁ
କବ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବାର ଧରମର୍ଗ ଦେବାରୁ
ଅହିଥିଲେ । ହେବେଳେମେ ସବୁତେବିନ-
ବର ବୟସ କଣ୍ଠରେ । ସେ ଅପାର ପିତା
ସବୁତେମ ବାହାରୁକୁ ବହିଲେ ‘ଆପଣ
ଧର୍ମର ଜାଗନ୍ତ୍ର ମୃତ୍ତିଃ ଦୂରୀ ନେବମାକଳ ସ-
ତାଣେ ଆପଣ ପ୍ରାଣବରସ୍ତ୍ରର କରନ୍ତୁ ବାରି
ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଅଛୁ ତାଙ୍କ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ?’
ହୁନ୍ର ମାବଠ ଯିବା କର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଅପେକ୍ଷିତମାତର
ଧର୍ମପ୍ରଦତ୍ତ କରିବା ସମ୍ମତି କୁହେ ଏହ କଲ.
ତର ପ୍ରାଣରେ ଜାଗନ୍ତ୍ରକ ଥିଲ । ଶୁଭୁତେଗ
ବାହାରୁ ହୃଦୟ ଉତ୍ତରେ ଫଳ୍ପା ଯାଇ ଆପଣ ର
ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସର୍ଗ କରେ । ପିତାର ଗନ୍ଧରେ ଦାଳବ
ସମାପ୍ତିନ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ହନ୍ତୁ ନାହର ଅଧି-
ପତର ମୁକ ତାଙ୍କ ବାବର ବାବ ରେ କ ଆଜ
ସେହି ତାତ ମଧ୍ୟରେ ନିଷଟ ଥିଲ । ହନ୍ତୁ
ସମାପନକିମ୍ବା ଏ ଧର୍ମଦୟସ ଶିଥିଲଥ୍ୟକାର
ଦେଖି ସେ କୃଷ୍ଣରମାନଙ୍କ ମୂଳରେ କୁଠାର
ଅପତକ ସଂଶୋଧନ କରିବାରେ ହୁଏ

ଦେଲେ । ଦେଖୁ ଗାନ୍ଧର ଦଳ ଦୂରିଦେଲୁ' ଦଳରେ ମୋହିଏ ମହୋତ୍ସବରେ ସେ ପ୍ରକାଶ ଦରେ ଯେ 'ତାଙ୍କର ପୃଥିବୀର ଏ ଦେଶର ସମ୍ମାନ ସ୍ଵରେ । ୪୮ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଏ ଦେଶର ପଞ୍ଚଭାଗୀ ଦେବାକୁ ବନ୍ଧୁଗାନ୍ୟ ଦରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଅପଣା ଦେଶରେ ପ୍ରକାଶ ଆଜି ଦାସ ଦୋରାତଳାରୁ । ଆଜାଣ ପୃଥିବୀ ପୂର୍ବପତର ଅଛି । ପୂର୍ବପର ମେଘରୁ ବାରାତ୍ରାନ୍ ଦୂରସ୍ଥରେ ପଡ଼ୁଥିଲୁ । ହମଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂର୍ବପର କଳାମାନ ବହୁଶାର ଉତ୍ତରାଂଶ ଓ ପସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାର ଫେରି ଏବଂ ଦୂରା ନିବାରଣ କରୁଥିଲୁ । ସେହି ମୂର୍ଖ ଏବଂ ବାସୁ ସେମାନଙ୍କର ଚକ୍ର ବିହୋଦର ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ପଦିନ ଦୂରୁଶୋଭାପାଞ୍ଚପଦକର କାରଣ ଏକା ଲୋକେ । ସେମାନେ ଏହି ପରମେୟରଙ୍ଗ ପୂଜା ଶତ ପଥର ରଣ୍ଯୁଦର ଦାଳା ମୁଣ୍ଡି ପୂଜା କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି କାରଣକୁ ସେମନଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଶୂନ୍ୟ ଜାଗ୍ର ବାହି । ଗାନ୍ଧର ଧର୍ମ ଭାଲୁକନାନ ଓ ଗାନ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧ ଗଢ଼ି ଅଧିକ । ଏଥିରେ ସର୍ଥକାବ ପଞ୍ଚଶୀର୍ତ୍ତ୍ରପେ ବିଜନିତ୍ୟକୁ ଅଳ୍ପ ଲୋତ ଉଠିବାର ଏବଂ ଅବେଳେ ଅପକାର ଲାଗୁଥିଲୁ । ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏକ ବନ୍ଦନରେ ରଖା କରନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ କଲେ ସୁଦା ଏକବୁଦ୍ଧ ପରାପରା ପ୍ରକାଶରୀଳ ଦେଇଥିଲୁ । ଅନୁଭବ ସମ୍ବନ୍ଧର ମୁଲଜନ କି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଦୟରେ ସମ୍ମ କରିବା କି ପୁଣ୍ୟଦିନ ଦେଖାଗାର କାହିଁ ଏଥିର କାରଣ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଅଛି ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ତାହା କାହିଁ । ଜଣେ ହିନ୍ଦୁଅଧିକର କଞ୍ଚା ଦେଖିଲେ କ୍ଲେଶ ବେଧ କରୁ କାହିଁ । ଏବେ ସୁଦା ଯଦି ସେମାନେ ପୃଥିବୀର ଜବନ୍ତ ଏବଂ ଜନ୍ମତ ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବାକୁ ବାସନ୍ କରନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଗାନ୍ଧର ପନ୍ଦାରେ ଯୋଗ ଦେଇନ୍ତି ଅଳ୍ପଥା କାତି ନିମ୍ନଲିଖେବ ଅନ୍ତରାଣୀ । ସେହି ମହୋତ୍ସବରେ ପାଦଗଣ୍ଡ ପଜାମାନେ ଯେତାମାନେ ଯେତାରେ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଶୁଭମାନ ପାଦଗଣ୍ଡର ବ୍ୟାକର ବ୍ୟାକର ପ୍ରଧାନ୍ୟ ଲୁପ୍ତପାୟ ଦେଇଥିଲୁ ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାବର ବଜାକୁ ଦଗାଇଲେ । ସୁରୁମାନ ସୁରମାନେ ସଂସ୍କର୍ଣ୍ଣ ଜୟ ଦରେ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ଅବଜ୍ଞାନେ ମଧ୍ୟ ଅବଶେଷରେ ଯେଉଁ ସେତା ପଠାଇଲେ ସେମାନେ ଦାର ଅବିରେ । —ପାଠୀତେ ଅଭାର୍ତ୍ତା ଦେଇମାନେ ପ୍ରଧାନ ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ । କିମ୍ବ

ମର ଶାହୀଙ୍କ ଶୁଣ ଦେଇ ଏହ ଧର୍ମରେ ଆନିବଳ
ଦେବା ପୟାନ୍ତ ଜାଗାୟ ଅଭ୍ୟାକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବୋ
ସେମନ୍ତ ଜ ପାଇ ଦିନେ ଦୁଇମ ଉଠି ପମ୍ପୁ
ଭୂଷଣ ର ଶୁଣ ଜାଗାୟ ଅଭ୍ୟାକରେ ବର୍ତ୍ତନୀର
ପ୍ରଧାକ ସ୍ଵାକ ଲାଭ ବରାଥାନ୍ତି ସେହିପର ଥମେ
ମାନେ ସମ୍ପୁ ଭଲଯାଇ ଜାଗିଗଠ ତୋର
କୁଣ୍ଡଳ ଏକ ପରମେଷରଙ୍ଗ ଧରି ବୋଲି
ଏହରା କନ୍ଧରେ ବନ୍ଦ ନ ହେଲେ ହୌଶବି
ପ୍ରିଭ ଉଦ୍‌ବନ୍ଦ ଦେଇ ନାହିଁ ।

—〇*〇—

ଦେଶୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ଶାଖା ଓ ଫେନ୍ଡା ମାତ୍ର ।

ମହାମାଣେ ପରିଷ୍ଠରଙ୍ଗନରେ ଉତ୍ତର ଦିଶେ
ବାହାଦୁର ସମ୍ମଳିକୁ ଯାଥା ବଜ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବଜୟଗାକା ପ୍ରଦେଶର ଦେଖାଯି ସତମାନ
ଦୂରା ଚରୁଅନ୍ତରୀ । ଏଥେରେ ମେ ଜାପ୍ଯର
ଉଦୟର, ଅଲବର ଚବ ହୃଦୟାଦ ଧର-
ଦଣ୍ଡକ ରେବନରେଣୁ । ସବଳ ସ୍ଵାକ୍ଷର ଅଧି-
କ୍ଷରମାନେ ଗାହକର ସାମାଜିକ ଅବର
ଅବ୍ୟାକ ନର ପୀତ ଶବ୍ଦା ଓ ଶ୍ରାବନ୍ଦୟମୁଖର
ଠରେ ହର୍ତ୍ତା ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ମହା ସମା-
ଧେବ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଗେକ ସ୍ଵାକ୍ଷର ଅବା-
ଦ୍ୟା କେଜିମଣ୍ଡଳରେ ମହାମାଣେ ମହେନ୍ଦୟ
କେବେ ଅନନ୍ଦକାଳ ଉପରେପମ୍ବରକ ବକୁଳ
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେପରି ମଧ୍ୟରେ
ଉଦୟରଙ୍ଗରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଲବାରରେ ପିତା-
ପତିର ବକୁଳ ସବଳ ଦେଖାଯି ବଜାପ୍ରତି
ଉପଯୋଗୀ ବୋଧ କେବାରୁ ବହିର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଏଠାରେ ପ୍ରବାପ କଲୁ ।

ଦେଖିଯ ସଜାବନ୍ଧୁର ସରବାରଦର କଥ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାମାଳୀ ମହୋଦୟ ବହିରେ କ
ମହ ଗଣୀ ଉତ୍ସୁକ୍ୟ କଲ ଶୋଭନାଏଟ ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମନ ସମ୍ମାନର ଅଭିଷେକ ସରସବ
ଚିଠାଉରେ ସେ ଲାଭ ଧର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦୃଢ଼ିତ୍ୱ
ଦୋଷାତ୍ମକ । ସଜାମାଳକ ସଙ୍ଗେ ସେଇଁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପହି ଦୋଷାତ୍ମକ ପାଦ ଦୃଢ଼ିତ୍ୱରେ ପ୍ରତିପାଦନ
ଦେବ ଓ ଦେଇଥାନ୍ତି । ପଦନ୍ବାରେ ସେଇଁ
ଆପାଦକବେଳେ ଏକାର୍ଥୀରେ ଦୈନିକ ସଜାବ
ଶପଦକ ଧର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ର୍ୟୋଷେଷ ତର୍ଲେଦେ ପାଦ
ସାଧାରଣ ନିମ୍ନ ଏହି ସେ ସଜାମାଳର ଅଗାଧେ
ଅପରାଗ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆସନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସତତବାହ୍ୟ
ଦରବେ । ଏଥୁଥିର ସଜାମାଳକ ପ୍ରତି ସଧ୍ୟ
ରଣ ଅନ୍ତେଷ୍ଟତ ପ୍ରକ୍ରିୟାତ ଦୋଷାତ୍ମକ ।
ଦୈନିକ ସଜାମାଳ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଥୁତି ଦେବା-
ଗରେ ଦିବେତଳା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉତ୍ସବେ ଦ୍ୟାନିକା
ସଜାମାଳେ ପରମାଣୁପଦରେ ଅପରାଗ ସଜା-
ମାଳା କହାର ଦରବେ । ପାଦ ଓ ଦେଇଥେ
ସଜାମାଳରେ ପ୍ରତାବର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦ୍ୟାନ

ଦେବ । ପେଣିଟିକ୍ ଏକେଷମାନେ ମଧ୍ୟ
ସଜ୍ଜାର ବାର୍ଷିକର ଅଂଶକ ଯୋଗ୍ୟତା
ଲେଉଛେ ମାତ୍ର ମୁଁ ପଢ଼ିଥାର୍ ନେତ୍ର ଦେବେ
ଚାହିଁ । କଜାମା-କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାର୍ଗରେ ଧାର୍ତ୍ତ-
ଭବରେ ବାର୍ଷିକ ଭବବାର ଦେଖିବେ ଏବଂ
ଉତ୍ତରର ମତ ଅଳକମଧ୍ୟ ବିଷୟରେ କେବଳ
ଉତ୍ତରର ଦେବେ । ଗନ୍ଧିମେଧିକାର ଅଭିଭାସୁ
ରଜାମାନ୍ଦୀ ଚନ୍ଦିବା ପୋଣିଟିକର ଏକେଷି-
କର କେବଳ ବାର୍ଷିକ ଦୁଇ ମଧ୍ୟ ସଜ୍ଜାର
ଭବ ଓ ଦୁଇତର ଅବଦ୍ଵୀ ଗର୍ଭିମେଘକୁ
ଜଣାଇବା ପାହାନ୍ତର ଅପରକର୍ଯ୍ୟ । ମହିମାନୀ
ମହୋଦୟବର ଏହି ଚର୍ଚା ଗଜା ଓ ପୋଣି-
ଟିକର ଏକଥିବା ବିଷୟର କ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍ସଦେଶ-
ଦୃଷ୍ଟି ଏହି ପେଣିଟିକର ଏହି ଅମାଦନ ଏହି
ଉତ୍ସଦେଶର ଅସୁମ୍ଭବ କର୍ଯ୍ୟ କରିବ ସଜାମାନେ
ଯୁଷ୍ମାରେ ହେଉଥିବା ଏହି ବିଷୟକର
ପ୍ରାତି ଓ ସଂତୋଷ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦର ଉତ୍ସତ
ଦେବ ।

ଶିଖୀ ବିଷୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ପଦବୀଦର
କହିଲେ ଏ ବୋ କେହିଏ ବୁଦ୍ଧତ କଣା ଥିଲେ
ଯେ ଅନ୍ତକାଳରେ ତହିଁର ସମ୍ବଳ ବିଶ୍ଵର
ଦୋଷ କାହାରେ ଗୁଣ ଏତିବୁ ବୁଦ୍ଧବା ଅବ-
ଶାକ ତେ ୪୦ ଓ ମାତିଖିଖା ଯାନାଦ୍ଵାରା ମନ୍ଦ-
ଶାର ଚରଣ ଗଢ଼ି ହୁଏ ବଦା ଛଢା ଦେବଳ
ସାହିତ୍ୟର ଯୋଗ୍ୟତା ଯେତେ କ୍ରିକ୍ରି ହେବୁ
ହେବେ ପଞ୍ଜାବ ନୁହେ । ଏଥିରୁ ଅର୍ମଣିଷ୍ୟ
ମାର୍ଦରେ ଉଲକା ଲିଙ୍ଗ ଲୋଭର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟେ ଏବୁ ସେମାନେ ଅଶାକୁଠୁଁ ଏ କଥା
ଦୂରଶ ରିଙ୍ଗବେ । ଦେ ଯୁ ରଜ ଗାନ୍ଧି ରଜାନ୍ତି
ହୃଦ ସବଳ କାହିଁ ଲଜାରବାର ଧ୍ୟକାଣ୍ଡ ସୁନା
ସ୍ରଳେ ସଧାରଣ ଧର୍ମ ତଣାହାରର ସମ୍ମନିତ
ବିବସ୍ତା ରହିବାକୁ ସନ୍ତୋଷ ପେଗାନ୍ତର ପ୍ରଜାଏ
ବିଶ୍ଵକାର ଧର୍ମ ମାନ୍ଦ୍ରୁ ଏବୁ କେଉଁ ପନ୍ଦା ଅବ-
ଲମ୍ବନ ଦିଅନ୍ତରୁ ବା ଦିଲାକୁ ସୁଣ ପାଥନ୍ତି
ଗାୟ ରଜମାନେ ଜୀବନ୍ତି ଓ ତହିଁର ଧର୍ମ
ଦେଖାଇ ପାରେ । ସରବରକର ଏ କଷ୍ଟପୂରେ
ଦସ୍ତରେ ଦିଲାକୁ ଅଭ୍ୟାସ ଦେବ । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃ-
ତରେ ଦେଖାଯାଉଥିବୁ ଯେ ବାଲ୍ୟହାଳରେ
୫୨ମିନର ଅଭିନ ଦେଖି ଦସ୍ତର ଅଭ୍ୟାସ ଗଠ
ଅଛୁ ଏବୁ ଅନେକ ସୁଦ୍ଧା ବୁଝଗାମୀ ହେଉ
ଅଛନ୍ତି । ପୁରା ଦେଖାଯୁ ସନାମକେ ନାନା-
ପ୍ରକାର ସୁଚାରୁହାର ମତରାସରେ ଖାତି ଲାଗୁ
ଅଛନ୍ତି । ହେମାକଳର ବିଷ୍ଣୁରମାତ୍ର ସେହିପର
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଲାଗୁ କର୍ତ୍ତାମନ୍ଦବକର ସବଦା
ପାଦାଶ୍ୟ କରିନେ ଏବୁ ଏହି ପ୍ରାଣ୍ୟ ରହାର
ସହ୍ୟ ଦେବ ସର୍ବର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମହାମନ୍ୟ ମହୋଦୟକର ଏହି ଉପଦେଶ
ସମସ୍ତ ଦେଖିଯୁବନ୍ଧୁ ମହୋଯୋଗୁଳକର ହୃଦୟ
ଜମ କର ଯହିରେ ପ୍ରକାବର୍ଣ୍ଣ ଧର୍ମ ଓ ସୁମାତ୍ରା
ଶିଖଦ୍ୱାରା ରହି ଲାଗିଥିବ ତୁ ତୁ ହେବ କରିବ
ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରାୟ କରିବେ ଏହା ସମସ୍ତେ ଅଧି
ବରନ୍ତୁ । ମନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର ବିଦା ମନୁଷ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦିତ ହେବ
ଚରଣିବ ଥାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ନାମର ଶୋଇୟ ହେବ
କାହିଁ । ନାମ ବିଦ୍ୟାରେ ଅଧାର ପାରିଦ୍ଵଷିତ
କର କର ଅବେଳାଙ୍ଗଳେବ ଯେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ଏହା ଧର୍ମଶିକ୍ଷାର ଅଭିନ ଗହିର ମୂଳ
ଅଟେ । ଧର୍ମ ମୂଳରେ ଏହି ଦେଳେବେଳେ ଭାର
ରା ବାବା ଅଶ୍ରୁରେ ପାନା ଧର୍ମପତ୍ରା ପ୍ରତକଳ
ଅଛି । ଦେଖି ପତ୍ରା ଅଦୁଷାରେ ସୁମାତ୍ରା ବାଟ
ଦେଖିଲବା ପ୍ରାଣୀ ବଜା ଦା ବୁନ୍ଧିକାଣଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟ ସରକାର ଭାବ ଧର୍ମବନମୀ ଓ ଫିଲିନ୍
ଧର୍ମ ଲୁଗରରେ ପଢ଼ିବ ସ୍ଵାକାର ଦେଖି ପ୍ରତି-
ମରୁ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଦସ୍ତଖତ କ କରିବା ନାହିଁ
ପ୍ରିଯ ଦେଖିଲାନ୍ତି ଏହି ତୁ ତୁରୁଣେ ପ୍ରତିଶାଳକ
କର ଅସୁଧାରୁ ଏହା ଉଚ୍ଚିତ ଥିଲେ । ସୁଦର୍ଶା
ଧର୍ମଶିକ୍ଷାର ପଦସ୍ଥ କର ଏହା ଦେଖିଯୁ ଲକଞ୍ଚ
ଉପରେ । ଏହା ବୋଲି ଦେଖି ସରକାରର
ସାହାଯ୍ୟ ଲୋତରେ ପାଦା ଦେବାକୁ ପାପ୍ରି
କରୁଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାହିର ଗୁରୁତ୍ୱର ଲେ
କବ ଉପରେ ରହିଥିଲୁ । ଅମ୍ବାଜନେ ଅଧା
ବରୁ ଯେ ଶେଷା ଭାନୀମାତ୍ରେ ମହାମାତ୍ରେ
ମହୋଦୟକର ଉପଦେଶ ସମ୍ବଲ କରିବାର
ବେଳେ ମହିନେ ।

ପ୍ରାଚୀନ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ୍

ପୁରୁଷ ତୋ ମାତ୍ର ଓଳୋ ବନ୍ଦିବଟର କାହା ଶାନ୍ତି
ଜଳନ୍ତି ସବୁ ୧୯୫ ମିନ୍ଟୁର ତା ଏବଂ ସବୁ ଦୁଇମାତ୍ର
ଛାପାଇଲେ ।

ବାରୁ ହସ୍ତିବେଶ ଦର୍ଶନ ପିଲାର୍ଟ୍ ସାମାନ୍ୟ ଗୃହୀତ
ରେଣ୍ଟିଙ୍ ପାଇଁକେବେଳେ ସେବା ହୋଇ ପୋର୍ଟି ସ୍ଥାପିତ କରିବାରେ
ଏହା ହେଲେ ଓ ପୌର୍ବିଧା ମେଟିଜାରେ ଯଥେଷ୍ଟ
ବାଧାରେ ସାମାନ୍ୟ ବିବାହ କରି ପାଇଲା ।

ମହ ବା ୧୫ ଦିନ ପେଣ ହେବା ସହାଯତାରେ କାହାର
କଥ ଅଛ କହିଲେ ମେ ୧୩୮ ବାରେଇଲ ଠେ ସମ୍ବଲ
ପୁରାଳେ ମେ ୧୮ ର, ଆଜିଲେ ମେ ୧୩୯ ଠେ ଗୁରୁ ତଥ
ମେ ୧୪୦

ପ୍ରାଚୀଯ ବନ୍ଦି

ସମ୍ପାଦକ ଏଇରେ ଖାତି ନେଇ ବାଢ଼ାଇ
ଦେଲେ ଏହି ସମ୍ଭବ ଅଣା ଦେଇରୁଥିଲା । ମର
ମୁଖ୍ୟାରତୀର ବାହୀ ଜଳ ହାତ ପାଇଁ ମାତ୍ର
ବଢ଼ିଯାଇ ।

ପାଞ୍ଚାଶ୍ରମ ପତ୍ର କିମ୍ବା ଦେହଳ ଦୁଇ ଦେହଳ ସେହଳ
ଦୀର୍ଘ ଦୂରତା ।

ଅସୁମାନଙ୍କ ବିନ୍ଦୁ ର ସହେ ଏତ ସୁରଗାନ
କିମ୍ବା ପଦରେ ଯାଏସାହୁ ତା ୧୫ ବର୍ଷର ସେଇ
ବିନ୍ଦୁ ।

ପ୍ରଦେଶ ମେଲାଯଥିବା ଗୀରାଳାର ସବୁ
ଏହି ଖୋଦିବି ଧରନାର କୈବ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉଚ୍ଚାର
କରିବାର ପାଇଁ ବସିବା ଏହିବି ତାଙ୍କ ମାତ୍ର ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ
କରିବି ମେଲା ନଗାରର ଅନ୍ଧାରୀ ।

୧୦ ପତ୍ର-କର ହିତା ଏ ୧୦ କାଳସମୟ ମାନ୍ୟାନ୍ତରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଉପରେ ଏହି ଏବଂ ଏହି କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
ମାନ୍ୟାନ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅର୍ଥରେ ଏହି ଏବଂ ଏହି କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ

କୋରେ ଏ । ଓ ମାଟ୍ଟିଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀ ହୋଇଥାଏ । ଗଲାରୁ ଓ ସେବଳ ଏହି ବୋଲି ମିଶ୍ରମ ପାଇ ସବ୍ବାରେ ଛେଣାଏ ଯଥାରେ ଥାର ହେଉ ଗଠ ଫଳବାଇ ବନ୍ଦରେ ଚିତ୍ରାବୀରେ ।

ବାଧନୀ ମମ୍ବାଦ

ପଞ୍ଚାମ ଦୁଇମୁହୂରତ ଶାହୀ ଅଳ୍ପକୁ ଅବସର ହୁଏବା
କୁ ଦେଖିଯବାର କି ଖୋଲାର ମୁଖୀରେ ଉବ୍ବର
ପରି ଗଠନମେ ଧାରନା ଏବା ବ୍ୟାର୍ଥ କି ସାରା ଦୁଇ
ଜୀବି ରାତି ଦେଖାମୁକୁ ହୃଦୟ ବନ୍ଦିଅଛି । କେ
ବ୍ୟାବ୍ଧ ଦୟାହାତା ହୁଏଟିଣି କେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବ୍ୟବରଣୀ ଦେବ । ଆ । ଲ ଏହି ସ୍ଵର୍ଗବେଳୋକାରୀ ଦେବ-
ା ଦେବକାର ଦିନ ହାରେ ଦେବ । ଆଦିମାତ୍ରେ
ଗାର୍ବ ବସନ୍ତ ବ୍ୟାବ୍ଧିର ଦିନ ହୁଅଥିବୁ ।

ବାମପାଳ ବୋଇ ନେଇ କବ ମୁହଁ ଦର୍ଶିଣିଛେଇ ଏଇ ଏହା
ଏହା ତା ହେ ବେଳେ ଦାଢ଼ାର ଉଚ୍ଚତାର ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା
ପରିବର୍ତ୍ତନ । ବାମପାଳାଧିକ ଏହା ମୁହଁରେ ନହିଁ ବ୍ୟାପକ
ଏ ବ୍ୟାପକ କରି ବୋଇ ନେଇ କବ ଦର୍ଶିଣିଛେଇ
ମୁହଁରେ କବାର ଏହା ହେ ବ୍ୟାପକ ସମ୍ବଲ ଉପରେ ।

ତାହା ମାତ୍ରକଥିତ ମହି ମାର ବଜାଗପିଲ ପିଲରେ ଦସ୍ତା
ବା ବୋର୍ଡିର ବାହାର ଦରେ ଏର୍ବ ଦସ୍ତାରେ ପାରୁ
ଏ ଦାରାକ ଏତ ଦିନତା ଦାରା କିମା ଏବଂ ଏତ
କିମା ଏକ ଦାରା କିମାରେ ଦସ୍ତାରୁଧୟତା । ୫୩୭ କୃଷ୍ଣ
କାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନାରେ ଦେଇ ଧର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ଶିଳା
କିମା ଦାରାରେ ଏର୍ବ ଲକ୍ଷାର ଦେଇ ସେ କିମାରେ
କିମା ହେଉ ସେମାନ୍ତ ପଦରେ ପୋଡ଼ାଇ ଗାନ୍ଧି-
ଶାସ୍ତ୍ର ।

କାମୁକ ଦୟା ପାଇବ ଅନ୍ତରୂର ହଳିତ ଶାନ୍ତିରେ ଉପରେ
ବାହୀ ସଂକ ଗବାଏଜ ହୋଇଥିବାର ସବୁଠ ପ୍ରେସର
ଯେହା ମାତ୍ର ମହା ବନ୍ଦଦୟାର ମଲା । କି ୧୫ ବର୍ଷ
ଯେବେ ହେବ କିମ୍ବା ମନ୍ଦିରରେ ମନ୍ଦିରରେ ପଡ଼ି
ଫଳଗୋଟା ପିଲା ବରେ ସଠି ଯାମନ୍ଦିକ ଘରରେ ଦୟା-
ଦୟା ମୁହଁନ୍ଦିତାର ଖଣ୍ଡାର ବହାତିହେବ କବା କବାତ
ଦୟାରେ । ମୀରବେ ହେବି ସ୍ଵର୍ଗ ପରିଷତ୍ତ
ଅର୍ଦ୍ଦ ମର୍ଦ୍ଦୀ ପ୍ରତିତ କଷାଯ ବିଦ୍ରୋଧପରିଷତ୍ତ
କାମ ପରିଷତ୍ତ ପରିଷତ୍ତ ।

ପଦଭାବ କ୍ଷେତ୍ର ପରିମାଣରୁ ଅଧିକ ଟି. ଏବଂ
କ୍ଷେତ୍ର ସମସ୍ତ ସହିତ କି ଉଚ୍ଚର ମୂଳ୍ୟ ପାଇଁ ବେ
ଟାଙ୍କା ହେଉ ଦୟାଲୁବାବ ଥାଏ କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିମ୍ବା
ଏହି କବନ୍ଧକା କଲେ ଏହି ଘରାର ପ୍ରକଟିଂ-

ଯୁଦ୍ଧ ଶର୍ତ୍ତାରେ ଗଲା ନସବ ହୋଇ ପଦ୍ଧତିରୁ
ଏ ପାଞ୍ଚମୀ ଖେଳ କୈରାହ ଓ ଚାପାର ବାର
ପାଞ୍ଚମୀ ସମ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷା ଦୂର ଏହି ପଢ଼ି
ହୋଇଥାଏ ସେ କ୍ଷମ କରିବାର ଅବୋଧୀ ହୋଇ-

ବିପଦ୍ର ପୁଣ୍ଡ ସତ୍ତନ ସବୁ ଶ୍ରୀମତୀ ହେ ତ
ସ୍ତ୍ରୀ ମହାତ୍ମୀ ଏବଂ ଗାତ୍ର ପଦକେ ବିପଦ୍ର ଗ୍ରହଣକୁ
ବାଟୁ ବରତ୍ତନ୍ତରେ । ସେ ବୈଷଣ୍ଵ ନାମା ପ୍ରତ୍ୟେ କମଳ ଓ
ବେଶାବ ଓ କ୍ଷେତ୍ରବାଦ କାବିଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଦିଲ ପରମର୍ଦ୍ଦ
ହୁଏ ଅନ୍ତର୍ମାନ ମାର୍ତ୍ତି ମାପରେ ଦିଲାମ୍ଭେ ଠାର ବିପଦ୍ରକୁ ସୁତଳାତ
ସାହାର ଦେଖି ।

କୁଳବା ହେତୁରେହି ଦିଲେବନ ସମ୍ମାନେ ଯେବେ—
ତଥା ପାଦବିରେତ ସାଧୁଗାନ୍ଧୀ ଗୋଟିଏ ପାଠ ଓ ପଦ
ହେଉଛି ଯେ ତହୁଁର ବନ୍ଦକ ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନମାତ୍ରର
ନୈତିକମନ୍ତ୍ରେ ସହ ପାଇଁ କା । ସାଧୁଗାନ୍ଧୀ-ନାନ୍ଦ ଏତ
ପାଠ ଏହି ଧର ମଧ୍ୟରେ ସେବକଙ୍କ ଅ ସ୍ଵର ବୟମନବଦ୍ଧ-
ପାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଦିଲାବା କେବଳ ବିଷୟ ରଖିବ ।

ଏଥର କୁଟେର ପଚନେବା ହେ ଖେଳ ପଦ୍ଧତି
ଅଣ୍ଟର : ହେ ପାଇଲେ ବନ୍ଦ ଓ ଶାସନର ବନ୍ଦେବସଂଗ
ଏକ ମାଟିବିଲୁ ଯୁ ପଢିପଦି ଏହି ପଠନରେ ଅବ୍ୟାଧି ପରି
ତାତ ଦେ ଆରାହି ହିଛି ।

ଏହା ପଞ୍ଚମାଦେଶର ଜୀବ ୨୦୦ ଦିନ ବରତ
ମୁଖ୍ୟ ମେତ୍ରେ ଥିଲାଛି । ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ପରି
ଦେଇ ଦେଶମାତ୍ର ରହି ବନ୍ଦଶ୍ଵର ଦୂର ହାତାବଦୀ ରୁଷିଯିବେ ।
ମୋରୁଙ୍ଗ ଅନୁମାନ ୨୦୫ ଓ ଜୁଲାଇ୨୦୨୫ ମଧ୍ୟ ଦରାବିଦି ।

ମାତ୍ରକୁ ଏ କୃଷ୍ଣର୍ଥ ଓ ଅର୍ପଣା ବାର୍ଷାର ମୁଖ୍ୟବ
ମନ୍ଦିର ବଢ଼ିଗାହେରୁ ଲକ୍ଷାର ଦିନେମୁଁ ସେଠି ଦିଇ
ମାତ୍ରକୁ ଆଜିରୁ ପରିଷ୍ଵେଳେ ବଜା ବିଶ୍ଵାସୀୟ ।
ଦେଇବ ଦୂର ଓ ଦୂରବସାୟ ବଢ଼ିଲୁ ମୁଖ୍ୟର ମୂର
ଦୃଢ଼ିବ ଓ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରୁ ବୈଜ୍ଞାନି
ପାଇଁ ସେଇରେ ଏ ଦିଗାରୁ ।

ପ୍ରତିକାଳର ବନ୍ଦରଗାର ପରିବିହୀନ ହେତି
ଦେବାଲ୍ ହଠାତ୍ ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ଶରୀରା ଜିବ ହଠା-
ତ୍ତରେ ଉଧ୍ୟାନବାଦୀ ପରିପରା ହେବ ବନ୍ଦରପଥିତ ।

ଶ୍ରୀ ଦୁଇ ୪, ପାତ୍ର ମାନ୍ସକର ବସନ୍ତବୋଲିଯୁଗ
ରକ୍ତିଷ୍ଵର ପଦକା ସୁଖାତ ସହିତ ଏଥିରେ ଉପରକଟିକ-
ରକ ଏହି କେନ୍ଦ୍ରକେବେ ବାର୍ଷିକ ସୋବାନ ଦେଖାଇ-
ଦ୍ୱାରେ ଦେବତାଙ୍କ ମାନ୍ସକରକ କଣ୍ଠାନ ଚଢାଇ ଏବଂ
ମହିଷ୍ୱର ବାର୍ଷିକ ନିୟମ ବନ୍ଦଅଛନ୍ତି । ଯତ୍ପରି ଦ୍ୱାର-
ାଧିକାରୀଙ୍କ ଏହେ ଏଥି ସୋବାନ କୁହାଇ ଥିଲା ବନ୍ଦବନ
ଏବଂ ଏହି ଦ୍ୱାରା ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟରେ ଏ କେତୋଳାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଳନ୍ଦବଦ
ଏହି ନାମରେ ଏକ ଶୈଳେବାରୀରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅଧିକ
ମୂଲ୍ୟ ବାନ୍ଧବାବୁଦ୍ଧିରେ ପ୍ରକଟିତ ମନ୍ଦୟା ମିଳିବାକୁ
ଦେଇ ଦୁଃଖାଦ୍ୱାରା ହେବାପଥ । ଏହିକ ଫୁଲରୀର ସେତୁରେ
ଦଳିବାହୁଣ୍ଡ ।

പരിപ്രേക്ഷ ۹۱ |

ତୁ ହେବେ ମୋର କାହାରୁ — ଦେବେ ମେଳକ ସବୁ
ଜୀବ ଅନ୍ଧରୁ ମୁହଁର ଯା ଗଲି ବାବୁ ବହାବ କେବୁ
ତାହା ଏ ଏ ହେବା ମହିନ ଲୁହ ଦମାର ଲେ ଅନ୍ଧରୁ
ହାତମ ନିବା କା ଗୁ — କେ ପାଇବ ଦଲେ ହେବା
ପ୍ରତିକିରି ହେବା — ଅନ୍ଧିତ୍ବ ବଧା ସବୁ ଦରଶରେ ସବାଯର
ଯୋଗୁ ହେବା ।

ଏ କବିତା ନ ଦାର (ସେ ସୁଧ ଖଣ୍ଡନ) - କବିତା
ସହିକଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପାଦାନ ଏବଂ ଉପରେବ ବର୍ଣ୍ଣନ କାହା
ଦେଇ ସବୁରେ ଅବଶ୍ୟକ କଥା କରେଥାରୁ । କର୍ମ -
ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପାଇବା କହିଯବାକୁ କାହା ପ୍ରକାର
ବନ୍ଧୁତାର ପ୍ରସ୍ତାବର ମାତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ କନ୍ଦମାଣ ମିଶ୍ର—ବସନ୍ତରେଣୁ ହେଉଥିଲେ ଅଧିକ
ମର ଏହି ମଧ୍ୟ ପରେଷିତ ଚାଲା ।

୯୪୭

ପରିପ୍ରେରବଳ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବୁ
ମାକେ ଦୟି ବୋଲୁଁ ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPAKA,
SIR,

Please allow me a little space in a column of your esteemed journal. It is with deepest sorrow I read the article published in the correspondence column of your journal of the 6th instant, anent the Utkal Union Conference. I fully concur with the remarks made in it by Mr. Dasrathi Soor Deo of Cuttack who has dwelt upon the main cause very long to show that the Conference authorities or the leaders of Orissa, as he called, have preserved silence till now, though October is passed, and has included almost all the important causes that will certainly bring the Conference to a dead stop. I will not, therefore, deal at all in discussing them or even referring to any of them but content myself with making a few observations on the suggestions made by my friend Mr. Soor Deo.

Verily it is a fact that the Conference has not been made financially successful and it is also noteworthy here that all its earnings have exorbitantly been spent on matters less important than providing itself with substantial means for its upkeep. It is all the want of fore thought on the part of the leaders and my friend Mr. Soor Deo is right in saying in one place that sheer idleness on their part is the cause of this delay. Certainly it is to some extent, because they could not thoughtfully organize some financial stability at the beginning and are now pondering over the matter silently. Financial difficulty is the root of all this silence, as my friend found out. He has pointed out two practical hints to make the Conference to stand on a firm footing which seem to be far from deeds. He suggested delegation fees to be levied according to the difference of seats occupied by the members. It is not the case with any of the Conferences or public meetings. A uniform rate of delegation fees may be six Rupees two will I think, be adequate for delegates and annas eight for the visitors as in the case of National Congress or such other Conferences. My friend's second suggestion to demand all Rajahs to pay Rupees 50 each and all Zamindars to pay Rupees 30 each is too meagre. There are Miharajahs, Rajahs and Zamindars throughout the length and breadth of our mother land Utkal and it is a folly to demand such paltry amounts from each of them alike. The Conference may expect more from some of them if it seeks their helping hands for its permanent existence. I do not wish to say

that the suggestions are not thought fully thrown out but I am afraid they may encounter with some hindrances when they are taken into action. Considering all the circumstances quoted above, in my humble opinion, the following proposal would serve the purpose for which we all strive together. Our object is to make the Conference ever existant. In this case we have to reckon its annual expenditure. We have already had its six sittings in different places and its annual average expenditure can easily be made out. The next thing to be done is to request the leaders to nominate some gentlemen of influence among them to travel over the whole of Orissa, Ganjam and Sambalpur and to get contribution lists prepared and get signed by the gentlemen who wish to be permanent members of the Conference. Maharajahs, Rajahs and Zamindars may also be requested to patronize the Conference with decent annual donations as tokens of their Co-operations in its existance and well-being. If this procedure be adopted and successfully achieved, I hope the Conference will, no doubt, live long and no one will ever have to feel difficulties every year for its continual sittings. The only thing remains afterwards to do, will be the collection of the contribution and donations annually in the months of October and November, for which purpose, a paid staff may be maintained with its Head quarters at Utkal. It is too late now to do all this for this year. Sambalpur had already invited the Conference to take its sitting there this year and perhaps its leaders might be busy in making arrangements for every thing required. Yes the trumpet call might have already stirred the leaders and we await their action very soon. My friend Mr. Soor Deo remarked himself that men may think that he was too fond of poking his nose in things that do not concern him. This concerns every true Utkaliya who has every right in meddling with the matters and actions that concern the nation. He is therefore praiseworthy that his concern has moved the leaders to some extent to rise up for duty. I am to say a few words with regard to my concern in the matter. I had the honor of having the presidential seat of its 5th sitting in Puri and shall be exceedingly sorry if its appearance be not made this year in any place. I conclude my observations with best regards to the editor whose influence and weight will, of course, produce the desired effect if he tries his best to move the matter through the medium of this widely circulated journal.

Surangi Palace
Ichamur
10-11-99

Yours faithfully
Rajah of Surangi

WANTED.

A revenue Mohurir on a salary of Rs. 15 per mensem. Applications with testimonials should reach me by the 15th December next. Office experience and English qualification at least up to middle English standard necessary.

Supdt. office Hindol   Sysmasunder Nand
Dated 22nd Novr   Superintendent of
1909.   Hindol,

Wanted for the Bahalda M. E. school a competent Head Pandit on Rs. 12 (rising to Rs. 20). A successful candidate from the Cuttack Training school will be preferred. Apply stating age, qualifications and experience (with copies of testimonials) to the undersigned or before the 30th November 1909.

S. N. Chakrabarti
Baripada,   Superintendent
8-11-09   of Education
Maurabha State.

ବୁନ୍ଦକେନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣ ଟୋଲ ପାଇ
ମାତ୍ର ୧୮୮ ଟଙ୍କା ବେଳକରେ ଜଣେ ବୁନ୍ଦକେ
ଶକ ଅବଶ୍ୟକ । ଉପାଧ ପଥକାରେ ରତ୍ନାଶ୍ରୀ
ପାଠକର ଦାନ ସଜ୍ଜାରେ ପ୍ରଦର୍ଶ୍ୟ । କିମ୍ବା
ଶକରକାରେ ନିକଟରୁ ପ୍ରଶଂସନ ସହିତ
ଆଗୀ ଉପରମାନ ଟଙ୍କା ୧୦ କଣ ମଧ୍ୟରେ
ଦରଖ୍ୟ ଦେଇଣ କରିବାକୁ ଦେଇ

ବନ୍ଦକେ
ସବେଳାତା ନୟାର
୨୦୨୦୨୦୧୯
ବୁନ୍ଦକେନ୍ଦ୍ର ବୁନ୍ଦକେନ୍ଦ୍ର

ମସିକ ଟ ୨୦୯କା ମୋତିଏ ରକ୍ତ ଦେଇ
କରେ ଜଣେ ପଞ୍ଚର ସରଦାର ମାତ୍ରକୁ ଦର
କାର ଥିଲ । କଙ୍ଗଳରୁ ନୃତ୍ୟ କୋରାଖୁବା
ଦସ୍ତିମାକକୁ ଯେ ପିତା ଦେଇ ପାନବ ଏବଂ
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପ କରିବାକୁ ଚାଣ୍ଡର ଏହି
ଲୋକମାନ ଅମ୍ବ ନିକଟରୁ ଦରଖ୍ୟ କେ
ପ୍ରଶଂସନ ପଠାଇବେ । ଉପରମାନ ଟଙ୍କା ୧୦ ର
ପଞ୍ଚକୁ ଦରଖ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

୧ ମୁ । ଅନ୍ତରିକ୍ଷରତ୍ର
୩-୧୧-୦୯ } Bibudhendra Deo
ପିତାଚେତନାରତ୍ତ
୧ ଦୀ । ଅନ୍ତରିକ୍ଷ

ମୟୁର ବିକାର କେଣାଟାନ ଉପରମାନ
ଟଙ୍କା ୧୦ ରଙ୍ଗରେ କଢ଼ି ମୁକାମରେ କିଳମ କର
ଯବ । ଯେଉଁମାନେ କାହାରୁ କାହା କରିଛି
ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟାପ ହେବାକୁ କାହାରୁ
ଉପରୁକୁ ଦେଇ ତାକ ପାରନ୍ତି । ବେଣାପାଟ
ବାଇରେବୁଲ କେଳାଳର ନିବନ୍ଦନା ଥିବାରୁ
କୌବାହାର ମେବାର ସୁଦାମା ଅଛି । ଏହି
ଟଙ୍କା ୧୦ ରଙ୍ଗ ଦରେମେର ସଂ ୬୦୯ ମସିବା ।
ମୟୁର ରତ୍ନ } Pareswar Mahanti
୨୦୨୦୧୯ } ମାନେଜର । ବ । ମୟୁର

କୋଟିଶ୍ଵର ।

ଅମ୍ବ ଅଭିନମ ସାତ୍ତି ସତ ମଧ୍ୟ ସାତ୍ତି
ଜାରିରେ ଯଥାଂ ବନ୍ଧିଥା । ବା । ଅଶ୍ୱରପୁର
। ପ । ଅସୁରେର ଏତକାଳ ସବସାଧାରଣକ,
ଅବଶ୍ୟକ ନରବଦେଶରୁଥିସେ ଅମ୍ବର ଯେଷ୍ୟ-
ସୁତି ଚିନ୍ତି ମରି ମାତ୍ର କି ମେ ଅମ୍ବର ଅନେକ
ପ୍ରକାଳକ କି କଳି ବାବାଦ ଭୁବନ୍ୟ କର-
ବାରୁ ଥିଲେ ପାଦାକୁ ପଥର କର ଏବୁ
ବାଦର କଲାପର ଅପାର ବିବାହମ ଦୁହିବା
ଶାଶ୍ଵତ ଗନ୍ଧ ଦେଇଲୁ ଅମ୍ବର ପାରଗ୍ୟ
ସମ୍ଭାବ ମାଲକ ଓ ଓରାବ ନରଥିସୁ ।
ଏଥରେ ଉଚ୍ଚ ପନ୍ଦିତମଣି ଅମ୍ବର ପାଦକ ଓ
ପ୍ରଦର୍ଶିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କାରୁ ଅମ୍ବର ବାମ କର
କରି ପକ୍ଷା ଓ ସୁତି ରୂପାଥିବ ଅଳକାର ଗଢ଼ି-
ଦେବା ସନାଧେ ଆଶି ଅମ୍ବାକୁ ଦର୍ଶିତ ।
ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରାଦକ ମେମା ଅବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ସେମାକର ପାଦର ପାଦାକୁ ଏବଂ ସବାକାଶରେ
କିମ୍ବା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବ ପାଦୀ ଦେଇ ବାହୁ
ପାଦ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ରେ କଲନମ୍ବକ ପଂ ୬୦୯ ସାଲ

ଶା ଅଭିନମ ସାତ୍ତି

କରିବ ବନ୍ଦମାନରିନ, ବଜାପାନମେଶ୍ୱର
ବାଳକ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଶିଶୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ମନାଶେ ଜଣେ
ଶିଶୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅନ୍ଦଶ୍ରୀ । ଶିଶୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତରାଧିମେଶ୍ୱର
ପଦାର୍ଥରେ ନାଭିଶ୍ରୀଥିବ । ନେବନ ଯେବେ
ବାନ୍ଦାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଇ । ୧୦ ଟଙ୍କା ଉପରମାନର
ମଧ୍ୟରେ ଅନେବନ କରନ୍ତି ।

ଶା ବଜାପାନମେଶ୍ୱର ପଣ୍ଡିତ
ସେନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

COUNCIL REFORMS.

We had been clamouring long for the expansion of the Supreme and the Provincial Councils. The Government have been pleased to accede to our prayers. We the Indians say that we have sufficiently developed our capacity for Self-Government, that the Government have been indeed very slow to recognise our capability, that the reforms now proposed are not adequate, that these reforms ought to have been extended long long ago. The Anti-Indians, on the contrary hold that we are a set of useless people, we have no power to govern ourselves, that we have as yet shown very little of our capacity and that by nature and education we are quite unfit to wield the responsible power which the reforms

mean to confer on us. They are almost sure that after the reforms are extended chaos will follow. Now that the liberal Government have inspite of the hue and cry raised by the Anti-Indians found it possible to extend to India certain measures of reforms matured after long deliberations, it is high time for us to show that we are worthy of the confidence proposed to be reposed in us—that we have a capacity for work and that we can fairly help the Government in the most arduous and difficult task that they may have before them. Let us show that we have true mettle in us, that we have grasped the true principles of Self-Government and that we are up to the mark in every respect.

Now that the Legislative Councils are about to be re-constructed, we are required to elect our representatives to the Bengal Council. It is hardly necessary for us to call attention to the fact that our responsibility at the present moment is very great. The members we elect will voice our opinion in the Council. A true representative is he who can really gauge the opinion of the community he is called on to represent and is ready and willing to forego his individuality and his personal opinion which he is to shape in the light of the opinion of the majority of the class he represents. All party spirit, personal grudge if any, ought to disappear. In selecting our nominee let us exercise independent judgment. Let those who are called on to vote find out the true worth of the candidate, the work he has already done for the country and the way in which he discharged any trust that had been reposed in him. It is no good sending a number of mere figure-heads. Tate's false diamonds we do not want. We want liberal heart, earnest and staunch worker, a man who knows the country, its people and their needs. One who can sacrifice his self at the altar of duty and can represent us in the true sense of the word. Let the voters show that they understand their duty, that they fully appreciate the principles of self-Government, that they are not to be guided by threats or persuasions, that they are above flattery and that they are true to the call of their conscience. If they fail in their duty at this critical moment and do not rightly exercise their choice, there is no doubt that instead of a reformed Council we will have a deformed Council—one for which we will have to thank ourselves. The Government have called on us to elect our own men— one in whom we can safely repose our trust and if we fail to send a man the blame will rest with us and not with the Government.

ବଙ୍ଗାୟ ନବରସ୍ତ୍ରପଳ ସତ୍ର ସମ୍ମାର ।

ଦୂରତ ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବରେ
ଜନ୍ମ ହୋଇ, ଟିରଙ୍ଗେପାଲିଟି, ଜନିଦାର ଏବଂ
ନୂପୁରମାଳ ସମ୍ବନ୍ଧର ଯେଉଁ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କେ
ନିବାଚିତ ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ନିୟମ ହୋଇଥାଏ, ଯଥ—

ମିର୍ଜନପାଲଙ୍କର ଜ ୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରେସ୍-
ତେଳିପି, ବର୍ଷାଖ, ପାଠକା, ବିଦ୍ୟାର ଏବଂ
ଭୁଗନୟର ବିଭାଗମାନ ଜଣେରେଣ୍ଟ ଏବଂ
ଶୈଳେକାଗୟର ଓ ଉତ୍ତରାବ୍ଦୀ ପାଳନମେ
ଏକଜଣ ନିବାରକ କରିବେ । ପ୍ରଥମେ ଶୈଳେ-
କାଗୟର ମିର୍ଜନପିଟେରୀ ସମ୍ବୂର ପାଳ
ପତ୍ରକ । ପାଠକାର ଚକ୍ରାବୁ ଭାବୀ ବାର୍ତ୍ତା
ଅୟର ମିର୍ଜନପିଟେରୀ ମତ ଦେଇ ପରିବେ
କାହିଁ । ଶ୍ଵାବୋର୍ତ୍ତ ଜ ୨ ଶ ସେହିପର ନିବା-
ରତ ଦେଇବେ ମାତ୍ର ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତରାବ୍ଦୀ ପାଳ
ପତ୍ରକ । ମିର୍ଜନପିଟେରୀ ଓ କିଳ ବୋର୍ଡ୍
ସମ୍ବୂର ସେପର ବାସ ପତ୍ରକୁ ଉତ୍ତରାବ୍ଦୀ
ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ବନ୍ଦନ୍ତୁପକ ସର୍ବରେ ବସିବର
ରହିବାର ଯାଦା ଦୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲୁ ଏଥିରୁ ପାଠ-
କମାକେ ଦୃଷ୍ଟିପାରିବେ । ଜମିଦାରଗଣପତ୍ରରୁ
ସେଇଁ ଜ ୨ ଶ ସର୍ବ ନିବାରକ ଦେଇବେ କିମ୍-
ଲିଖିତରୂପେ ତାହା ବାଣିଜ୍ୟ ଯାଇଥିରୁ
ଅର୍ଥାତ୍ ସଦର ଓ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଉଦ୍ଦିଳକର ଜମି
ଦାରଗାନେ ଜ ୨ ଶ, ପାଠକା, ବିଦ୍ୟାର ଓ
ଭୁଗନୟର ଜମିଦାରମାନେ ଜ ୨ ଶ, ଉତ୍ତରା-
ବ୍ଦୀ ଓ ଶୈଳେକାଗୟର ନିବାରମାନେ ଜଣେ
ନିବାରକ ଦରିବେ । ହେଉଁ ଜମିଦାରମାନ-
କର ବାସମୂହ ସେଇଁ ଉଦ୍ଦିଳକରେ ଥିବ
ସେହି ଉଦ୍ଦିଳକ ସଫାଖେ ସେମାନେ ସର୍ବ,
ବିବାହକ ଦର ଆରବେ ମଧ୍ୟ ସଦର ଓ ବର୍ଦ୍ଧ-
ମାନର ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ବାର୍ତ୍ତା ବଜସ୍ତୁ
ଦେଇ ସାର୍କିସାର ଦଜାର ଟକା ଏବଂ ଏଥ
ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ଜ ୧୦୨୫ ଟା କିମ୍ବୁର,
ପାଠକା ଓ ଭୁଗନୟର ଜମିଦାରମାନଙ୍କର
ବାର୍ତ୍ତା ବଜସ୍ତୁ ଦେଇ ଦୂରଦଳର ଟକା ଓ
ପଥ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ଦଜାରେ ଟକା ଏବଂ
ଉତ୍ତରା ଟକା ଓ ପଥ ପ୍ରଦେଶୀୟକର
ଜ ୧୦୦ ଟାରୁ ଭାଗ ଦେବ । ମାହିଁ
ଜମିଦାରମାନେ ବଜା ବା ବିବାକ ଉପାୟ
ପାଇଅନ୍ତରୁ ସେମାନେ ବଜସ୍ତୁ ଦଜା କରି-
ରିବେ କିମାନକରି ପାରିବେ ।

ମୁସ୍ତଳମାଳ ସବ୍ୟ ଲ ୪ ଏ ମଧ୍ୟରୁ
ପ୍ରେତିଜେନରି, ବର୍କମାଳ ୫ ଓଡ଼ିଆ ବିଶ୍ୱମ-
ମାଳ ମିହି ଲ ୨ ଏ ଏବ ଆଗନା, ଦିନିତ.

ଶେଷ ବର୍ଗ

Q60

କାମ	ସଜ୍ଜିବୁ କା ପଥବଳୀ
ବାହୁ ଚାଲୁକ୍ତ ଦେହ	୫୦୦,୦୦୦
ରାଜେନ୍ଦ୍ରାଜାରୁଷ ଦୃତ	୧୦୦,୦୦୦

ବାରୁ ଯୋଦିଲେ, ମାସ କୋଣ କଟକ	୫ ୨୨,୫୩
ବାଲେସରରେ	୫ ୧୬
,, ମନ୍ଦର ମାରାସରକୁ, ଅର ହଜରତ	୫ ୧୪
	୫ ୧୦,୨୯
,, ଦହାରଙ୍ଗ ପଟ୍ଟିର	୭୪ ଟ ୫ ୧୦,୭୦
,, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାରାସମ ଉପଦେଶ ହେଳାଇବା ଟ ୧୦,୮୦	
ଚେତ୍ତୁ ଯୋଗବର୍ତ୍ତାର ମନ୍ଦରରୁ	୫ ୮,୮୫
ପାରୁ ବରାମ ମନ୍ଦରର ରାସ ହେଲୁଏବା ଟ ୧,୯୫	
ବାନସ୍ପତିର ନରେତ୍ର	୩ ୧
ଦୂରସ୍ଥିତି ମରିଗାନ	୩ ୧
,, ମୋଦିଲିତର, ଶ୍ରୀଦେବ	୩ ୧
,, ଦୁରାଦରକ୍ଷେତ୍ର ଦରଗତିନ	୩ ୧,୯୯
,, ବାରିଦରକ୍ଷେତ୍ର ରାସଗୋଧୀର ବାରିକରାର	୩ ୨,୦୫
ବିଦ୍ୟତର ରାସଗୋଧୀର	୩ ୧
,, ନିରବପରକ ରାସଗୋଧୀର	୩ ୧
,, କୋଣେବଳ ରାସଗୋଧୀର	୩ ୧
,, ରୂପ ସାତ୍ତ ବୌଦ୍ଧ ଦେବାର	୫ ୨,୮୦
କୌତୁକ ଦେବମୂରାମ ଦାତ ଦେବା ସ୍ତର ଟ ୧୫,୭୨୨-୫୮	
ସୁମରେ	୫ ୨,୮୨୨-୫
,, ଅନୁକୃତ ଦାସ ରଜାରସର	୫ ୧୫,୨୦୨-୫୮
	ସୁମରେ ୫ ୨,୮୮୮-୫
,, ଖୋପଦତ୍ତ ଦାସ	୩ ୨,୮୦୮-୫
	ସୁମରେ ୩ ୨,୮୦୮-୫
,, ପଦ୍ମତାର ଦାସ	୩ ୨,୮୦୮-୫
	ସୁମରେ ୩ ୨,୮୦୮-୫
କୌତୁକ ସତ୍ୱମତ ଦାସ ରଜାରସର	୫ ୨,୧୦୩-୫
	ସୁମରେ ୫ ୨,୮୦୮-୫
,,	୫ ୨,୮୦୮-୫
,,	୫ ୨,୯୨୮-୫
,, ମହାତ୍ମୀ ଦାସ	୩ ୨,୮୦୮-୫
	୫ ୨,୯୨୮-୫
,, ପଦ୍ମମାମ ଦାସ	୩ ୨,୯୨୮-୫
	୩ ୨,୯୧
,, ଦୂରମନି ଦାସ	୩ ୨,୯୧
,, ଦୂରଦର ଦାସ	୩ ୨,୯୧
,, ଦୂରାକୃତ ଦାସ	୩ ୨,୯୧
,,	୩ ୨,୯୧
,, ଲକ୍ଷମନି ଦାସ	୩ ୨,୯୧
	୩ ୨,୯୧
,, ଦୂରିଦାସ ଦାସ	୩ ୨,୯୧
	୩ ୨,୯୧
,, ପାଶରସ ଦାସ	୩ ୨,୯୧
,, ତୁମ୍ଭମ ଦାସ	୩ ୨,୯୧
ପାରୁ ପାରୁ ଅଧ୍ୟତ୍ମ ସର ଦରସ ସକ	
ମହାତାର ଦାହାରୁର ବରସମାର	୫ ୨,୧
ପାରୁ ବରହାର କୁପଠ ବରତୁବନ ରହାଗାନ	
	୫ ୧୦୩ ପାଠୀ ୫ ୧୦୧
ରବୁହାର ହେଲ ପାଠୀ	୫ ୧୦୧
ରବୁହାର ହେଲ ପାଠୀ	୫ ୧୦୧
ରବୁହାର ହେଲ ଦରସମାର	
	ପାଠୀ ୫ ୧୦୦

90010

କରୁଣ ଶାଶ୍ଵତ ସମ୍ପଦ ନିରାକାର
ଟ ୧୦,୫୯୫
କରୁଣ ଶାଶ୍ଵତ ହେ କାହାରୁରସମ୍ପଦ ଟ ୧୦,୫୯୫
ଟ ୧୦ ଟ ୧୦,୫୯୫

ମାତ୍ରମୁ	
ବାବୁ କେଣାଟ ପଥାର ଦିଲି ଚହେତ ଗନ୍ଧ ଉପହାରାର୍ତ୍ତ	
୧୫ ଟଙ୍କା, ୧୯୮ ସମ୍ବରମୁହୀ ଟ ୫୫, ୧୯୮	
,, ରାମ ବକ୍ର ପିହିରେ ବକ୍ରବାଳ	
	ପାଦା ଟ ୧୦, ୨୯୮
ରାଜା ଦର୍ଶି ପ୍ରମାଦ ଘାଁତ ନମେ ,	୫୫, ୨୭୮
ବାବୁ ମନ୍ଦମନ୍ଦର ପିହି ବାଦମନ୍ତି ,	୫୫, ୨୦୪
,, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ଵର ପାଦା ,	୫୫, ୨୦୨
, ବବଦରଦ ବିହ ବଦଲଦା ,	୫୫, ୨୦୯
, ଲକ୍ଷ୍ମିବାରୀ ପିହ ବୁଝ ,	୫୫, ୨୨୯
, ବବଦର ଧିତ ବସୁପଦ ,	୫୫, ୨୯୯
, ଦର୍ଶିଦା ବନ ପିହ ନୂପରେ ,	୫୫, ୨୯୯
, ରାଜାର କାହମରେହ ପାଠେମ ,	୫୫, ୨୯୯
, ବନ ଦହାରେହ ବିରଜନପଥ ,	୫୫, ୨୯୯
ବିଭିନ୍ନମୁ	
, ପନ୍ଦିତ ଧର ପେଣ କରିପେଣତେ ,	୫୫, ୨୯୯
ରଜା ଦରସନ ଦିଲି ତରିପଦେବ ,	୫୫, ୨୯୯
ଭ୍ରମ	
ମହାରାଜା ବୃଦ୍ଧାପ ପଦ୍ମମାଳ ମାତ୍ର ଦେଖି ରାଜେନ୍ଦ୍ର	
	୫୫, ୧୦, ୨୯୯
ସଠିକା ପାଦା	୫୫, ୧୦, ୨୯୯
ପାଲମୁ	
ବାବୁ ବସନ୍ତମାଥ ଆସି ସୁଖ ଭାବ ପାଦା ୫୫, ୨୨୨-	
	ସଦମ ମୋହାରୀ
ରାତ୍ରି ବସି ବକ୍ର ସିଂହ ବାହାର୍	୫୩୩ ମେୟୀର
	ପାଦା ଟ ୨, ୨୯୮
ରାଜା ଠା କାମ ଖୋଦିପ୍ରସାଦ ଦିଲି ଗାନ୍ଧି	
	, ୫୫, ୨୯୯
ରାଜା ଠା ପଦ୍ମପାତ୍ରମେହ ପଦାର୍ଥିତ ତେବେନ୍ଦ୍ର	
	, ୫୫, ୨୯୯
ବାବୁ ବସନ୍ତ ଦେଖି ଜାର ମହାମରୀ ,	୫୫, ୨୨୦
,, ବସା ପେଣେଇ ପାହ ଦେଖି ପେଣ୍ଟା ,	୫୫, ୨୯୯
ତାରିକ ତରିଲାକର ଦେଖି ଦେଖି ପାତରା ,	୫୫, ୨୯୯
ମୌର ପୁସାରତ ଦେଖି ମାଟି ,	୫୫, ୨୯୯
ରାଜ ବସା ପେଣ୍ଟା ପେଣ୍ଟା ପେଣ୍ଟା ପାଦାର୍ଥିତ	ପାଦାର୍ଥିତ
	, ୫୫, ୨୯୯
ବାବୁ ଅଗ୍ରୀବ ରମାତରମ ଦେଖି	ଦେଖିଦରବାତ
	, ୫୫, ୨୯୯
ଦୁଃଖମାଳ କିମାଳକାଳର ପାଦାର୍ଥା ।	
ଶେଷ	
ସଧି କାଳମୁଖ ଧର ଦିଲିରିବାର ଅର	ଦିଲିରିବାର ୫୫
ସବେଦ ଦିଲିରିବାର ଅର	ଦିଲିରିବାର
ସବେଦ ନିରାପଦ ଅରମାର କରିପାତ୍ରମୁହୀ ପାଦାର୍ଥା	ପାଦାର୍ଥା
ସବେଦ କାଳମ ଧର	ଦିଲିରିବାର
ମନ୍ଦର ମେଲିର	କାଳମର ଦିଲି
ଜିନ୍ଦୁତିର ମନ୍ଦର	କାଳମର
ମନ୍ଦର ପାଦାରବ ଅର	ଦିଲିରାତ
ମନ୍ଦର ଅରମାର କରିଲ କମାରାହୁ	ପାଦା ୫୫,
ଦିଲିରାର ବାହ ଦେଖିବ	୫୫, ୨୯୯
ରାତିର ରାତିର ଏହିପଦେବ	୫୫, ୨୯୯
	ଅମାରୀ
ଅପରାଧିନୀ	ଦିଲିରିବାର ,
ସଧି ରାତିର ରମ୍ଭା କରିବିଲାହୀ	୫୫
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସ୍ଥାନିର ବାହ ମରିଲାପାଦ	, ୫୫, ୨୯୯
ସଧି ଏହିପଦେବ କରିବାର	୫୫, ୨୯୯

ମାତ୍ରାର ରାତ୍ରିମାତ୍ରା ଅନୁମତି	ପାତା	୫,୫୯୫
ଦିନ ରୂପୀ ଅବସ୍ଥା ସୁବାହ ପାତା	ଡକ୍ଟରାପୁର	୩,୨୮୯
ମହୁତ ଅବସ୍ଥା ପାତା	ଦ୍ୟାମ	୩,୨୮୦
ମହୁତ ଅବସ୍ଥା ପାତା	ପାତା	୩,୧୭୫
ମହୁତ ଅବସ୍ଥା ଉପିତ୍ତ ପାତାମପର		୩୧,୭୭
ମହୁତ ଅବସ୍ଥା ଅବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟବରା		୪୭୫
ବାଧ୍ୟବରା ଏଇ ଶାମପର		୩୨୪
ରୂପୀ ଅବସ୍ଥା ରାତ୍ରି ପାତା ଡିପ୍ଲୋମାଟର		୩୨୬
ଅବସ୍ଥା ପଦ୍ମା ପାତାମପର		୪୨,୧୮୯
ମାତ୍ରାର ଟିପ୍ପଣୀ		୩ ୪୬୭
ଚନ୍ଦିର ଏ ବାଧ୍ୟବା		୩ ୪୭୮
ରୂପୀ ଅବସ୍ଥା ଡ୍ରୁଟ ଏଇ	ଡକ୍ଟରାପୁର	
		୩ ୪୧୯
ଅବସ୍ଥା ରନ୍ଧର ଲାଇଆର୍		୩ ୨୭୦
ମୁଖ୍ୟା ମହିମା ପାତାରୁଳ ବିବ ବିଶ୍ୱାବାର ସାତାଟେୠ୦		
କ୍ଷେତ୍ର ଅବସ୍ଥାରୁଚି ପାତା ଲକ୍ଷମାନ୍ତ୍ରା		୩ ୨୪୪
ରୂପୀ ଅବସ୍ଥା ବିଲିନ ପାତା		୩ ୨୧୮
" " ଶମ୍ଭ ଏଇ "		୩ ୨୧୮
ମହିମା ଅବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟବର ଶାମପର		୩ ୧୫୪
କ୍ଷେତ୍ର ମହିମା ପ୍ରସତ ଏଇ ଲକ୍ଷମପର		୩ ୧୮୮
କ୍ଷେତ୍ର ମହିମା ପାତା ଏଇ		୩ ୧୮୦
" " ଲାଇଆର ଏଇ "		୩ ୧୮୦
ପ୍ରେସ ମଜିର ହୋପେନ ବାଧ୍ୟବାରା		୩ ୨୭୮
" ଦିନ ମହିମା ସାତାର ଶାଲେବାଗ୍ରା		୩ ୨୯୯
ଚାପାର ରାତ୍ରିମାତ୍ରା ଅନୁମତ ଆ ମାତ୍ରାଟେୠ୦		୩ ୧୮୭
ପ୍ରେସ ମହିମା ମହିମା ବୁରୁଦ୍ଧ ବିବାହ		
		୩ ୨୮,୨୫୦ ରପରେ ଲାଇମି ଟିଏଟ୍ରୁ
ଦାତା ନି ରୁଚିନ ପାତାଟିର		୩ ୧୦,୨୫୦
ଦେଇ ମହିମା ଗୁରୁବାର		୫,୫୦୦
ଅବସ୍ଥା ରବାଦ ଆ ମାତ୍ରାଟେୠ୦ ପ୍ରସତିର		୩ ୨,୫୦୦
ମହିମା ବିନଦାବ		୩ ୨,୫୦୦
" ଅବସ୍ଥା		୩ ୨,୫୦୦
ଏ ମହିମା ଏଇଅସ ପାତା ୧୫୦		୩ ୨,୫୦୦
		"
ଅବସ୍ଥା ଏପର		୩ ୨,୫୦୦
ଅବସ୍ଥା ରନ୍ଧର		୩ ୨,୫୦୦
ପ୍ରେସ ରନ୍ଧର		୩ ୨,୫୦୦

ଗର ବା ୧୩ ଉଷ୍ଣରେ ଶେଷଦେବା ସ୍ପ୍ରା
ଦରେ ଭାବରେ ଫେଲେଗ ଘେଗରେ ୩୫୦୯
ମୁତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ପୂର୍ବ ସ୍ପ୍ରାଦର ଅଳ୍କ ଛତ୍ରରେ
ପୁର ଏହା ଭାବା ଅଟେ । କେବଳ ବଜା ଖୁବି
ମୟୁରଦେଶରେ ଦୃଢ଼ି ଓ ଅନ୍ୟ ସକଳ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ଦୀପକାର ଏ ପଳ କୋରାଇ ।

—*—
ବଙ୍ଗର ଲେପନମେଶଗରହୀର ଘୋଷଣା
ଦେଇଥିଲୁ ଏଥୁ ପୂର୍ବ ସତ ୫୦୦ ସାଲର
ତା ୨୫ ଉଚ୍ଚ କାନ୍ଦୁଯୁଧ ତା ୨୫ ଉଚ୍ଚ ଅପ୍ରେଲ
ପ୍ରଭତର ବିଜ୍ଞାପନରେ ଲେଖାସ୍ଵକା ଏକ କା
ଅଧିକ ଚୌଦବି ପ୍ରକଳ୍ପ ଜରିବ କମ୍ବର ଦେଖି-
ଛାଇ ଦେବ ।

ଜଣେ ପାଷାଠ୍ୟ ଦୈତ୍ୟନିକ ନାଗପ୍ରକାଶ
ଖାଦ୍ୟ ପଣସା ଦର ଦେଖିଥିଲୁଛି କି ନରମିଷ
ଶାଦ୍ୟସବାପେଶା ମନ୍ଦୁ ସଂଶୋଭନ ଉଘୟୋଗୀ ।
ଶାକର ଖାଇଲେ ସବୁଦର ଉଚ୍ଚପତା ନିବା-
ଚଣ ହୁଏ । ମୁଲା ସାଇମ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନରେ
ଦୁଃଖରୁଦ ଜାତ ହୁଏ । ମଟରରେ ଅଳନ
ଦର୍ଶନ ହୁଏ ଓ ଶାକ ମନ୍ଦୁ ସଂଶୋଭନ
ହୁଏ ।

ବଜ୍ର ଗବର୍ନ୍ମେଷ୍ଟର ସତ ୧୫୦୯ ସାଲର
ତା ୧୨ଶ ନବେମ୍ବରର ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁସାରେ
ଚିତ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ୬ ୧୯ ଓ ୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ସତାପେ
ନିର୍ମଳିତ ଉତ୍ତର ୧୦୦ ପ୍ରତିକରାତ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା । ସଥା —

ବୟସ ବାହେବ ଏମ୍ ଗୋଲେବସିଂହଙ୍କ କୃତ
ଶିଳ୍ପାଠ ଟ ० ५५ ଏହାଙ୍କ ଛୁଟ ବାଲ୍ୟାଧାର
ମେ ଜୀବ ଟ ० ୩ ଓ ୨ୟ ଜୀବ ଟ ୦ ୩
ମାତ୍ରିଲେଖ ବିକ୍ରିମାର ଅଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଟ ୦ ୯୫
ବଜାରେ ଏବଂ ଟ ୦ ୮୫ ଅନ୍ୟଥେ ଓ ରହିଲୁ
ଉଦ୍‌ଦେଶ ଟ ୦ ୨ ମାତ୍ର ।

ଏ ବର୍ଷ ଯାଜପୂରରେ ଏକଜିବନ ଅର୍ଥାତ୍
ଦୁଃଖ ଓ ଧେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ
ଅଛି ସେଇ ନମିତ୍ତ ଗ୍ରାୟ ଟ ୩୦୦୦୯ ଲା ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେବ । ସେହି ଲକ୍ଷା ସମ୍ଭବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିଷୟରେ ଗତ ତା ୧୫ ଉଚ୍ଚରେ ଯାଜପୂର
ଦୀର୍ଘ ଲକ୍ଷା ସ୍ଥଳୀ ଗ୍ରାୟରେ ଏକ ସାହାର
ଦୋଷ ସରରେ ଯାଜପୂର ସବୁ ତଥାଜଳ
ଅପିସର ପ୍ରେସିଚେକ୍ ଓ ମୁକୁଷପ ବାରୁ
ସେହେବେ ଓ ସେହେଣ୍ଟୁ ଅପିସର କୋଣାଖାଣ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦୋଷ ଦେମାନଙ୍କ ସାହାର୍ୟରେ
ଦେବତାର ଜଳ ମେମର ଅଣିଷ୍ଟାଖ କିମ୍ବା
ଦୋଷାର୍ଥକୁଣ୍ଡଳୀର ବୁଝିବରୁଗ ଓ ତମ୍ଭୁକୁଟ ବୋର୍ଡର
ସାହାର୍ୟ ଭିନ୍ନ ଅବିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ସାଧାରଣ
କୁନ୍ଦାହାର ଅଦ୍ୟ ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ
ଦେବତାର ଜଳ ମେମର କୁନ୍ଦା ଅଦ୍ୟର ଭାର
ମହାଶ୍ଵର ଉତ୍ସବରେ ।

ଅଞ୍ଜାମ ପୁଣିଦର୍ଶନରେ ଲେଖାଥିବୁ ଓ
ଆସୁନ୍ତି ଆଜ୍ୟ ପଣ୍ଡା ବ, ଏ, ଯେ କି ସମାଜ
ଧ୍ୟାନର ଓ ପାହଗୀ ସେବକଙ୍କୁପେ ସୁଧାରିତ
କିମ୍ବା ନିକଳନରେ ବୁଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଜାପୁଣ୍ୟ
'ଦେଶୋଦର ବାସନାସମିତି'ର ସଙ୍ଗାଦବ ପଦ
କେ ବନ୍ଦିକ ହୋଇ ସୁଦିନ କବାକ ସଂ-
କ୍ଷବେ ମୋହିବ ସୁଲିପୁଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପଠି କର
ଥିଲେ । ତହିଁ ସକାନେ ସଜ୍ଜା ପ୍ରାୟ ସରାହନ
ପାଇଁ ମହାରାଜାମହୋଦୟ ଚାହାନ୍ତି ସରାହନ

ନିୟମାନ୍ତ୍ରାବେ ଗୋଟିଏ ସୁର୍ଯ୍ୟପଦକ ପ୍ରଦାତ
ବନ୍ଦଥରୁ । ଏହି ସମ୍ଭାବ ନିମନ୍ତ୍ରେ ସବୁଙ୍ଗାଣେ
ଦାତା ପ୍ରସ୍ତରା ଉଚ୍ଚଯୁଦ୍ଧ, ମଞ୍ଜଳବାଦ ପ୍ରତିକ
ବନ୍ଦଥରୁ । ବାସ୍ତଵରେ ଏପର ସୁର ସହିତ
ଅକନ୍ଧର ବିଷୟ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅଧିକରୁ
ସମିତି ଏତିବରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଅକ୍ଷ୍ୱମେତିତ
ବିଷୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣାମ ଦିଇବାରୁ ଏହାକୁ
ସଫ୍ରବାଳ ହେବେ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ଗର୍ଭର ଫଳ
ଦେଖାଇବେ । କାର୍ଯ୍ୟ କି ହେଲେ ହେବଳ
ବିଧାରେ ବନ୍ଦ ହୁଏ ପାହିଁ । ଗୋଟିଏ ସଂତିର
ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ଯହି କଲେ ଏକ କେହି ସହ୍ୟ ସାମାଜି
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜ ବିଦ୍ୟାସର ବଳ ଦେଖା-
ଇଲେ ହାର୍ଯ୍ୟସାଧିତ ଅବଧି ହେବ । ସେବେ
ପାଇବା ଟିପ୍ପଣୀ ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟାସଗୀଯ ହିତକର
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକ ନ ହସିବେ ତେବେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ଏହିକାଳ ବିଶ୍ୱର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବନ୍ଦ ଫଳ ହେବ
ପାହିଁ ଓ ସେପର ତତ୍ତ୍ଵ ଅର୍ଥକ ।

ଗର ପଙ୍କଳବାର ଦିନ ବନ୍ଦିବତା ହାଇ-
କୋଟିର ମାତ୍ରବର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦିରସବ
ଅଲୟୁର ବମ ମୋଦିବା ଅଟିର ବସୁ
ଶୁଣାଇ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଠନ । ପହଞ୍ଚି ପ୍ରତାଷ ସେ
ଦଶବିଧ ଅଇବର ଯୁଦ୍ଧ ବରବା ସମ୍ମାନୀୟ
ବ ୨୨ ଟା ଓ ଅଧିକ ସଂଗ୍ରହବରବା ସମ୍ମାନୀୟ
ବ ୨୨୨ ଟାର ଅଭିଯୋଗମାନ ବଜିଲା ।
ବରେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ଦ୍ୟାତ୍ର, ଉତ୍ସାହକର ଦର,
ଦେମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଓ ଉତ୍ସେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ
ଆସାମିମାତେ ସୁବି ବରବା ବାରଣ ସତ୍ୟକି
ବରୁଥିବା ସମ୍ମାନୀୟ ୧୯୧ ବ ଦ୍ୟା ମଃର
ଅଭିସୁଳ୍କ ଦୋଷ ବମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରୁଥିବା ହେଉ
ପ୍ରାଣଦଶ ନଦିରେ ଯାହାକିବି ହୀପାନ୍ତୁର
ଦଶ ପାଇଲେ । ସେହି ଦ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ
ଦିନୁଦିନୁପଣ ସରହାର, ହୁଣୀକେଷ, ଡାଙ୍କିଲାଇ
ଓ ଇନ୍ଦ୍ରକୁମାର ଗୟ ଦରବର୍ଷ ହୀପାନ୍ତୁର ବାସ,
ସୁଧିରକୁମାର ସରହାର, ପରେଣତନ୍ଦ ମହିଳା
ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ, ଉତ୍ସେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବ ୨ ଏ ହୀପାନ୍ତୁର
ବାସ ଏବଂ ନିର୍ବନ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରକୁମାର
ଯୋଗ ବ ୨୫ ଏ ସଂରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକୁର ଅଦେଶ
ପାଇଲେ । ବାଲକାଳୀ ଦରନେନ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇଲେ ।
ପରେ ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦିରସବ ସରେନ୍ଦ୍ରନାଥ, ସେବା,
ନନ୍ଦନାଥ ନୋ, ପେଲେନ୍ଦ୍ରନାଥ କୋଣ ଓ
ସୁଧାରକୁମାର ସେନଙ୍କ ମୁକ୍ତି ଦେବ ବିଷୟରେ
ଅନ୍ୟ ବନ୍ଦିରସବ ବୈଶ୍ଵିତ ଅଦେବିକା ହେବାରୁ
ଏଥିର ବନ୍ଦି ଅନ୍ୟ ଏବଂ ବନ୍ଦିରସବତ୍ତାର
ଦେବ । ବନ୍ଦିରସବମାତ୍ରେ ଆସାମିମାଜିକର
ସ୍ଥିତାର ବାବି ପ୍ରତିବା କରଥିଲୁଣ୍ଠନ ଏବଂ ସମ୍ମାନ
ଏ ମୋଦିବାରେ ବିଶେଷ ପରିଜ୍ଞାନ ବରବାର

ବେଳୁ ପାଦର ସ୍ଵର୍ଗାବ କରିଅନ୍ତରୁ । ଜଳ ଯାଦେ-
ବଦ ହେଲୁ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା କଠିନ ଦସ୍ତ-
ମାଠ ଲେଖବ ହୋଇ ଦାଇହୋର୍ମାଣ ଯେ
ପ୍ରଭୃତ ଅପରାଧର ବିଶୁର ଦେଲ ଏଥରେ
ସବସାଧାରଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନ୍ତରି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମା ଉପଦେଶ ।

ଗତ ରହିବାର ଏ କରଇ ଅନ୍ତ୍ୟାଥର କୁର୍ରି
କଳାଙ୍କରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବରଦ କିଳକୁର୍ମୟ
ଗୋରଣୀ ସରର ଦେଖାଲାରେ ସାଧାରିତରେ
ଏହି କୃତ ପାତର ଦୋରମୂଳ । ଅଗ୍ରଧି
ରତ୍ନ ପତି ଗୋଆଳା ସୁବ୍ରତ ଏବଂ ଗନାଧର
ପୂଜା ଅର୍ଚନା ଦୋରମୂଳ । ଓ ଯାହିକି ସୁବିଧା
ନିମ୍ନେ ଅନ୍ଦରେ ଦୋତାକ ଦସମୁଲ । ମାର-
ବାତିମାତର ଏ ଯାତାରେ ଉତ୍ସ କି ଓ ଉତ୍ସମ
ଅଧିକ । ସେମାନେ ଦେବନ ଅଦୌ ଦୋତାକ
କି କର ଯଥାରୁ ଯାତାରେ ଏବଂ ସନ୍ଦରର
ଅଧିକାଂଶ ହନ, ଦୋତାନଦାର ସେମାନଙ୍କ
ଦେଖାଦେଖି ଦୋତାନ କର କରମୁଲେ । ପଞ୍ଜୀ
ଭାବ ଦଳ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସେଗ ଦେବାର ଦେଖା-
ଇଲେ । ଏଥିରୁ ଜଗାୟାଏ ସେ ଗୋପାଳପୁରି
ଦୂର ସଧାରଣକର ତତ୍ତ୍ଵ ଅକ୍ରମ ଦେବାର
ବର୍ତ୍ତିଅଛି । ମାତ୍ର ପିତ୍ରର ସମ୍ମାନରେ
ଏ ସଙ୍କର ବାର୍ଯ୍ୟର କେଇଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ସେ ଶ୍ରେଣୀର ଧ୍ୟକ ଲେବ ଦେଖିବର
ଅଧି ପ୍ରତି ଦେଲ ଦାହି ଏବଂ ତହିଁ ବ କାରଣ
ମଧ୍ୟ ଦୂର୍ଧ୍ୱ ପଲ୍ଲେ ନହିଁ । ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦୂର୍ଧ୍ୱ
ମଳ ସେମନ୍ତ ଏହା ମାନମାତ୍ର ଦଳର ଅଧିମଧ୍ୟ
ଉତ୍ସବ ଓ ତେଜ୍ଵାରେ ଏହି ଦେଖାଲାଟି ରହି
ଅଛି ଏବଂ ଏହାରୁ ଉତ୍ସମରୁପେ ଦଳାଯାରା
ମେ ସମ୍ମତ ଉପସ୍ଥ ଦୋରମୂଳ ସେ ସମ୍ମତ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ବୋରିବାରୁ ଦେବ । ଗୋପାଳାରେ
ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ଗୋରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ସେଠାରେ ଦେଖ,
ଦେଉସୁବା ଏକବ୍ୟାପ୍ତି ଦେଖାକ ବାକେତେ ଦେ-
ଖିଲୁଁ ମେ ଏତ ଅପ୍ରେତ ମଧ୍ୟତାରୁ ଅବ୍ୟାକର
ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨ ମଧ୍ୟରେ ଅୟ ୮ ୮୭୯୯୯ କା
୫ ବ୍ୟାୟ ୮ ୮୭୯୯୯୯ ବି । ଦୋରମୂଳ । ଅୟ
ବ୍ୟାୟ ବସ୍ତ୍ରାଯତ ଦଳରଙ୍କ ବୋଧ କ୍ରମ ବାର୍ଷିକ
ଦଳଗୀରେ ବାହାରେ ଏବଂ ତାହା କି ଦେଖି-
ରେ ସେବମୁକ୍ତରେ ଦର୍ଶକ ବୋଲିଯାଇ କପାରେ,
ଦେବଳ । ଏତିବ ନହିଁବାରୁଁ ଯେ ତିଗାରୁର
ପ୍ରବରେ କାହିଁ କୁଣ୍ଡଳ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟପକ୍ଷ
ମାରବାକେ ପରିବଳନରେ ଦେବେସାକ ଦୋର
କି ଥାରେ । ଗୋପେକା କମବା ନିମ୍ନେ ଏହି
ବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଗୋପାଳ ସଂଲଗ୍ନରେ ଦେବରେ
ଜମି ଅବଦ ଦୋର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମ୍ୟ ଓ ବରିଷ୍ଠ
ଅଭୟ ଦୋରମୂଳ ଏବଂ ଜଳର ସୁବିଧା ସହାଯେ

ଏବାକୁ ସ୍ଵର୍ଗରୀ ବୋଲା ହୋଇଥିଲା । ଅଣ୍ଟିର
ମୋରୁଦ୍ବାସ ଏଠାର ପାଶ କଣ୍ଠର ଛନ୍ଦା ଅମ୍ବ
ତାର ଉପ କରନ୍ତି କାହିଁ ଓ ସେହି ଜିମ୍ବାକିର
ବୁଦ୍ଧରହାସ ସବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ ହୋଇ ନ
ପାରେ ତେଣୁ ପଦ୍ମମାଲରୁ ବେଗେଳଣ
ବାହାର ଗୁଡ଼ର ଅଣାଇ ସେମାନଙ୍କାର ଗୃହ
କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଲୁଅଛି । ଗୋପାଳାର ମୋରର ତେ
ମୂର ଯଥିବିଦ୍ୟରେ ଖର ହେଲେ ଏଠାର ଗୁରୁ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲିବବର ହେବ ସନ୍ଦେହ ମାହିଁ ବର୍ତ୍ତ
ମାନ ଅନେକ ୩ । ବର ଖର ବିଜୟ ଦେଇ
ଅଛୁ ଏବ ଖର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବରବାର ସ୍ଵପ୍ନକାଳ
ଅବଳମ୍ବିତ ହେଲେ ଚକାର ନିଜ ବୁଦ୍ଧର ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଏବ ବିଜୟହାସ ଅଧିକା ଅସ୍ତ୍ର ଦେବ । ଅଣା
କରୁ ସର୍ବ ସେ ବିଷୟରେ ଶୀଘ୍ର ମନୋଯୋଗ
ଦେବେ । ଅଣ୍ଟିର ବହୁର ମୁଠ ବରବା ଏବା
ମୁଗ ଗାଈର ତମ ନଞ୍ଚ ବ କର ଅସ୍ତ୍ର କରିବ
ଏହି ଦୂର ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ଵର୍ଗିଷଙ୍ଗର ମୀମାଂସା କରିବ
ସର୍ବର ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରଦେଶକ । ବାହାର ଜାଗର୍ତ୍ତ
ଗୁଡ଼ରହାସ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଦୂର ଏକପ୍ରକାର ମୀମାଂସା
ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ତାହା ପ୍ରାୟ କିମ୍ବେ ଏବା
ତକାର ପ୍ରାମାୟ ଅର୍ଜୁକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ମାହିଁ ଗୃହ
ପ୍ରଶ୍ନର ବୌଦ୍ଧି ସିଦ୍ଧିକୁ ହୋଇ କାହିଁ ଓ
ତହରେ ସେ ଦେଇର ଅନେକ ଅଳଞ୍ଚ ଓ କ୍ଷର
ଦେଇଥିଲୁ ଦୋରିଲା ବାହୁଦ୍ଵାରା । ଅମ୍ବମାନେ
ମହେତଙ୍କୁ ଓ ମୋରିଣୀ ସର୍ବ ପୁରୋହିତ ମୀମାଂସା
ରେ ସମ୍ମ ଅହାନ କର ଏ ବିଷୟର ବିରାମ
ଦିଲେ ମୋରାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କୋର ଥାଇବ ।

ପରିବହନ ସ୍ଥାପନ ଅଧିକାରୀ ।

ପଦମେହ ମତ ମହାମତି ନର୍ତ୍ତନମଳ ଶ୍ରୀମତୀ
ଭାବନାଦେଵତା ଉଚ୍ଛ୍ଵସ ଦେବାକ ଗୋପନୀ-
ପଦମୁ ମାତ୍ରରେ ପଦମତ ଦତ୍ତନାରୁ ଯାଇ
ପ୍ରବାଦ ବହୁଦୀର୍ଘତା ବଳରେ ସେଇଁ ସାଧୁଭାବ
ଶାସନର ଦୃଷ୍ଟିପାତ୍ର ବନ୍ଦିଥିଲେ ଏମେହାଳ ତାହା
ଆମଙ୍କ ବୁଝ ଅଗ୍ରଭବ ନ ହୋଇ ବରା ? ମୈଷ୍ଟ୍ରିଜ
ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦଳରେ
ପ୍ରବଳ ପ୍ରାପଣ ଘରଗ ସ୍ତ୍ରୀର ସମ୍ମର ଏତ୍ତବାର୍ତ୍ତ
ମହୋଦୟ ଘରଗର ପ୍ରକା ପୁଣ୍ଡର ଓ ପଢ଼ିବ୍ୟବ-
ର୍ଗକ ତଥାରୁ ଯେଉଁ ସହାନୁଭୂତ ସ୍ତ୍ରୀର ପରି
ନିଃଦାସମାବେଦନର ଅବ୍ୟକ୍ତିତ ଲାଲରେ
ଦେଖିଥିଲୁକେ ତଥାନ୍ତାମ୍ଭୀ ଗାନ୍ଧର ଉପସ୍ଥିତ
ମସ୍ତ୍ରୀ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ ମଳିର୍ ଏବଂ ଶ୍ରୀମାନ୍ମପଦନିଧ ଲଞ୍ଚ
ମିଥୋ ସେହି ମାତ୍ରର ସମ୍ମାନର ଦର ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କ ପଦମନ୍ତିତ ଅଭାରରେ ସେଇଁ ସାଧୁଭାବ
ଆସନ ମାତ୍ର ଦେଇଅପରି ଫହୁ ତମିତି ଘରଗ
ତଥାଳ ଦୃଷ୍ଟି ରହିବ । ସେଇଁ ଅଭାରରେ
ଏକ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ଦେଇ ମନେକସତ ପ୍ରଥା

ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରଅଛି ଉପମନ୍ତରେ ମାତ୍ରପଥାର
ମତ ଥିଲାରେ ମାତ୍ର ଘରଗତର ବାଚାପୁରାର
ଲେଖପୂର୍ଣ୍ଣ ବସୁତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର କଥା ବିଶ୍ୱର
ଦରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପର ନିୟମ ପ୍ରକାଶିତ
ଦୋରଅଛି ତାହା ସମୀକ୍ଷା ନୁହେ ଓ କମେ
ବହିର ପ୍ରକାଶକ ଦେବାଳ ଅଣ ଅଛି ।
ଶିଶ୍ବ ବିଶ୍ୱାର ଯୋଗେ ଦେଖଇ ସାଧାରଣ
ଲେଖକ ଯେମନ୍ତ ଗେଣ୍ଟ ଦେଇଥିଲାନ୍ତି ଗେମନ୍ତ
ବଜା, ମହାବଜା ଓ ଜନିଦାର ମୟତ ଶିଶ୍ବ
ଯୋଗେ ଯୋଗ୍ୟା ଲାଭ କରୁଥିଲାନ୍ତି ମଧ୍ୟ
ସେପର ଏମାନଙ୍କର ଶିଶ୍ବ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଉଦ୍‌ଦି
ପଥାରୁକ ଦେବ ଗନ୍ଧିରେ ସରଗ ବହିର
ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର
କର୍ତ୍ତାଧାରକୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସୁବିବେଳାରେ
କର ଯେ ଉତ୍ତରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶାଶକ ତଳାଭାଲେ
ବିଦ୍ୟାଗରେ ଜାଗତରେ ତାତାହିଁ ଶାଶକ
ମାତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦେବ ଗେମନ୍ତ ନନ୍ଦାବସ୍ତୁ
କରିବା ଉଚିତ ଓ ବହିର ସମ୍ବନ୍ଧର ଯହ ଦେବାର
ପ୍ରକାଶାରୁଥିଲା । ଶରତ ଓ ପ୍ରାଦେଶିକ
ସର୍ବମାନଙ୍କରେ ଅଗେ ଲ ୨୭ ଲ ସତ୍ୟ
ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବହିର ସଂଖ୍ୟା ୨୭୦
ଦୋରଅଛି । ପୂର୍ବେ କିମାତର ସହସ୍ରଙ୍କ ସଖୀ
ଥିଲୁ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ୧୩୫୯ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଆଗେ କିମାତର ମେମର ବହିରୁମେଣ୍ଡର କାହିଁକି
କରୁଥିଲୁ ଦେଇପୁରୁଷରେ ଏବେ ତାହା ଦ କୋର
ସେ ଅପଣା ଅଧିକାର କଲରେ ସର୍ବପାଦ
ଦେବେ । ପୂର୍ବ ଅଭିକ ନର ସହତାରେ ସର୍ବ-
ଭାଷା ସବସନ୍ଧ ସଖୀ ଅଧିକ ହୁଏ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଭାବର ସମ୍ମାନ ପଣ୍ଡା ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ।
ଅଗେ ସମ୍ବନ୍ଧମାନେ ସର୍ବତର୍ହ ପ୍ରଧ୍ୟ କରେ
ଉତ୍ତର ଧନ୍ୟବାଦ ଅରୁ ତାକର ଦର୍ଶକରାର
ଅଧିକାର ନ ଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେମାନେ ଉତ୍ତର
ତାର ତାହା ପରିଷାର କର ଦୁଇବା ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଅତୁଳ ପ୍ରଧ୍ୟ କର ଥାରିବେ । ବଳେଟର ଅୟ
ବ୍ୟସ ହେଲି ତାହା କିମ୍ବାତ ତରକାରେ ମଧ୍ୟ
ଅଧିକ କମଳା ଦିଅଗଲ ଏବଂ ସର୍ବମାନେ
ବଳେଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହସ୍ରରେ ଚର୍କି ଭବର୍ଦ୍ଦ
କର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଉପେବକ କରିବାର ବିଷ
ଦୋରଅଛି । ଧର୍ମ୍ୟାମେନ୍ଦ୍ର ସହ୍ୟମାନେ
କବାତିତ ହୋଇ ସର୍ବପାଦ ଦେବା ପୂର୍ବେ
ସେମନ୍ତ ପଥର ଦେଇଲୁ କହାଇବି ସହ୍ୟ
ମାତ୍ରେ ସର୍ବପାଦ ଦେବା ପୂର୍ବେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତି ହୃଦ
ଏବଂ ସେଷ୍ଟ ଭାବରେ କର୍ତ୍ତା ଦେବା ମର୍ମରେ
ଅଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । କେହି ଅଭ୍ୟାସୁ
ଭାବରେ ନିର୍ମାତାର ଦେବାର ପେଞ୍ଚା କରେ
ତାହା ରହିବ ଦେବାର ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହୁଏ ହୋଇ

It has postponed the next sitting of conference, but it is not clear as to when it would sit again. It is wise, no doubt, to show some work before the next sitting, but no one will dream that there will be no sitting for the year 1909. We were inactive, yet our present revival of the spirit would be doubled, may will be multiplied by an early sitting of the Conference, where we would meet not to think of our past follies or inactivity, but to strengthen our awakened spirit and work with new vigour and zeal.

We also hope that the proposals of the Rajah of Surangi will soon be put to immediate action and Sambalpur may be requested to postpone the sitting of the Conference to the Easter Holidays and during these four months we may expect sound work if we labour with a zeal and with unity.

22-11-09   I beg &c.
Sibpur   Yours faithfully
                  Bhubanananda Das
                  of Dt: Puree.

ମାନନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘଣାପତ୍ର ସମ୍ମାନକ
ମହାଶୟ ଦିଶୁଳ ମାନନ୍ୟଦେବ
କିମାତ ନିକେତନ ।

ମୁଖ୍ୟ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବେଳେତେ ୧୦ଲି
ବଦ୍ୟ ଉଚ୍ଛଳବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧର ପାଇଁ ବେଳେତେ
ଦେଶରେ ସ୍ଥାନ ଦାବିତର ବିଚାରିତ ହରବା
ହେବେ :

କେମାଟିରେ ଥିଲେ ଏହିବୋଟ ଗଢ଼ିଲୁ
କୁମର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଯାଇଥିଲୁ । ସେଠା ଜଳ
ମହୋଦୟକର ବସ୍ତି ୧୭ ନର୍ତ୍ତକ କର୍ତ୍ତା
ଯେପରି ନେତ୍ରିଥିଲୁ ଥିଲେ ବସନ୍ତପର ହୃଦୟରେ
ଦେଖିଲୁ ପୂର୍ବ ସଣ୍ଠିଯୋଗେ କୁମରର ଦଳ-
କର କି ଧଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଛବି ଅନୁଚର
ଇନଟେ ସାବଧନେ ବୁଲାନ୍ତି ବର୍ଷାବଦ କ୍ଷମତା
ବସନ୍ତପର ଅହ ଦୋର ତାରଣ ଦେବଳ ଦୟ-
ନିତ ସମସ୍ତରେ ସବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବାର୍ଷିକ ସମାପନ
କରିବା । ତାହାଙ୍କ ନେତ୍ରପୁରୀ ହିନ୍ଦା ଏତ ବାରୁଦ୍ଧ
୨୩ କର୍ତ୍ତା ସ୍ଵର୍ଗମ ଦେବ ବାହାଙ୍କ ସପ୍ତା ମଧ୍ୟ
ପରିପଥ ଅବଳ ଥାଇ ।

ଏଠାରେ କୋଡ଼ିଏ ଅପର ପ୍ଲାଇମ୍‌ପର ସ୍କୁଲ
ଅଛୁ ତାହାର ଗୁହ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକଟର କବ୍ରି
କୋଇଅଛୁ ମାତ୍ର କେତେ ଗୌଚ ଯେତ୍ରାଦ ଅନ୍ଧାର
ବେଳୁ ସେ ଗୁହ ଅନ୍ଧାରକା ସ୍ଥାନମତ ବ୍ୟକ୍ତିର
ଦେଉ ବାହୀ । ଧନ୍ୟବଦ ଶ୍ରୀମତ୍ ବାବୁ ବ୍ୟବସାୟ
ମହାପାତ୍ର (ମନୋଜ ପାତ୍ର) ଗାନ୍ଧୀ ଫଳକାର
ପରିଷଦ ଟ୍ରେନ ଗୁରୁ ବରକାର ଓ ଗାନ୍ଧୀ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଲବେନ୍ ଅଦ୍ୟ ବରକାର ପ୍ରତ୍ୟାବା

ଦର ସେହି ଟକାରୁ ଉପରିରଣାତି ଓ ସ୍କୁଲ
ପଞ୍ଜକୀୟ ଅବ୍ୟାୟ କରିବାର ସ୍ଥିର କରି-
ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଲକ୍ଷତାରେ ୧୫୦୦୦ ପଳକରିଦଳାର
ପ୍ରକାଶ ଦେବେ । ଏ ମନୋଦୟ ଯାଇଥିର
ଲୋକଙ୍କ ବୋର୍ଡର ମେମର ଓ ବିଚାରଣ ଦୂରି-
ଜାଗ ସବା ଅଟନୀ ।

ବୌଦ୍ଧଳଙ୍ଘର ଅମେ ଦିନେ ସୁର ପର-
ଦର୍ଶକ ଦର୍ଶକାଲୁ ଦେଖଣ୍ଡଗ୍ରହ କାହିଁ କାହିଁ କରିବା
ପଣ୍ଡା ସୁନୟମରେ ବିନ୍ଦୁରିଯୁର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଶାତ
ଦର୍ଶକ କରୁଥିଲୁ । ଏ ଜଣେ ଉତ୍ସାହ ପରଶ୍ରମୀ ଓ
ସୁନ୍ଦରୀ କୁଣ୍ଡଳ ସୁନ୍ଦରୀ କିମ୍ବା ଅଚାନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେ
କିମ୍ବା ଏହାଙ୍କର ପ୍ରକଳ୍ପ ସହବାସ ଦୂରକ୍ଷି । ଏ
ନାହିଁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କମ ବୋଲି ସୁଲଭେ
କେନ୍ଦ୍ରର ପରାମର୍ଶ କରି କିମ୍ବା ଆନ୍ତି ଉଥରୁ
କେମାମାତ୍ରେ ଗନ୍ଧ ପଢ଼ୁଥିବାର ଦେଖି
ପରେ ଏ କର କଲୁ ।

ଏ ଗଡ଼ର ସ୍ଵାପ୍ନ ଭିତ୍ତିମ ଓ ସାଧାରଣ
ସକାଳେ ଯେ ପୁଷ୍ଟିରଣୀ ଅଛି ତହିଁର ପଢ଼ୋ—
ଆଜିହ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ସ୍ଵାପ୍ନ ଅନ୍ତର ଉଦ୍‌ଦିତ
ଦେବ ଏ ମଡ଼ରେ କୌଣସି ମାବଦ ବ୍ୟବହାର
କା ସାନ୍ତ୍ବା ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କାହିଁ ହେବଳ
କମଳଚ ଓ ପ୍ରକଳନାର୍ଥର ଅବେଳାର
ପ୍ରାଚୀନ ଦେଖାର ହେବାଗଲ ।

କବିତା
ପାଠ୍ୟରେ କବିତାମୂଲ୍ୟ
୧୫୦୯ } ନାମଦିବ୍ୟ
ଆଜିଗତଖଚିତରଣଦାସ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର	
ବାରୁ ଛୋଟାନାଥ ଚେହା	ସମ୍ପଦପୁରୁଷ
„ ଅନ୍ଧାରୀ ଗୁଣ୍ଡା	ବିକାଶ
ଦେବ ମନ୍ଦିର ଅମୃତର	ଫେର
କାଳୀ ଧୂରେଶ ଦେବତା	ସେବାକାରୀ

କ ୨୦୭ ମର ତକ୍ଷାଳାର ସନ ୫୫୦୯ ମରୀଛା
। ଯ । ବରବ ମୂଳାମ ଦୁଃଖୁ ମନେପି ଅଗାଳର
ଭବେକାଥ ଲନ । ସା । ତରଗଙ୍ଗ । ପ୍ର
ସାମରର ତଳାପାର

(ନବାମ)
କ ୧ ଦୟାକତ ମହାନ୍ତି । ସୁର୍ଯ୍ୟ ଦେଖ୍ୟ
ସାକଳଗ । ଧୋବାର ମହାନ୍ତି । ଏ ଦୟାକତ

ମହାନ୍ତି ଓ ବଳାଦର ମହାନ୍ତି କାନାଇମାତ୍ରେ
ଉଚ୍ଚ ଯାନାଇମାନଙ୍କର ବଜରୀର ଅରଣ୍ୟବିହାର
ମାତା ମାତ୍ର ଦେଖୋ ଏହି ଉଦ୍‌ଧାର ଦେଖୋ
ସା । ପରିଷକ୍ଷା । ପ୍ର । ସାଇକର ଦେଖଦାର
ଇଥର ଲିଖିତ ଦମ୍ଭର ତଥିତାର ମୋହ-
ବନାର ତଥିତାରଙ୍କର ଜଗତକୀ ଠମେର
ଟ ୨୫୫୫ ପାଇବା ଅଧାୟ ସହାଯେ ଦେଖ-
ଦାଇମାନଙ୍କର କମଳିଖିତ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ସଙ୍କଳିତ ୧୫୦୯

ମସିଦା ଉପର ତା ୧୫ ଦଶ ହବା ଗାହ ଆ
ସମୟେ ଉପବେକ୍ଷ ଅଦାଳତରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
ହେବ ।

୧। ସାହୁ ପାଦ ଓ ସହରେଳଙ୍କୁ ମୁହାମ୍ମଦ
ନଗରସିଂହପୁର । ପ୍ର । ସାଇଦର ନଗରସିଂହପୁର
ତଃ । ପା । ପରଗଙ୍ଗରେ ସୁବା ଓ ଶତାମ୍ବିନୀ
ଶିଖବାନ୍ତ ଥାଏ ଏୠ—୧୩ ତଃ । କୁ ଜମା
ଟ ୨୫୪/୫ ମଧ୍ୟରୁ ପତନାଦିମାତ୍ରର ଦଳେ
୧୦—୧୨ ତଃ । କୁ ଜମା ଟ ୨୫୪/୭ ଉଚ୍ଚରୁତିର
ରାଜ୍ଯ ସବୁ ନିଲମ୍ବନ ଦେବ ଅନୁମାନିକ ମୂର୍ଖ
ଟ ୧୯୯ କା ଅବେ ।

୨ । । ପ୍ର । ସାଇକିର କ ୨୮୬୭ ମର ତେ
ମୌ । ଗରଗଙ୍ଗରେ ସୁବା ନୟାବାଦ ପାହା
୨୯୫୭ ମର ଖାଗା ବାବତ୍ ୧୬—୨୭ ତଃ କୁ
ଜମା ଚ ୯୯ ଲା ଉଚ୍ଚ ଦୂରେ ରେଣ୍ଟ ମର
ନିଳମ ଦେବ ଅନ୍ତାନିବ ମୂଲ୍ୟ ଚ ୩୦୯ ଲା
ଅଟେ ।

୧୯୬୨ ମର ତକାଯାଏ ସକେହିମ ମସିଦା
ତକାର୍କଳସାହୁ । ସା । ଗୁରେଲୁପୁର ।

ପ୍ରଦୀପ

୬ ପଦଚ ରାଗ ରୂପ୍ୟ ଓ ୨ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ରୂପ୍ୟ
୫ ମହିନେ ରୂପ୍ୟ । ସା । ସମିତିରୀ । ପ୍ର
ସୁଥଳ ଓ ୧ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରକାଶ । ସାର୍ଵତ୍ରିଭୁବନ
। ପ୍ର । ମାରବତ ବନର ଓ ୫ ବାଜବୁଷ ପୁଷ୍ଟି
। ସା । ହାତୁପର । ପ୍ର । ସୁଥଳ ଓ ୭ ଶ୍ରୀରମ
ରୂପ୍ୟ ଓ ୯ ଅଭିନମ ରୂପ୍ୟ ଓ ୧୦ ବିଜେଶ୍ଵର
ରୂପ୍ୟ ଓ ୧ ଗନ୍ଧାରମ ରୂପ୍ୟ କାବାର୍ଦ୍ଦମାଳେ
ଉଚ୍ଚ ବାଜାଲକମାତରର ବସନ୍ତ ଅଭା
ବାନତ ୧୦ ମର ପ୍ରତିବାସ ଗଲନ୍ତ ରୂପ୍ୟ
। ସା । ସମିତିରୀ । ପ୍ର । ସୁଥଳ ଓ ୧୦ ବଳରମ
ରୂପ୍ୟ ଓ ୧୧ ଜୟବମରୂପ୍ୟ ଓ ୧୨ ସନ୍ଦରବନ
ରୂପ୍ୟ ଓ ୧୩ ବିଠକାନନ ରୂପ୍ୟ ଓ ୧୪ ପର-
ମାନନ ରୂପ୍ୟ ନା ବାଜନମତେ ଉଚ୍ଚ ନା ବା
ରହମାନକର ବସନ୍ତ ଅଭିନାଦବ ମର
ପ୍ରତିବାଦ ଘନ, ମଣି ରୂପ୍ୟ । ସା । ସମିତିରୀ । ପ୍ର
ସୁଥଳ ମେଣଦର

ଭୁବନେଶ୍ୱର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ଡିଜିଟଲ ପାଠ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ ଏହାର
ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ

୧୯: ତା: ଷ୍ଟୁ: ଶ୍ରେ: ମୁ
ସଲେଷୁର । ପ୍ର । ପାଦକା ନ ୨୨୫ ମର

ଭାରତ ଇନ୍‌ସର୍ଟ୍‌ରେନ୍ କମ୍ପାନୀ, ଲୀନିଟୋର୍

ଦେଇ ଅପିଷ—ସୁରଗ ବିଲ୍‌ହିଂଜ୍‌ସ୍ଟ୍, ଲିନୋର ।
(ପାମ୍‌ପାନିଥର ସର୍‌ବଶାଖା)

ଗ୍ରହ ଅପିଷ :—ଲିନୋର, ଗର୍ଡିଣ୍ଟ୍, ସର୍କାର, କାର୍ପୁର, ପଚନିର, ଅନ୍ଧାମାନାଦ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ବାଲିଦାରାଦ, ତେଳାଳ

ଚିତ୍ର ଏକେନଥି :—ଲିନୋର ଓ ବିନାର
ତେଲିମାନ :—ଅନ୍ଧାରେନଲ ମଞ୍ଚର, ବରବିଷନ୍ ଲିନ ତେଲ, ଲିନୋର

ବାଂକ ଅସ୍ତ୍ର :—ଟ ୫୦୦୦୦ କାର ଉଦ୍‌ଦେଶ,
ସାଧାରଣ ଦଳ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିବାହ ଓ ଶାଶ୍ଵତ, ପୁରସ୍କାର ଓ ପେନଟନ୍ ଓ ରଙ୍ଗ
ବିକଷୟ, ସାମ୍ପ୍ରଦାସୀ କର୍ତ୍ତା ନ ଯାଇ ଜାରିର ଦଳ କରିଯାଏ ।

୧ ଦଳ ଟୌରିପ୍ ପ୍ରତିରେନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର କାହା ।

* ଦେସ୍ ଡ୍ରୁଇ ସ୍କ୍ରିପ୍ ଥାଏ ।

* ବିମାକରମାକେ କମ୍ପାନୀର ଲାଇକ୍ ଅଂଶ ପାଇ ପରିବ୍ରାନ୍ତ ।

* ଦାଳ ଟଙ୍କା ନିୟମିତ ସମୟରେ ବିଆସାଏ

* ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସବ୍ଧା ବିଆସାଏ

ଜିମିନ ସଙ୍ଗେ ରେରେ ସମାନ ଅନ୍ତରାଳ

ଭାରତର ସମ୍ପ୍ରଦାସ ପରିଷକମାକଳିତ୍ବାର ଏବଂ ପୃଷ୍ଠାପତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥାଯିମାନଙ୍କ, ସବ୍ଦା
ଉତ୍ସାହର ନିୟମାବାଦ ।

ବିଶେଷ ବିବରଣ ସକାଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଖିବ ତରକାରୀ ଆବେଦନ ନାହା ।

ଲ-ପତ ନୟ ପାତି

ମେରେଇବଳ

FOR SALE

ATHGARII LODGE

HARHARI GHAT, CUTTACK.

A fine and desirable residence pleasantly situated near the river and some distance from the town, but in close proximity to College, Postal, Telegraph and other Government Offices. The pucca house and grounds cover an area of half an acre or "Lakhrat Bajiyapty" land, being bounded by a pucca wall, and the compound contains a good pucca well and out-houses.

Applicants are at liberty to view the premises, and offers for purchase may be submitted to undereigned on or before the 15th December 1905.

Cuttack R. P. Wilson Major I. M. S.
Superintendent
25-11-1905 General Hospital, Cuttack

Wanted an F. A. with experience in teaching for the post of the third teacher of the Dhenkanal H. E. school on Rs. 35 per mensem. The selected candidate will have to join at once.

Applications with testimonials should reach the undersigned on or before the 31st December,

Office, Lenkanal
High School,
2-12-1909

Anukul Chandra Ghose
Secretary to the Managing Committee,
P.O. Dhenkanal Cuttack.

WANTED

A veterinary Doctor for the Sonepur State on a consolidated pay of Rs 50 per mensem. In addition to his duty he will have to superintend the live-stock of the Rajsarkar. Applications together with copies of testimonials should reach the following address not later than the 28th December next. Rejected applications will not be answered.

Maharaja Sri Birmitradaya Sing Deo
Feudatory Chief
Sonepur Feudatory State
P. O. Sonepur
Via Sambalpur, Orissa

ଉତ୍ସାହ ଦାଖିକା ।

VERNACULAR IN KHARSWAN.

We publish below the decision of Government on the memorial from the Uriya-speaking inhabitants of the Kharswan State for the use of Uriya as one of the Vernaculars to be taught in the State. We notice the memorial in our issue of 16th October. Unfortunately the Government had evidently disposed of the memorial before that. The matter is one which involves the decision of an important principle viz whether a civilized Government ought by coercive rules deprive people of their mother tongue. The question is a very serious one from the peoples point of view and should suggest that the public should take up this matter to higher authorities.

No. 2253 P. D.
Political Department

From

The Offg, Under Secretary to the
Government of Bengal
To The Commissioner of the Chota Nagpur
Division

Dated Darjeeling the 16th October 09
Sir

I am directed to acknowledge the receipt of your letter No. 931J dated the 17th September 1909, submitting a memorial from certain inhabitants of the Kharswan State in which they pray that Uriya should be the Vernacular language to be taught in all the schools of that State.

2. In reply I am to say that Government agrees with you that the orders passed in 1905, should be adhered to and that the memorialists should be informed that their request cannot be complied with.

କଳ୍ପଦେଶର ଭାଇ ପ୍ରାରମ୍ଭେ ଏବଂ ମଧ୍ୟ
ଦୂର ସମ୍ବନ୍ଧର ଦୂରକା ପଠ୍ୟ ପ୍ରକାଳୀ ସଠିଏଁ୯୯
ସାଲରୁ ଅମ୍ବେ ଦେବାର ଗବ୍ର୍ରିମେଷ ପୂଜାରୁ
ଦେଖଣା ଦେଇଥିଲୁଛି । ମେଘନମତ୍ତେ ଗେ
ପରସ୍ତ ନଂପଳା ଓ ଭାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରବନ୍ଦାକ ଅବଧିନା
ସେ ସମସ୍ତର ପାଇବା ଗପ ତା ୨୫ ରତ୍ନର
ବିଲହତା ମନୋହରେ କାହାରଥିଲୁ । ଯେଉଁ
ମାନେ ସେହି ସ୍ଵପ୍ନମାକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାରୁ
ନିଜାକରନ୍ତି ସେମାନେ ଦସ୍ତାବଳ ବିବରଣ ଉଚ୍ଚା
ଗଜେଟରୁ ଅବଶ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ପୁଣକିଲାର ଜଙ୍ଗଳ ମୂଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମାତ୍ରଦୟର ବାହୀୟ ଦେଖୁଣ୍ଡରେ ବାହୀୟର
ସତ ୩୫୯ ସାଲ ଥା ୧୭ ଜାନ ଉପମର
ମାତ୍ରର ପ୍ରକାଶ କିମ୍ବା ଲକ୍ଷାର ଥା ୨ ବର
ଲପ୍ତକରଣ ଏହି ପର ସଂଶୋଧକ କରାଯାଇନ୍ତି
ତ ଧୋବା, କମ୍ପାର, କମ୍ପାର, କେଉଁଠି ଥଥକ
ଅଳ୍ପ ଯେ ଦେବ ବ୍ୟାଳି ଅପରା ନ୍ୟବସାୟ
ଚିଲାଠବା କରଣ ଗଛ, କାଠ ବା ଅଳ୍ପ
ଜଙ୍ଗଳ ଦ୍ୱାରା ପଢାଈ ଅସ୍ତବ ପରମାଣରେ
ବ୍ୟବହାର କରେ ସେ ବିଶ୍ଵାସୀୟ ପରେଣ୍ଟ ଅପ୍ରେ-
ପରବର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଜା ମେ ସମ୍ପ୍ରଦୟ କେବେ
ପାତବ ଦିନ୍ଦ୍ର ଏହି ସେହି ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଥ ନିମନ୍ତ୍ରେ
ବାବକ ୯୯ କୋ ଅଥବା ସେ ବରରେ ପଥ
ଆଏ ତେବେ ତାଙ୍କା ଦେବ ।

ବାବଡ଼ା କେବଳ ଘେସନ ନବରତ୍ନ ମୋ
କିଏ ଭାବାର ଦୁଇଲେକ ସାହିତ୍ୟ ନବରତ୍ନର
ଭାବାର ଦୁଇଥିଲ ସାହିତ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ନବରତ୍ନର
ମୋଟିଏ କିମ୍ବର କୁଳ ଦେଖି ଏଥିରେ ଉଥିବା
ଶ୍ଵରାର ପରିବାରକୁ ସେ ସେପରି ଜୀବରେ
ନୃତ୍ୟ ଦେଲା ପେଣ୍ଠିବ ଗାନ୍ଧୀପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ
ଉତ୍ସବ ହେଲା । ସାହିତ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ନବରତ୍ନ କେ-
ଲିବେ ଆହାରୁ ନେଇବାରେ । ଫେଠାରେ କିମ୍ବର
କାକୁସ ପଦମ ଦେଖାଇବାରେ ସେଥି ମଧ୍ୟରେ
କ ୧୦୯ ଦା ବଗଦ ଶ୍ଵରାର ଦେଖାଇଲା
ଦର୍ଶମାନ ଭାବାରକୁ ଦାନବରେ ରଖି ସେ
କେଉଁଠାରୁ ଦବା ପଦମ ପଦନ୍ତ୍ର କବିତ୍ତି
ଏ କଥେ ଧନୀ ଭାବର ଅଠା ।

ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ '୩୧ ୫୫ ଚାହିଁରେ
ଏତେବେଳୀରେ ଅମ୍ବାନାଙ୍କର ଉତ୍ତପ୍ତ
ବର୍ଷାଲଟ ଲଭି କରିବ ମହୋଦୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ
ଦୀର୍ଘବର ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ବର୍କ୍ଷାମା
ବର୍ଷାଖୁଲେ । ସର୍ବାଶ୍ଵରେ ଦୂରସଦ୍ୱୟ ସର,
ଦୂରସ୍ତବ୍ଦୀ ଥିଲେ । କର୍ଣ୍ଣିଳ ମହୋଦୟ ଛାଇଲେ

ଯେ ଦଂକଣ୍ଡ ଭାବଚନ୍ଦ୍ର ଦରମାରେ ଏକାବେ
ଲକ୍ଷେ ଚାଲୁଯୁ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଉପିଳିନ । ସରବା
ଭାବତ ଯଂକଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତରପୁନ ଅଧି
ବାର କରୁଥିଲା । ଯଂକଳମାନେ ଭାବଚନ୍ଦ୍ର ମାନ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ୟର ଯେତେପରିକାର ସଫଳ ଦାକ ହେଉଥି
ଛିଲା ତାହା କହି ସାର ବଳ୍କା ମହାଶୟ କହିଲେ
ଯେ ଭାବଚନ୍ଦ୍ର ସତାନ୍ତ୍ରବୃତ୍ତି ବ୍ୟବହାର
କରିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ସେଠାର ଚାଷି, ରେଳ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଳୀ ଓ ଗ୍ରମ ଶିଳ୍ପ ଚଂଦ୍ର ଦର ଉନ୍ନତି
ବିଧାକ ଦର ତନେବାବୀ ଲୋକମାତ୍ରେ ଥାମ୍ବାଜ୍ଞା
ପ୍ରମୁଖ ବୋଲି ଯେତର ମହା କରିଯାଇନେ ଏବଂ
ସମ୍ମାନରେ ଦେହର ଗହୁର ଉତ୍ତରପୁନ ରହିଲା
ଦୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟା । ଏ କଥାକୁନ୍ତକ
ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ମାତ୍ର ଲାର୍ଡି ମନେଦାଦୟ ଭାବରେ
ସୁନ୍ଦେଲେ ଠେକ୍ ଏହି ଲାଭ ଅନୁଷ୍ଠାନିକେ
ଏତେ ଅଣାକୁ ଓ ଦୂର୍ଦେଶ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଥାର୍ତ୍ତା ।

ପାଠକେ ଶୁଣି ଅବନନ୍ଦ ଦେବକେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅମୀର ଥିଲି ମହା ସୟ ବିଜ୍ଞାପନ ଟୁଲି କାହାକା-
ଧେଇ ବିଶ୍ଵାସକୁ ଛଟିବି ବିଶ୍ଵାସର କିମ୍ବା
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଏ ମହାତ୍ମୀ ଯୋଗାଳା ସନ୍ଧର
କଲିକଗା କ୍ଷମତାବରେ ୪ ବର୍ଷ ବାରୀ ଦିନ
୧୯୦୪ ମସିବାରେ ବିଦୟା ହୋଇଥିଲେ ।
କାର୍ଯ୍ୟ ଦର ଲୋକପ୍ରିୟ ଦୋଷାତ୍ମକର ଦେବବେହ
କର୍ତ୍ତା ବିଲଗରେ ଅଭସାଧନକାରୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷରେ
ମୃଦୁଲ୍ୟର ସବ୍ରାନ୍ତ ଶକ୍ତିକର ଧର୍ମିକରନରେ
ରେ ମୂଳ ପାଦକା ଯତନ ସୁଖର ନିଷୟ । ଏ
ବିଲଗକୁରେ ଏକାବହାଳ ଦେବକ ର୍କୁ-
ଜମାକେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେବଥିଲେ । କୃତ୍ୟାତ
ଦେଖିଯୁ ଲେବ ନିୟକ ଦେବାକ୍ଷୀ ରୁ ଉଚ୍ଚକ
ନବକାରୀମେଷ ଜାତ ନିର୍ବିଦେଶରେ ଯୋଗାଳାର
ସୁଖର ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ହୃଦୟରେ ଦିଷ୍ଟ
ଉଦ୍ଦିଗ୍ରୁଷେ ଜାରୀ ଯାଉଥିଲା । ଏ ପଦର
ଜୀବ ସମ୍ବାଦ, ମେ ସ୍ମୃତିଶାରରେ ଉର୍ଗକାଳ
ଏ ଏହ ଭୋଗ କରନ୍ତୁ ଏକାହି ଅମ୍ବମବକର
ଦିଶରକଠାରେ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥକ ।

— ୫୩ —
ଏହା ଅକ୍ଷରାଳର ମାସ ତା । ୧୭ ଉତ୍ତରେ
ଦିଲ୍ଲିରେ ଉଣ୍ଡିଆଙ୍କ ମୁନ୍ଦୁଳ ପଞ୍ଚାରେ ଆଲ-
ମମାମ ମହୋଦୟ ଘରଜୟ ହନ, ଓ ମୁସଲ-
ମାର୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗୋଟିଏ ସକଳ ବନ୍ଧୁବାନର-
ସ୍ଥଳେ । ଏହା କହିଲେ ଯେ ଶ୍ରାବନରେ ଏହା
ଜାତି ଗଠିବ ଦେବା ଅନ୍ତର କାନ୍ତକୟ ଏବଂ
ବାହା କରିବାକୁ ଗଲେ ହନ, ଓ ମୁସଲମାର-
ମାକଳୁ ଏହି ଦିନ ଚନ୍ଦବାକୁ ଦେବ । ହନ୍ତୁ
ମୁସଲମାରମାକଳ ମୁଖରେ ପୌର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ

କରିବୋ ଦେଖିଲେ ଲୁହଗର ସମ୍ପଦ ସମ୍ପଦିତ
ହେବା ଉଚିତ । ସେ ଅନ୍ତର କହିଲେ ଯେ
ଇଂଗଳ ଧାରା ଲୁହଗରେ ରହିବା ଏବାନ୍ତ
ଆଜିଶ୍ୟତ ଏକଂ ଇଂଗଳ କାଳିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳ
ଏ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ମାଧ୍ୟକ କହିଲାକୁ ହେବ । କର୍ତ୍ତା
ମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଧାରା ପ୍ରକାଶିତ୍ବରେ
ଯଦି ହନ୍ତୁ ଓ ଯୁଦ୍ଧମାତ୍ରାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ
ପର୍ଯ୍ୟବ୍ୟ ତାତ ତୁମ ଗେବେ ନଡ଼ି ଦୁଃଖର
ଦିନ୍ୟ ହେବ ।—ଆମେମନ୍ତେ ଏ ବଧାଗୁଡ଼ିକ
ଆଜିଶ୍ୟ ପଥର କିମ୍ବା ଅଛି ଏବଂ ହନ୍ତୁ ଓ ମୁକ୍ତି
ଲୁହଗମାନେ ସେଇବ ଏହାନ୍ତି ମିଳ କାହିଁ
ବିଭିନ୍ନ କେତେ ଦେଶର ଏବଂ ଲୁହଗୁ ଲାଭର
ମଙ୍ଗଳ । ମତି ଗର୍ଭିତେଷ୍ଟର ଲାଭ ଏ ବିଷୟର
ଅନୁକୂଳ ହେବା ଉଚିତ ।

ରତ୍ନମସ ଟା ୧୨ ଦିନର ଗଞ୍ଜମରୁଣଦର୍ଶ-
ଗରେ ବ୍ୟକ୍ଷାୟର ମୂଳମୃଦ ନମରର ଗୋଟିଏ
ଉଦ୍‌ଦୟ ପିଷ୍ଟାପ୍ରଦ ପ୍ରବଳ ବାହାରଥ୍ରୀ । ଗାନ୍ଧା-
ରୀ ନବବାଚ୍ଚ ସମସ୍ତକୁ ଅନ୍ତରୋଧ କରୁ ।
ଦେଖିଲେ ଲେଖକ ଦେଖଇଅଛନ୍ତି ମେ-
ଥକ୍ଷାଦିଶ ଶାସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବସାୟ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ
ଅକ୍ଷର ବଦ୍ୟା ବହାର୍ତ୍ତ ଏକାପ୍ରତିବା ବଠୋର
ସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅଭିଜନର ଅଧିକସାୟ ଭାବ ତାଙ୍କ
ଲାଭ ହୁଏବାର୍ଥ । ବ୍ୟକ୍ଷାୟରେ ବନ ଲାଭ ଅଛି
ଏହି ଅଧିକାରେ ଅପେକ୍ଷାଲୋକ ତାଙ୍କ ଅବଲମ୍ବନ
କରିବା ମାତ୍ର ହୁଏଥିଲୁକୁ ଶିଖା ବନକ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରଦୂର ହୋଇ ମୂଳ ବରାର ବସନ୍ତ ବା ବିଷଳ
ହୁଅନ୍ତି । ଶିଥାଳଶର ଉତ୍ସମ୍ଭ୍ଵ ପରାମର୍ଶ ଏ
ପ୍ରଦେଶରେ ନିଆଯାଇଅଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଳ-
କପାଳୁ ଖ୍ରୀଏ ଗ୍ରେହଗଣ ପାଇଅଛି । ଗହିରେ
ଲେଖାଥିବ ଯେ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକରଣର ଏହି ପ୍ରକା-
ରଟ ଫଳିତକାର ‘କିମ୍ବା’ ଦାମର ମସିବ
ଯଦର ସମ ୧୩୦ ପାଇବ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟର ମାସର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାହାଗି ଦେଇଥିଲା । କୁରୁଦର୍ଶନ
ଗହିର ଅଭିକଳ ଅକ୍ଷାମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି
ଅଥବା ଏକା ଉଦ୍ଧବ ବୋଲି ୧ କହି ନିଜର
କରିବେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥୁଥୁର ପଥପ୍ରେରକ
ଉତ୍କଳଶାହୀ ସେବକ ଗଣର କନା କରିଅ-
ଛନ୍ତି । ନିଜର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରିବାର ସମ୍ଭାବ
ଦେଖାଯାଏ । ସମ୍ବନ୍ଧର କୁମରେ ଏହି ଦୋଷ
ଅଛି । ଉତ୍ତରା କରୁ ମୁଣ୍ଡର୍ଦର୍ଶନ କୁମ ସଫୋଧିତ
କରିବେ ଅଥବା ସଦୁତ୍ତର ଦେବେ ।

ଗର ଶ୍ରୀକୃତାର ସହାଯେ ଏ ବିଗରର ସର-
କଣ ଅଦରୀ କୃଷିଶେଷତର ପ୍ରକାଶ କୃଷିମନ୍ତର
ଏକ ସର୍ବ ଦୋଷଧର୍ମ । ବଜ୍ରୀୟ କୃଷିବିଭାଗର

COMMUNICATED.

The die is cast. The scheme, the great scheme, long conceived, long expected, long looked forward is launched and is now afloat. Anxious ears and eager eyes are now strained to look to its course of progress on the deep but disturbed waters of the Indian Ocean. Pessimists and optimists have arrayed fast. Prophecies of both schools have also been falling fast. One school says, the scheme is a cypher. It was one and without any metamorphosis enlarged but not expanded. Not even an ant hill after so much throes and throns, but an array of cyphers merely. By one *bon mot* of the kind, the pessimists shatter the great scheme into shreds. The optimistic cynic in his way, sees all moon shine and plainsailing and thinks at the same time that it is a blessing not altogether unmixed. Some of them as connoisseur think, in their capacity as such, as they have a right not only to think but to adjudge that it is a *bonne banche* to which the Oriental, much less the Indian tongue, is not used to. The sages of the former school are "profoundly disappointed" and are therefore making faces, while those of the latter school smack their lips and find the flavour overpowering. It is difficult to choose between the two. The one is as good or as bad as the other. Selection and election are tautologies. "To a grass hoper" they are the same, as they really are, with only a slight difference in meaning, their parental origin being almost the same. He would neither select nor elect but would rejoice to raise a voice in the dark. Shriill but not sound. The combined effect of the grass hoppers nightly note has from the days of Narad Mooni, a most powerful and charming effect in the moulding of vocal music, but it is only in the proper season and not of out reason. Pessimist or Optimist, the phylosophy of both falls flat in a time like this. High aspirations and vain ambitions have collided with hardly any chance, for three years to come, for the recuperation of coterie influence of the "canvas-bag politicians. It is therefore logically necessary to "hold our heads high" as our king Emperor once did, at his photographic begging with a majestic condescension. "Bravo, young man!" His majesty said, "now a days "it is adivisable to hold your head "high," Let us trust the pilot and the Commander of the ship. Both are old-weather-beaten sailors who have weathered many a storm and have carried their vessels to their destined goals. They hold their heads high." Steady and unfaltering eyes far a head, and ears far reaching they have shaped the scheme. It is not farical nor fatuous. It is no Delhi sweet ball. It is some thing real and tangible. A western ideal meant to be given a trial on Indian soil which

has been improved with western manure. The ideal is therefore magnificently great. Let us wait and see, try and work. It is the thin edge of the wedge towards a true and noble end. It has been ushered in with a cobweb of rules and regulations which are meant to throw light and remove difficulties but which are in themselves stumbling blocks in more turns than one. Nevertheless they are not irreparable nor irremediable. Experience will show the way when the experiment is given a fare trial. It "ushers" says our great Viceroy "a new era of peaceful progress" and "it constitutes a generous "fulfilment" of the generous intentions of a great and generous sovereign. Loyal co-operation and solid co-ordination are imperatively necessary, if our end be for the *Summum bonum* which the great scheme promises to be.

GANJAM NOTES AND NEWS.

The weather.—Berhampore 30 November 1909.—The cold weather has quite set in, although the days have been bright and clear, the Sun's rays are less piercing. It is cloudy to-day but the cold has not diminished thereby. No more rain has fallen since the visitation of the Cyclone, and none is needed at present for the wet crops, as they have already ripened, and are being harvested in many places.

The Uriya Samaj.—A meeting of the Uriya community of Ganjam, represented by its leading members was held yesterday evening in the Kaliakota Town Hall, under the Chairmanship of the Rajah Sahib of Mandara. There were also present the Rajah Sahibs of Chikati and Dharkota and the Proprietor of Baruva; there was a sprinkling of the Telgu element, amongst whom were Mr. V. Jojia Pantulu, and Mr. V. Kameswara Row Naidu, also a candidate for election in the interests of land-owners, Mr. H. H. R. Panda, Mr. B. N. Misra and several leading members of the Uriya community being present.

The following resolutions were passed:—

1. Sincere and heartiest thanks to the Government of India for its large-heartedness in making provision for the representation of smaller classes, and minor interests in the various Legislative Councils under the new return scheme.

2. To request the Government of Madras to nominate a representative Uriya gentleman in the Provincial Legislative Council. It may be here mentioned that the Uriya population in the Ganjam and Visagapatam Districts is estimated to be closely upon 18 lakhs, and the sense of the meeting was, that the Uriyas ought to be represented.

This was proposed by Mr. B. N. Misra, and seconded by Mr. H. H. Panda and carried unanimously.

3. The above resolutions to be communicated to the Government of Madras, the people assembled empowering the president to do so.

This was proposed by Mr. V. Jojia Pantulu and seconded by the Proprietor of Baruva, supported by Mr. V. Kameswara Row Naidu, and carried unanimously.

A vote of thanks to the chair terminated the proceedings.

In accordance with the rules laid down, the Rajah Sahib of Dharkota accompanied by the Rajah Sahiba of Chikati and Mandara appeared before the Sub-Divisional Officer,

Mr. Braundwood I. C. S., yesterday, and the candidature of the Rajah Sahib of Dharkota for the forthcoming Legislative Council elections, was duly effected. The general opinion of the Uriya community is that the Rajah Sahib of Dharkota should represent their interests in the Madras Legislative Council. They are sanguine that outside election nomination would play a prominent part in the formation of the new Councils, and as the Madras Government have six seats reserved for this purpose, for other than officials, the Uriya community is sanguine and prays, that the Rajah Sahib of Dharkota will be elected, or selected to fill the place in their interests.

It came as a surprise to people to find the Rajah Sahib of Badakhimidi appearing before the Sub-Divisional Officer and proposed as a candidate for the Provincial Legislative Council elections by the Rajahs of Chunna-kimidi and Tekkali.

ମାନ୍ୟବର କଜେମର ରତ ତା ଗାଁ ପରେ
କଳକର ରୁ ଗନ୍ଧରେ ବାହାରଙ୍ଗନ୍ଧନ୍ତି । ସେ
ଧରାବାଟେ ଗନ୍ଧ, ଅବ ବନ୍ଧୁ ରେ ବାଲ୍ମୀକି
ପରଦର୍ଶନ କର ଅସ୍ତ୍ରା ପାଥରରେ କଳ-
ବାରୁ ଲେଇଛି ଅସ୍ତ୍ରେ । ବାଲ୍ମୀକିରେ ପୂର୍ବ
ତା ଏ ଅନସ୍ତାତ ଦେବ ।

ବାଲ୍ମୀକିରେ କଣ୍ଠରେ କଣ୍ଠରେ କଣ୍ଠରେ
କଳକର ଅତାପୁ କଳକର କଳକର କଳକର
କଳକର କଳକର କଳକର କଳକର
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଷରେ । ରବା କରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ
କାହାର ଅପରି ଖରେ ଶାଶ୍ଵତ କଳକର କଳକର
କଳକର ।

ଶେଷାର ଗତ ହେମର ମାସର
କେ ମୁଣ୍ଡ ବବରଣ ସଥା —

କେ	କେନ୍ଦ୍ର	ମୁଣ୍ଡ
କରନ୍ତି	୨୬୨୫	୨୨୧୯
ବିଦେଶର	୨୭୦୫	୧୮୧୨
ପୁରୀ	୨୫୦୩	୧୫୫୭
ସମ୍ମଧୁର	୨୪୫୪	୧୨୧୩

ଅନ୍ୟକରେ କିମ୍ବା ମୁଣ୍ଡ ରେ କିମ୍ବା ପ୍ରକଳିତ
କାହିଁ ଲେଇବା ଓ ବନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟକ ଖଲ ଓ
ଅଧିକାଂଶ ମୁଣ୍ଡ କୁରରେ ଦୋଷରୁ । କିମ୍ବା
ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକଳିତ ମୁଣ୍ଡର ଦାସତାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବାରେଶ୍ୱରରେ ଅବ୍ୟାୟ କଳରୁ ଅଧିକ ଖଲ

ଗତ ତା ୨୦ ପତ୍ରରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତ-
ଦରେ ଭାବରେ ପେଲେଗ ପ୍ରେରଣେ ୨୯୯୯
ମୁଣ୍ଡ ଦୋଷରୁ ଯେ ସ୍କଲପ୍ରଦେଶର ମୁଣ୍ଡ
ସକାରେ ଅଧିକ ସଥା ୨୩୪ ଓ ରହି ରଳେ
ବନ୍ଦେଶ୍ୱରେ ୧୫୩ ପଞ୍ଜାବରେ ୨୫୮ ମଧ୍ୟ-
ଦେଶରେ ୨୭୨ ଭାବରେ ୪୩୯ ଏକ
କଳରେ ୨୦୨ ଖଲ । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ
ପୁରୀ ପ୍ରଦେଶରେ ହବି ଦେଶାବ୍ୟ । ପୁରୀ
ସପ୍ରକଳିତ ମୁଣ୍ଡ ୨୫୦୧ ଖଲ ।

ବାରୁ ଘର୍ଦୁଳ୍ଲ ମୋହରେ ସାହେବ, ଏବଂ ଗାତ୍ର
କିର ସଦାଶା ଏହି ପ୍ରଥମରେ କଲିକଟାରୁ
ଆମି ପରିରେ ଯୋଗ ହେଉସୁଲେ । ଏଠାର ଧୀ
ବେଶଦର ବିଶେଷକୁ ଏହି କି କେବେଳ ସର୍ବ
ଅସାଧ୍ୟ ବନ୍ଦବାର କେବେଳଣ ବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟବ-
ମୟୀ କୃଷକ ଓ ଆମାର ବୁଦ୍ଧର ଅଶ୍ୱଳେ ଓ
ଦେମାନ୍ଦ୍ରୁ ଦେଖି ସାହେବ ନହୋଦୟଙ୍କର ବଡ଼
ଅଭିନମହିର ସମ୍ମାନ ବିବିଧପ୍ରକାର ଉଜ୍ଜଳ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ
ଦୂର ଦେଖାଇ ସେ ସମ୍ମରେ ବାବାକଥା
ଦୁଇର ଦେଇସୁଲେ । କୃଷକର୍ମ ବାବାହାର
ଅଳେବ ସଂକଷା ଲାଭ କରିଥାଇନ୍ତି ସମେତ କାହାଁ
ଏଥର ସ୍ଵାକାରୁବନ୍ଦରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବ ବହୁମାରିଲୁ
ଗାହୁ । ଗାନ୍ଧାରେ ପ୍ରକାଶ ଦରେ ।

ଅବୀନ୍ଦୁ ଘୋକୁଳୀ ହୃଦୟରେ ପ୍ରକଶ
କରୁଥିବୁ ତ ଜୀବନ ଅବାଧିରେ ଅରୁ ଗୋଟିଏ
ଅତି ଛବ୍ବିଲ ଦର୍ଶନ ଅସ୍ତ୍ର ଦୋଷଗଲ । ବିଜ୍ଞାତ
କ୍ଷାମ୍ଭୁତ ରମେଶକୁ ଦବ୍ଦି ୧, ଥମ, ଡ,
ବ ୨୯ ପଂଚମୀରେ ଗତ ମଜଳବାର ମଧ୍ୟେ
ତାରେ ଯଦିଧାରୁ ବିକ୍ଷେପ ଦୋଷଗଲକ । ସେ
ଏବଂମୟରେ ତେଣାର ବନ୍ଦିଶବ୍ଦ ଥାଇ ଏ
ପ୍ରଦେଶରେ ସହରତି ଥିଲେ । ସରକାର
କାର୍ଯ୍ୟ ଶତ ମେ ଅସାମାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ବୁନ୍ଦି
ଚିତ୍ତମାନଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗାନ୍ତବୁଦ୍ଧି ଓ ସାଧାରଣ ହୃଦ-
ତନ୍ତ୍ରା ଗୁରୁତ୍ବରେ ନାହାନ୍ତି ଓ ବିଳଗରେ ଯଶୋଦା
ଲାଭ ଦିତ୍ୟରେ । ବିବେହାର ଦଦି ପଜା ତାହା-
କର ଅମୂଳ୍ୟ ଚାନ୍ଦିର ମେହିତଦେଇ ପାଦକୁ
ଅପରାଧ ହେବାବ ନିଖଳୁ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷାଦାରେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ଦିତ
ଦୋଷାଙ୍ଗ ସେ ବର୍ଷାର ମୁଲାଖାଲ କରିଲେ
ଅରୁଣ୍ଟି ଦେବ କାହିଁ । ତାହାର ଶାର୍ଦ୍ଦରତ ଓ
ମାନସିକ ତେଜ ବେଶ ଅସବିଦିକ କଷକାର
ଅଣା ବସନ୍ତରୁଥିଲ । ଦିନାଟି କର ପାତ୍ରାରେ
ଏ କଷ୍ଟରେ ତାହାଙ୍କ ମୂର୍ଖ ଅଧିକ ପଢ଼ିପାଇର
ବିଷୟ <ବ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ଦୁର୍ଲଭ ଅନେ ।
ତୁମ୍ଭର ତାହାଙ୍କ ଅମାର ମଜଳ କରନ୍ତି ।

୧୦। ଅନ୍ତାଙ୍କରଣେ ଖର୍ବ ପୋତାଶ୍ରାକରେ
ଏକ ସରବରଥଳ ମନ୍ତ୍ରଜିଷ୍ଠାଲିଟିକୁ ଅନ୍ତର
ଦେଇ ଖେଳ ଦେଖାଉଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ପୋତା
ପୋତା ଦେଖାବେଳେ ସରକର ଅବେଳ
ଟଙ୍କାର ସାହାଯ୍ୟ ନର୍ଜିଷ୍ଠାଲିଟ ଏହାମୟୁ ବନ୍ଧୁ
ଅୟ ତ କରିବା ସର୍ବରେ ଦେଇଅଛି । ଏମନ୍ତ-
ପ୍ରକେ ମିର୍ଜନସାଲିଟ ବହର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅନ୍ତର
ମରି ଦେଇସ ରୂପାର୍ଜ ମାହ । ପରିବର୍ତ୍ତ ଉଚ୍ଚ

ପ୍ରାକ ସବଦା ଖୋଲ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ
ହେସ୍ତାନରେ ଘମ୍ବୁଳକାର ଘରନବ ରେ ଅବ-
ଚନ୍ଦ୍ରକ ଏବଂ ଗୋଡ଼ା ଯଶ୍ଚକ ଜନ୍ମିଷିଥାଏ
ପ୍ରାକ ଅପରହାର ହେବା ବାହମାୟ ଦୁଃଖ ।
ଏଠା ଧାରିବ ଲଭବେସନରେ ଯଦୁଗାର
ଦେଖାଇବା କାବଣ ଜଣକୁ ମିଳିଷିପାଇଲି
ଏମ୍ବନ୍ତି ଦେବାରୁ ସେ ଯାୟ କି ୧୯ ନ ଦାରିଛି
ଦେଖାଇରୁ କିମ୍ବା ବିଜୟହାରା ଘେଜାଇ
ଦିଲ ଏବଂ କେବେବ ସରସମିତି ଉଚ୍ଚ ଘରେ
ସେଇମୟରେ ହୋଇ ପାଇଲା ବାହଁ । ଲଭବେସା-
ଦିଲ ଏବନ ଯେବନସମ୍ମିଳିତ ସହାୟେ ହୋଇଲାହଁ ।
ମିଳିଷିପାଇଲିର ବିଶ୍ଵର ଦେଖି ଅମେବାଳେ
ଅବାକ ହୋଇଥାଏ ।

— 1 —

ନଙ୍ଗଳା ଦୁଇର ହୃଦୀମ ରେଇ ପଲକାର
ଜିବେ ଯୁବା ଘେଣି କୁଣ୍ଡବିଦାଶ ନାମ-ର
ତାହାର ସଙ୍ଗୀ ମୋରଣୀରୁ ଦସ୍ତା କରିଥିବା
ଅଛିଯୋଗରେ ମୋକବନ ଅରଚ ହୋଇଥିଲା
ଦିକନରେ ମୋରଣୀ ତାହାର ପଣୀରୁ ବହିଲ
ସେ ଅର୍ଧବିତିରେ ସେ ଯାଇ ମାତ୍ରକୁଳରେ
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଜଳରୁ ଦେବଗା ଉଠିଅପବେ
କୃଷ୍ଣବିଦାଶ ଗହିରେ ବିଶ୍ୱାସବରୀଥା ସମୟରେ
ନିଲ । ମାତ୍ର ଦେବଗା ବାହାରରେ ଗାହି ।
ତତ୍ତ୍ଵ ସେ କୃଷ୍ଣବିଦାଶ ଦାତରେ ତରବାର ଦେଇ
ବହିଲ ସେ ଗୋଟିଏ ମହାପଦମ ସେ ଗରବାନ
ସଯୋରେ ମୋରଣୀର ପଳଦେଶରେ ବସଇ
ବାକୁ ଉଦ୍‌ଦ ହେଲେ ଦେବଗା ଅପି ଅଟଳ

ରବେ । କୁଞ୍ଜବଦାଙ୍ଗ ବସନ୍ତର ସେହିପଣ୍ଡର
କଳ । ଦେବତା ଏହି ଅଚ୍ଛାଇରେ କାହିଁ
ଗୋଟିଏ ସେହି ଅଗାଧରେ ମରିଗଲ । କୁଞ୍ଜ
ବଦାଙ୍ଗ ଧସହୋଇ ବର୍ଜର ସୁରବୀଁ ଦେଲ ଏବଂ
ସମସ୍ତ ଦରନା ପ୍ରତାପକଳ । ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳେବ
ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଯାନକୀବନ ଶ୍ରୀପତ୍ରର
ବାସର ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଅନ୍ତରାଗାତ
ବନ୍ଦବନୋଟିର ଥିଲି ଦୁଃଖରେ ବିର୍ଗପଦିମା-
ତେ ଦଶ ହଠନ କୋଇସ୍ଵରାର ପ୍ରକାଶ ଦର
ଦୟା କମିବୁ ତାରଙ୍ଗ ଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେବୁ ଯତୀର
ଅଛନ୍ତି । ରେଣ୍ଟା ଏହା ପରି ଅଦ୍ୟାପି ଲେନେବେ
ତମ ମନ ଓ ଦେବତାରେ ଯାହା କମାଷ
ରଖିଥିଲୁକୁ ଏହୁଁ ବନ ଅଜ ଅସଂଧିର ବିଷୟ
କି ହୋଇଥାରେ ?

ସମୟର ହତ୍ୟାକାରେ ବାମଶ୍ଵର ଅରୁ ପୋଟିଏ ଦେନାର କର୍ମର ଦେବାର ବିବରଣ ଅଜନ ସହିତ ପଠିଲା । ବାମଶ୍ଵର

ପୂର୍ବାଭ୍ୟାସ ପକ୍ଷର ଶୈଳୀରୁ କଳା ଚମକ
ଗୋଟିଏ ହୃଦୟରେ ବୃତ୍ତିରେ ବାଚ୍ୟର ନିଜ-
ତଥା ମିଥିକୁ । ଏହି ବନ୍ଦା ଓ ବୃତ୍ତିରେବେଳେ
ମଧ୍ୟରେ ଖୁବା ବ୍ୟାପକ ବୁଦ୍ଧିଶ୍ଵର, ବାମଣ୍ୟଶ୍ଵରର
ମନୋଦୟୟା ମଜ୍ଜର ପଢ଼ା କେଇ କଲାଇତାରୁ
ନିରବୁଲ ମନ୍ୟର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରାୟ କାହାର ମାତ୍ରର
ଲମ୍ବ ଗୋଟିଏ ହେବ ର ଖୋଲାଇ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦୂମି ଅବାଦ ବର୍ଷାବାର ପୁରୀ ଚତୁର୍ଥୟର୍ଥାନ୍ତି
ବନ୍ଧୁର ଓ ଶାହାତିଥୀ ଦୁଇରେ ବାବ ଖୋଲା
ବ୍ୟସାଧାର ବ୍ୟାପକ ଦଳର ଟଙ୍କରୁ
ଉଠା ଦ୍ୟାୟ ଦେବପାହଁ ମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯତ୍ନ
କିମ୍ବା ଓ ଦୂର୍ବି ଓ କୌଣସି ବରରେ ହାର୍ଯ୍ୟ
ସାଧକ କରିବାର ଉତ୍ସବକୁ ଚେଷ୍ଟା ଦେଉଥାଣ୍ଟି ।
ଏହି ବେବାର <ପର ଗୌଡ଼ା ଓ ଗୋଟିଏ
ଦେବ ଯେ ତୁଣ୍ଡଳୀଠ ରଷ୍ଟବି ହେଁରେ ଅଛି
ପାରବ ଏହିଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସବ ଘର ଅବେଳା କମ୍ର
ଅବାଦ ଦେବ ଏବି ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟପାଇ ଲାଭ
ଦେବ । ଲକାକା ଭୁବିଶ୍ଵର ଲମ୍ବା ମା ୨୫ ମଲ
ଏବି ପ୍ରସା ମା ୧୨ ମଲ । ସୁରତା ୧ ହେଲାଇ
ଦ୍ୱାରା ୩୦ ବର୍ଷମାଳେ ଶେରବକାଟେ ଜଳା-
ପକାଣେ ବାମଣ୍ୟ ବଣୀ ଏବି ରାଜା ଉତ୍ସବ,
ପ୍ରକୁରିତ ଧରଣାଦ ଦେଉଥାଣ୍ଟି ଏବି ଏହି
ସାଧୁସଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ସଫଳ ଦେବା ହାରଣ ହୁଏ-
ରଜ୍ଜଠାରେ ପ୍ରଥମା କରୁଥାଣ୍ଟି । ସୁରାଜର
ଉଦ୍‌ବିନ ସାଧକରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଙ୍କୁ ଏହିପର
ସହିତ ଦେବାର ଦେଖିଲେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦସ୍ତାବେଳା ।

ଗର ଅଛୁଟାକର ମାସ ତା ୨୦୧୦ ରହିରେ
ଯମ୍ବା କଳ କନ୍ଦୁଥେବରଣୀ ମାୟାର ଅଧ୍ୟ ଏଇ-
ବାକ ମହୋଦୟ ଭାବର ମୂଳରେ କନ୍ଦୁର
ଦେବାସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦଲେ ଯେ ଭାବରର
ଦୁର୍ଗ ବିଲାର ଭାବରଙ୍କୁ କାହିଁ କରିଦେଲା-
ଦେବୁ ଦେଉଥିବାର ଯେ କଥା ଉଠିଥିବୁ ରାଜା
ସବ୍ୟ ଦୁଇବେ । ଏ କଥା ସବ୍ୟ ଦେଲ ନ ହେଉ
ଫଳରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ଦୁର୍ଗ ଅନେକ
ଅର ବଚୁଆଛୁ ଏବଂ ଲେକବର ସହିତ ଶକ୍ତି
କ୍ରମଶଃ ଭାଗ କୋର ଯାଉଥିଲା । ଅନେକ
ସମୟରେ କଥା ଉଠେ ସେ ଭାବର କିମ୍ବା
ଦାନୁତା ମାତ୍ର ଦେଖିବାରୁ ଗଲେ ଭାବରରେ
ଜଣନ୍ତର ଧୀର ଦାର୍ଢାର ବର୍ଣ୍ଣବେ ୧୨ ବା
ଏବଂ ସେ ଅବଦତ୍ତା ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଦିବା ମାତ୍ର
ବିଲାରେ ଜଣନ୍ତର ଅୟ ଦାର୍ଢାର କଣ ଧା-
ରିତ୍ର ପ୍ରଳେ ସେ ଶବ୍ଦତ୍ତା ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା
ଦିବା । ଡାର୍ଢାର ସଜଳରେ ଅମ୍ବେମାନେ ରାଜା
ପ୍ରକାର ସ୍ଵର୍ଗ ଆଶ୍ରମ ଭିନ୍ନରେ ସେ

କରୁ ଘରୁଙ୍କ ଯାଇଲେ ସାହେବ ଏବଂ ରାତି
କର ସଦୀଶ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କଲିକଟାରୁ
ଆଏ ପରିବର୍ତ୍ତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥର ଅଧି-
ବେଶରେ ବିଶେଷବ୍ରତ ଏହି କ କନିଚେକ ସର୍ବ
ଅଧିକାରୀ ଏକବାର କେବେଳିଣ ବୃଦ୍ଧି କଥିବ-
ନ୍ତାୟି କୃଷକ ଓ ଆସାର କୁକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
ଦେଖି ଦେଖି ସାହେବ ମହୋଦୟବିଶ କଢ଼ି
ଅବେଳିମହିତ ସମ୍ମାନ ବିବିଧପ୍ରକାର ଉଜ୍ଜଳ ଓ
ଅକ୍ଷୟ ଅଷ୍ଟ ଓ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ
ଦୂର ଦେଖାଇ ସେ ସମ୍ମନରେ ଦାନାକଥା,
ଦୁଃଖ ଦେଇଥିଲେ । କୃଷକର୍ମ ଦ୍ୱାରା ବାର
ଅଛେବ ଶରୀରା ଲାବ କରିଥିଲୁଣି ସନ୍ଦେଶ କାହାରୁ
ଏଥର ସ୍ଥାନାବ୍ଦେଶରୁ ଅଧିକ କରୁ ଉତ୍ତପ୍ତାରିଲୁ
ପାରୁ । ଗାଁନ୍ତିରେ ପ୍ରବାସ ଦରରୁ ।

ଅବାନ୍ତୁ ଧୋକରୁସ୍ତ ହୃଦୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ
କରୁଥିଲୁ ତ ଭାବରେ ଅଭି ଗୋଟିଏ
ଅଛି କିମ୍ବଳ ନରତ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞାତ
ଶ୍ରୀ ହୃଦୟ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ୫, ଅପ, ମ,
ବ ୨୯ ପ୍ରଦୟନ୍ତରେ ଗତ ମଞ୍ଜଳବାଜ ବରେ
ଦାରେ ଯଦଖାନରୁ ବିକଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସେ
ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତେଣାର ବନ୍ଦିଶବର ଥାଇ ଏ
ପ୍ରଦେଶରେ ସହରତି ଥିଲେ । ସରଜାମ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶତ ମେ ଅସାମାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ବୁନ୍ଦି
ରତ୍ନମାଲାକ ସ୍ଵର୍ଗବାଦୁମା ଓ ସାଧାରଣ ହତ-
ତିନ୍ଦ୍ରା ଗୁରୁତ୍ବରେ କରିବ ଓ ବିଜ୍ଞାତରେ ଯଶୋ-
ଲର ଚିତ୍ରରେ । ବିବେକାର ଦକ୍ଷ ପାତା ପାଦା-
କଳ ଅମୂଳ୍ୟ କୁଣ୍ଡର ମେହିବଦୋଷ ଗାତ୍ରକୁ
ଅପାରାର ଦେବାତ ନିଖୁଲ୍ଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବିରେବାରେ ମେ ମନ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦ
ହୋଇଥିଲୁ ସେ ବର୍ଣ୍ଣର ମୂଳାଧାର ବହିଲେ
ଅଭୁତ୍ତ ଦେବ କହି । ପାଦାକଳ ଶାଖରତ ଓ
ମାନସିବ ଫେନ ବେଶି ଅଧିକଦିକ ହେବାର
ଆଶା ଦସାଉଥିଲା । ହ ୩୫ କର ପାତାରେ
ଏ ବସ୍ତରେ ପାଦାକଳ ମୂର ଅଧିକ ପରିବାପର
ବିଷୟ <କ ଅମ୍ବାନକର ହୁଏବ୍ୟ ଅବେ ।
ଏହର ଦାହାକ ଅମ୍ବାର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ।

ଏଠା ଅଦ୍ଵାନଗତୋରେ ପୋଷାଣ୍ଟାକରେ
ଏକ ସରକମ୍ପଦଳ ମିଳନିଷିଘାଲିଟିକ୍ ଅନ୍ତର୍ମଳ
କେଇ ଖେଳ ଦେଖାଉଥିଲା । ଛାତ୍ର ଯୋଜନା
ପୋଶା ଦେବାବେଳେ ସରକର ଅନେକ
ଚଳାର ସହାୟ ମିଳନିଷିଘାଲିଟି ପ୍ରାକ୍ତୁ ବଳ୍ପ
ଅୟଠ ବୁଦ୍ଧବା ସର୍ବରେ ଦେଇଥିଲା । ଏମନ୍ତ-
ସ୍ଵରେ ମିଳନିଷିଘାଲିଟି କଥର ଟକା ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ମଳ
ହେବେ ଦୂରାୟାର ନାହିଁ । ଅବଳ୍ଲ ଛାତ୍ର

ପ୍ରାନ ସବଦା ଖୋଲ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ
ହେଣ୍ଟାମରେ ଗ୍ରୂପକାର ଫଳନବ ଚରି ଅବ-
ଚିତ୍ତ ଏବଂ ଖୋଡ଼ା ଯଥାଦ ଜନ୍ମବସାଧ
ସ୍ଵାକ ଅପରିଷାର ହେବା କାମାଯୁ ଦୁଃଖ ।
ଏଠା ଧାରକ ଲଭବେଶବନରେ ମହାଗର
ଦେଖାଇବା କାହାର ଜଣତ୍ର ମିତ୍ରନିଧାଳିଟି
ପରମତ ଦେଶରୁ ସେ ପ୍ରାୟ ହ ୫୫ କ ବର୍ଷ
ଦେଇରଇଲି ହିଟକ ବନ୍ଧୁତାରା ଘେନାର
କଲ ଏବଂ କେତେବେଳ ସମସିତ ଉକ୍ତ ସରେ
ସେସମୟରେ ଦୋଷ ପାଇଲା ମାତ୍ର । ଲଭଦ୍ରୀ-
ଦଲ ଏବନ ଦ୍ୟବସ୍ଥିକ ସକାଶେ ଦୋଷକାହିଁ
ମିତ୍ରନିଧାଳିଟିର ବିରାମ ଦେଖି ଅମେଦାନେ
ଧରାକ ଦୋଷଅଛି ।

— ✕ —

ବଙ୍ଗଲା ଉତ୍ତର ପଟ୍ଟନ ରେଳ ମଳହାର
ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧ ଘରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ନାମରେ
ବାହାର ସଙ୍ଗୀ ମୋରାଣ୍ତିରୁ ଦସ୍ତା ତରସ୍ଵଦ
ଅଭିଯୋଗରେ ମୋରକର ଅଚି ଦୋଷସ୍ଵଲ ।
ଦିନକରେ ମୋରାଣୀ ବାହାର ସଙ୍ଗୀରୁ ତହଲ
ସେ ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଷରେ ସେ ଯାଇ ବିଶ୍ଵାସକୁଳରେ
ମନ୍ଦ ପଢ଼ିଲେ କଲବୁ ଦେବତା ଉଠିଅପଦେ ।
କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପର୍ବତରେ ବିଶ୍ଵାସକର ସଥା ସମୟରେ
ଲେ । ମାତ୍ର ଦେବତା ବାହାରରେ ପାହଁ ।
ତହୁଁ ସେ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଦାଗରେ ତରବାର ଦେଇ
ତହଲ ଯେ ମୋରାଣୀର ମନଦେଖରେ ବନ୍ଦ
ସମୋରେ ମୋରାଣୀର ମନଦେଖରେ ବନ୍ଦ
ଦାରୁ ଉଦୟର ଦେଲେ ଦେବତା ଅପି ଅଠନା
ଯବନ । କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ବିଦ୍ୟସତର ସେହିଅର
ଲେ । ଦେବତା ଅପି ଅର୍ଦ୍ଧବାରରେ ପାହଁ ।

ଗୋଟିଏ ସେହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ମହମଳ । କୃତ୍ତିବ୍ୟାକାରୀ ଧସହୋତ ଦର୍ଶନ ସୁଧାର୍ବ ଦେଲୁ ଏବଂ
ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରାପରକଲ । ଜଳଥାଦେବ
ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଯାକଷୀରକ କୃପତ୍ତର
ବାପର ଅଦେଶ ଦେଇଲେ । ଅଲଭାନାତ
ଦିଲହୋଟିରେ ଅପିଲ ହୃଦୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନାମା-
କେ ଦଶ ଚଠିବ ଦୋଷାଖାର ପ୍ରକାଶ ଦର
ଦୟା କରିବା ତାରଙ୍ଗ ହର୍ଷ ବନସ୍ତୁମେଷ୍ଟକୁ ହତୀର
ଅଛନ୍ତି । ଲେଖା ଏହା ଶିଖି ଅଦ୍ୟାପି ଲୋକେ
ତଥ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଦେବବାରେ ଯାହା କମାଷ
ରକ୍ଷିତାକୁ ଏହୁ ବଳ ଥରୁ ଅଷ୍ଟାଧିର ବିଷୟ
କି ଦୋଷାଖାରେ ?

ପନ୍ଦିତ ହରଚନେଶ୍ୱର ବାମଗ୍ରା ଜଳ୍କୁର
ଅର୍ଥ ଘୋଷିବ ଦେନାର ନିର୍ମିତ ହେବାର ବିବ-
ରଗ ଅଳନ ସହି ପାଠକାର ! ବାମଗ୍ରା

ପୁଷ୍ଟାରୁର ପକ୍ଷର ଶେଣୀରୁ କଳା କମଳ
ଗୋଟିଏ ହୃଦୟସ ବୃତ୍ତିରେ ବାଚବୁର ନିବ-
ନ୍ଦର ମିଥିଅଛି । ଏହି କଳା ଓ ବୃତ୍ତିବେଳେବୁସ
ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟାପ ହୁଣିଶ୍ଵରକ, କାମଶ୍ରୀଧରଙ୍ଗ
ମଗେଦୟ ଲଜନ ପଢା ନେଇ କଳାରଙ୍ଗରୁ
କରବୁଲ ଗ୍ରାମପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ପ୍ଲେସ୍ ପାଠୀ ମାତ୍ର ମାତ୍ର
ଲମ୍ବ ଗୋଟିଏ ହେବାର ଖୋଲାଇ ସେ ସମ୍ପ୍ର
ଦୁମ୍ବ ଅବାଦିଦରଙ୍ଗବାର ପ୍ରତିର ବିଚାରନ୍ତିରୁ
ବନ୍ଧୁର ଓ ଶାହାତିଯୁ ଦୁଇରେ ନାହିଁ ଖୋଲବା
ବ୍ୟାପାରମ ବ୍ୟାପାର ପାଇଁ ୫୦ ଲଜାର ଟତ୍ତବୁ
ଉତ୍ତା ଦୟା ଦେବଦାହୁ ମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାହା
ନିର୍ମୟ ଓ ରୂପି ଓ ବୌଧଳ ବଳରେ ତାର୍ଯ୍ୟ
ସାଧକ କରିବାର ଉତ୍ସବକୁ ଚେଷ୍ଟା କେଉଁଅଛି ।
ଏହି ହେବାର ଏପର ଗୌଡା ଓ ଗର୍ଭର
ହେବ ସେ ମୁଣ୍ଡିଳୀଠ ରାଷ୍ଟ୍ରଦି ଚହଁରେ ଥିଲି
ପାଇବ ଏହିହାପରିରୁଷ୍ୟପରିର ଅନେକ ଜମି
ଅବାଦ ହେବ ଏହି ଗୋଟିଏ ବାଚିଶିଥ୍ୟର ଲାଭ
କେବ । ଲଜାର ଶୁନିଶ୍ଵର ଲମ୍ବ ମା ୨୫ ମଲ
ଏବ ପ୍ରସା ମା ୧୦ ମଲ । ସତରା ୧୦ ହେବାର
ହାତ ୩୦୦ ବର୍ଗମାଲେ ଶେରହତାପେ ଜଳ-
ଘାବ ଘାବ କାହିଁ । ଏପର ହୃଦାର୍ଥା-
ସକାଶେ କାମଶ୍ରୀ ଘଣୀ ଏବ ରାତା ଉବୟକୁ
ଅନ୍ତରବ ଧର୍ଯ୍ୟକାଦ ଫେରିଥିବୁ ଏବ ଏହା
ସାଧୁପରିବ ଶିର୍ବନ୍ଦ ସଫଳ ହେବା ବାରଣ ରାଜ-
ରକତାରେ ପ୍ରଥିକା କରୁଅଛି । ସୁରାଜଙ୍କ
ଉନ୍ନତ ସାଧବରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଘାଜାକୁ ଏହିର
ସହାଦ୍ୟ ହେବାର ଦେଖିଲେ ଏହି ଅନ୍ତର
ବ୍ୟାପ ହେବ ।

ଗର ଅଳ୍ପାବର ମାସ ତା ୨୦ ରୁଣ୍ଡରେ
ମୂମା କଙ୍କ ନିଦୁଃଖେଣେ ମାଧ୍ୟର ଅଛ ଏକ-
ବାକ ମଦୋଦୟ ଭାବର ମୂଳରେ ଚାହୁରା
ଦେବାସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଭାବରର
ଦୂରସ ବଳର ଘରରକୁ ଦୃଢ଼ ଦିଲଦେଲା-
ଦେଇ ଦେଉଥିବାର ଯେ କଥା ଉଠିଥିବ ଗାହା
ସଧ୍ୟ ଦୁଇକା । ଏ କଥା ସଧ୍ୟ ଦେଇ କି ଦେଉ
ଏକରେ ଦେଖା ଯାଇଥିବ ଯେ ଦୂରସ ଅନେକ
ଅର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଏବଂ ଲେକବର ସହିବା ଶକ୍ତି
କମରାଗ ଉଗା ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ଅବେଳା
ସମୟରେ-ଦିଅଥ ଉଠେ ପେ ଭାବର ଟିକର
ଦାଳୁହା ମାତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଭାବରରେ
ଜଣକର ଆୟୁ ଦାଖିଦାର ବର୍ଷରେ ଟ ୨୭ ଟା
ଏବଂ ସେ ଅବେଳା ଟ ୮ ଟା ଟିକର ଦିବ ମାତ୍ର
ଦିଲଗରେ ଜଣକର ଅୟ ଦାଖିଦାର ଲକ୍ଷ ଟା-
ଟିକର ସ୍ଵରେ ସେ ଅବେଳା ୨ ଟାରିଏ ଟିକର
ଦିବ । ଯଂବକ ସକରୁରେ ଅମ୍ବେଳାକେ ନାହା
ପ୍ରକାର ସମ୍ମ ଆଶ୍ରି ଆର ଉଦ୍‌ଦିନ ମାର୍ଗରେ ଯେ

ପତ୍ର ବାନ୍ଦିଲ କୁର୍ମଧର ମହାଶାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 „ଦେଖାଏ ଛନ୍ଦୀ ପହଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 „ଜଗାଧର ମେଳମୟୁରର ବାଲାଚର୍ଚ
 ବାନ୍ଦିଲ ବୁଦ୍ଧର ବକ୍ଷେ ନାହିଁ ବାରତକା ଲୋକାବେ
 ପାଠେ ।

ପ୍ରତିକ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀର ହେବ
,, ସମ୍ବଦ ବାଚାର୍ଥ ଲଳଦେବେଶ ବେଦାପତ୍ରାବୀ
,, ବୃଦ୍ଧାସ୍ୱର ବାଚାର୍ଥ ନାନ୍ଦୀ ବାଲେସ୍ଵଦ
,, ଗାଧାର ବିଗାଠ ରୂପଜଳ ଶୋଇ ପୁର
ବାରାନ୍ଦ କୁର୍ମ ସକର୍ମ ମନ୍ତ୍ରିବ ଦେଶଭୂଷା ଲୋକାଙ୍କ
ବାରାନ୍ଦ ।

ଖାତ୍ୟବେଳା ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଇ କୁଣ୍ଡ ବିଷଗର ତିଥେଟି ଜାଇରେ
କୁଣ୍ଡ ସାମନ୍ଦେକ ସାହେବ ମନୋଦୟ ଖାତ
ପ୍ରେରବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶ
ଦିଅଛନ୍ତି । ସେ ହେଉଥିଲୁଣ୍ଡ ଯେ ଧାରମର
ଗୋଟିଏ ପ୍ରେରଲେ ନିଜ ଫଳ ଦେବାର
ଦେଖାଯାଇଅଛି । ବାଣୋର ଏବଂ କିମାନେଲ
ଲେଇ ଦିଜାର । ଏହର ବୁମିରେ ଏହଥିର
ଖାତ ରୁଅ ହୁଏ । ମାନ୍ଦ୍ରାଇ ବିଷଗର ଦିଶାନୀ-
ଶରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ପେହିଁଠାରେ
ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧ ରୁଅ ପାଇସୁଳ ଯେ ମେଚର
ଖାତ ଥକି ପେହ ବ ସହିରେ ରୟତମାଠେ
ମୂଳ ଶତ ଅନ୍ତ୍ୟାୟୀ ଦୂର ଗୁମ ଗଲ ରାଜ
ସ୍ଵରେ ଗହିର ଅମଦାନ ଅପେକ୍ଷା ଦୂରସ୍ଵର
ଅଧିକ ଦେଲା । ସୁରି ଦିନାମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଅଛି
ଯେ ଗୋଟିଥ କୁଣ୍ଡ ଧାରମଙ୍କୁ ବିହଳ ଦିଲ
ହୁଏ । ତାରଙ୍କ ଗୋଟିଥ ରୁଅ ଶାନ୍ତିରୁ
ଅହାର ଦିଲ ଥାରମାରୁ ଗହିର ଫଳ ହୃଦୟମୁ
ହୁଏ ମାତ୍ର ଦୂର ଗୁମର ରଞ୍ଜ ଏବଂ ପ୍ରେରଲେ
ଏହ ପ୍ରାନକୁ ଥିଲ ଗନ୍ଧ ଅହାର ଶାନ୍ତିବା ଦେବୁ
ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାଦନକୁ ଧାରମଙ୍କ ଦେଇଲୁ ହୋଇ
ନ ପରେ । ଗୋଟିଥ ରୁଅଧାରର ବାହ୍ୟ
ଦିଲ ଦେଖାନ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତି ଫଳର ମଧ୍ୟ ଅଧିକ
ଅଧିକ ହୁଏ । ପରିଶାବ୍ତାର ଆନ୍ଦେଲ ହିନ୍ଦ
ଦେଇରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲୁ । ଏହ ୧୯୦୩ର
ମହିନାରେ ତୋ ୧୨ ଟି ରିପ୍ପ ପ୍ରେରି
ଦାରହାର ଏହରର ୧୫୫୦ ପାଇଁଶ ଧାର ପରି
ଥିଲ ଏବଂ ୧୯୦୪ରେ ପେହ ପ୍ରେରମାନ
ପେହ ସାର ବ୍ୟବଦାରତ୍ବ ଏହର ପ୍ରକାଶ । ୧୯୦୫
ଧାରି ଧାତ ଅମଦାନ ଦେଲା । ସୁରବାନ ଗୋଟି-
ଥ ଧାତ ଗନ୍ଧ ପ୍ରେରବାରେ ଯେ ଫଳ ଏହ
ହୁଏ ଗହିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ହେତେ
ହୁକାରେ ଧାକନେ ପ୍ରେରବାର ଦେବ ଠିକ

ଜୟମ ହୋଇ ନ ପାରେ । ସେଇଁ କମି ସରସ
ଗହୁରେ ବୁଝଣ୍ଡେ ଛଢାଇସେ ମାତ୍ର ନାରସ
ତୁମିରେ ଅଧି ବୁଝଣ୍ଡେ ବା ଉନ୍ନାଶବୁଝଣ୍ଡେ
ଛଢାଇସେ ବୈଷଣ୍ଵ ଦୂର ବୁଝଣ୍ଡେ ଛଢାଇସେ ଖାକଗଛ
ଥିଏ ଯେଇବାକୁବା ଅଧିକ ପରିମାଣ ଅମଦାଳ
ହୋଇଥିଲା । ଧାର ବୁଝ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବର
ବୈଷଣ୍ଵ ଜୁଠିଲା । ପ୍ରଭମାସ ଫାର୍ମ ଦ ୨୦
ଧର ସେଇଁ ଧାର ଯେତେ ମାସରେ ଘଲେ
ଚେତେ ଦେଇ କର ଧାର ଗଛ ବୈଷଣ୍ଵେ ଦୂର
ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦି ଧାର ଯେଇବାକାଳ ମାଁ ସରେ
ଧାର ପରିବ ଚେବେ ଦିଲା କର ଧାକଗଛ
ବୈଷଣ୍ଵା ବିଶେଷ ପାଦଧାନଗା ସହିତ ଦରବାରୁ
ଦେବ । ଯେଉଁ ତଣ ଚାଣ ସେ ଯେମନ୍ତ ଅଧିନା
ବିଲ ତମଶକରବାତାର ପାଇ ଦିଅ ପରେ ଦୂରା
ବା ରୂଥ ହାର୍ଯ୍ୟ ସାବଧାନଗା ସହିତ ଦରବାରେ
ଚେମନ୍ତ ଅଧି ଲେବେ ଦରଯାରେ କାହିଁ ଏବଂ
ଲେବେ ଦିଲୁଣୁଦିନ ଏମନ୍ତ ନିଷେଷ୍ଟ ଦୋଷ
ସାଇଥିଲୁଣ୍ଟ । ଅର ଶିଖିବା ଯେମନ୍ତ ଚେମନ୍ତ
କର ଧାର ମଠାଏ ବିଲରେ ପକାଇ ଦେଇ ଅଧି
ନିଷେଷ୍ଟ ହୋଇ ଦୂରିଲୁ । ତେଣୁ କାଟିଲବେଳିକରୁ
ଦିଲକୁ ନାର ମଣ୍ଡ ଦର୍ଶତ କିଅଛି । ଅମେମାନେ
ଦିରିଷା ଦର୍ଶ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିବିଲ କଥାମରିଲେ
ବୈଷଣ୍ଵ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଲେବେ ଭବ ଦେଇବ ।
ଏଠା ପରିମାଣ କୃଷି ମେହରେ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀର
ପର ଦେଖାଇ ଦିଅ ଯାଇଥିଲୁ

ବ୍ୟକ୍ତିଗାତ୍ରର ସତ୍ତା ସଂହାର ।

ଦୂରତ ସଂସ୍କାର ଅନୁସାରେ ଭାରତୀୟ ଗୀ
ବଢ଼ିଲାଗକ ନିଯମପ୍ରାପତ୍ତି ସାରି ଅଧିକ
କ ୨୦ ଏ ସହ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଜ ୨୫ ଏ ଛାତର
ସବ୍ୟ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହଜଣ ଜମିଦାର
ଏହି ଏକତଣ ମୁସିଲମାନ ହେବାର ଗପ ସାହୁ-
ଦରେ ଜେଣ୍ଠିଥିଲୁ । ହେମକବର ଯୋଗ୍ୟତାର
ବିନ୍ଦୁ ପରିଷୟ ଦେବା ଅନନ୍ତାକ । କଳାଚକ
ଜନନୀ ଯୋଗ୍ୟ 'ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଜମିଦାରଙ୍କ
ସଜ୍ଜ ଓ ପ୍ରତିକର ବିବେଚନାରେ ହୃଦାଳ
ଦେଖାଇଥିଲୁ ଯଥା ।—ପ୍ରେସ୍ରେନାହ, କର୍ଣ୍ଣ
ମାନ ଏବଂ ଡିଜା ଏହି ବିଜବଜାଗର ଜମିଦାର
ଗଣ ଏହଦଳ ଦୂର୍ଲଭ ଯେ ଏମାନେ ପ୍ରଦେଶକର
ସଜ୍ଜ ୨୦ ହଜା ଟଙ୍କା ଏବଂ ପଥ ପ୍ରଦେଶୀୟ
ଦର ୫ କଳାର . ଟଙ୍କା 'ନ୍ଯୂନ ସୀମାଅଟେ
ପାଠନୀ ସିଦ୍ଧିନ ବୁଗାଲସ୍ତର ଓ ଶୈଳବୋଗପୁର
ହେ ୪ କଲାନର 'ଜମିଦାର ଅନ୍ଧଦଳ ଦୂର୍ଲ

যে বেমানবৰ জগতৰ ৫ পথ প্ৰদেশীয়
ভৱৰ দুটি পীঁয়া যথাক্ষমে ৫ দিকৰ
ও ৩ দিকৰ ৭ অংক ১০ ঘণ্টা অপো।
পৰন্তু যেৱে মাঝে গৱা বহাব বা গুৰুত্ব
স্বৰূপালৰ চিহ্ন অন্য কৌণ্ডি লগ্নধ পাই-
অছন্তি বেমাকে নথি যোৰ অচন্তি। দেছে
মুৰৰ পৰমাণুজৰে দৃষ্টিমাত্ৰ পৰ্য নিবাৰণ
কৰাবলৈকে বেমানবৰ যোৰণৰা যথা
বজ্ঞায় ব্যবস্থাপক ভৱৰ পৰ্য, পৰাবাৰ
চিহ্ন জ্ঞান বা কৌণ্ডিৰ ছিন পঁতকথাৰ,
জনৈতি বিবৃত্যাজয়ৰ সাধাৰণ বা কঠোৰ
পৰ্য, বাণিজ চ ১৫০০ কাৰা বগোৎখন পৰ-
ভৱন অথবা চ ১৮৭৬ কাৰা বগোৎখন পাই
ও প্ৰদেশীয় ভৱৰ দুমখবালা, অথবা
দুৰুষপৰ্যে বাণিজ চ ১০০০৯ কাৰা অয় জৰ
বে ইন্দ্ৰিয় কৃষ্ণদাতা অথবা পৰাবাৰ
নজেরে লেৱাশোণ কুকুৰ পৰাপৰ
পেনহক পাৰ্থিবা। এখন্তু দেৱা সাধা
য়ে দৃষ্টিমাত্ৰ, নিবাৰণ অধিকৰণ দেৱা
সমন্বয়ে বেষ্টিমেৰু অনেক অনুচূল
ভৱৰ দৱাখন্তি। এই সময় বোৰণা
অনুসূয়াৰে যেৱে জনিদাৰ ও দৃষ্টিমাত্ৰৰ
নিবারণ অধিকৰণ শালখন্তি বেমানবৰ
জালো উলুবগা গজেরে পুতুল হো-
য়েছে। তন্তু দেৱায়া পথে প্ৰেৰণ-
কৰা পুৰুষ গোকী বলৰ জনিদাৰৰ
মোট ৭৫ এক অপৰ দলৰ মোট ৫৫
গাঁথন ১৩০ গ জনিদাৰ সময় বজাৰে
বজ্ঞান পৰাব পৰ্য নিবাৰণ অধিকৰণ
শালখন্তি। প্ৰেৰণ অধিকৰণ পাৰ্থিবা
মুৰৰ পৰমাণুজৰে পৰ্য এক্ষণ্য পৰ্যে তেওঁৰ
জনিদাৰ জ ১৫ এ এক মুৰৰ পৰমাণুক জ ১২৫
অছন্তি বেমানবৰ কামনামে প্ৰতিব
হোল। যথা :—

ଶ୍ରୀପାଦିଗ୍ରନ୍ଥ ଜମିଦାର

ବାରୁ କୁଳମୁଖର ଦେବ	ଅଳ	୫ ୯୨,୨୨
" ସବେଳ ନାୟକୁ ଉତ୍ତର ଦିଲାବା		୫ ୨୦,୫୯୯
" ଗୋରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦୋଷ ଦିଲବ		୫ ୨୨,୫୦୨
୧ ବାଲେସର	ଅଳ	୫ ୧୦,୦୯୯
ଦୂମାର ମନ୍ଦିରପାଦମଣି	ଦିଲବା	୫ ୨୨,୨୯୨
ବାରୁ ଏହାଇଲା ପଞ୍ଚିବ	ଦିଲବ	୫ ୮୮,୨୮
, ଜଳ ଦୂମାରିଙ୍ଗ କାନ୍ତିକ	ଦିଲବା	୫ ୨୨,୮୯୨
ଦୂମାର ମନ୍ଦିରକଳ ସିଂହ	ବାଲେସରା	୫ ୨୩,୫୦୯
ବାରୁ ବାରୁପାଦ ଦୂମର		୫ ୨୨,୮୯୯
ସୁ	ସୁ	୫ ୧୫,୨୯
ମହାବିଦ୍ଧ ମାହର୍ଷ ବି ଦିଲବର ମର୍ତ୍ତିକ		
ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ସବ ସବା ବାହାରୁର ସାହିତ୍ୟ ସବା ବାହାରୁର ସାହା ମର୍ତ୍ତିକରେବ	ସୁର	ତାଳ

ପା ୪ ପ୍ରକାଶମଳର ସଂଖ ୧୯୦୯ ମସିହା

ଦେବ ହେଉଥିଲେ ଏକମନ୍ଦରା ସ୍ଵପ୍ନଟିଷ୍ଟ ମାତ୍ରରେ ସମ୍ମାନୀ
ଦେବ ହେଉ ଉତ୍ସବରୀତା ମନ୍ତ୍ରା ଦେବ ମୁଣ୍ଡପରିଷ୍ଠ
ଏ ମହାଶ୍ଵର ଦେବମନ୍ଦରାଙ୍ଗଳୀ ଏକ ସହପ୍ରେ ପାଇ ଦେବ କେ-
ହେ ବେଣ୍ଟ ।

କୁଣ୍ଡଳ ମହାରାଜା ପାତାଦିଗୁ ସମ୍ବଲମାନ ପ୍ରକାଶମର
ପାତାଦିଗୁଙ୍କେ ଏବଂମ ମଧ୍ୟମାନ ପାତାଦିଗୁଙ୍କ କାହା
ଏବଂ ଦୟାକୁ ଦୟାକୁହୁନ । ଏହା ମହାରାଜାଦିଗୁ ଚନ୍ଦ୍ର-
ପାତାଦିଗୁ ପୁନଃ ଏହେ ।

ପାତାର ପ୍ରସାଦରେ ଲୋକାଙ୍କ ବିଚାର
ପଦ୍ଧତି କରି ବର୍ଣ୍ଣନାର ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଶ୍ଵାସ କରିଛନ୍ତି
ଯେହାଙ୍କ ବିଚାରକରଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏକ ପାତାର
ପଦ୍ଧତି କରିଛନ୍ତି ଯେହାଙ୍କ ବିଚାରକରଣ କରିବାର
ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତି କରିଛନ୍ତି ଯେହାଙ୍କ ବିଚାରକରଣ
କରିବାର ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତି କରିଛନ୍ତି

କେବେଳ ବୋର୍ଡ ଅନ୍ତରେ ଦେବ ନାମର
ଦେଇଥିଲା । ଏହାର ମଧ୍ୟ ମଣିକିଂଶୁ ମନେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଦେଇଥିଲା । ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଦ୍ୱାରା ପୋଷିଗଲା
ପ୍ରତି କେବେଳ ଏହା ପାଇଁ ପାଇଁ ଦିନମାନର ବାଟ ବାଟି-
ଶାର ପୋତା କି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ଦେଇଲା ଶାରମାନିମନେ
ବାଲାର ପାଇସକାର ।—ଫେର ବାଟ ପାଇଁ ।

ମନ୍ଦିରରେ ମାତ୍ରକିମ୍ବ ମାନବ ସ୍ଵାଚତ ରଖେ କେବଳ
ମୁହଁରୀର ମାତ୍ରର ଖାଲେ ମହୋପରକ କାନ୍ଦରେ
ନାଶରେ ଯୁଗା ଉପରମେ ଅଧିକ ଦୂରତ୍ବ ଏତେ ମାନ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କେବଳ ମାନାମାତ୍ର ମୋହରେ ବାକେ
ହେଁଥାରେ । କେବଳ କ୍ଷମା ପ୍ରାଣବାୟୁକ ମୋହରମର
ତତ୍ତ୍ଵ ଓ କର୍ମର କର୍ମ କାହିଁକାର ମୋହରେ ହେଁଥା-
ର୍ଯ୍ୟ ମୋହରମା ହଠାତ୍ ହଜଳ ଏହୁ କହା ମେହା-
କାମକ ଦୟାର ସହି ହବ ଓ ହଜଳ ଧ୍ୟାନ କରିବାକାରୀ
ହେଁଥେ । ହେଁଥେ କିମ୍ବାର ଏହି କିମ୍ବା ।

ଦେଖିବାକୁ ଲେବାର ମୋହର ମୁହାର ମୁହାର
ନ ଅଛିବାକୁ ଲେବାର ମୋହର ମୁହାର ମୁହାର ।
କିମ୍ବାର କେ ଦେଇ ଚଣା ଥାହଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ମିଶର-
ଦେଶର ସାର୍କ କିଲାର ମୋହର ପରିବାର
ପରିବାର ମୋହର ମୋହର ମୁହାର ।

ପଦ୍ମର ହମେଶ୍ବର ଯେତେ ସାହିତ୍ୟ ଅଧିକାରୀ
ଅନ୍ତରାଖ୍ୟାନର ଚାଲାନବୋଲି ବସନ୍ତର ମହିନେ
ନିଃଶ୍ଵର ପ୍ରତିକରିତ ଏହିକାରୁ ଆଖି ଏହି ବସନ୍ତରେ
କୁଣ୍ଡଳ ଦୂର ସଥାର ପ୍ରକଟକାଳ ଏମନ୍ତର କଷା କଷା
ଯାବଢ଼ିଛି ଏହିକାର କଷା କଷା ଏହିକାର କଷା କଷା
କଷା କଷା ଆମାଦିଲେ । ଏମାହଙ୍କ ବରାହର କଷା କଷା

ପତ୍ରସୂଚି ହେଠାକୁ ଯୁଗର ହେବ ପ୍ରଦାନ କରି
ଅଛି ଏ ଶ୍ରୀମତ୍ତବିଷ୍ଣୁରୁପଠି ଯତ୍ତୁକାଳ ମନୋମାନ
କାମତା ବାଟିଲେ ହେବେବ ତାତ୍ପ୍ରଥାରୁପତ୍ରି । କେ
ବେଳେ ବୋଗାଧାର୍ମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ହରେ ଏହି ବନ୍ଦର ଯୁଗରେ
ପିଲାଗି ବାଟିଲେ ହେବେବ ପାଇଲେବ ହେବେବ ।

ପରାମର୍ଶ କାହାର ମନ୍ଦିରରେ ଥାଏ କବର ।
ପରାମର୍ଶ ସହିତର ଧଳା ସହାୟନିତି ଦିଲ୍ଲୀର କବର
ତୁଷାରର ମମଳେ ହୃଦୟର କବରାର ଏକମ ମନ୍ଦିର
ଦୂର ଦେଇ ଦେଇ ଦେଇ ଦେଇ । ସେତୋ କରିବେବୁ
ଯଥି ହୃଦୟର କେନ୍ଦ୍ରର ମମିର ବୃଦ୍ଧିକାଳ ଦିଲ୍ଲିକେ
ଏବଂ ହୃଦୟ ଦିଲ୍ଲିରାଜୁରେ ଏଥର କଥା ନ ମହିର
ଏ ମଧ୍ୟ କରିପାରେଇ ଦିଲ୍ଲି ମହିରର କଥା ।

ପ୍ରଥମ ଦିନରେମେ କାହା ଏ ରହିଥିଲୁ ତାଙ୍କରରେ
ପରିବହନ କୁଟିଛ ସେବା ଦିନ ମନୋଧୂରେତେବେଳେ ଅନ୍ତରୀଳ
ଶତିତ ହୋଇଥିଲୁ । ହେମାନ ଏହି ମାଧ୍ୟମେ ପରିବହନ
କରେ । ଏହି ଦିନରେ, ପାତାକ, ପୁରାଜ, ମଧ୍ୟତରରେ
ତେବେଳେ ଏ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦେଶ ମନୋଧୂରେତେବେଳେ ଅନୁଭବ
ଏହି ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଦେବତା ଦୂରଦୂର ଦରକାରୀ ରହିଲା
ଏବଂ ମନୀକାମା ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମଗାମତ ନିମକ୍ତେ ଅମ୍ବେ
ମାତେ ଦାଣୀ କାହୁଁ ।

ମାନ୍ୟ ଉତ୍ତରପାଇକା ସମ୍ବାଦକ ମହୋଦୟ
ସମୀକ୍ଷା
ମହାପାତ୍ର ।

ପଣ୍ଡାଳଭାବ

ଗତ କେତେବେଳ ଦିନ ତଳେ “ପୁଣିକା”ରେ
ପଞ୍ଜାଳର ଅପାରାଧିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ବିବା
ଲେଖା ଥିଲା, ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋହର ମନ
ବିଶ୍ଵ ନିମ୍ନରେ ଦ୍ୟାତ୍ର ବର୍ତ୍ତିଅଛି । ମୁଁ ମେ
ହୌରସି ଯୁକ୍ତି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖାଯାଇଛି, ତାହା
ଦୂରେ, କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଜାଳର ଉପକାରିତା ଦେଖାଇ
ଦେଉଥିବା ।

ପଣ୍ଡାଳରୁ ପାଇଲ, ଅତ୍ଯି ଓ ଦେଇ
କୁଦିନର, ନଳକାନ୍ତର, ପ୍ରୀତିନି ଏବଂ ଜୀବ
ଦେସୁ ହାତ୍ୟ । ଏ ଦେଖିଲ ଅବାଳ ବୁଦ୍ଧ
ସମସ୍ତେ ପଣ୍ଡାଳ ଗାଆନ୍ତି । ପଣ୍ଡାଳ ସ୍ଵରୂପାଦ
ପରାର୍ଥ । ଯେଉଁ ଶ୍ରମଜୀବିନାମେ ସକ ତୁ ପନ୍ଧି
ହର୍ଷକୁ ହାତୁବଜା ପଢ଼େମ ଦରଶ୍ୟ, ପଣ୍ଡାଳ
ସେମାନଙ୍କର ଅଳବ ପୁଣ୍ୟ । ଗରମ ଘର ଆମ
ସେମାନଙ୍କେ ବଗାନ୍ଦୁଶ ସ୍ଵରୂପ ପରଶ୍ରମ ଦରବାର
ଦିଦି ପାଇସନ୍ତି ଦେବେ ନାହିଁ । ସ୍ଵାମ ଦଶେଷଦେଇ
ଜଳ ଗାୟ ଧନ୍ତରେ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ ଦଶେଷଦେଇ
ଅମ୍ବାନାନ୍ତର ପ୍ରାଣ୍ୟଧାର ଦେଶ, ସୁତରଂ ପଣ୍ଡାଳ
ଏବଂ ଦଳଦା ଅମ୍ବାନକୁ ପଞ୍ଚରେ ଦଶେଷ
ଶୁଣନ୍ତର । ଅଥବା ଦିଦର ପର୍ବ୍ତୀ, ଶରୀ ପଣ୍ଡାଳ
ଯେ ଉପରେକୁ ବୁଦ୍ଧ ଦରଶ୍ୟ ଏହା ବୋଲିଯାହା
ଦିହିଁ । ପର୍ବ୍ତୀ, ଶରୀ, ପଣ୍ଡାଳ ଅଣାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ପରିବର୍ତ୍ତି । ଅମ୍ବାନକୁ ଦେଶରେ ପଣ୍ଡାଳ
ସେଇ ଅଣାଦ୍ୟ ତର କେହି ପ୍ରାୟ ଆମ୍ବାନ
ଦିହିଁ । ସଧାରଣତଃ ଅରେ ପଣ୍ଡାଳ କାହିଁ
ଏବଂ କାନ୍ତିର ପଣ୍ଡାଳ ପରଦିନ ଏହିରୁଦ୍ଧ
ବସନ୍ତର ବସ୍ୟାବ ।

ଅଜବାଳ ଥିଲେବ ପାହୁରୀ ଶିକ୍ଷିତ ବାର୍ତ୍ତା
ପଣେଇଲୁ ଅଦର ରହନ୍ତି କାହିଁ । ସେମାନେ
ବହନ୍ତି ପଣାଳ ଗାରଲେ କୁଳି ବୁଦ୍ଧି ନିଷ୍ଠେ
ଦେଇଯାଏ । ପଖାଳ ଖିଥ ଲୋଗେ ଅଳସା
ଦୋଇଯାନ୍ତି ନାହିଁ ଏରୂପ କଥା ମୁଖ୍ୟବା
ବୋଧ ହୁଏ କାହିଁ । ଓଡ଼ିଆର ପରିଶ୍ରମ ଏ
ପାଖରବ ବଳ ଦେଖି ଥିଲେ ବିଦେଶୀୟ ଜାତି
ଅଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵିତୀୟ ହୁଅନ୍ତି । ସୁରି ଦେଖଇ ସେଉଁ
ମାତ୍ରେ ଉଚି ପାଇଛି, ଉଚି ପଦସ୍ଥ ସେମାନେ
ପଣାଳ କାହିଁ ନାହିଁ ? ସେଇଁ ବିଦେଶୀ

ମେତେ ପଞ୍ଜାଲର ନିଜା କରନ୍ତି ସେମାଠେ
ପଞ୍ଜାଲର ଉପଯୋଗିତା, ଉଥାଦେଶ୍ୟକା ଏବଂ
ଏ ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଏହାନ୍ତି
ଅବଳମ୍ବନ ।

ଦେଶର ଦୃଷ୍ଟିକ ଶମ୍ଭାଗ ପ୍ରଭାଵ ସୁରୂପର
ଶମ୍ଭାଗି ବ୍ୟକ୍ତିମନଙ୍କ ପଞ୍ଚରେ ପଣ୍ଡାଳ ଅଜାବ
ସୁଶ୍ରଦ୍ଧର ଏବଂ ନଳଦାପୁର । ଏହି ଶ୍ରେଣୀୟ
ଲୋକରେକହନ୍ତି—“ପଣ୍ଡାଳ ଶାରୀରେ
ବଳ ହୁଏ; ଗରମ ଶାତ ହୁଏ ବଞ୍ଚରେ ଶାଖି
ହୋଇଯାଏ ଅବସବ ଥାଦା ଥାଇ ଅମେମାନଙ୍କ
ତ ଥାମ କର ପାଇବୁ” ? ସେବାକର ଏହି
କାହିଁ ସେ ଅପରେ ଅଶ୍ଵରେ ସତ୍ୟ ଏଥରେ
ଦ୍ରେଷ୍ଟିମତ ଥାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଶବରେ କିମ୍ବା
କର ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପାଣି ବୋହ ଅବିଶ୍ଵାର
ହୋଇଥିବା ସମୟରେ ପଣ୍ଡାଳ ସେବାକର
ଅସ୍ଥା ପୁଣି କରେ । ତ୍ରୀଣ୍ଯ କାଳରେ ପଣ୍ଡାଳର
ଉପକାରଗା ଏବା ଶ୍ରମ କାହିଁ ବି, ସମସ୍ତେ
ଏକ ବାତରେ ଶ୍ରୀହାର କରିବେ ଏଥରେ
ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।

ଅବେଳ ସେଇରେ ଦୋଷିଣୀ ପଖାଳ ଭାବ
ପଞ୍ଚକୁଣ୍ଡ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ବାହା ଶୀଗଲ ଓ
ଜୁଗୁପାକ । ସଜ ଗୋବରୀ ନିଧି ଅବେଳ ଆପ-
ଧରେ ଲମ୍ବେ । ପେଟ ଗରମ ହେଉଥିଲେ
ଜୁଆଣୀ, ଲବଙ୍ଗ ସଜ ଗୋବରୀରେ ବାଟ ପିଲ-
ରେ ଥଣ୍ଡା ଫୋରସାବ । ୭ । ୧୪ ଦର ଲଟା-
ଗୋବରୀ ବାଟି ହୁଏ । ବାଟି ଶୀଗଲ, ଜଣ୍ଠି
କାରକ ଏବଂ ପିରକୁ ଉଛି ଅବେଳ ଆପଧରେ
ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ବାଟି ପିଲରେ ଅଳ୍ପିଣୀ ସେଇ
ନିବାରନ ହୁଏ । ଶିତବାଳରେ ବାଟିର ସାହୁ
ଏବଂ ଗୁଣ ଅଧିକ ହୁଏ । ଗଣ୍ଵବ ନେବେ ବାଟି
ଦାର ପରବାଣର ଅଭ୍ୟବ ମୋତନ ବବନ୍ଧ
ଥାଇ ହୁଇବ ବାଟି ୩୭ ଅମ୍ବତ ଲୁହ ।

କେବଳ ତୁମାରେ ସେ ପଣ୍ଡାଳ ଶାଖା
ସେହି କୁନ୍ଦେ । କଙ୍ଗ ବେଶର ଉତ୍ତର ସୀମାରୁ
ଅମ୍ବ ତର କୃମାଷାହାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅଂଶର
ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ପଣ୍ଡାଳ ପିୟ ଶାଖ । ତୋଥ-
ମାନଙ୍କର ପୁରୁଷଙ୍କ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଏହି ଶୌର୍ଯ୍ୟ-
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ରହିଥାଏ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ସେହି ସମସ୍ତ ସଦ୍ବ୍ରାଣ-
ମୂଳରେ ପଣ୍ଡାଳର ପଣ୍ଡି ବଦ୍ୟମାନ । ଅର୍ଥାତ୍
ସେ ଯାହା ତଥ୍ବ ପଣ୍ଡାଳ ସେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
ବିଶେଷ ରୂପତାର ଏହା ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ର ଦେଶର
ଜ୍ଞାନେ ବିଲାସିତ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ।

ବରତ } ଏ ମନସ୍ତା କାଷ୍ଟୁଣ ସ୍ଵର୍ଗ
ଗ ୨୧୯୦୫ } ବିହିତୀରେ